

CYNGOR SIR CEREDIGION

Adroddiad i'r: Cabinet

Dyddiad y cyfarfod: 21/01/25

Teitl: Adroddiad y Swyddog Arweiniol Corfforaethol – Cyllid a Chaffael ynghylch Cyllideb Refeniw 25/26 a'r rhaglen Gyfalaf Aml-flwyddyn.

Pwrpas yr adroddiad: Ystyried y sefyllfa ddiweddaraf ynghylch Cyllideb Refeniw Ddrafft 25/26 a chael diweddariad ar y rhaglen Gyfalaf Aml-flwyddyn.

Er Penderfyniad

Portffolio Cabinet ac Aelod Cabinet:

Y Cyngorydd Bryan Davies Arweinydd y Cyngor

Y Cyngorydd Gareth Davies Yr Aelod Cabinet dros Gyllid a Chaffael

1. **Crynodeb Gweithredol**

Ar 11/12/24, cyhoeddodd Llywodraeth Cymru Setliad Ariannol Dros Dro Llywodraeth Leol ar gyfer 25/26. **Mae Ceredigion wedi derbyn cynnydd ariannol o 3.6% (sy'n golygu ein bod yn y 15fed safle o blith y 22 Awdurdod Lleol yng Nghymru).** Yn anffodus, mae hyn hefyd yn golygu mai Ceredigion sydd wedi derbyn **y cynnydd isaf y pen o'r boblogaeth** ar draws Cymru gyfan.

Er bod lefel y cynnydd yn uwch na'r hyn sydd wedi'i fodelu yn y Strategaeth Ariannol Tymor Canolig, os caiff sefyllfa Ceredigion ei chymharu â'r Awdurdodau Lleol eraill, ceir teimlad enfawr o siom a theimlad bod annhegwch o hyd o ran y dirwedd gyllido. Mae Llywodraeth Cymru wedi nodi'n ffurfiol ei bod yn *'agored i ystyried darparu cyllido gwaelodol ychwanegol yn y gyllideb derfynol'*.

Er bod chwyddiant bellach wedi cwmpo o ffigurau dwbl i ffigurau sengl, mae'r pwysau ar y gwasanaethau o ran costau yn parhau'n uchel. Ar hyn o bryd, mae lefel chwyddiant cyllideb Ceredigion tua 6.5%.

Mae dal angen gwneud dewisiadau anodd o ran y gyllideb gan gynnwys pwysu a mesur sut i leihau costau gwasanaethau'r Cyngor, yn ogystal ag ystyried y lefel briodol o gyllid y gellid ei chodi drwy Dreth y Cyngor. Roedd y Strategaeth Ariannol Tymor Canolig a gymeradwywyd ym mis Hydref 2024 yn glir *'na fydd y cynnydd o 5% yn Nhreth y Cyngor sydd wedi'i fodelu yn ddigonol i gydbwysu'r gyllideb'* a dyma yw'r sefyllfa o hyd.

Dyma'r pwyntiau allweddol yn yr adroddiad hwn:

- Amcangyfrifir bod y **pwysau o ran y costau refeniw diweddaraf y mae'r Cyngor yn eu hwynebu yn £11.8m ar gyfer 25/26** (ac eithrio elfen Cynllun Gostyngiadau Treth y Cyngor sy'n amrywio yn unol ag ystyriaethau Treth y Cyngor). Mae hyn yn cyfateb i **ffactor chwyddiant penodol o 6.1% ar gyfer Ceredigion**. 2.6% yw'r ffigwr chwyddiant yn gyffredinol (ffigwr y CPI - Tachwedd 2024).
- Bydd **newidiadau'r Canghellor i gyfraniad Yswiriant Gwladol y Cyflogwyr** o fis **Ebrill 2025 ymlaen** yn faich aruthrol ar y Cyngor ac mae'n newidyn allweddol yn y gyllideb wrth ystyried y pwysau o ran costau. Bydd y cynnydd hwn yn arwain at gost o tua £3m i'r Cyngor o ran y costau yr ystyrir eu bod yn rhai 'Uniongyrchol'. (Staff cyflogedig sy'n dod o dan ddiffiniad 'y Swyddfa Ystadegau Gwladol o Gyflogeion y Sector Cyhoeddus) a thua £1m o ran costau yr ystyrir eu bod yn rhai "Anuniongyrchol" (y baich o ran costau ar ddarparwyr a gomisiynwyd yn y maes Gofal Cymdeithasol) – **cyfanswm felly o tua £4m**. Ar hyn o bryd, nid yw'r union gyllid wedi'i gadarnhau ac nid yw'r sefyllfa'n debygol o fod yn glir tan chwarter cyntaf 25/26. Felly, mae lefel dybiedig o 80% o gyllid tuag at gostau 'Uniongyrchol' wedi'i chynnwys yn yr amcangyfrifon ar gyfer cyllideb 25/26.
- Y prif ffactorau sy'n arwain at y **gost ychwanegol o £2.4m o ran gwasanaethau Gofal Cymdeithasol a gomisiynwyd yn allanol** yw'r newidiadau yng nghyfraniad Yswiriant Gwladol y Cyflogwyr a'r gost o barhau i gyflawni **Polisi Llywodraeth Cymru** gan sicrhau bod y **Cyflog Byw Gwirioneddol** (cynnydd o 5.0% i £12.60 yr awr) yn cael ei dalu i **staff gofal cymdeithasol cofrestredig**. Mae hyn yn ymwneud â'r ystyriaethau ynghylch cynyddu cost ffioedd yn 25/26 ar gyfer sectorau allweddol megis Gofal Cartref, Taliadau Uniongyrchol, lleoliadau Byw â Chymorth a lleoliadau preswyl i Bobl Hŷn.
- Mae galwadau a phwysau ehangach ar **gyllidebau sy'n gysylltiedig â Gofal Cymdeithasol** - cyfanswm o tua £1.4m ar ben dyfarniadau cyflog y gweithwyr, cyfraniad Yswiriant Gwladol y Cyflogwyr a'r darpariaethau o ran cynnydd mewn costau ar gyfer gwasanaethau a gomisiynir yn allanol. Serch hynny, y prif bryder o hyd yw cyllideb y **Lleoliadau i Blant y Tu Allan i'r Sir**, lle mae angen cydnabod y pwysau o ran cost sydd ychydig o dan £2.0m oherwydd y cynnydd yn nifer y lleoliadau a chost y lleoliadau ar gyfartaledd.
- Mae'r Cabinet yn cynnig darparu buddsoddiad yng nghyllideb sylfaenol dau wasanaeth i gydnabod yr angen am sefydlogrwydd yn y gwasanaethau hynny a buddsoddiad sydd wedi'i dargedu er mwyn cyflawni canlyniadau. Cynigir buddsoddiad o ychydig yn llai na £0.5m yn y Gwasanaeth Casglu Gwastraff (Sbwriel) ac mae'r opsiwn o naill ai buddsoddi £230k neu £346k yn y Gwasanaeth Gorfodaeth Cynllunio yn cael ei ystyried.
- Mae **Llywodraeth y Deyrnas Unedig** yn parhau i gynyddu'r **Cyflog Byw Cenedlaethol** (cynnydd o 6.7% i £12.21 yr awr). Mae dyfarniadau cyflog i weithwyr wastad yn newidyn allweddol yn y gyllideb, ond nid Cyngor Sir Ceredigion sy'n eu pennu. Rhagdybir y bydd y **dyfarniadau cyflog ar gyfer 25/26** yn llai na'r hyn a welwyd yn y blynyddoedd diwethaf ond amcangyfrifir y **bydd y gost tua £2.9m**. Os mai dyma fyddai lefel y dyfarniad cyflog, byddai pwynt cyflog isaf y Cyngor yn codi o £12.26 (Ebrill 2024) i £12.63 (Ebrill 2025) a byddai hyn felly ychydig yn uwch na'r Cyflog Byw Gwirioneddol.

- Mae manylion nifer o **grantiau penodol yn dal heb eu cadarnhau**. O ystyried y newidiadau yng nghyfraniad Yswiriant Gwladol y Cyflogwyr a'r dyfarniadau cyflog, byddai gweld gwerth ariannol unrhyw grant/grantiau yn aros yn union yr un fath yn arwain at sefyllfa heriol i'r gwasanaethau. Un o'r grantiau sydd wedi'i gadarnhau yw **dyraniad Ceredigion o Gronfa Ffyniant Gyffredin y Deyrnas Unedig ar gyfer 25/26 sef £5.0m**. Fodd bynnag, mae'r ffigwr hwn 43% yn llai na'r cyllid o £8.8m a gafwyd ar gyfer 24/25. Y rheswm am hyn yw'r newid yn y fethodoleg ar gyfer dyrannu a'r gostyngiad cyffredinol yn y cyllid ar draws y Deyrnas Unedig yn ystod y flwyddyn drosiannol hon.
- Bwriad y Cabinet yw sicrhau bod digon o gyllid yng Nghyllideb Ddirprwyedig yr Ysgolion yn gyffredinol i ariannu effaith dyfarniadau cyflog 24/25, effaith dybiedig dyfarniadau cyflog 25/26, effaith y newidiadau o ran cyfraniad Yswiriant Gwladol y Cyflogwyr o fis Ebrill 2025 ymlaen a'r angen i ariannu'n llawn y cynnydd yng Nghyfradd y Cyflogwr o ran Pensiwn Athrawon o fis Ebrill 2024. Effaith hyn felly fydd **cynnydd o 5.1% yng Nghyllideb Ddirprwyedig yr Ysgolion** (ac eithrio'r cyllid a drosglwyddir i'r Setliad Dros Dro) **a fydd yn codi i 8.3%** unwaith y bydd y cyllid a drosglwyddir i'r Setliad Dros Dro ac a fydd yn cael ei symud draw wedi'i gynnwys (ar gyfer Cyflog a Phensiynau Medi 2024). Ar lefel ysgolion unigol, bydd nifer y disgyblion yn effeithio ar y sefyllfa.
- Mae'r cynnydd a gynigir gan **Awdurdod Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru** ar gyfer yr **ardoll Tân** sy'n rhan o Gyllideb Cyngor Sir Ceredigion yn is na'r hyn a gafwyd yn y blynyddoedd diwethaf. Byddai'r cynnig presennol yn arwain at gynnydd o 7.3% yng nghost bresennol y Cyngor o ran yr ardoll tân sef £5.4m a byddai'n cyfateb i tua 0.6% ar Dreth y Cyngor.
- Bydd y cynnydd o **10.5% yn y cyllid Cyfalaf craidd** oddi wrth Lywodraeth Cymru o rywfaint o gymorth o ystyried y galwadau sy'n cystadlu yn erbyn ei gilydd yng nghyswllt y **Rhaglen Gyfalaf** – bydd y cynnydd hwn yn cyfateb i **£612k yn ychwanegol**. Serch hynny, mae lefel y cyllid cyfalaf craidd (sy'n £6.5m ar gyfer 25/26) dal i fod yn is mewn termau ariannol na'r hyn a dderbyniwyd dros 15 mlynedd yn ôl. Mae disgwyl **swm arall o tua £2.3m** oddi wrth Lywodraeth Cymru ar gyfer buddsoddi mewn gwelliannau ar y priffyrdd yng Ngheredigion.
- Ym mis Rhagfyr 2023, cytunodd y Cyngor i gynyddu premiymau Treth y Cyngor y gellir eu codi ar **Ail Gartrefi ac Eiddo Gwag hirdymor** gan wneud hynny fesul cam. Bydd yr ail gam sef cynyddu'r premiwm i **150% yn dod i rym ym mis Ebrill 2025**. Amcangyfrifir y bydd y penderfyniad hwn yn darparu £1.1m ar gyfer Cyllideb 25/26 a fydd yn golygu felly y bydd y cynnydd yn Nhreth y Cyngor ychydig yn llai. Noder y bydd £2.0m yn parhau ar gael bob blwyddyn ar gyfer y Cynllun Tai Cymunedol – Rhannu Ecwiti [Y Cynllun Tai Cymunedol - Rhannu Ecwiti](#)
- Mae'r **Gofyniad drafft cyfredol ar Gyllideb 25/26 naill ai yn £209.109m neu'n £209.234m**, yn dibynnu ar lefel y buddsoddiad yn y Gwasanaeth Gorfodaeth Cynllunio.
- **Lefel Treth y Cyngor Band D bresennol yng Ngheredigion** (i bob cydran) **ar gyfer 24/25** yw £2,103.89 sydd 3.9% yn uwch na Threth y Cyngor

cyfartalog ar gyfer Band D yng Nghymru, sef £2,024.31. Mae lefelau Treth y Cyngor cyfartalog yng Nghymru dal yn is na'r cyfartaledd cyfatebol ar gyfer Awdurdodau Unedol yn Lloegr (£2,248 ar gyfer 24/25). Mae elfen bresennol y Cyngor Sir o Dreth y Cyngor Band D 24/25 gwerth £1,726.05 (sef ychydig dros 80% o'r bil cyfan).

- Mae'r Cabinet yn ymwybodol bod tua 85% o'r holl anheddau trehadwy yng Ngheredigion yn perthyn i Fandiau A i E. Mae ffigurau cyfredol Cyllideb ddrafft 25/26 yn nodi **cynnydd posibl yn Nhreth y Cyngor (ar gyfer elfen Cyngor Sir Ceredigion) o oddeutu £14 y mis** ar gyfer eiddo Band D.
- Mae cryn dipyn o lobïo yn cael ei wneud gerbron Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru a Llywodraeth Cymru i ddadlau'r achos y dylai **Cyllid Gwaelodol (Funding Floor), heb fod yn llai na 4.3%**, fod yn rhan o Setliad Terfynol Llywodraeth Leol 25/26. Ar y lefel hon, byddai modd i'r cynnydd yn Nhreth y Cyngor yng Ngheredigion fod tua 2% yn is.

Pan gyflwynodd Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru achos Llywodraeth Leol gerbron Llywodraeth Cymru, tynnodd sylw at y ffaith fod y sector cyfan yn wynebu pwysau o £559m o ran costau ar draws Cymru yn 25/26. Roedd hyn cyn i'r canghellor gyhoeddi'r cynnydd yng nghostau cyfraniad Yswiriant Gwladol y Cyflogwyr a fydd (yn ôl ffigurau dangosol) yn ychwanegu swm gros arall o tua £150m ar draws Cymru. Mae Setliad Dros Dro 25/26 yn darparu cynnydd o £253m yn y cyllid sydd ar gael. Mae hyn felly yn is o dipyn na'r hyn y mae ei angen ar y sector i fod yn gynaliadwy. Hefyd, mae Archwilio Cymru yn ddiweddar wedi cyhoeddi adroddiad cenedlaethol sy'n dod i'r casgliad bod *'sefyllfa ariannol llywodraeth leol yn anghynaliadwy dros y tymor canolig oni chymerir camau gweithredu'*.

Mae Setliad Dros Dro 25/26 yn darparu ystod eang o ganlyniadau cyllido ar gyfer awdurdodau gwahanol. Mae Cyngor Casnewydd yn derbyn cynnydd o 5.6% yn ei gyllideb ac mae Cyngor Caerdydd yn derbyn cynnydd o 5.3% yn ei gyllideb. Ar y llaw arall, mae Ceredigion ac awdurdodau cyfagos yn wynebu llai o gynnydd yn eu cyllidebau (cynnydd o 3.1% ar gyfer Gwynedd, 3.3% ar gyfer Powys, 3.5% ar gyfer Sir Benfro a 4.2% ar gyfer Sir Gâr).

Yn gyffredinol, nid yw Setliad 25/26 cyn ised â'r hyn a ddisgwyliid ac mae'r Cabinet felly yn disgwyl y bydd y cynnydd yn nhreth y Cyngor yn is na'r hyn a welwyd yn y flwyddyn bresennol. Mae pob ymdrech yn cael ei wneud i lobïo Llywodraeth Cymru i sicrhau bod Cyllid Gwaelodol yn cael ei roi ar waith a fydd o fudd i Geredigion, gan ei bod yn eithaf amlwg bod Ceredigion fel awdurdod mwy gwledig a llai o faint ar ei cholled o gymharu ag Awdurdodau Lleol eraill, yn enwedig y rheiny yn Ne-ddwyrain Cymru.

Hefyd, cydnabyddir nad yw'r cyhoedd yn gyffredinol am weld gwasanaethau yn cael eu lleihau ymhellach. Fodd bynnag, er mwyn ceisio sicrhau na fydd hynny'n digwydd, bydd angen i Dreth y Cyngor yn lleol ysgwyddo mwy o'r baich. Ni fydd cyflwyno cynnydd bach yn Nhreth y Cyngor ac ar yr un pryd cynnal a chadw'r holl wasanaethau presennol yn sicrhau cyllideb gytbwys. Mae angen i'r Cyngor sicrhau bod ei wasanaethau yn effeithlon ac yn effeithiol, felly byddai peidio ag addasu gwasanaethau, pan fo dulliau mwy arloesol ac effeithlon o'u darparu ar gael, yn tanseilio ymdrechion i sicrhau gwelliant parhaus a gwerth am arian i'r trethdalwr.

Mae'r her ariannol i'r Cyngor yn y tymor canolig a'r hirdymor yn parhau'n un sylweddol ac felly mae'r sgôr uchaf posibl wedi'i nodi ar y Gofrestr Risgiau Corfforaethol. Mae'n hynod o debygol, oherwydd y rhagolygon ehangach ynghylch cyllid cyhoeddus, y bydd maint yr her o ran y gyllideb yn dwysáu yn 26/27 a thu hwnt i hynny. Bydd hyn yn dibynnu ar ddatganiad ariannol nesaf y Canghellor, y mae disgwyl iddi ei thraddodi ar 26/03/25. Ar ôl hynny, byddwn yn diweddarau'r Strategaeth Ariannol Tymor Canolig.

2. Cefndir

a) Pennu'r Gyllideb yn 24/25

Bydd yr Aelodau'n cofio'r broses hynod heriol o osod Cyllideb 24/25. Roedd yr agweddau allweddol yn cynnwys y canlynol:

- Cynnydd o tua 2.9% yng nghyllid craidd Llywodraeth Cymru drwy Setliad Llywodraeth Cymru
- Pwysau o £18m o ran costau (a oedd yn cyfateb i ffactor chwyddiant penodol o 10%).
- Roedd hyn yn cynnwys effaith y Cyflog Byw Gwirioneddol ar ddarparwyr ym maes gofal cymdeithasol a dyfarniadau cyflog uwch a bennwyd yn genedlaethol.
- Cynnydd o 3.1% yng Nghyllideb Ddirprwyedig yr Ysgolion.
- 70 o gynigion ar gyfer sicrhau gostyngiadau yn y gyllideb – angen canfod £5.8m o arbedion.
- Cynnydd o 12% yn ardoll Awdurdod Tân Canolbarth a Gorllewin Cymru (a oedd yn cyfateb i gynnydd o 1.1% yn Nhreth y Cyngor)
- Cynnydd o 11.1% yn Nhreth y Cyngor ar gyfer elfen Ceredigion.
- Ailystyried lefel Premiymau Treth y Cyngor ar Eiddo Gwasg Hirdymor ac Ail Gartrefi, gan gynnwys dull haenog ar gyfer Eiddo Gwasg Hirdymor a dull graddol ar gyfer Ail Gartrefi.

b) Y Strategaeth Ariannol Tymor Canolig

Diweddarwyd y Strategaeth Ariannol Tymor Canolig yn haf 2024 a chafodd y manylion eu hystyried fel rhan o'r broses ddemocrataidd yn ystod mis Medi a mis Hydref 2024. Roedd yr achos canolog ar gyfer 25/26 yn seiliedig ar gynnydd o 0.5% yng nghyllid Llywodraeth Cymru a Threth y Cyngor wedi'i fodelu ar 5%.

O ganlyniad, **rhagwelwyd bwlch dangosol o £8.0m yn y Gyllideb ar gyfer 25/26**, fel rhan o gyfanswm bwlch dangosol yn y Gyllideb o £17.1m ar draws y cyfnod o 3 blynedd rhwng 25/26 a 27/28. Bryd hynny roedd disgwyl i bwysau ar y Gyllideb ddechrau llacio yn ôl o £18m i ychydig o dan £12m ar gyfer 25/26 wrth i chwyddiant ddechrau gostwng. Mewn gwirionedd, mae'r pwysau cyllidebol wedi codi'n ôl uwchben y lefel hon, yn bennaf oherwydd effaith newidiadau'r Canghellor o ran cyfraniad Yswiriant Gwladol y Cyflogwyr.

c) Y sefyllfa ariannol yn ystod y flwyddyn yn 24/25

Mae'r sefyllfa yn ystod y flwyddyn yn 24/25 yn cael ei rheoli mewn modd sy'n cael ei ystyried yn dderbyniol er gwaetha'r heriau sy'n ymwneud â Chyllideb 24/25. Mae'r sefyllfa yn cael ei hadrodd yn rheolaidd drwy'r adroddiadau monitro ariannol chwarterol sy'n mynd gerbron y Cabinet ac mae diweddariadau am y statws BRAG yn cael eu hadolygu'n fisol gan y Grŵp Arweiniol. Hefyd, erbyn hyn mae gwybodaeth ariannol yn cael ei hadrodd yn ffurfiol i gyfarfodydd y Pwyllgorau Trosolwg a Chraffu yn ystod y flwyddyn.

Mae'r sefyllfa yn cynnwys rhywfaint o lithriant o ran cyflawni'r Gostyngiadau yn y Gyllideb. Yn Chwarter 3, ceir 2 eitem Goch sef cyfanswm o £0.5m (Lleoliadau i Blant y Tu Allan i'r Sir a'r ffaith nad oes dim newid wedi'i wneud gan Lywodraeth Cymru o ran y cap o £100 yr wythnos y gellir ei godi ar gyfer Gofal Cymdeithasol Amhreswyl). Mae hyn yn cael ei reoli ac ni fydd hon yn broblem sylweddol oni bai bod penderfyniadau ffurfiol yn cael eu gwneud i beidio â gweithredu'r Gostyngiadau yn y Gyllideb.

Yn ogystal, ar 06/12/24, cyhoeddodd Llywodraeth Cymru gyllid ychwanegol yn ystod y flwyddyn ar gyfer Llywodraeth Leol. O ran Ceredigion, mae hyn yn cynnwys cyllid i gynorthwyo â'r dyfarniadau cyflog (£1.263m ar gyfer staff sy'n dod o dan y Cyd-gyngor Cenedlaethol ar gyfer Gwasanaethau Llywodraeth Leol (yr NJC) a £388k ar gyfer athrawon), cyllid i gefnogi'r broses o ryddhau cleifion yn ddiogel ac yn amserol o ysbytai (£273k), cyllid ychwanegol ar gyfer Atgyweiriadau Cyfalaf ar gyfer Ysgolion (£361k) a chyllid refeniw sy'n gysylltiedig ag addysg drwy'r Grant Safonau Ysgolion (£407k) ac elfen Diwygio Addysgu Grant Addysg Awdurdodau Lleol ar gyfer Anghenion Dysgu Ychwanegol (£311k).

O ganlyniad i hyn, ac os na fydd unrhyw faterion sylweddol eraill yn codi a allai fod yn andwyol, mae disgwyl yn awr y bydd modd sicrhau cyllideb gytbwys ar gyfer 24/25, er gwaetha'r heriau sy'n bodoli o fewn y gyllideb – yn benodol cost staff asiantaeth o fewn Gofal Cymdeithasol a nifer y Lleoliadau i Blant y Tu Allan i'r Sir a chost y lleoliadau hynny ar gyfartaledd.

d) Y Dirwedd Reoleiddio

Yn ystod y 18 mis diwethaf, mae nifer o arolygiadau allanol wedi'u cynnal o waith y Cyngor gan naill ai rheoleiddwyr allanol neu gan gyrrff annibynnol eraill. Ar y cyfan, mae'r rhain wedi canmol perfformiad y Cyngor gan fod yn gadarnhaol iawn. Mae'r rhain wedi cynnwys:

- Arolygiad Arolygiaeth Gofal Cymru o'r Gwasanaeth Gofal Cymdeithasol
- Arolygiadau o Gartrefi Gofal Unigol a Gwasanaethau Unigol
- Arolygiad Estyn o'r Gwasanaeth Addysg
- Arolygiadau Estyn o Ysgolion Unigol
- Adolygiad gan Gymheiriaid – Asesiad o Berfformiad gan Banel
- Proses Genedlaethol Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru o Feincnodi Dangosyddion Allweddol
- Archwiliad Ariannol Archwilio Cymru o'r Cyfrifon

Er enghraifft, daeth yr Asesiad o Berfformiad gan Banel i'r casgliad canlynol:

'Ceir tystiolaeth gref bod y Cyngor yn cyflawni ei swyddogaethau yn effeithiol ac o ystyried y galw mawr am wasanaethau ar hyn o bryd a'r pwysau ariannol hynod heriol, mae Cyngor Sir Ceredigion yn awdurdod lleol sy'n cael ei redeg yn dda'.

Hefyd, daeth Estyn i'r casgliad canlynol:

'Mae awdurdod Ceredigion wedi sicrhau darpariaeth addysgol sefydlog o safon uchel i ddysgwyr, a hynny dros gyfnod estynedig. Mae hyn yn bennaf oherwydd arweinyddiaeth gadarn; strategaethau ac uchelgeisiau clir a bwriadus; a chydweithio agos ymysg swyddogion yr awdurdod, aelodau etholedig, ysgolion a phartneriaid eraill.'

3. Y Setliad Ariannol Dros Dro ar gyfer Llywodraeth Leol

Ar 11/12/24, cyhoeddodd Llywodraeth Cymru Setliad Ariannol Dros Dro 25/26 ar gyfer Llywodraeth Leol. Mae Atodiad 1 yn cynnwys llythyr eglurhaol y Gweinidog. Gellir dod o hyd i fanylion llawn y Setliad drwy ddilyn y ddolen ganlynol:

[Setliad refeniw a chyfalaf llywodraeth leol: dros dro 2025 i 2026 | LLYW.CYMRU](#)

Ar 19/12/24 a 20/12/24, anfonodd Llywodraeth Cymru 2 e-bost a oedd yn cadarnhau bod mân anghysondeb yn y Setliad Dros Dro a oedd yn effeithio ar y data ar gyfer cymharu â 24/25 a'r symiau i'w trosglwyddo i'r Setliad o ran 3 grant sy'n gysylltiedig â digartrefedd.

Mae'r canlynol yn amlinellu'r prif ganlyniadau i Geredigion:

a) Cyllid Refeniw

£143.9m yw'r Cyllid Allanol Cyfanredol (AEF) a ddyrannwyd i Geredigion ar gyfer 25/26 o'i gymharu â £138.9m ar gyfer 24/25 (ar ôl addasu'r ffigurau). Mae hyn yn gynydd o £5m, gyda **Cheredigion yn wreiddiol yn yr 17eg safle o blith y 22 Awdurdod Lleol yng Nghymru** (mae Ceredigion **bellach yn y 15^{fed}** safle ar ôl y newidiadau a wnaed gan Lywodraeth Cymru ar 19/12/24 a 20/12/24). **Mae'r cynnydd hwn o 3.6% ymhell islaw cyfartaledd Cymru.**

Mae Atodiad 2 yn dangos y cynnydd y mae pob Awdurdod Lleol yng Nghymru wedi'i dderbyn ac mae hyn yn amrywio rhwng 5.6% (sef y cynnydd y mae Casnewydd yn ei dderbyn) a 2.6% (sef cynnydd Sir Fynwy). 4.3% yw'r cynnydd ar gyfartaledd ac mae cyfanswm y cyllid AEF ar draws Cymru ychydig yn fwy na £6.1bn.

Ar hyn o bryd, nid oes cyllid gwaelodol yn y Setliad Dros Dro, ond mae llythyr y Gweinidog yn nodi'r canlynol: *'O gofio'r ystod o godiadau, mae'r llywodraeth yn agored i ystyried darparu cyllido gwaelodol ychwanegol yn y gyllideb derfynol.*

Mae nifer o grantiau / trosglwyddiadau ariannol yn rhan o Setliad Dros Dro 25/26 sy'n gyfanswm o £3.5m i Geredigion:

	£'000
Dyfarniadau Cyflog Athrawon (Medi 2024)	388
Pensiynau SCAPE (Athrawon)	1,296
Pensiynau SCAPE (Diffoddwyr Tân)	87
Dyfarniadau Cyflog y Gwasanaeth Tân	21
Grantiau Digartrefedd	478
Dyfarniadau Cyflog NJC (Ebrill 2024)	1,263
Cyfanswm y Trosglwyddiadau I MEWN	3,533

Mae'r trosglwyddiadau hyn wedi'u cynnwys gan Lywodraeth Cymru yn y ffigwr a addaswyd ar gyfer Cyllid Allanol Cyfanredol (AEF), sef £138.9m, fel bod modd cymharu tebyg wrth debyg. Ffigwr gwirioneddol yr AEF ar gyfer 24/25, heb ei addasu (h.y. yr un a ddefnyddiwyd ar gyfer proses Cyllideb 24/25) oedd £135.3m.

Mae setliad Ceredigion yn adlewyrchu amrywiaeth o ffactorau, gan gynnwys:

- **Bod Ceredigion yn 22^{ain} allan o'r 22 Awdurdod Lleol yng Nghymru mewn perthynas â'r cynnydd mewn cyllid gan Lywodraeth Cymru fesul pen o'r boblogaeth.** Mae Ceredigion wedi gweld cynnydd o 4.2% (£79) y pen, gan fynd o £1,891 i £1,970 y pen. Mae hyn yn sylweddol is na'r 3 chyngor sydd ar y brig yng Nghymru:

Safle	Cyngor	AEF y pen 25/26
1	Blaenau Gwent	£2,294
2	Merthyr Tudful	£2,272
3	Sir Ddinbych	£2,215

- Mae newidiadau o ran data **Niferoedd Disgyblion Ceredigion yn cyfrif am ostyngiad o £362k.** Mae'r niferoedd Meithrin a Chynradd wedi gostwng gan -2.2% i 4,823, tra bod y niferoedd uwchradd (BI 7-11) wedi cynyddu ychydig, gan +0.2% i 3,638. Mae hyn yn adlewyrchu tuedd barhaus o nifer y disgyblion Uwchradd yn cynyddu a niferoedd y disgyblion Meithrin a Chynradd yn gostwng. Mae'r data yma yn adlewyrchu PLASC (Cyfrifiad Ysgolion Blyneddol ar Lefel Disgyblion) Ionawr 2024, a disgwylir y bydd gostyngiad pellach i'w weld yn niferoedd y disgyblion Meithrin a Chynradd yn PLASC Ionawr 2025.
- Mae newidiadau ym mhoblogaeth Ceredigion yn cyfrif am gynnydd o £423k. Mae hyn am fod amcangyfrif canol-blwyddyn 2023 y Swyddfa Ystadegau Gwladol (ONS) wedi'i ddefnyddio, sef 73,050, yn lle amcangyfrif canol-blwyddyn 2022 yr ONS, sef 71,610. Mae'n ymddangos fod y setiau data yn casglu'r hyn y mae Cyngor Ceredigion wedi bod yn ei ddweud ers tro, sef bod ein poblogaeth wedi'i thangyfrif. Mae hyn wedi costio'r Cyngor oddeutu £400k y flwyddyn o ran cyllid nas cafwyd, tra bod Awdurdodau Lleol eraill wedi bod ar eu hennill, hyd at £3m y flwyddyn o bosib mewn rhai achosion.

Mae llythyr eglurhaol y Gweinidog yn cynnwys cyfeiriadau at y canlynol:

- Bod penderfyniadau cyllido Llywodraeth Cymru yn parhau â'r **Cyflog Byw Gwirioneddol** (i weithwyr Gofal Cymdeithasol rheng flaen) a'r **camau tuag at ddileu elw o ofal plant.**
- Cynhaliwyd y **cap ar ofal dibreswyl** ar £100 yr wythnos (felly ni fu newid).
- Wrth gynllunio cyllidebau, rhaid i Awdurdodau ystyried **cytundeb cyflog Athrawon 2025-26** (ond nid yw Llywodraeth Cymru yn egluro pa ragdybiaeth gynllunio i'w defnyddio).
- Nid yw'r Setliad yn cynnwys cyllid o gwbl tuag at gostau cyfraniadau Yswiriant Gwladol cyflogwyr. Disgwylir i Drysorlys EF gadarnhau y bydd yn darparu cyllid ychwanegol 'yn hanner cyntaf 2025-2026' yn dilyn diffiniad yr ONS o gyflogai sector cyhoeddus.
- Mae cap o 1% ar y cynnydd i'r **Iluosydd Ardrethi Busnes (ardrethi annomestig)** (yn hytrach na defnyddio ffigwr y CPI (Mynegai Prisiau Defnyddwyr) ar gyfer mis Medi).

- Mae Llywodraeth Cymru yn disgwyl **setliadau amflwyddyn** yn Adolygiad Gwariant nesaf y Canghellor yn ystod hanner cyntaf 2025. Yn y gyllideb nesaf mae Llywodraeth Cymru yn gobeithio gallu darparu Setliad Dangosol Llywodraeth Leol o fwy na blwyddyn yn unig.

Mae llythyr y Gweinidog hefyd yn cynnwys y canlynol:

‘Nid wyf o'r farn ei bod yn briodol i Lywodraeth Cymru bennu lefel fypwyl o gynydd yn nhreth y cyngor waeth beth fo'r amgylchiadau neu ddewisiadau lleol. Bydd angen i'ch Awdurdodau gymryd i ystyriaeth yr ystod lawn o ffynonellau cyllid sydd ar gael, yn ogystal â'r pwysau yr ydych yn eu hwynebu. Rwy'n eich annog i barhau i bwysu a mesur yn ofalus effaith y cynnydd ar gyllid aelwydydd gyda cholli cefnogaeth a gwasanaethau.’

b) Cyllid Cyfalaf

Mae'r **Cyllid Cyfalaf Cyffredinol** wedi cynyddu gan £20m ar draws Cymru, i £200m. Dyranriad Cyfalaf Cyffredinol 25/26 ar gyfer Ceredigion yw £6.466m, sy'n gynydd o **£612k** ar ddyranriad 24/25 o £5.854m. Rhennir y dyranriad yn Fenthyca â Chymorth o £2.871m a Grant Cyfalaf Cyffredinol o £3.595m.

Hyd yn oed gyda'r cynnydd o 10.5%, sydd i'w groesawu yn fawr, mae lefelau'r cyllid Cyfalaf yn parhau i fod ymhell o'r uchafsymiau o £7m a welwyd cyn y cyfnod cyni (2008/09), a hynny heb effaith waethybol chwyddiant sy'n lleihau pŵer prynu / gwario yn sylweddol. Pe bai'r £7m wedi parhau ac wedi cadw ar yr un raddfa â chwyddiant yn gyffredinol, byddai bellach yn werth dros £11m.

Yn ogystal, yn eu Cyllideb Ddrafft ar gyfer 25/26, cyhoeddodd Llywodraeth Cymru y bydd £60m o gyllid cyfalaf ar gyfer Menter Fenthyca Llywodraeth Leol ar gyfer Priffyrdd, i drwsio ffyrdd lleol. Tra bod y manylion heb eu cyhoeddi eto, amcangyfrifir bod cyfran Ceredigion yn £2.3m. Bydd Llywodraeth Cymru, i bob pwrpas, yn darparu cyllid refeniw hirdymor, i'r Cyngor wneud benthyciadau yn unol â'r gyfran a ddisgwylir, fel y gellir gwneud gwelliannau ychwanegol i'r priffyrdd yn 2025/26. Er bod croeso amlwg i'r chwistrelliad hwn o gyllid, mae angen buddsoddi'n barhaus hefyd dros yr hirdymor.

c) Grantiau Penodol

Ar ben cyllid y Setliad Refeniw a Chyfalaf craidd heb ei neilltuo, cyhoeddir grantiau penodol (gan Lywodraeth Cymru a sefydliadau eraill) ar wahanol adegau a bydd pob un yn dod â'u cynigion grant unigol eu hunain gyda thelerau ac amodau penodol. Gyda'r cyfuniad o ddyfarniadau Cyflog a'r cynnydd yng nghyfraniadau Yswiriant Gwladol Cyflogwyr, yn arferol byddai angen cynnydd o 5% i 6% mewn cyllid grant dim ond i sefyll yn yr unfan. Fel arall, bydd angen i Wasanaethau dorri'r got yn ôl y brethyn ar sail y swm o gyllid sydd ar gael.

Cyhoeddiad allweddol yw'r estyniad i Gronfa Ffyniant Gyffredin y DU, sy'n darparu ar gyfer pedwaredd flwyddyn o gyllid a ystyrir yn 'flwyddyn bontio'. Bydd

Ceredigion yn parhau yn awdurdod arweiniol ar gyfer rhanbarth Canolbarth Cymru gyda'r cyllid hwn. Fodd bynnag, mae siom fawr gyda lefel y cyllid ar gyfer 25/26 (£5.0m ar gyfer Ceredigion) gan fod hyn £3.75m / 43% yn is nag yn 24/25. O fewn hwn mae'r dyraniad Refeniw (£3.6m) 51% yn is nag yn 24/25 ac mae'r dyraniad Cyfalaf (£1.4m) ond 1% yn is nag yn 24/25, felly mae hi'n amlwg mai'r ochr Refeniw sy'n cael ei tharo.

Yn ei grynswth, mae'r gostyngiad cyffredinol yn golygu bod y cyllid sydd ar gael ar gyfer 25/26 yn cyd-fynd yn fras â'r dyraniad blynyddol cyfartalog dros y tair blynedd diwethaf, ond roedd momentwm sylweddol wedi adeiladu dros y cyfnod hwnnw i fedru cyflawni a gweithredu'n llawn. Mae'r cyllid is a ddarperir ledled y DU (gostyngiad o 39%) wedi ei ddwysáu ymhellach yn sgil newid y fethodoleg dyrannu sydd bellach yn ffafrio Awdurdodau Lleol yr ystyrir eu bod yn fwy difreintiedig na Cheredigion. Mae 4 Awdurdod yng Nghymru (Rhondda Cynon Taf, Blaenau Gwent, Merthyr Tudful a Chastell-nedd Port Talbot) wedi elwa o gael eu blaenoriaethu ar gyfer cyllid ychwanegol oherwydd eu safleoedd ym Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru 2019.

Bydd rhaid aros i weld beth a ddigwyddith ar ôl y flwyddyn bontio hon yn achos y Gronfa Ffyniant Gyffredin.

Bellach mae gan Lywodraeth Cymru gyfnod ymgynghori o chwe wythnos, a fydd yn cau ar 24/01/25, yn dilyn cyhoeddi'r Setliad Dros Dro. Mae ymateb ffurfiol yn cael ei baratoi gan Gyngor Ceredigion a chaiff hwn ei rannu gydag Arweinyddion y Grwpiau.

4. Ystyriaethau o ran y Gyllideb

Mae model y Gyllideb yn cael ei seilio ar lefel y cyllid allanol sydd ar gael a'r pwysau costau y mae Gwasanaethau yn eu hwynebu. Mae angen diwallu'r diffyg a ddaw yn sgil hyn drwy gyfuniad o Gwtogiadau yn y Gyllideb a chodi Treth y Cyngor.

Y gofyniad o ran Cyllideb y Cyngor yn 24/25 oedd £193.6m ac mae hyn yn ariannu ymhell dros 100 o wahanol wasanaethau i drigolion Ceredigion. Treth gyffredinol yw Treth y Cyngor sy'n seiliedig ar werth eiddo ac nid yw'n gweithredu ar sail talu wrth ddefnyddio gwasanaethau. Bydd preswylwyr yn gweld ac yn defnyddio gwahanol wasanaethau'r Cyngor ar wahanol adegau yn eu bywydau:

- Bydd hyn yn dechrau gyda chofrestru genedigaeth ac yna'n symud ymlaen i gynnwys addysg Feithrin, Cynradd ac Uwchradd ac addysg ôl-16, boed hynny'n addysg chweched dosbarth neu'n hyfforddiant galwedigaethol. Darperir hefyd Wasanaethau Cerdd a Gwasanaethau Ieuentid.
- Fel oedolyn, gall hyn gynnwys defnyddio canolfannau Chwaraeon a Llyfrgell, cerdded llwybr arfordir Ceredigion (a hawliau tramwy cyhoeddus eraill), cofrestru i bleidleisio mewn Etholiad, cyflwyno cais Cynllunio neu gais Rheoliadau Adeiladu, bwyta mewn sefydliadau bwyd diogel a rheoledig, mynychu Amgueddfa neu Theatr y Cyngor, casglu eich sbwriel (ac yna ei waredu neu ei ailgylchu), defnyddio Safle Gwastraff Cartrefi, gyrru ar Briffyrdd a thros Bontydd (gan gynnwys ffyrdd a gaiff eu graeanu dros y gaeaf), defnyddio gwasanaeth Bws cyhoeddus, cael goleuadau stryd ynghynn ar eich stryd a'r gallu i alw'r Gwasanaeth Tân ac Achub mewn argyfwng.
- Yn ddiweddarach mewn bywyd, bydd preswilydd yn elwa ar docynnau teithio rhatach ar drafnidiaeth gyhoeddus. Yn y pen draw efallai y bydd angen iddynt ddefnyddio gwasanaethau Gofal a Chymorth (gan ddefnyddio staff gofal cymdeithasol gwerthfawr sy'n derbyn o leiaf y Cyflog Byw Gwirioneddol yng Nghymru). Gall hyn gynnwys cefnogaeth a chyfarpar i fedru byw'n Annibynnol, gofal yn y cartref a lle mewn Cartref Gofal Preswyl, ac yn y pen draw gall hefyd gynnwys Gwasanaeth y Crwner a chofrestru marwolaeth.

Mae'r wybodaeth ganlynol yn adlewyrchu'r ystyriaethau diweddaraf o ran y Gyllideb ddrafft.

a) Y Cyllid sydd ar Gael

Mae cynnydd ariannol o £8.6m yn Setliad Llywodraeth Cymru wrth gymharu ffigwr Setliad Terfynol 24/25 (£135.3m) â ffigwr Setliad Dros Dro 25/26 (£143.9m). Mae'r cynnydd hwn yn cynnwys y Grantiau / Cyllid o £3.5m a drosglwyddir i mewn i'r Setliad.

b) Pwysau o ran Costau

Gwnaethpwyd gwaith iterus manwl i nodi ac asesu'r pwysau costau anochel a fydd yn wynebu'r holl Wasanaethau, yn ogystal â'r agweddau sy'n cael eu hystyried yn eitemau Corfforaethol.

Mae'r gwaith hwn wedi nodi gwerth £11.8m o bwysau costau, heb gynnwys unrhyw ddarpariaeth ar gyfer Cynllun Gostyngiadau Treth y Cyngor (sy'n amrywio yn ôl lefel Treth y Cyngor), sy'n cyfateb i 6.1% o Gyllideb 24/25. Mae'r swm yma yn is na'r hyn a welwyd yng Nghyllideb 24/25 ond mae'n dal i fod yn uwch na'r £11.6m a ragwelwyd yn y Strategaeth Ariannol Tymor Canolig. Mae hyn yn cymharu â chwyddiant o 2.6% ar hyn o bryd yn gyffredinol (ffigwr CPI mis Tachwedd 2024). Yn ystod y cyfnod 'arferol' cyn Covid, roedd pwysau costau oddeutu £8m fel rheol ac yn werth tua 6% o'r gyllideb net, felly rydym yn dechrau dychwelyd tuag at lefelau mwy arferol. Mae modd crynhoi pwysau costau fel a ganlyn, ar y cyd â rhagor o fanylion ategol yn Atodiad 3:

	<u>£'000</u>	
<u>Costau sy'n gysylltiedig â Chyflageion</u>		
Costau Dyfarniadau Cyflog tybiedig 25/26	2,935	
Cyfraniadau Yswiriant Gwladol Cyflogwyr	<u>584</u>	
	3,519	30%
<u>Gwasanaethau Gydol Oes y Pyrth</u>		
Darparu ar gyfer ymgodiad yn y Gwasanaethau a gomisiynir yn allanol (gan gynnwys Yswiriant Gwladol Cyflogwyr)	2,396	
Mwy o alwadau ar y Gwasanaethau	<u>1,418</u>	
	3,814	32%
<u>Lleoliadau y Tu Allan i'r Sir</u>		
Model Gweithredu Cyfleusterau Plant yn y Sir	287	
Lleoliadau y Tu Allan i'r Sir	<u>1,988</u>	
	2,275	19%
<u>Ailosod Cwtogiadau cyllidebol/ Defnyddio'r Cronfeydd wrth gefn</u>		
Cap ar yr hyn a godir am ofal dibreswyl yr wythnos	125	
Lleoliadau y Tu Allan i'r Sir (£394k wedi'i gynnwys yn y £1.988m)	-	
Llyfrgell Llambed	35	
Cartref Hafan y Waun, Aberystwyth	<u>450</u>	
	610	5%
<u>Eitemau Eraill</u>		
Ardrethi Busnes	82	
Chwyddiant Contractau / Cyflenwadau a Gwasanaethau Eraill	550	
Eitemau Corfforaethol	<u>954</u>	
	1,586	13%
Pwysau Costau Net	<u>11,804</u>	

Yn ogystal â hyn, mae buddsoddiad yn cael ei gynnig mewn dau faes gwasanaeth.

<u>Buddsoddiad mewn gwasanaethau</u>	£'000	£'000
	<u>OPSIWN A</u>	<u>OPSIWN B</u>
	<u>Aur</u>	<u>Platinwm</u>
Casglu Gwastraff	481	481
Gorfodaeth Cynllunio	230	346
	711	827

Mae'r tabl isod yn dangos rhai o'r setiau data allweddol sy'n ymwneud â chyllid y Cyngor a'r pwysau sydd arno o ran costau:

Set ddata	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
Poblogaeth Ceredigion ¹	71,491	71,151	71,188	71,610	73,050
Niferoedd Disgyblion: Cynradd ²	5,032	4,963	4,898	4,833	4,694
Niferoedd Disgyblion: Uwchradd ²	3,484	3,574	3,607	3,607	3,582
Genedigaethau a gofrestrwyd ³	487	411	432	418	<i>ddim yn berthnasol</i>
Plant sy'n Derbyn Gofal ⁴	100	132	137	142	<i>ddim yn berthnasol</i>
Lleoliadau Preswyl Pobl Hŷn (gan gynnwys EMI) (Cartrefi Preifat) ⁵	169	176	160 <i>(ac eithrio HyW)</i>	151	<i>ddim yn berthnasol</i>
Lleoliadau Nyrsio Pobl Hŷn (gan gynnwys EMI) (Cartrefi Preifat) ⁵	80	86	72	67	<i>ddim yn berthnasol</i>
Lleoliadau Preswyl Pobl Hŷn (gan gynnwys EMI) (Cartrefi'r Awdurdod Preifat) ⁵	77	90	135 <i>(yn cynnwys HyW)</i>	122	<i>ddim yn berthnasol</i>
Lleoliadau Preswyl Anableddau Dysgu ⁵	55	61	60	60	<i>ddim yn berthnasol</i>
Lleoliadau Preswyl Iechyd Meddwl ⁵	37	44	39	40	<i>ddim yn berthnasol</i>
Lleoliadau Preswyl Byw â Chymorth ⁵	65	55	56	56	<i>ddim yn berthnasol</i>
Pecynnau Gofal Cartref ⁵	278	275	302	292	<i>ddim yn berthnasol</i>
Dyfarniadau Taliadau Uniongyrchol ⁵	499	557	600	655	<i>ddim yn berthnasol</i>

Nodiadau

- Ffynhonnell: Data a ddefnyddiwyd yn Setliadau Llyw.Cym ar gyfer Grant Cynnal Refeniw (RSG) Llywodraeth Leol*
- Ffynhonnell: PLASC (Cyfrifiad Ysgolion Blynyddol ar Lefel Disgyblion) blynyddol (e.e. 21/22 = PLASC Ionawr 2021).
Mae 25/26 yn cyfleu'r amcangyfrif diweddaraf ar gyfer PLASC Ionawr 2025*
- Ffynhonnell: Y Gwasanaeth Cofrestru. Mae'n cyfleu genedigaethau a gofrestrwyd yng Ngheredigion, felly nid yw'n cyfrif am fewnfudo / allfudo neu gofrestriadau y tu allan i'r sir.
Mae ffigwr 24/25 yn cyfleu'r 12 mis calendr diweddaraf.*

- 4 *Ffynhonnell: Adroddiadau chwarterol i'r Cabinet gan y Gwasanaeth Adolygu Annibynnol.
Data ar yr 31^{ain} o Fawrth bob blwyddyn ariannol, ar wahân i 24/25. Dyma'r ffigwr diweddaraf sydd ar gael a adroddwyd i'r Cabinet ar 03/12/24.*
- 5 *Ffynhonnell: Data Gofal Cymdeithasol ar yr 31^{ain} o Fawrth bob blwyddyn ariannol, ar wahân i 24/25. Dyma ddata diweddaraf mis Rhagfyr.*

Pwyntiau pwysig i'w nodi o ran pwysau o ran costau:

i) Mae costau sy'n gysylltiedig â gweithwyr yn elfen sylweddol iawn sef tua 30% o gyfanswm y pwysau o ran costau.

Ar gyfer y dyfarniad Cyflog i Athrawon o 5.5% ym Medi 2024, mae cyllid o £388k wedi'i drosglwyddo i'r Setliad Dros Dro. Ar gyfer dyfarniad Cyflog staff cyffredinol y Cyngor (swm penodedig o £1,290 hyd at bwynt cyflog 43 a 2.5% uwchben hynny), mae cyllid o £1.263m wedi'i drosglwyddo i'r Setliad Dros Dro. Defnyddiwyd y trosglwyddiad hwnnw i sicrhau nad oes anghydbwysedd yn sgil dyfarniad cyflog 24/25 yn ogystal â chyfrannu tuag at ddyfarniad Cyflog tybiedig 25/26.

Nid yw prosesau dyfarnu cyflog cenedlaethol 25/26 wedi dechrau eto felly darparwyd ar ei gyfer ar sail amcangyfrif. Ar 10/12/24 cadarnhaodd Llywodraeth y DU ei argymhelliad y dylid codi cyflogau gweithwyr y sector cyhoeddus gan 2.8%. Felly disgwylir i'r dyfarniadau cyflog gilio o'r lefelau uchel a welwyd yn y blynyddoedd diwethaf a chyd-fynd yn fwy â'r Mynegai Prisiau Defnyddwyr.

Nid yw'r Cyngor yn pennu Dyfarniadau Cyflog cyflogeion, ac nid yw'n cymryd rhan mewn trafodaethau ynghylch dyfarniadau cyflog ychwaith. Llywodraeth Cymru sy'n gwneud hyn mewn perthynas â Chyflogau Athrawon a chorff Cyflogwyr Llywodraeth Leol y DU sy'n gwneud hyn mewn perthynas â staff cyffredinol y Cyngor.

ii) Mae'r pwysau costau ym maes Gofal Cymdeithasol wedi disgyn o'i gymharu â'r blynyddoedd diwethaf a bellach maent tua 32% o gyfanswm y pwysau o ran costau.

Mae £2.4m o hwn yn gysylltiedig â chyllid ar gyfer gwasanaethau a gomisiynir yn allanol, gydag elfen fawr yn ymwneud ag ymrwymiad Llywodraeth Cymru y dylai gweithwyr Gofal Cymdeithasol Cofrestredig dderbyn y Cyflog Byw Gwirioneddol yng Nghymru, sydd wedi codi o £12.00 i £12.60 yr awr (cynnydd o 5%). Ar y cyd â hyn y mae effaith ariannol sylweddol y cynnydd yng nghyfraniadau Yswiriant Gwladol Cyflogwyr yr amcangyfrifir y bydd yn costio £937k o fewn y swm uchod.

Mae angen trosglwyddo arian i ddarparu'r sector preifat ac mae hyn yn arwain at godiadau chwyddiant dros dro o 7.79% ar gyfer lleoliadau Gofal Cartref a Byw â Chymorth, 6.81% ar gyfer Gofal Preswyl a 5.56% ar gyfer Taliadau Uniongyrchol. Y codiadau hyn yw terfyn gallu'r Cyngor i fforddio, ac nid oes cyllid yn cael ei ddarparu i'r Cyngor tuag at effaith anuniongyrchol y newidiadau yng nghyfraniadau Yswiriant Gwladol

Cyflogwyr. Dim ond codiad cyllido cyffredinol o +3.6% a ddaw i'r Cyngor oddi wrth Lywodraeth Cymru. Ymddengys fod Darparwyr Gofal Cymdeithasol yn sector anghofiedig pan ddaw hi i bwyso a mesur effaith penderfyniad y Canghellor ynghylch cyfraniadau Yswiriant Gwladol Cyflogwyr.

Gwelir cynnydd o hyd yn y galwadau ar wasanaeth a chostau'r Asiantaeth Maethu Annibynnol, y costau o ran Plant ar eu Pennau eu Hunain sy'n Ceisio Lloches a chostau lleoliadau ym meysydd Anableddau Dysgu a Chorfforol, ac Iechyd Meddwl. Hefyd mae costau uwch o ran darparu gwasanaeth Gofal Ychwanegol ym Maes y Môr, Aberystwyth.

iii) Lleoliadau Plant y Tu Allan i'r Sir

Mae nifer a gwerth cyfartalog lleoliadau Plant y Tu Allan i'r Sir wedi parhau i godi yn ystod rhan gyntaf 24/25, ers gosod Cyllideb 24/25. Adroddwyd ar hyn yn rheolaidd drwy'r adroddiadau chwarterol ar fonitro ariannol.

O ganlyniad, mae angen ailosod y cwtogiad o £394k o Gyllideb 24/25 ac mae angen cydnabod pwysau costau sy'n dod i gyfanswm o £1.988m. Mae hyn yn cymryd i ystyriaeth y cyfleoedd ar y gweill gyda'r cyfleusterau newydd o fewn y sir. Hefyd mae'n defnyddio cyfraniad o'r cronfeydd wrth gefn a glustnodwyd, ond nid yw'n cynnwys £287k arall sydd ei angen i sicrhau bod y gyllideb refeniw ar gyfer y cyfleusterau newydd (o dan Borth Gofal) yn cydweddu gyda'r model gweithredu diweddaraf sydd wedi'i gynllunio.

iv) Buddsoddi mewn Gwasanaethau

Bydd yr Aelodau'n ymwybodol o'r heriau gweithredol y mae'r gwasanaeth Casglu Gwastraff eu hwynebu, yn enwedig yn ne'r sir yn ystod 2024. O ganlyniad, mae nifer o gamau eisoes wedi'u cymryd fel buddsoddiad yn ystod y flwyddyn i sefydlogi'r gwasanaeth. Er mwyn sicrhau bod y sefydlogrwydd hwn yn parhau, mae angen cynnydd parhaol yn y gyllideb sylfaenol ar gyfer effaith y flwyddyn lawn, sy'n cynnwys 7 FTE ychwanegol. Amcangyfrifir bod cyfanswm y gost am y flwyddyn lawn (gan gynnwys y cynnig i allanoli 3 llwybr) ychydig o dan £0.5m.

Bydd yr Aelodau hefyd yn ymwybodol o adroddiad diweddar Archwilio Cymru ar y Gwasanaeth Cynllunio yng Ngheredigion. O ganlyniad, mae swyddogion wedi drafftio nifer o opsiynau pe bai Aelodau o blaid cefnogi buddsoddiad yn y Gwasanaeth Gorfodaeth Cynllunio. Cyflwynwyd y rhain i'r pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau Ffyniannus ac mae'r opsiynau wedi'u categorio fel Platinwm, Aur, Arian ac Efydd. Mae'r Cabinet o blaid buddsoddi yn y Gwasanaeth hwn, oherwydd bod dull cryf, gweladwy a rhagweithiol o orfodi, yn hanfodol i sicrhau na chaniateir i ddatblygiadau, sy'n groes i Bolisi Cynllunio, fynd heb eu gwirio. Mae

dull cryf o weithredu tîm Diogelu'r Cyhoedd o ran Hylendid Bwyd yn enghraifft o weithgarwch gorfodi sydd â phroffil uchel. Mae dau opsiwn yn cael eu cynnig ar hyn o bryd:

Opsiwn A (Aur) – Creu Tîm Gorfodaeth Cynllunio gyda 7 FTE – cynnydd o 4.4 FTE yn cynnwys adnodd Cyfreithiol penodedig ar gost o £230k.

Opsiwn B (Platinwm) – Creu Tîm Gorfodaeth Cynllunio gyda 9 FTE – cynnydd o 6.4 FTE yn cynnwys adnodd Cyfreithiol penodedig a hefyd dwy swydd Gorfodaeth arbenigol ar gost o £346k.

v) Adfer y Gostyngiadau i'r Gyllideb / Defnyddio cronfeydd wrth gefn

Nid oes dewis ond gwrthdroi'r Gostyngiad o £125k i Gyllideb 24/25 yn ymwneud â'r dybiaeth y byddai Llywodraeth Cymru yn cynyddu'r cap codi tâl wythnosol ar gyfer Codi Ffioedd Dibreswyl mewn Gofal Cymdeithasol o'r £100 presennol yr wythnos. Cyflwynodd ymgynghoriad Llywodraeth Cymru ystod o godiadau posibl, ond yn y pen draw mae Gweinidogion wedi penderfynu peidio â bwrw ymlaen ag unrhyw godiad.

O ran Llyfrgell Llanbedr Pont Steffan, mae'r Cabinet yn ymwybodol iawn o'r datblygiad diweddar sy'n effeithio ar y dref, yn dilyn cyhoeddiad Prifysgol Llanbedr Pont Steffan ynghylch cyfeiriad y campws yn y dyfodol, o fis Medi 2025. Er bod yr opsiwn o hyd i symud y llyfrgell i'r Ganolfan Lles rywbryd yn y dyfodol, ar hyn o bryd byddai'r Cabinet yn cynnig bod y llyfrgell yn awr yn aros yn ei lleoliad presennol. Felly, cynigir y dylid gwrthdroi yr elfen o'r angen am y Gostyngiad cysylltiedig yng Nghyllideb 24/25.

Cydnabuwyd o'r cychwyn y byddai mewnoli Cartref Gofal Hafan y Waun, Aberystwyth yn arwain at gost ariannol uwch. Ar y pryd neilltuwyd swm o £1m yn y cronfeydd wrth gefn i gyflwyno effaith hyn, fesul cam, ar draws blynyddoedd ariannol 23/24 a 24/25. Mae rhan olaf y swm hwn (£450k) yn disgyn i ffwrdd yn 25/26 ac felly mae angen ei ddisodli gyda chyllid craidd y gyllideb sylfaenol. Mae nifer o gamau arloesol eisoes wedi'u cymryd i leihau'r gost gyffredinol ac mae'r rhain yn cyfrannu at gwrdd â'r Gostyngiad o £350k i'r Gyllideb sydd wedi'i gynnwys yng Nghyllideb 24/25 – mae hyn yn cynnwys cau Cartref Preswyl Tregerddan a throsglwyddiad llwyddiannus cysylltiedig y preswylwyr draw i Hafan y Waun ym mis Rhagfyr 2024, yn ogystal â chynhyrchu incwm gan y Bwrdd Iechyd (gyda thenantiaeth fasnachol ar gyfer eu ward Y Bwa sydd bellach yn meddiannu adain o adeilad Hafan y Waun).

vi) Cyfanswm y pwysau o ran costau sy'n gysylltiedig â Chyllideb Ddirprwyedig yr Ysgolion yw £3.0m (sy'n cyfateb i tua 6.2% o gyllideb Ddirprwyedig yr Ysgolion sy'n £49m). Mae 95% o'r pwysau o ran costau'n ymwneud â'r cyfuniad o ddyfarniadau cyflog tybiedig ac effaith Yswiriant Gwladol Cyflogwyr. Cyfanswm y Balansau Ysgolion oedd

£3.8m ar 31/03/24 a disgwylir i'r rhain ostwng i £2.8m erbyn 31/03/25. Roedd balansau'r ysgolion cyn COVID fel arfer oddeutu £1.8m i gyd.

Mae'r Cabinet yn cynnig sicrhau bod gan Gyllideb Ddirprwyedig gyffredinol yr Ysgolion ddigon o arian i dalu am effaith hysbys dyfarniadau cyflog 24/25, effaith amcangyfrifedig Dyfarniadau Cyflog 25/26, effaith y newidiadau i Yswiriant Gwladol Cyflogwyr o fis Ebrill 2025 ac ariannu'n llawn y cynnydd yng nghyfradd cyfraniadau pensiwn SCAPE Cyflogwyr Ebrill 2024. Mae rhai arbedion tybiedig oherwydd gostyngiad ym mhrisiau contractau Ynni.

Yr effaith, o ganlyniad i hyn, fyddai **cynnydd o 5.1% yng nghyllideb Ddirprwyedig yr Ysgolion** (ac eithrio cyllid a drosglwyddwyd i'r Setliad Dros Dro) sy'n **codi i 8.3%** unwaith y bydd cyllid, sydd wedi'i drosglwyddo i'r Setliad Dros Dro, wedi'i gynnwys (ar gyfer Pensiynau SCAPE + Thâl Medi 2024). Fel bob amser, ar lefel Ysgol unigol, bydd niferoedd y disgyblion yn effeithio ar y sefyllfa.

Mae'r gostyngiad parhaus yn niferoedd disgyblion yn y sector Meithrin a Chynradd yn parhau i fod yn bryder sylweddol, gyda disgwyl i CYBLD ym mis Ionawr 2025 ddangos dirywiad pellach o tua 138 o ddisgyblion. Mae tueddiadau cyfraddau geni yn dangos bod y sefyllfa hon yn debygol o waethygu hyd yn oed ymhellach dros y blynyddoedd i ddod. Yn anffodus, mae hyn yn parhau i dynnu sylw at y ffaith nad yw seilwaith presennol yr Ysgolion Cynradd, yn ei gyfanrwydd, yn hyfyw yn ei ffurf bresennol, dros y tymor canolog.

vii) Eitemau Corfforaethol

Y prif elfennau yw:

- Costau ariannu sy'n gysylltiedig ag elfen Benthycia â Chymorth Llywodraeth Cymru o'r Rhaglen Gyfalaf - £200k.
- Ardoll tân - Cynnydd arfaethedig o 7.3% oherwydd cyfran Ceredigion o Gyllideb Awdurdod Tân Canolbarth a Gorllewin Cymru, gan ddefnyddio set ddata poblogaeth ddiweddaraf y Swyddfa Ystadegau Gwladol. Byddai hyn yn arwain at gyllideb ardoll tân o £5.740m ar ôl ystyried effaith cyllid tybiedig Yswiriant Gwladol Cyflogwyr, a fyddai'n dod yn uniongyrchol i'r Cyngor ac nid i'r Awdurdod Tân. Byddai'r cynnydd net o tua £301k yn cyfateb i tua 0.6% ar Dreth y Cyngor. Bydd yr Aelodau'n ymwybodol bod yr Awdurdod Tân yn gorff codi ardoll ac nid yn gorff praeseptio, yn wahanol i Awdurdod yr Heddlu, a dyna pam mae hyn yn ymddangos o dan Gyllideb Cyngor Sir Ceredigion.
- Cronfa ganolog wrth gefn o £300k ar gyfer Tâl ac Yswiriant Gwladol Cyflogwyr, o ystyried yr ansicrwydd sy'n bodoli ar gyfer yr amcangyfrifon hyn i'r Gyllideb.
- Nid oes ffigwr wedi'i gynnwys ar hyn o bryd ar gyfer costau Cynllun Gostyngiadau Treth y Cyngor. Mae'r swm yn amrywio yn dibynnu ar benderfyniadau terfynol Treth y Cyngor ac mae pob

cynnydd o 1% yn Nhreth y Cyngor yn ychwanegu cost o tua £60k i Gynllun Gostyngiadau Treth y Cyngor.

Mae'r Pwysau o ran Costau hefyd wedi'u crynhoi yn ôl math a fesul Swyddog Arweiniol Corfforaethol yn Atodiad 4.

c) Diffyg yn y Gyllideb

O ganlyniad, felly, mae'r diffyg rhwng y cyllid sydd ar gael a phwysau'r costau cyllidebol rhwng £7.4m a £7.5m:

	<u>Opsiwn A</u> <u>£'000</u>	<u>Opsiwn B</u> <u>£'000</u>
<u>Pwysau'r Gyllideb o ran Costau</u>		
Pwysau o ran Costau Gwasanaethau	10,240	10,240
Adfer y Gostyngiadau i'r Gyllideb / Defnyddio cronfeydd wrth gefn	610	610
Pwysau o ran Costau Corfforaethol	954	954
	11,804	11,804
Buddsoddi mewn Gwasanaethau	711	827
	12,515	12,631
<u>Wedi tynnu'r cyllid sydd ar gael</u>		
Cynnydd yn y Cyllid o ran Cyllid Allanol Cyfun Llywodraeth Cymru	-8,652	-8,652
Addaswyd ar gyfer Trosglwyddiadau i'r Setliad	3,533	3,533
	-5,119	-5,119
Diffyg Cychwynnol yn y Gyllideb	7,396	7,512

d) Premiymau Treth y Cyngor

Ar 14/12/23, ystyriodd yr Aelodau Iefel Premiymau Treth y Cyngor ar Eiddo Gwag Hirdymor ac Ail Gartrefi (eiddo wedi'i ddodrefnu nad oes neb yn byw ynddo fel eu prif breswylfa). Dyma oedd y penderfyniadau:

- bydd Premiwm Treth y Cyngor presennol o 25% sy'n berthnasol i **Eiddo Gwag Hirdymor** yn cynyddu o 01/04/24, i:
  - a) 100% ar gyfer Eiddo sydd wedi bod yn Eiddo Gwag Hirdymor am hyd at ac yn cynnwys 5 mlynedd.
  - b) 150% ar gyfer Eiddo sydd wedi bod yn Eiddo Gwag Hirdymor ers dros 5 mlynedd a hyd at a chan gynnwys 10 mlynedd.
  - c) 200% ar gyfer Eiddo sydd wedi bod yn Eiddo Gwag Hirdymor ers dros 10 mlynedd.
 gyda'r holl gyfnodau amser gan gynnwys y cyfnod di-dor cychwynnol o 12 mis i annedd gael ei diffinio fel 'Eiddo Gwag Hirdymor' oherwydd ei bod yn wag ac yn sylweddol heb ddodrefn.
- bydd Premiwm Treth y Cyngor presennol o 25% sy'n berthnasol i **Ail Gartrefi** yn cynyddu i 100% ac i ddod i rym o 01/04/24.
- bydd Premiwm Treth y Cyngor presennol o 25% sy'n berthnasol i **Ail Gartrefi** yn cynyddu **i 150% ac i ddod i rym o 01/04/25.**

O ganlyniad i'r penderfyniad graddol ar Ail Gartrefi, mae sylfaen drethu'r Cyngor ar gyfer 25/26 wedi cynyddu. Cadarnhaodd yr adroddiad i'r Cabinet ar 03/12/24 fod yr amcangyfrif canlyniadol o ran Sylfaen Drethu 25/26 yn gynydd o 1.93% (cynydd cyfatebol Band D o 653.3). **Yn seiliedig ar elfen Band D y Cyngor o lefel bresennol Treth y Cyngor 2024/25, mae hyn yn cyfateb i tua £1.128m cyn unrhyw ystyriaethau cynnydd yn Nhreth y Cyngor.**

Ar 31/03/24 roedd gan gronfa wrth gefn y Cynllun Tai Cymunedol falans o £2.557m. Mae penderfyniadau'r Cyngor Llawn ar 29/02/24 hefyd yn parhau i fod ar waith:

- O 01/04/24 ymlaen, dylid neilltuo 25% o'r holl arian a godir o Breimiymau Treth y Cyngor ar Ail Gartrefi ac Eiddo Gwag Hirdymor (net o ad-daliadau / costau Treth y Cyngor) a'i ddefnyddio i gefnogi'r [Cynllun Tai Cymunedol](#), yn amodol, bob amser, na fydd cyfanswm y cyllid a ddelir yn y [Cynllun Tai Cymunedol](#) yn fwy na £2.0m ac y bydd unrhyw gyllid y tu hwnt i'r lefel hon, mewn unrhyw flwyddyn benodol, yn cael ei ddefnyddio i gefnogi sefyllfa gyffredinol y gyllideb.
- O 01/04/24, bydd 75% o'r holl arian a godir o Breimiymau Treth y Cyngor ar Ail Gartrefi ac Eiddo Gwag Hirdymor (net o ad-daliadau / costau Treth y Cyngor) yn cael ei gadw a'i ddefnyddio i gefnogi sefyllfa gyffredinol y gyllideb, er mwyn lleihau baich Treth y Cyngor ar drigolion Ceredigion.

Darperir diweddariadau rheolaidd i'r Aelodau drwy adroddiadau monitro ariannol chwarterol ac i grynhoi:

- Mae 7 chais gwerth cyfanswm o £341k wedi cael eu cymeradwyo o dan y Cynllun Tai Cymunedol, ac mae 6 chais gwerth cyfanswm o £295k wedi'u talu.

	<i>Canran y Premiwm</i>	Nifer yr Eiddo ar 31/10/23	Nifer yr Eiddo ar 31/10/24	<i>Newid yn y canran</i>
<u>Eiddo Gwag Hirdymor</u>				
Hyd at ac yn cynnwys 5 mlynedd	100%	292	256	-12%
Dros 5 mlynedd a hyd at ac yn cynnwys 10 mlynedd	150%	171	104	-39%
Dros 10 mlynedd	200%	133	90	-32%
Cyfanswm		596	450	-24%
Ail Gartrefi	100%	1,648	1,578	-4%

e) **Gostyngiadau i'r Gyllideb**

Y prif opsiynau ar gyfer gwneud gostyngiadau i'r Gyllideb yw Cynyddu Incwm (e.e. trwy Ffioedd a Chostau) neu ostwng Gwariant (e.e. trwy leihau neu ddileu gweithgareddau gwasanaethau, torri gwariant, gwneud enillion effeithlonrwydd parhaus neu ddarparu gwasanaethau mewn modd gwahanol neu mewn ffyrdd mwy arloesol).

Cydnabyddir ei bod yn ymddangos yn gyffredinol bod awydd isel ymhlith y cyhoedd am ostyngiadau pellach mewn lefelau Gwasanaethau a bu ymatebion anffafriol i nifer o'r Gostyngiadau i'r Gyllideb yn 24/25 yn ystod y cyfnodau manylach o ymgynghori a gweithredu.

Fodd bynnag, nid yw'n bosibl mantoli'r Gyllideb trwy gael codiadau isel yn Nhreth y Cyngor ac ar yr un pryd gynnal a chadw'r holl Wasanaethau. Yn ddiodyn, bydd gwneud lefel is o Ostyngiadau i'r Gyllideb yn golygu bod mwy o faich ar Dreth y Cyngor.

Mae angen i'r Cyngor hefyd sicrhau bod ei Wasanaethau yn effeithlon ac yn effeithiol, felly ni fyddai osgoi newidiadau i Wasanaethau pan fo dulliau darparu mwy arloesol ac effeithlon ar gael yn dangos gwelliant parhaus a gwerth am arian i'r trethdalwr.

O gofio'r uchod, mae'r Gostyngiadau i'r Gyllideb y mae'r Cabinet yn eu cynnig wedi'u hamlinellu yn Atodiad 5.

	<u>£'000</u>
Gostyngiadau Arfaethedig yn y Gyllideb	1,080
Cyfanswm	1,080

f) Ffioedd a Chostau

Mae'r newidiadau arfaethedig i Ffioedd unigol a fydd yn dod i rym o 01/04/25, lle cânt eu pennu gan y Cyngor (gan nodi y bydd Ffioedd a bennir gan sefydliadau eraill yn cael eu diweddarau wrth i ni gael ein hysbysu am newidiadau) i'w gweld yn Atodiad 8. Ar ôl i'r Pwyllgorau Craffu perthnasol graffu ar y cynigion hyn, bydd y Cabinet yn gwneud penderfyniad terfynol ar lefelau unigol Ffioedd a Chostau ar 18/02/25.

Disgwylir i'r gwasanaethau ddilyn yr egwyddorion a amlinellir ym Mholisi Rheoli Incwm ac Adennill Costau Gwasanaethau'r Cyngor, sy'n cynnwys anelu at adennill costau llawn lle bynnag y bo modd. Gellir dod o hyd i'r Ffioedd a'r Costau presennol ar wefan y Cyngor drwy fynd at:

[Fees and Charges 2024-2025 - Ceredigion County Council](#)

[Ffioedd a Chostau 2024-2025 - Cyngor Sir Ceredigion](#)

Er bod chwyddiant y Mynegai Prisiau Defnyddwyr (CPI) yn gostwng (2.6% oedd y ffigwr ym mis Tachwedd), mae lefel y chwyddiant lleol y mae'r Cyngor yn ei brofi yn dal i fod yn sylweddol uwch na hyn e.e. o Ddyfarniadau Cyflog a nawr hefyd o newidiadau i Yswiriant Gwladol Cyflogwyr. Felly bydd hyd yn oed cynnydd sylfaenol o ran chwyddiant yn dal i fod yn sylweddol uwch na'r lefelau CPI diweddaraf.

Y prif bwyntiau i'w nodi, ar wahân i'r rheiny sy'n gysylltiedig â chynnydd sy'n ymwneud â chwyddiant yw:

- Codi tâl am barcio – ymgwymerwyd â 2 gynnig ymgynghori ar wahân mewn perthynas â strwythur Ffioedd a Chostau newydd arfaethedig ar gyfer parcio cyffredinol oddi ar y Stryd ac ar gyfer cynnig i gyflwyno taliadau parcio ar Bromenâd Aberystwyth. Mae'r 2 agwedd yma yn cael eu hystyried gan y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau Ffyniannus a'r Cabinet ar wahân i'r adroddiad hwn. Bydd canlyniad yr ystyriaethau hynny yn sail i ddiweddariad i restr y Ffioedd a'r Costau ar yr adeg briodol.
- Mae'r ffioedd a godir ar gyfer Cartrefi Gofal sy'n cael eu rhedeg gan y Cyngor a'r rheini a delir i Gartrefi Gofal y Sector Preifat wedi'u drafftio'n amodol a byddant yn destun adroddiad ar wahân, yn dilyn ymgynghoriad terfynol gyda'r sector.
- Rheolaeth Adeiladu – mae adolygiad manylach wedi'i gynnal i ail-sefydlu'r ffioedd hyn o fis Ebrill 2025 fel rhan o ddull graddol i fod yn adennill costau yn llawn.
- Set newydd o Ffioedd o dan yr Economi ac Adfywio mewn perthynas â Lesoedd a Gwerthu Eiddo neu Dir. Mae hyn i adlewyrchu'r mewnbnw o ran adnoddau gan dîm yr Asedau ar gyfer y mathau hyn o drafodiadau.
- Gwasanaeth Lles – rhai Ffioedd newydd (yn bennaf yng Nghanolfan Lles Llanbedr Pont Steffan ar gyfer ystafelloedd / stiwdios ynghyd â 2 gategori ar gyfer Aelodaeth Iau Ceredigion Actif: 13 i 18 oed a hefyd 12 mlwydd oed ac iau).

g) Ystyriaethau o ran Cynyddu Treth y Cyngor

Gellir crynhoi'r sefyllfa sy'n deillio o baragraffau a) i f) uchod fel a ganlyn:

	OPSIWN A	OPSIWN B
	£'000	£'000
Cyfanswm y Pwysau o ran Costau	11,804	11,804
Ychwanegu Buddsoddi mewn Gwasanaethau	711	827
Wedi tynnu'r cynnydd yn y Cyllid o ran Cyllid Allanol Cyfun Llywodraeth Cymru	-8,652	-8,652
Addaswyd ar gyfer Trosglwyddiadau i'r Setliad	3,533	3,533
Diffyg Cychwynnol yn y Gyllideb	7,396	7,512
Wedi tynnu		
Gostyngiadau Arfaethedig yn y Gyllideb	-1,080	-1,080
Sylfaen drethu / Premiymau Treth y Cyngor	-1,128	-1,128
	-2,208	-2,208
Diffyg cyn yr ystyriaethau am Dreth y Cyngor	5,188	5,304
Budd ariannol o gynnydd o 5% wedi'i fodelu o ran Treth y Cyngor	-2,680	-2,680
Diffyg yn y Gyllideb sy'n parhau'n weddill	2,508	2,624

Mae diffyg o £2.5m i £2.6m felly yn dal i fodoli ar ôl darparu ar gyfer cynnydd o 5% wedi'i fodelu yn Nhreth y Cyngor.

Mae costau Cynllun Gostyngiadau Treth y Cyngor a Phremiymau Treth y Cyngor yn ffactorau ansefydlog sy'n newid yn unol â gwahanol lefelau o ran y cynnydd yn Nhreth y Cyngor. Yn fras mae pob newid o 1% yn Nhreth y Cyngor bellach yn cyfateb i fudd net o tua £536k ac yn ychwanegu cost fisol o £1.44 i lefel Treth y Cyngor Band D.

Treth y Cyngor Band D a bennwyd ar gyfer elfen Ceredigion o dreth y Cyngor yn 24/25 (ychydig dros 80% o'r bil cyfan) oedd £1,726.05, gan godi i £2,103.89 ar ôl cynnwys elfennau praesept y Cyngorau Tref a Chymuned ar gyfartaledd a'r Heddlu. Y Bil o ran Treth y Cyngor Band D cyfartalog yng Nghymru ar gyfer 24/25 oedd £2,024.31 a lefel Treth y Cyngor Band D cyfartalog ar gyfer Awdurdod Unedol yn Lloegr oedd £2,248 ar gyfer 24/25.

Os yw'r diffyg presennol yn y Gyllideb yn cael ei ariannu drwy Dreth y Cyngor, byddai'n cyfateb i oddeutu 4.7% i 4.9% arall o ran Treth y Cyngor ac felly'n gyfanswm o gynnydd dangosol yn Nhreth y Cyngor ar gyfer 25/26 o naill ai 9.7% neu 9.9%. Mae hyn yn cyfateb i ychydig dros £3 yr wythnos (neu £14 y mis) ar gyfer eiddo Band D ac ar gyfer eiddo ym Mand A i E (gan nodi bod tua 85% o eiddo Ceredigion yn dod o fewn y 5 band hyn) fel a ganlyn:

Band Treth y Cyngor	OPSIWN A		OPSIWN B	
	Cynnydd Posib yn Nhreth y Cyngor (Misol)	Cynnydd Posib yn Nhreth y Cyngor (Blwyddyn Lawn)	Cynnydd Posib yn Nhreth y Cyngor (Misol)	Cynnydd Posib yn Nhreth y Cyngor (Blwyddyn Lawn)
A	£ 9.29	£ 111.50	£ 9.50	£ 113.92
B	£ 10.84	£ 130.09	£ 11.08	£ 132.91
C	£ 12.39	£ 148.67	£ 12.65	£ 151.89
D	£ 13.94	£ 167.25	£ 14.24	£ 170.88
E	£ 17.04	£ 204.41	£ 17.41	£ 208.85

Byddai'r cydbwysedd rhwng y cyllid a rannwyd rhwng Llywodraeth Cymru a threthdalwyr Ceredigion wedyn yn 69%:31% ar gyfer 25/26, sy'n llawer yn is na'r rhaniad o 80%:20% a welwyd dros ddegawd yn ôl.

h) Cynllun Gostyngiadau Treth y Cyngor

Mae tua 5,100 o aelwydydd yng Ngheredigion yn defnyddio Cynllun Gostyngiadau Treth y Cyngor ar hyn o bryd, sy'n diogelu pobl ar incwm isel iawn a / neu sy'n hawlio Budd-daliadau ac sy'n darparu i hawlwyd gael gostyngiad o hyd at 100% o'u hatebolrwydd ar gyfer Treth y Cyngor mewn rhai amgylchiadau.

Mae'n fudd-dal sy'n dibynnu ar brawf modd, felly bydd y swm y bydd person yn ei gael yn dibynnu ar ei incwm, ei gyfalaf a'i amgylchiadau. Mae hyn yn golygu, hyd yn oed os yw rhywun yn gweithio, efallai y byddant yn dal i fod yn gymwys i gael rhywfaint o help. Fodd bynnag, byddai meddu ar gyfalaf o £16,000 neu ragor (ac eithrio gwerth y prif gartref) yn golygu nad yw rhywun yn gymwys i gael cymorth.

Mae gan wefan y Cyngor Gyfrifiannell Hwl y gall unrhyw un ei defnyddio i weld a allent fod yn gymwys i gael cymorth:

<https://www.ceredigion.gov.uk/resident/benefits/>

<https://www.ceredigion.gov.uk/preswylwr/budd-daliadau/>

5. Gofyniad o ran y Gyllideb

Yn sgil yr ystyriaethau diweddaraf o ran y gyllideb ddrafft, ar hyn o bryd y gofyniad posibl ar gyfer cyllideb 25/26 yw naill ai £209.109m neu £209.234, sy'n gynydd o oddeutu 8.0% ers 24/25. Mae cyfrifiad manwl o'r gofyniad o ran y gyllideb i'w weld yn Atodiad 6. Gan fod hyn yn seiliedig ar setliad dros dro 25/26, mae'n destun unrhyw addasiadau y mae'n bosibl y bydd angen eu gwneud ar ôl i setliad terfynol Llywodraeth Cymru gael ei gyhoeddi ar 25/02/25, gan gynnwys os bydd Llywodraeth Cymru yn cyflwyno unrhyw argymhellion sy'n rhoi budd i Geredigion mewn perthynas â'r Cyllido Gwaelodol.

Felly, byddai angen gwneud unrhyw addasiadau angenrheidiol yn unol â'r canlynol:

- bydd gwerth unrhyw grantiau penodol a drosglwyddir i'r Grant Cynnal Refeniw yn cael ei drosglwyddo i gyllideb y gwasanaeth perthnasol, lle ystyrir bod hynny'n briodol.
- bydd unrhyw newidiadau penodol eraill yn cael eu targedu'n uniongyrchol at y gwasanaeth / gwasanaethau a effeithir, lle bynnag y bo hynny'n briodol.
- bydd unrhyw fudd o'r Cyllido Gwaelodol o fewn y Setliad Terfynol yn cael ei ddefnyddio i leihau'r cynnydd dangosol yn Nhreth y Cyngor.
- ymdrinnir ag unrhyw newidiadau eraill i'r Cyllid Allanol Cyfun (AEF) drwy addasu cyllideb refeniw gorfforaethol y Grŵp Arweiniol.

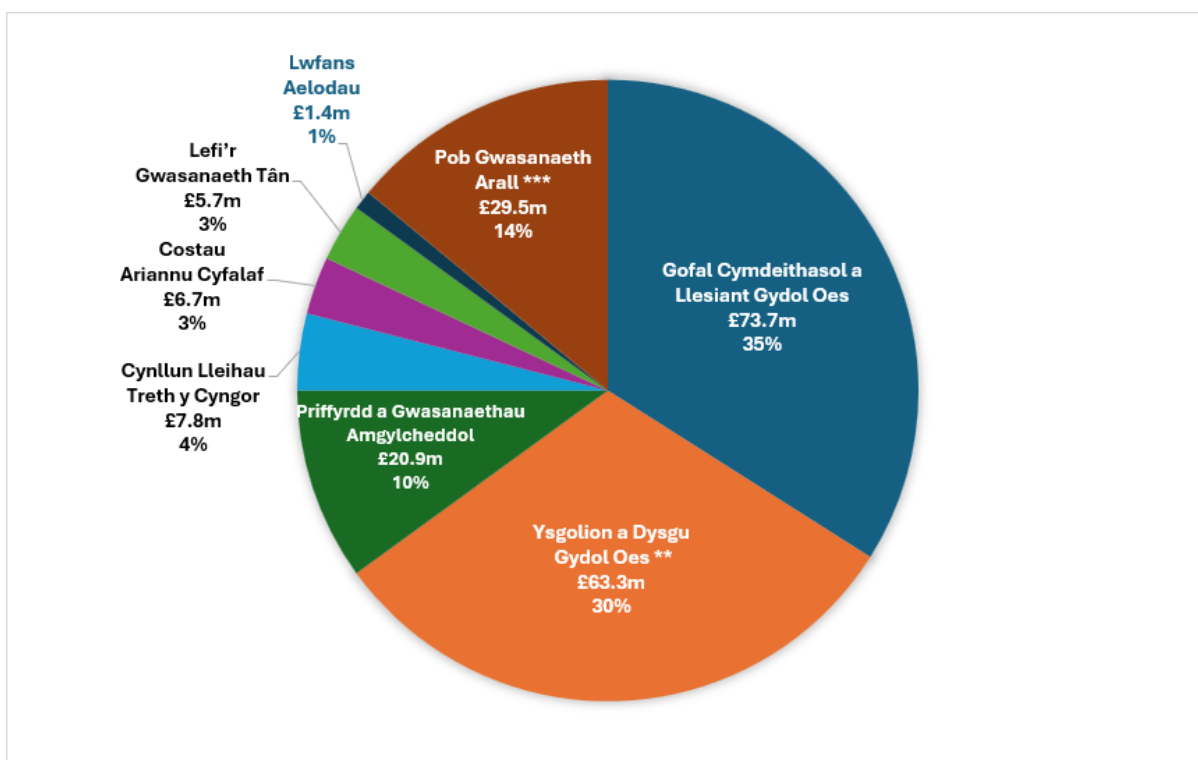
Bydd ystyriaethau'r Gyllideb gyffredinol yn cael eu trosi'n ddyraniadau drafft i'r gwasanaethau, fel y nodir yn y crynodeb isod. Mae dadansoddiad pellach o'r newidiadau rhwng cyfansymiau Cyllideb Rheoladwy 24/25 a chyfansymiau Cyllideb Reoladwy Ddrafft 25/26 i'w gweld yn Atodiad 7.

	Cyfansymiau Cyllideb Reoladwy Ddiweddaraf 24/25 £'000	Cyfansymiau Cyllideb Reoladwy Ddrafft 25/26 £'000	Newid o'i gymharu â Chyllideb Ddiweddaraf 24/25 %
Cyswllt Cwsmeriaid, TGCh a Digidol	6,689	7,151	6.9%
Gwasanaethau Democraataidd	5,201	5,566	7.0%
Yr Economi ac Adfywio (OPSIWN A)	3,738	4,148	11.0%
Cyllid a Chaffael	21,431	22,299	4.1%
Priffyrdd a Gwasanaethau Amgylcheddol	19,974	21,086	5.6%
Cyfreithiol a Llywodraethu	1,695	1,808	6.7%
Pobl a Threfniadaeth	2,419	2,548	5.3%
Polisi, Perfformiad a Diogelu'r Cyhoedd	2,532	2,670	5.5%
Porth Cymorth Cynnar	4,039	4,673	15.7%
Porth Cynnal	37,891	41,463	9.4%
Porth Gofal	18,367	20,741	12.9%
Ysgolion a Dysgu Gydol Oes	57,976	62,721	8.2%
Grŵp Arweiniol *	5,541	5,747	3.7%
Ardollau, Premiwm Treth y Cyngor a Chronfeydd Wrth Gefn	6,079	6,488	6.7%
CYFANSWM	193,572	209,109	8.0%

* Mae'r ffigwr hwn yn cynnwys lleoliadau plant y tu allan i'r sir.

Opsiwn Amgen	Cyfansymiau Cyllideb Reoladwy Ddiweddaraf 24/25 £'000	Cyfansymiau Cyllideb Reoladwy Ddrafft 25/26 £'000	Newid o'i gymharu â Chyllideb Ddiweddaraf 24/25 %
Yr Economi ac Adfywio (OPSIWN B)	3,738	4,264	14.1%
CYFANSWM	193,572	209,234	8.1%

Yn seiliedig ar y dyraniadau hyn o Gyllideb Ddrafft 25/26 – yn defnyddio OPSIWN A, gellir dangos y cost uniongyrchol y gellir ei rheoli gan Wasanaethau'r Cyngor (ac eithrio unrhyw aiddyrannu Gwasanaethau Cymorth neu daliadau cyfalaf fel Dibrisiant) fel hyn:

Mae'r sefyllfa ddrafft yn debyg iawn i Gyllideb 24/25 - yn yr ystyr y byddai 75% (£157.9m) o Gyllideb y Cyngor yn cael ei wario ar Ysgolion a Dysgu Gydol Oes, Gofal Cymdeithasol a Llesiant Gydol Oes a Phrifffyrdd a Gwasanaethau Amgylcheddol. Ar ôl darparu ar gyfer costau sefydlog eraill (yn bennaf) (h.y. Lwfansau Aelodau, Ardoll Awdurdodau Tân, Costau Ariannu Cyfalaf a Chynllun Gostyngiadau Treth y Cyngor), byddai hyn yn gadael 14% (£29.5m) ar gyfer holl Wasanaethau eraill y Cyngor.

Gwnaed addasiadau ar gyfer:

- * Yn cynnwys lleoliadau y tu allan i'r sir (Llywodraeth Leol), Ffioedd cyfreithiol (Llywodraethu a Chyfreithiol) a Rhaglen Datblygu Gweithlu Gofal Cymdeithasol Cymru (Pobl a Threfniadaeth)
- ** Yn cynnwys Menter Cyllid Preifat (PFI) Penweddig (Cyllid a Chaffael)
- *** Cyllideb Grŵp Arweinyddiaeth wedi'i addasu i ddsrannu cyllid tybiedig Yswiriant Gwladol Cyflogwyr i'r holl Wasanaethau

6. Risgiau i'r Gyllideb

Gweler papur Risgiau i'r Gyllideb yn Atodiad 9, sydd wedi'i ddiweddarau i gynnwys y newidiadau perthnasol. Mae'n nodi'r prif risgiau i'r gyllideb ynghyd â sylwadau priodol a'r trefniadau rheoli sydd ar waith i leihau pob risg.

Dyma'r prif newidiadau ers y llynedd:

- Cydnabod bod y risg flaenorol ar Gyfraddau Cyflogwr Pensiwn SCAPE Athrawon wedi ei ddatrys trwy gyllid gan Lywodraeth Cymru, sydd bellach wedi'i gyflawni.
- Chwyddiant ar Gyflog – cydnabod bod hyn yn parhau i fod yn risg, sydd bellach yn cynnwys yr ychwanegiad bach o'r newid yn Yswiriant Gwladol Cyflogwyr gan y Canghellor ac ansicrwydd ynghylch lefel ac amseru gwirioneddol cyllid ar gyfer Costau Uniongyrchol.
- Chwyddiant nad yw'n gysylltiedig â chyflogau – cydnabod bod effaith cynnydd Yswiriant Gwladol cyflogwyr ar gyflenwyr, yn creu risg i'r Gyllideb ochr yn ochr â chwyddiant, sydd dal ar gynnydd yng Ngheredigion.
- Defnydd o Staff Asiantaeth - Mae hyn yn parhau i fod yn risg sylweddol o fewn y Gyllideb oherwydd bod lefel y defnydd parhaus yn dal i gael ei brofi, yn enwedig o fewn Gofal Cymdeithasol ar gyfer swyddi Gweithwyr Cymdeithasol statudol ac o fewn Cartrefi Gofal Awdurdodau Lleol.
- Lleoliadau Plant y Tu Allan i'r Sir – Mae hyn yn dal i gael ei gynnwys yn y risg o effaith ar ôl COVID ac mae'n parhau i fod yn risg sylweddol, er gwaethaf y mesurau sy'n cael eu rhoi ar waith gyda'r cyfleusterau newydd yn y sir yn dod i'r amlwg.
- Ychwanegwyd Risgiau Cyllideb Newydd ar gyfer Mesurau Diogelu Diogelwch Tân, Heriau Cyfreithiol allanol a Chyfrifoldebau Estynedig Cynhyrchwyr ar gyfer Pecynnu.

7. Rhaglen Gyfalaf Aml-flwyddyn

Mae'r rhaglen gyfalaf aml-flwyddyn arfaethedig sydd wedi'i diweddarau yn Atodiad 10 ynghyd â'r Strategaeth Gyfalaf yn Atodiad 11. Mae'r Strategaeth Gyfalaf arfaethedig sydd wedi'i diweddarau ar gyfer 24/25 yn £62m, ac yn £31m ar gyfer 25/26. Mae'r rhaglen gyfalaf arfaethedig yn gyfanswm o £121m dros y cyfnod 24/25 i 27/28 ac fe'i hystyriwyd yng nghyfarfod Grŵp Datblygu'r Cyngor ar 13/01/25.

Yn ystod y cyfnod hwn cyn dechrau'r flwyddyn ariannol newydd, mae llawer o grantiau cyfalaf penodol i'w cyhoeddi o hyd. Bydd y rhain felly yn cael eu hychwanegu at y rhaglen Gyfalaf pan fydd llythyrau cynnig grant yn cael eu derbyn. Mewn rhai achosion, efallai y bydd hyn hefyd yn gofyn am elfen o arian cyfatebol, y mae rhywfaint o ddarpariaeth eisoes wedi'i gwneud ar ei gyfer.

Mae'r gwaith o weithredu cynllunio cyfalaf gwell gan Wasanaethau unigol yn parhau ac mae hyn wedi cynorthwyo gyda rhai o'r trafodaethau anodd am flaenoriaethu wrth i adnoddau cyfalaf barhau i fod yn gyfyngedig. Mae buddsoddi i arbed cynlluniau i helpu i leihau'r pwysau ar y gyllideb refeniw yn flaenoriaeth lle bynnag y bo modd. Wrth symud ymlaen dylai'r wybodaeth ynghylch cynllunio Cyfalaf yn well alluogi cynnal ffynhonnell hirdymor (e.e. ystod o 10 mlynedd) o ddyheadau o ran cynlluniau cyfalaf a phwysau gwasanaethau sydd heb eu hariannu, ochr yn ochr â'r Rhaglen Gyfalaf fyrrach a ariennir.

Gyda'r setliad cyfalaf gan Lywodraeth Cymru yn arwain at gynnydd o 10.5% mewn cyllid cyfalaf craidd (£612k ychwanegol y flwyddyn) mae hyn yn gymorth ond yn parhau i olygu bod lefel y cyllid cyfalaf craidd (sydd bellach yn £6.5m ar gyfer 25/26) yn is o ran arian parod na'r hyn a dderbyniwyd dros 15 mlynedd yn ôl (£7m yn 2008/09 a fyddai bellach yn werth dros £11m pe bai wedi cadw i fyny â chwyddiant cyffredinol).

Mae'r cynigion allweddol o fewn y Rhaglen Gyfalaf ddiweddaraf yn cynnwys:

- £2.3m ar gyfer Menter Benthycy Priffyrdd Llywodraeth Cymru ar gyfer Llywodraeth Leol yn ystod 25/26 i ariannu Gwelliannau Priffyrdd.
- Dyraniadau Cyfalaf UKSPF ar gyfer 25/26 - Cyfanswm o £3.9m ar gyfer Canolbarth Cymru gan mai Ceredigion yw'r awdurdod arweiniol (yn cael ei rannu i £2.5m i Bowys a £1.4m i Geredigion).
- O fewn y gyllideb i newid cerbydau Fflyd, mae £3m wedi'i glustnodi ar gyfer amnewid cerbydau sylfaenol casglu sbwriel sef (sef yn 26/27 a 27/28). Fodd bynnag, mae hyn yn destun ystyriaeth fanwl bellach wrth i wahanol agweddau ar fodel Casglu Gwastraff ddod yn gliriach dros amser, gan gynnwys effaith rheoliadau Cyfrifoldeb Estynedig Cynhyrchwyr a fydd yn dod i rym yn ystod 2025.
- Pwyslais parhaus ar fesurau Effeithlonrwydd Ynni gyda chyllid o £2m wedi'i neilltuo dros oes y rhaglen.
- Canolfan Trochi Cyfrwng Cymraeg (Ysgol Gymraeg) – Mae'r Cynllun wedi'i gynnwys yn y Rhaglen, ond mae bwlch ariannu yn destun trafodaethau parhaus gyda LIC.
- £1.7m o gyllid ar gyfer adnewyddu elfennau allweddol (e.e. toeau a boeleri) sy'n dod i ddiwedd eu hoes.

- Buddsoddiad parhaus yng Nghartrefi Gofal Preswyl y Cyngor - £2m dros oes y rhaglen.

Mae bwlch sylweddol yn parhau o hyd rhwng dyheadau'r Cyngor a'i alluogi i gyllido. Er enghraifft - mae'r agweddau nad ydynt yn cael eu hystyried yn llawn yn y Rhaglen Gyfalaf arfaethedig yn cynnwys:

- Pwysau hirdymor o'r Cynllun Rheoli Asedau Priffyrdd
- Amodau Adeiladau presennol a rhannau allweddol nad ydynt yn cael eu hystyried yn Goch ac y gellir eu hosgoi
- Gofynion o ran amnewid y Fflyd Cerbydau yn llawn
- Buddsoddi yn y Ffermydd Sirol
- Amnewid pecynnau TGCh yn y dyfodol mewn Ysgolion
- System wresogi ardal newydd – Penmorfa, Aberaeron
- Canolfan Lles newydd arfaethedig yn Aberteifi
- Mae'n debygol y bydd angen cyllid cyfatebol ar gyfer cynlluniau Gwarchod yr Arfordir yn y dyfodol, gan gynnwys yn Aberystwyth
- Effeithlonrwydd ynni sylweddol a dyheadau Carbon sero net.
- Cynlluniau Datblygu Asedau (i'w gynnwys wrth i lwybrau ariannu gael eu harchwilio ac ystyried defnyddio'r gronfa wrth gefn Hwb i'r Economi ar gyfer pob achos busnes)

Mae hyn i gyd yn tynnu sylw at gasgliad clir nad yw'n bosibl cynnal y lefel bresennol o asedau y mae'r Cyngor yn berchen arnynt (boed hynny'n adeiladau, seilwaith neu gerbydau fflyd). O ganlyniad ac yn dilyn y cynnydd sylweddol a wnaed o dan y Ffyrdd Newydd o Weithio i Adeiladau Swyddfa'r Cyngor, mae rhaglen ehangach o Resymoli Adeiladau yn cael ei hystyried a fydd yn herio lefel y defnydd a'r cyfeiriad yn y dyfodol ar gyfer cyfres llawer ehangach o Asedau'r Cyngor.

Bydd hefyd yn golygu bod angen pwyslais sylweddol ar ddod o hyd i gyllid allanol (gan fod modd ariannol y Cyngor ei hun yn gyfyngedig oni bai bod yr Aelodau'n barod i roi hyd yn oed mwy o faich ar y gyllideb Refeniw), ynghyd â thargedu gwaredu asedau presennol yn amserol, lle nad ydynt bellach yn gwasanaethu gwasanaeth tymor hir neu ddibenion strategol.

8. Cydnerthedd Ariannol (gan gynnwys Cronfeydd wrth gefn a Balansau Cyffredinol)

Mae cynaliadwyedd a chydnerthedd ariannol y Cyngor yn gadarn iawn hyd yn hyn, ac yn cael ei gynorthwyo gan fantolen gref. Mae dull gweithredu a hanes y Cyngor yn seiliedig ar ddull gweithredu sydd wedi bod yn gadarn yn gyson o ran rheolaeth ariannol, ac mae'n cael ei gynorthwyo gan dîm Cyllid proffesiynol, profiadol, a Grŵp Arweiniol - a arweinir gan Brif Weithredwr - sy'n gweithredu mewn dull strategol, corfforaethol.

Mae nifer o sylwadau cadarnhaol yn asesiad o Gynaliadwyedd Ariannol diweddar Archwilio Cymru o'r Cyngor. Mae'r rhain yn cynnwys:

- *Mae'r Cyngor wedi gwneud penderfyniadau i gefnogi ei gynaliadwyedd ariannol dros y tymor byr i'r tymor canolig.*
- *Mae'r Cyngor wedi gwneud penderfyniadau yn y gorffennol sydd wedi gwella ei wytnwch.*
- *Mae gan y Cyngor hanes cryf o gyflawni arbedion wedi'u cynllunio a mynd i'r afael â'i bwysau cyllidebol.*
- *Mae'r Cyngor yn defnyddio ei gronfeydd wrth gefn mewn ffordd gynlluniedig a strategol.*
- *Mae alldroadau blaenorol wedi cyflawni sefyllfa gyllidebol gytbwys, gan ddangos ymwybyddiaeth a rheolaeth o'r sefyllfa ariannol.*
- *Mae trefniadau ar waith i gefnogi goruchwyliaeth gyllidebol reolaidd drwy adrodd ar hyn o bryd.*

Er gwaethaf hyn, mae'n amlwg bod her i'w hateb ynghylch hyfywedd ariannol tymor canolig a hirdymor Cyngor Sir Ceredigion a sut y bydd strategaeth ariannol tymor canolig i hirdymor yn mynd i'r afael â'r pwysau a'r diffygion ariannol tebygol dros y cyfnod hwnnw.

Mae gwytnwch ariannol y Cyngor hefyd yn parhau i gael ei brofi gan setliadau ariannol gwael gan Lywodraeth Cymru, o'i gymharu ag Awdurdodau Lleol eraill. Mae'n ymddangos bod hon yn thema sy'n dod i'r amlwg ac sy'n gyson ar gyfer y rhan fwyaf o awdurdodau llai a/neu fwy gwledig yng Nghymru. Felly mae'r sgôr ar gyfer y sefyllfa ariannol Tymor Canolig ar y Gofrestr Risg Gorfforaethol yn parhau i fod ar y sgôr risg uchaf posibl o 25.

Mae'r Gyllideb bob amser wedi'i gosod fel na fydd galw ar y gyllideb sylfaenol o'r Balansau Cyffredinol, ar wahân i ariannu eitemau un-tro eithriadol iawn, os bydd angen. Targed y Cyngor, a gymeradwywyd, yw cynnal y Balansau Cyffredinol ar rhwng 3% a 5% o'r gwariant net. Mae'r tabl canlynol yn dangos y sefyllfa bresennol a'r sefyllfa a ragwelir:

	31/03/23 Gwirioneddol	31/03/24 Arfaethedig	31/03/25 Arfaethedig
Balansau Cyffredinol - Swm	£6.7m	£6.7m	£6.7m
Balansau Cyffredinol - Canran	3.7%	3.5%	3.2%

Gyda'r swm mewn Balansau Cyffredinol yn parhau i fod yn statig, effaith cyllideb referniw gynyddol yw bod y canran yn gostwng dros gyfnod o amser. Gyda rhagolygon y sefyllfa i fod i lawr ar 3.2% erbyn 31/03/26, mae'n debygol y bydd angen ystyried cynnydd mewn Balansau Cyffredinol erbyn 26/27.

O ran Cronfeydd wrth gefn penodol wedi'u clustnodi, cydnabuwyd bod eu lefelau wedi cyrraedd eu hanterth yn ystod COVID ac y byddent yn lleihau mewn dull a reolir yn ofalus, wrth i'r defnydd arfaethedig o gronfeydd wrth gefn ddigwydd. Mae'r rhagamcanion cyfredol yn dal i ddangos bod cronfeydd wrth gefn wedi'u clustnodi yn uwch ar 31/03/26 na'r sefyllfa cyn COVID, pan oedd cronfeydd wrth gefn wedi'u clustnodi yn arfer bod tua £20m.

Mae Atodiad 12 yn dangos datganiad dros dro ar gyfer Cronfeydd wrth gefn wedi'u clustnodi, y gellir ei grynhoi fel a ganlyn:

	31/03/2024	31/03/2025	31/03/2026
	Gwirioneddol	Amcangyfrif	Amcangyfrif
Cronfeydd wrth gefn wedi'u clustnodi	£m	£m	£m
Balansau Dirprwyedig Ysgolion	3.8	2.8	2.8 tbc
Cronfa gyfalaf wrth gefn Gorfforaethol	5.7	5.7	2.9
PFI Penweddig	1.3	1.0	0.7
Rheolaeth Gyllidebol a Digwyddiadol	2.8	1.5	1.5
Pwysau Costau a Chwyddiant	0.8	0.8	0.8
Cronfeydd Yswiriant / Dileu Swyddi wrth gefn	1.3	1.4	1.4
Cynllun Tai Cymunedol	2.6	2.2	2.0
Buddsoddiad TGCh a Digidol	1.0	0.8	0.5
4 Cronfa Blaenoriaeth Gorfforaethol wrth gefn	16.8	9.3	6.8
Cronfeydd Wrth Gefn Eraill	7.9	5.8	4.9
CYFANSWM	44.0	31.3	24.3

Mewn theori, gellid defnyddio cronfeydd wrth gefn wedi'u clustnodi fel strategaeth i helpu i gydbwysu'r gyllideb. Fodd bynnag, ni fyddai hyn yn gynaliadwy nac yn ddoeth a byddai'n mynd yn groes i safbwyntiau blaenorol Archwilio Cymru. Mae ymrwymadau hefyd i ddod allan o gronfeydd wrth gefn sy'n ymwneud â rheoli sefyllfa 24/25 o fewn y flwyddyn, er mwyn cyfrannu at brosiectau cyfalaf mawr (Amddiffyn Arfordir Aberaeron, Ysgol Dyffryn Aeron), Ysgolion yn defnyddio'u balansau dirprwyedig ac ymrwymadau amrywiol sy'n gysylltiedig â Gofal Cymdeithasol.

Hefyd, byddai'n groes i gyngor y swyddog Adran 151 i ddefnyddio cronfeydd wrth gefn wedi'u clustnodi i gydbwysu'r gyllideb gyffredinol, oni bai bod achos busnes / strategaeth glir i adfer y cronfeydd wrth gefn hyn cyn dechrau'r broses o osod y gyllideb nesaf.

9. Strategaeth Ariannol Tymor Canolig

Fel y nodwyd ynghynt, cafodd y Strategaeth Ariannol Tymor Canolig ei diweddarau yn ystod Haf 2024 a aeth drwy'r broses ddemocrataidd yn ystod mis Medi a mis Hydref 2024.

Roedd cyhoeddiad y Canghellor ym mis Hydref ynglŷn â newidiadau i Yswiriant Gwladol y Cyflogwyr, wedyn y cyhoeddiad gan Lywodraeth Cymru ym mis Rhagfyr ynglŷn â chyllid ychwanegol yn ystod y flwyddyn, ac yna Setliad Dros Dro 25/26 a oedd yn dra gwahanol i'r hyn a oedd yn cael ei fodelu, i gyd yn dangos pa mor anodd yw cynllunio ariannol o'r tymor canolig i'r tymor hir.

Mae cyhoeddi'r Setliad Grant Cynnal Refeniw (RSG) blynyddol gan Lywodraeth Cymru ychydig cyn y Nadolig ar gyfer y flwyddyn ariannol ganlynol ond yn dwysáu'r sefyllfa o ran cynllunio tymor byr. Nid wnaeth y Setliad dros dro ar gyfer Cyllid Llywodraeth Leol 25/26 gynnwys unrhyw arwyddion am y lefelau ariannu yn y dyfodol gan Lywodraeth Cymru. Gyda'r Canghellor yn cyhoeddi datganiad cyllidol pellach yn y Gwanwyn (disgwylir hyn bellach ar 26/03/25), mae arwyddion y gallai hyn ymestyn dros fwy nag un flwyddyn ariannol, a allai arwain at setliadau Llywodraeth Leol aml-flwyddyn ar ryw ffurf.

Yn absenoldeb unrhyw arwyddion ynghylch Setliad y dyfodol, mae cyflwr cyffredinol yr economi yn awgrymu bod gan Lywodraeth y DU her ariannol sylweddol o'i flaen gyda diffyg llewyrch o ran twf economaidd neu dwf economaidd o lefel isel iawn a chan fod cyfraddau llog yn parhau'n uchel am gyfnodau hirach. Felly, nid yw'r rhagolygon ar gyfer cyllid cyhoeddus yn edrych ddim gwell na'r hyn a ragdybiwyd yn wreiddiol ar gyfer 24/25, cyn cyhoeddi cyllideb gyntaf y llywodraeth Lafur newydd.

At ddibenion cynllunio, mae'n ymddangos taw 1% o gynnydd blynyddol mewn cyllid craidd Llywodraeth Cymru yn y dyfodol yw'r sefyllfa ganolrifol sy'n cael ei hystyried ledled Cymru ar hyn o bryd, gan nad oes unrhyw sail fanwl ar gyfer hyn. Os tybir bod pwysau o ran costau yn parhau i ostwng, wrth i chwyddiant leihau, i oddeutu £10m y flwyddyn, yna mae'r canlynol yn senario dangosol lefel uchel iawn gan ddilyn modelu Treth y Cyngor ar 7.5%:

	26/27	27/28	28/29
	Dangosol	Dangosol	Dangosol
	£m	£m	£m
Pwysau Dangosol ar y Gyllideb	10.0	10.5	11.0
Treth y Cyngor wedi'i fodelu'n 7.5%	-4.9	-5.3	-5.7
Ariannu GCR (RSG) LIC wedi'i fodelu'n 1.0%	-1.4	-1.5	-1.5
Bwlch Cyllidebu Dangosol	3.7	3.7	3.8

Mae'r senario hwn yn awgrymu bwlch cyllidebu o tua £11.2m dros y 3 blynedd nesaf.

Y bwriad felly yw diweddarau'r Strategaeth Ariannol Tymor Canolig ar ôl Datganiad y Canghellor yn y Gwanwyn. Bydd hyn yn sicrhau bod cynnwys y Strategaeth yn fwy manwl, ystyriol a phenodol.

Datblygiad pellach, y bydd angen i Aelodau roi ystyriaeth ffurfiol iddo maes o law, yw Bil drafft LIC ar Ardoll Ymwelwyr Ddisgresiynol. Mae'r Bil Llety Ymwelwyr (Cofrestr ac Ardoll) (Cymru) yn parhau i fod yn destun craffu gan y Senedd a chydsynio brenhinol, ond yn ei ffurf ddrafft gyfredol byddai'n darparu ar gyfer y canlynol:

- Lle bo ardoll ymwelwyr yn cael ei chyflwyno, byddai'r tâl fesul noson yn cael ei gosod ar:
  - £0.75 fesul person, fesul noson i'r rhai sy'n aros ar safleoedd gwerysyla (lleiniau) ac mewn hostelau.
  - £1.25 fesul person, fesul noson i'r rhai sy'n aros ym mhob math arall o lety ymwelwyr
- Y darparwyr llety fydd yn gyfrifol am dalu'r ardoll fyddai'n cael ei chasglu a'i rheoli gan Awdurdod Cyllid Cymru.
- Byddai cofrestr genedlaethol o lety ar gyfer ymwelwyr.
- Awdurdodau lleol fyddai'n penderfynu ar yr hyn sydd orau i'w cymunedau, gyda gofyniad i ymgynghori â thrigolion a busnesau cyn cyflwyno ardoll yn eu hardal.

Disgwylir penderfyniad terfynol ynghylch a fydd yn dod yn gyfraith yn ystod 2025. Yna byddai'r broses gofrestru ar gyfer pob darparwr llety yn dechrau yn ystod 2026. Y cynharaf y gellid cyflwyno ardoll ymwelwyr gan unrhyw awdurdod lleol fyddai 2027 (gan gynnwys cyfnod rhybudd posib o 12 mis os bydd Awdurdod Lleol yn penderfynu cyflwyno ardoll).

Gellir dod o hyd i wybodaeth ychwanegol a dilyn unrhyw ddatblygiadau ynghylch y Bil yma:

[Ardoll ymwelwyr i Gymru | LLYW. CYMRU](#)

10. Casgliadau a Barn y Swyddog Adran 151

Disgwylir i Setliad Terfynol LIC gael ei gyhoeddi ar 25/02/25, a gaiff ei ddilyn gan gyfarfod y Cyngor Llawn ar 03/03/25, lle bydd yr holl Aelodau yn ystyried eu penderfyniadau terfynol ar y Gyllideb Net a lefel Treth y Cyngor. Mae dyletswydd gyfreithiol ar Aelodau i osod Cyllideb y Cyngor a Threth y Cyngor erbyn 11 Mawrth bob blwyddyn. Mae'r goblygiadau cyfreithiol a gweithredol o beidio â chymeradwyo Cyllideb yn sylweddol. Bydd gofyniad terfynol arfaethedig y Gyllideb ac argymhelliad ynghylch Treth y Cyngor yn cael eu gwneud i'r Cyngor Llawn ar 18/02/25, yn dilyn proses o Graffu ar y Gyllideb.

Ar ôl ystyried pob agwedd, gellir cyflawni cyllideb gytbwys - gan ystyried cyfanswm y cyllid sydd ar gael oddi wrth Lywodraeth Cymru, y cwtogi cyllidebol a gynigir, a'r buddiant pellach a ragwelir o Bremiymau Treth y Cyngor. Mae hyn yn tybio y bydd y diffyg sy'n weddill yn cael ei ariannu gan gynnydd yn Nhreth y Cyngor.

Mae cyllidebau a'u hystyriaethau a'u trafodaethau cysylltiedig yn parhau i fod yn anodd ac ar adegau'n emosiynol. Derbynnir yn llwyr na ddewisodd Aelodau wleidyddiaeth gan wybod y byddai angen gwneud penderfyniadau cyllidebol anodd a diddiwedd flwyddyn ar ôl blwyddyn, ac mai brawd mogi yw tagu yn aml wrth wneud dewisiadau o dan yr amgylchiadau hyn. Mae sicrhau cydbwysedd cywir rhwng penderfyniadau anodd ynghylch y Gyllideb a chyflwyno lefel dderbyniol o gynnydd i Dreth y Cyngor yn benderfyniad sy'n annymunol i'r Aelodau, ond nid yw'n bosibl osgoi'r ddeuliaeth hon. Bu cryn ymgysylltu â'r holl Aelodau trwy gyfres o Weithdai Cyllidebol a chroesawir eu mewnbwn a'u sialens barhaus.

Gan ystyried yr holl faterion yn yr adroddiad hwn, fel swyddog Adran 151, gallaf gadarnhau felly fod argymhellion presennol y Gyllideb wedi'u paratoi mewn ffordd gadarn hyd yma. Nid yw'r Gyllideb yn ddi-risg a byddai'n dibynnu ar gyflawni'r Arbedion Cyllidebol a amlinellir, er nad yw'r rhain ar yr un raddfa â phroses y Gyllideb ar gyfer 24/25. Bydd effaith hefyd ar drigolion Ceredigion yn sgil cynnydd arfaethedig yn Nhreth y Cyngor, ond mae hyn yn is na'r cynnydd o 11.1% a welwyd y llynedd. Gallaf gadarnhau hefyd fod y cynlluniau Cyfalaf presennol a'r Strategaeth Gyfalaf yn ddarvoudus ac yn fforddiadwy.

Bydd angen i'r gwaith o gyflawni Arbedion Cyllidebol gael ei fonitro'n ddiwyd yn ystod y flwyddyn drwy'r trefniadau rheoli ariannol arferol. Mae hyn yn cynnwys bod y cyllidebau diweddaraf yn ystod y flwyddyn cael eu diweddarau'n rheolaidd, cyflwyno adroddiadau Monitro Ariannol rheolaidd i'r Cabinet a'r pwyllgorau Trosolwg a Chraffu, cyflwyno adroddiadau am eithriadau yn ôl yr angen a bod Deiliaid y Gyllideb yn cymryd camau cywiro yn ddigon cynnar yn y flwyddyn os bydd materion annisgwyl yn codi.

Er ei bod yn bosibl llunio cyllideb gytbwys, mae'r rhagolygon ariannol tymor canolig yn parhau i fod yn llwm ac mae'r cyllidebau refeniw a chyfalaf yn parhau i fod dan bwysau sylweddol. Mae'r gofrestr Risg Gorfforaethol yn cydnabod hyn gyda'r Risg Ariannol yn parhau i fod ar 25 - y sgôr uchaf posibl. Mae angen rhoi ystyriaeth fanwl wrth bennu strategaeth ariannol tymor canolig i'r tymor hir a fydd yn sicrhau bod cynaliadwyedd ariannol hirdymor y Cyngor yn cael ei fodloni.

Argymhellion:

1. Nodi y bydd cynnydd arfaethedig cyllideb Awdurdod Tân Canolbarth a Gorllewin Cymru yn creu pwysau costau o £301k ar Gyllideb 25/26 y Cyngor (sy'n cyfateb i gynnydd o oddeutu 0.6% yn Nhreth y Cyngor ar gyfer trigolion Ceredigion).
2. Argymell bod y Pwyllgorau Trosolwg a Chraffu'r Gyllideb yn ystyried yr opsiynau canlynol at ddibenion y Cyngor Sir ynghylch Gofyniad drafft ar Gyllideb 25/26 ac o ganlyniad y cynnydd arfaethedig yn Nhreth y Cyngor ar gyfer 25/26:
  - a) Gofyniad drafft ar Gyllideb 25/26 o £209.109m, gan arwain at gynnydd yn Nhreth y Cyngor (ar gyfer elfen Cyngor Sir Ceredigion) o £13.94 y mis ar gyfer eiddo Band D (9.7%), a fyddai'n cynnwys darpariaeth ar gyfer buddsoddiad o £230k yn y Gwasanaeth Gorfodaeth Cynllunio a buddsoddiad o £481k yn y Gwasanaeth Casglu Gwastraff.
  - b) Gofyniad drafft ar Gyllideb 25/26 o £209.234m, gan arwain at gynnydd yn Nhreth y Cyngor (ar gyfer elfen Cyngor Sir Ceredigion) o £14.24 y mis ar gyfer eiddo Band D (9.9%), a fyddai'n cynnwys darpariaeth ar gyfer buddsoddiad o £346k yn y Gwasanaeth Gorfodaeth Cynllunio a buddsoddiad o £481k yn y Gwasanaeth Casglu Gwastraff.
3. Pan gyhoeddir setliad terfynol Llywodraeth Cymru ar gyfer 25/26:
  - a) Bod gwerth unrhyw grantiau penodol pellach a drosglwyddir i'r Grant Cynnal Refeniw yn cael eu cyfeirio i gyllideb y Gwasanaeth perthnasol, lle bo hynny'n briodol.
  - b) Y dylai unrhyw newidiadau penodol eraill dargedu'r Gwasanaeth(au) sy'n cael eu heffeithio yn uniongyrchol, pan fo hynny'n briodol.
  - c) Y byddai unrhyw fudd o Gyllido Gwaelodol yn y Setliad Terfynol yn cael ei ddefnyddio i leihau'r cynnydd i Dreth y Cyngor dangosol.
  - d) Bod unrhyw newid(newidiadau) eraill i'r AEF yn cael eu trin drwy wneud addasiad i gyllideb y Grŵp Arweiniol.
4. Nodi y bydd y Strategaeth Ariannol Tymor Canolig yn cael ei diweddarau ar ôl Datganiad Ariannol nesaf y Canghellor (a ddisgwylir ar 26/03/25).
5. Nodi rhaglen arfaethedig y Ffioedd a Thaliadau drafft a nodir yn Atodiad 8, ac y bydd y rhain yn cael eu hystyried yn ffurfiol gan y Cabinet ar 18/02/25.
6. Nodi'r Rhaglen Gyfalaf Aml-Flwyddyn sydd yn Atodiad 10.
7. Nodi'r Strategaeth Gyfalaf sydd yn Atodiad 11.
8. Nodi y dylid ystyried unrhyw opsiynau newydd neu amgen ar gyfer Cyllideb ddrafft 25/26 yn ystod y cyfarfodydd i Graffu'r Gyllideb ac y byddai angen digon o amser ymlaen llaw ar y swyddog Adran 151 i

fodelu'n llawn unrhyw effeithiau posibl ac i roi barn ar gadernid unrhyw gynnig (gynigion).

9. Cyfeirio'r adroddiad Cabinet hwn at sylw'r Pwyllgorau Trosolwg a Chraffu ar y Gyllideb, fel y gall y Cabinet ystyried eu hadborth ffurfiol ar 18/02/25, er mwyn i'r Cabinet wedyn wneud eu hargymhellion terfynol i'r Cyngor Llawn ar 03/03/25 ar y Gofyniad ar Gyllideb 25/26 a maint y cynnydd yn Nhreth y Cyngor ar gyfer 25/26.

Rheswm dros y penderfyniad:

Fel bod y gwaith o baratoi Cyllideb 2025/26 yn gallu mynd rhagddo.

Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol:

A oes Aseiad Effaith Integredig wedi ei gwblhau? Os na, esboniwch pam.

Bydd y Pwyllgorau Trosolwg a Chraffu ar y Gyllideb yn cael cyfle i ystyried y materion Hirdymor, Integreiddio, Cynnwys ac Atal sy'n codi o gynigion manwl y gyllideb fel rhan o'u hystyriaethau manwl o'r Gyllideb.

Trosolwg a Chraffu:

Ystyrir Cynigion y Gyllideb gan y Pwyllgor Cydlynw Trosolwg a Chraffu ar 03/02/25 a gan y Pwyllgorau Trosolwg a Chraffu unigol ar 06/02/25 a 07/02/25.

Fframwaith Polisi:

Mae'r Gyllideb yn cefnogi pob elfen o Strategaeth Gorfforaethol 2022-2027.

Amcanion Llesiant Corfforaethol:

Mae'r Gyllideb yn cefnogi pob elfen o Strategaeth Gorfforaethol 2022-2027.

Goblygiadau Cyllid a Chaffael:

Wedi eu nodi yn yr adroddiad.

Goblygiadau cyfreithiol:

Mae hyn yn rhan o'r broses o osod cyllideb ac o rwymedigaeth gyfreithiol y Cyngor i osod Cyllideb erbyn 11 Mawrth bob blwyddyn.

Goblygiadau staffio:

Rhan o'r broses o osod y gyllideb.

Goblygiadau o ran eiddo / asedau:

Rhan o'r broses o osod y gyllideb.

Risg(iau):

Wedi eu nodi yn yr adroddiad.

Pwerau Statudol:

Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 1972.

Papurau Cefndir:

Adroddiad i'r Cabinet ynghylch pennu sylfaen Treth y Cyngor – 03/12/24

Atodiadau:

Atodiad 1 - Llythyr gan y Gweinidog am y Setliad Dros Dro

Atodiad 2 - Gwybodaeth am y Setliad i bob Cyngor

Atodiad 3 - Manylion ynghylch y Pwysau ar Gostau yn y Gyllideb

Atodiad 4 - Pwysau ar Gostau yn y Gyllideb fesul Swyddog Arweiniol Corfforaethol

Atodiad 5 - Cynigion i gwtogi ar y Gyllideb

Atodiad 6 - Crynodeb o'r Gofynion ar gyfer y Gyllideb

Atodiad 7 - Symudiadau Cyllidebol 24/25 i 25/26

Atodiad 8 - Cynigion o ran Ffioedd a Thaliadau Unigol

Atodiad 9 - Risgiau i'r Gyllideb

Atodiad 10 - Rhaglen Gyfalaf Aml-flwyddyn

Atodiad 11 - Strategaeth Gyfalaf

Atodiad 12 - Datganiad Dros Dro ar y Cronfeydd Wrth Gefn a'r Balansau Cyffredinol

Swyddog Arweiniol Corfforaethol:

Duncan Hall - Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Cyllid a Chaffael

Swyddogion Adrodd:

Duncan Hall - Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Cyllid a Chaffael

Justin Davies - Rheolwr Corfforaethol: Cyllid Corfforaethol

Dyddiad:

10/01/25

Jayne Bryant AS/MS
Ysgrifennydd y Cabinet dros Lywodraeth Leol a Thai
Cabinet Secretary for Housing and Local Government

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Ein cyf/Our ref: MA/JP/11113/24

At:

Arweinwyr Cynghorau Sir a Chynghorau Bwrdeistref Sirol yng Nghymru

Copi at:

Prif Weithredwyr a Chyfarwyddwyr Cyllid, Cynghorau Sir a Chynghorau Bwrdeistref Sirol
yng Nghymru

Prif Weithredwr a Chyfarwyddwr Cyllid, Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru

Dydd Mercher 11 Rhagfyr 2024

Annwyl Gyfeillion,

Heddiw, mewn Datganiad Ysgrifenedig gan y Cabinet, rwyf yn cyhoeddi manylion Setliad Refeniw a Chyfalaf Dros Dro Llywodraeth Leol ar gyfer 2025-26 ("y Setliad") i gynghorau sir a chynghorau bwrdeistref sirol ("Awdurdodau") yng Nghymru. Mae'r datganiad hwnnw ynghlwm er gwybodaeth ichi.

Yn 2025-26, bydd yr Awdurdodau yn cael £6.1bn gan Lywodraeth Cymru o'r Grant Cynnal Refeniw ("RSG") ac ardrethi annomestig ("NDR") i'w wario ar ddarparu gwasanaethau allweddol. Mae hyn yn golygu y bydd y cyllid refeniw craidd ar gyfer llywodraeth leol yn 2025-26 yn cynyddu 4.3%, ar sail tebyg at ei debyg, o'i gymharu â'r flwyddyn bresennol. O gofio'r ystod o godiadau mae'r llywodraeth yn agored i ystyried darparu cyllido gwaelodol ychwanegol yn y gyllideb derfynol.

Er bod hwn yn setliad llawer gwell na'r hyn a ragwelwyd ar ddechrau'r flwyddyn hon, rwyf yn cydnabod y bydd penderfyniadau lleol anodd i'w gwneud unwaith eto. Ar gyfer 2025-2026 mae'r setliad refeniw heb ei neilltuo yn cynyddu £253m. Wrth benderfynu ar y cynnydd hwn, rydym wedi bod yn awyddus i ymateb i'r pwysau a nodwyd gennych yn ein trafodaethau a oedd yn canolbwyntio ar dâl a phwysau mewn gwasanaethau rheng flaen. Yn benodol, rwyf yn ymwybodol o'r pwyntiau pwerus y mae partneriaid yr awdurdodau lleol ac ysgolion wedi'u gwneud ynghylch pwysau mewn ADY a darpariaeth addysg ehangach. Mae ein penderfyniadau ar gyllid hefyd yn cydnabod ein hagenda polisi a chyflawni hanfodol bwysig ym maes gofal cymdeithasol, gan gynnwys camau tuag at ddileu elw o ofal plant, parhau â'r Cyflog Byw Gwirioneddol, gwella mynediad at ofal cymdeithasol a chynnal y cap gofal yn £100 yr wythnos ochr yn ochr â chefnogi'r dull 'system gyfan' o ofalu yn nes at adref.

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Correspondence.Rebecca.Evans@gov.wales
Gohebiaeth.Rebecca.Evans@llyw.cymru

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth Gymraeg sy'n dod i law yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

2025-26 yw'r flwyddyn gyntaf y bydd ardrethi a ddargedwir yn cael eu talu fel rhan o'r Setliad. Mae swm o £268k, sef ardrethi cronedig sydd wedi'u priodoli i Fargen Ddinesig Bae Abertawe ers 2018-19, wedi'i ddiwynnu cyn pennu'r ffigur Cyllid Allanol Cyfun ("AEF"). Mae'r cyfanswm hwn yn cael ei dalu i awdurdodau perthnasol y Fargen Ddinesig honno (sef Cyngor Abertawe, Cyngor Sir Caerfyrddin a Chyngor Bwrdeistref Sirol Castell-nedd Port Talbot). Mae'r ffigur cyfatebol wedi'i dalu i mewn i'r pwll NDR a'i ddsbarthu drwy'r setliad mewn blynyddoedd blaenorol. Bydd dargadw ardrethi yn nodwedd ar setliadau yn y dyfodol, ac mae'n debygol y bydd yn cynyddu mewn gwerth wrth i drefniadau eraill ar gyfer dargadw ardrethi ddod i rym.

Yn ogystal â'r Setliad craidd, rwyf yn cyhoeddi gwybodaeth ddangosol ar grantiau refeniw a chyfalaf penodol a gynlluniwyd ar gyfer 2025-26, sy'n dod i bron £1.1 biliwn ar gyfer refeniw a thros £1.0 biliwn ar gyfer cyfalaf ar y cam dros dro hwn.

Mae'r gwaith o leihau'r baich gweinyddol ar yr Awdurdodau, yr ymrwymwyd iddo fel rhan o'r Rhaglen Lywodraethu wedi parhau. Mae tri grant arall o dai, a oedd yn ariannu gweithgarwch craidd wedi'u trosglwyddo i'r setliad. Mae gwaith wedi'i gwblhau neu'n mynd rhagddo mewn meysydd grant eraill i symleiddio faint o fonitro sydd ar grantiau, er mwyn sicrhau nad yw Llywodraeth Cymru ond yn casglu'r wybodaeth y mae arni hi a'r Awdurdodau ei hangen, i ddeall effaith a chanlyniadau rhaglenni grant. Mae hyn wedi cynnwys lleihau amllder ffurflenni monitro, symleiddio ffurflenni cais am grant a meddu ar feini prawf graddedig ar gyfer achosion busnes yn dibynnu ar faint a risg rhaglenni neu brosiectau.

Byddwn yn parhau i weithio gyda chi i ddeall effaith y newidiadau cynnar i grantiau ar gyfer y flwyddyn ariannol 2024-25, er enghraifft cyfuno grantiau addysg i lywio cam nesaf y gwaith hwn.

Ariannwyd y newid i'r gyfradd SCAPE yn 2024-25 drwy grant penodol ar gyfer athrawon plant cyn 16 oed (£61m) a'r gwasanaeth tân (£3m). Mae hyn wedi'i osod fel llinell sylfaen yn y setliad yn 2025-26, gan fy mod yn disgwyl i'r costau cynyddol i'r gwasanaeth tân gael eu cynnwys yn ei ardoll i chi.

Ym mis Tachwedd, cyhoeddodd Ysgrifennydd y Cabinet dros Addysg gyllid ychwanegol i gefnogi Awdurdodau ac ysgolion gydag effeithiau cyllidebol y gwahaniaeth rhwng y codiad cyflog a gynlluniwyd a'r cynnydd yn y dyfarniad cyflog am y saith mis sy'n dod i mewn i 2024-25. Mae'r cyllid hwn o £18m wedi'i osod fel llinell sylfaen yn Setliad 2025-26 ac mae £13m yn ychwanegol wedi'i ddyrannu ar gyfer costau'r flwyddyn gyfan. Unwaith eto, rwyf wedi penderfynu darparu'r holl gyllid sydd ar gael ymlaen llaw a pheidio â dal cyllid yn ôl ar gyfer cydnabod cytundeb cyflog athrawon 2025-26 yn ystod y flwyddyn. Felly, wrth gynllunio cyllidebau, rhaid i awdurdodau ystyried y costau hyn.

Yr wythnos diwethaf cyhoeddwyd cyllid ychwanegol i gefnogi pwysau cyflog mewn Awdurdodau, yn dilyn dyfarniadau cyflog uwch na'r bwriad gan NJC, sef £52m. Mae hyn wedi'i osod fel llinell sylfaen yn y Setliad ochr yn ochr â £900k ar gyfer pwysau cyflog gwasanaethau tân, a fydd yn llifo drwy'r ardoll. Rhaid i waith cynllunio'r gyllideb gan yr awdurdodau, yn ôl yr arfer, ddarparu ar gyfer unrhyw godiadau yn y dyfodol.

Gwnaeth cyllideb Llywodraeth y DU newidiadau i'r cyfraddau a'r trothwyon ar gyfer Cyfraniadau Yswiriant Gwladol cyflogwyr ("NICs") o 1 Ebrill 2025 yn Natganiad yr Hydref. Mae Trysorlys EF wedi cadarnhau y bydd yn darparu cyllid ychwanegol yn hanner cyntaf 2025-2026 i Lywodraeth Cymru i adlewyrchu effaith y cynnydd yn NICs cyflogwyr ar gyfer staff y sector cyhoeddus, yn dilyn diffiniad ONS o gyflogai sector cyhoeddus, ar draws y cyrff perthnasol yng Nghymru. Yn ôl amcangyfrifon llywodraeth leol mae hyn yn rhyw £109m ar gyfer Awdurdodau yn y flwyddyn i ddod. Wrth nodi'r setliad llywodraeth leol dros dro, gallaf gadarnhau nad yw hyn wedi'i gynnwys yn y Setliad dros dro presennol. Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r cyllid y mae'n ei gael oddi wrth Drysorlys EF i helpu llywodraeth leol a phartneriaid eraill yn y sector cyhoeddus i dalu'r cynnydd yng nghostau NICs cyflogwyr. Rwyf yn cydnabod y byddwch hefyd yn ystyried effeithiau costau NICs gan y trydydd sector a darparwyr gwasanaethau eraill ar eich cyllideb ond dylai'r sicrwydd hwn eich galluogi i wneud rhagdybiaethau rhesymol wrth gynllunio eich cyllidebau mewn perthynas â'ch gweithlu eich hun. Bydd fy swyddogion yn parhau i weithio gyda SWT ar fanylion ac amseriad y cyllid hwn.

Mis Ebrill 2025 fydd blwyddyn gyntaf taliadau i'r Awdurdodau o dan y cynllun Cyfrifoldeb Estynedig Cynhyrchwyr, ("EPR") ar gyfer pecynnu yr ydym wedi'i ddatblygu ar y cyd ar sail pedair gwlad. Bwriad Llywodraeth Cymru yw y dylai'r cyllid o'r cynllun EPR ar gyfer pecynnu i dalu costau rheoli gwastraff pecynnu fod yn ychwanegol at y cyllid y mae'r Awdurdodau wedi'i dderbyn yn flaenorol drwy Setliad Llywodraeth Leol. Bydd hyn yn datgloi buddsoddiad ychwanegol i wella ailgylchu yn erbyn y targed statudol gofynnol o 70% ac yn cefnogi gweithredu ehangach fel rhan allweddol o'r camau i ddatgarboneiddio a thyfu'r economi werdd. Yn ddiweddar, mae gweinyddwr y cynllun wedi ysgrifennu at awdurdodau gyda'r incwm ffioedd dangosol i bob awdurdod ar gyfer 2025-26.

Fel y cyhoeddwyd ar 10 Rhagfyr, mae Ysgrifennydd y Cabinet dros Gyllid a'r Gymraeg yn darparu pecyn o gymorth NDR a fydd yn parhau i fod o fudd i bob talwr ardrethi yng Nghymru. Hefyd, byddwn yn rhoi cap o 1% ar y cynnydd i'r lluosydd NDR ar gyfer 2025-26, ar gost flynyddol gylchol o £7m i gyllideb Cymru. O ganlyniad i'r cap hwn, mae elfen RSG y Setliad wedi cynyddu cyfwerth â £7m. Ochr yn ochr â'r setliad, bydd Llywodraeth Cymru hefyd yn buddsoddi £78m yn ychwanegol i ddarparu chweched flwyddyn yn olynol o gefnogaeth i fusnesau manwerthu, hamdden a lletygarwch gyda'u biliau NDR. Mae'r cymorth parhaus hwn yn cydnabod y pwysau economaidd y mae'r busnesau hyn wedi eu hwynebu yn ystod y blynyddoedd diwethaf ac yn adeiladu ar £1bn o gymorth a ddyrannwyd drwy ein cynlluniau rhyddhad penodol ers 2020-21.

Rwyf yn cydnabod yn llwyr yr heriau y mae'r Awdurdodau wedi bod yn eu hwynebu. Mae ymateb i'r heriau hynny wedi golygu cryn dipyn o waith caled a chadernid ar draws y sector gan swyddogion ac aelodau etholedig dros lawer o flynyddoedd.

Yn dilyn Datganiad Hydref Llywodraeth y Deyrnas, mae ein Setliad cyffredinol ar gyfer 2025-26 yn fwy nag £1bn yn uwch nag y byddai wedi bod o dan Lywodraeth flaenorol y DU. Er hynny, ni ellir gwrthdroi 14 blynedd o gyllid cyhoeddus cyfyngedig mewn un gyllideb yn unig. Bydd yn cymryd amser i gyllid cyhoeddus adfer.

Mae Llywodraeth Cymru wedi gweithio'n galed dros y 14 blynedd diwethaf i flaenoriaethu gwasanaethau cyhoeddus. Wrth bennu ein Cyllideb Ddrafft ar gyfer 2025-26 rydym wedi parhau i ddilyn y strategaeth hon. Gwyddom nad yw Cyllideb Cymru yn ddigonol o hyd i fodloni'r holl bwysau yr ydym ni a'n partneriaid cyflenwi yn eu hwynebu. Mae'r hinsawdd ariannol gyffredinol yr ydym i gyd yn gweithredu ynddi yn heriol o hyd. Ond am y tro cyntaf ers amser hir, mae'r Gyllideb ddrafft a gyhoeddwyd ddoe yn rhoi gobaith inni am y dyfodol.

Nid wyf o'r farn ei bod yn briodol i Lywodraeth Cymru bennu lefel fympwyol o gynnydd yn y dreth gyngor waeth beth fo'r amgylchiadau neu ddewisiadau lleol. Bydd angen i'ch Awdurdodau gymryd i ystyriaeth yr ystod lawn o ffynonellau cyllid sydd ar gael, yn ogystal â'r pwysau yr ydych yn eu hwynebu. Rwy'n eich annog i barhau i bwysu a mesur yn ofalus effaith y cynnydd ar gyllid aelwydydd gyda cholli cefnogaeth a gwasanaethau. Gwn y byddwch chi fel Arweinwyr, aelodau etholedig a swyddogion ar hyd a lled Cymru yn ymdrechu i ddod o hyd i ffyrdd o wneud y defnydd gorau o adnoddau i wneud y gwahaniaeth mwyaf i'ch cymunedau.

Yn unol â'n ffocws ar y cyd ar gefnogi aelwydydd, byddwn yn parhau i gynnal hawlogaethau llawn o dan Gynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor ar gyfer 2025-26 ac rydym unwaith eto yn darparu £244m ar gyfer y cynllun yn y Setliad i gydnabod hyn.

Cafodd Llywodraeth Cymru setliad cyfalaf uwch ar gyfer 2025-26 ac rwyf yn falch o allu rhoi cynnydd o £20m i gyllid cyfalaf cyffredinol i £200m i gefnogi'r cynnydd chwyddiannol mewn costau a rhoi mwy o hyblygrwydd i'r Awdurdodau wrth ariannu prosiectau cyfalaf llai ac ailwampio neu gynlluniau megis Grantiau Cyfleusterau i Bobl Anabl. Rwyf hefyd yn gallu cynyddu'r cyllid i alluogi'r Awdurdodau i ymateb i'n blaenoriaeth ar y cyd o ddatgarboneiddio drwy'r grant gwres carbon isel i £30m. Rydym wedi cael rhai enghreifftiau gwych lle y gellir defnyddio'r cyllid hwn mewn prosiectau annibynnol neu fel rhan o raglenni cyfalaf ehangach i leihau ôl troed carbon ystad yr awdurdodau lleol.

Mae Llywodraeth Cymru yn disgwyl setliadau amflwyddyn ar gyfer adnoddau a chyfalaf ar ddiwedd yr Adolygiad o Wariant y DU yn ystod hanner cyntaf 2025 a fydd yn rhoi'r sicrwydd y mae ei fawr angen i ni a'n partneriaid. Rwyf yn gobeithio gallu darparu cyllideb setliad dangosol llywodraeth leol am fwy na blwyddyn yn unig yn y gyllideb ddarpariaeth nesaf.

Mae'r *Adroddiad Cyllid Llywodraeth Leol* drafft a'r tablau cysylltiedig sy'n cynnwys manylion y Setliad dros dro yn ôl awdurdod unigol hefyd yn cael eu cyhoeddi ar wefan Llywodraeth Cymru. Mae'r tablau hyn yn cynnwys dyraniadau Cyllid Allanol Cyfun ("AEF") ar gyfer pob awdurdod unigol, sy'n cynnwys y Grant Cynnal Refeniw ac Ardrethi Annomestig wedi'u hailddosbarthu. Rydym hefyd yn darparu gwybodaeth am grantiau refeniw a chyfalaf sydd wedi'u cynllunio ar gyfer 2025-26. Bydd yr wybodaeth hon yn cael ei diweddarau ymhellach yn y setliad terfynol.

Mae cyhoeddi'r Setliad yng nghanol mis Rhagfyr wedi ein galluogi i ddefnyddio ffigurau'r sylfaen drethu ddiweddaraf ar gyfer 2025-26, sy'n golygu na ddylid gweld unrhyw newid rhwng y setliadau dros dro a'r setliadau terfynol o ganlyniad i ddiweddariadau i'r sylfaen drethu. Er na allaf roi sicrwydd na fydd unrhyw newidiadau eraill rhwng y setliad dros dro a'r setliad terfynol, nid wyf yn bwriadu gwneud unrhyw newidiadau sylweddol i'r fethodoleg nac i'r data sy'n sail i ddsbarthu'r Setliad hwn.

Mae fy nghyhoeddiad heddiw yn lansio cyfnod 6 wythnos o ymgynghori ffurfiol ar y Setliad ar gyfer 2024-25. Byddwn yn ddiolchgar pe gallech sicrhau bod eich ymateb yn cyrraedd erbyn **dydd Iau, 24 Ionawr 2025** fan bellaf. Dylid anfon pob ymateb i'r ymgynghoriad hwn at:

Freya Gregory: LGFPSettlement@llyw.cymru

Gwahoddir sylwadau am yr effeithiau (boed yn gadarnhaol neu'n niweidiol) y byddai'r setliad arfaethedig yn eu cael ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg ac ar beidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg. Yn ogystal, rydym yn gwahodd sylwadau ynghylch a ellid llunio'r setliad arfaethedig, neu ei ddiwygio, er mwyn cael effeithiau cadarnhaol, neu lai

o effeithiau niweidiol, ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg ac i beidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.

Mae Llywodraeth Cymru yn bwriadu cyhoeddi crynodeb o'r ymatebion. Fel arfer, bydd enw a chyfeiriad (neu ran o gyfeiriad) yr unigolyn neu'r sefydliad a anfonodd yr ymateb yn cael eu cyhoeddi gyda'r ymateb. Os nad ydych yn dymuno i'ch enw a'ch cyfeiriad gael eu cyhoeddi, rhowch wybod inni'n ysgrifenedig wrth anfon eich ymateb.

Mae'n bosibl y caiff copïau o ymatebion eu rhoi yn llyfrgell Llywodraeth Cymru. Os ydych yn dymuno i'ch sylwadau aros yn gyfrinachol, dylech nodi hyn yn glir yn eich ymateb. Caiff hyn ei ystyried yng ngoleuni ein rhwymedigaethau o dan Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth 2000. Bydd Llywodraeth Cymru yn ystyried pob ymateb sy'n dod i law erbyn y dyddiad cau cyn gwneud y penderfyniad terfynol a'i gyhoeddi.

Yn unol â'r arfer, atgoffir eich Awdurdodau o'r gofyniad i gydymffurfio â'r dyletswyddau cydraddoldeb cyffredinol a nodir yn Neddf Cydraddoldeb 2010, a hefyd y dyletswyddau cydraddoldeb penodol lle y bônt yn gymwys. Dylid asesu effaith yr opsiynau cyllidebol ar gydraddoldeb a dylai hyn lywio unrhyw benderfyniadau terfynol. Yn ogystal, byddem hefyd yn disgwyl i chi ystyried effaith yr opsiynau cyllidebol ar blant a phobl ifanc.

Rhaid i'r awdurdodau gymryd i ystyriaeth eu dyletswyddau o dan Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 a Safonau'r Gymraeg wrth baratoi cynlluniau ar gyfer 2025-26.

Yn gywir,

Jayne Bryant AS/MS
Ysgrifennydd y Cabinet dros Lywodraeth Leol a Thai
Cabinet Secretary for Housing and Local Government

Gwybodaeth am y Setliad Dros Dro ledled Cymru

Awdurdod Unedol	Cyllid Allanol Cyfun Dros Dro 2025-26 £'000	Newid o 2024/25 (ar sail tebyg am debyg)	Safle
Casnewydd	329,311	5.6%	1
Caerdydd	674,571	5.3%	2
Merthyr Tudful	133,148	4.9%	3
Abertawe	468,469	4.9%	4
Rhondda Cynon Taf	521,279	4.8%	5
Blaenau Gwent	154,532	4.8%	6
Torfaen	192,215	4.8%	7
Sir Ddinbych	215,222	4.6%	8
Caerffili	373,980	4.6%	9
Castell-nedd Port Talbot	306,217	4.5%	10
Wreccsam	249,511	4.3%	11
Sir Gaerfyrddin	375,747	4.2%	12
Pen-y-bont ar Ogwr	276,640	3.9%	13
Conwy	218,586	3.6%	14
Ceredigion	143,938	3.6%	15
Ynys Môn	135,605	3.6%	16
Sir Benfro	232,966	3.5%	17
Sir y Fflint	274,779	3.3%	18
Bro Morgannwg	223,420	3.3%	19
Powys	250,184	3.3%	20
Gwynedd	246,818	3.1%	21
Sir Fynwy	133,704	2.6%	22
Cyfanswm yr awdurdodau unedol	6,130,839	4.3%	

Isaf	2.6%
Mwyaf	5.6%
Canolrif	4.3%
Cyfartaledd	4.3%

Mae'r tabl hwn yn adlewyrchu'r newidiadau a wnaed gan Lywodraeth Cymru i'r Setliad Interim ar 19/12/24 & 20/12/24.

Cyllideb 2025/26: Pwysau o ran Costau

Manylion y Pwysau o ran Costau	Gwasanaeth	CYFANSWM £'000	Sylwadau ychwanegol
1. Pwysau o ran Costau sy'n gyffredin i'r Holl / Rhan Fwyaf o Wasanaethau			
Dyfarniad cyflog NJC 24/25 yn erbyn Darpariaeth Cyllidebol - Adlinio		264	Sicrhau bod gan y gyllideb sylfaenol ddarpariaeth lawn ar gyfer y Dyfarniad Cyflog a gymeradwywyd 24/25 (Gwastad £1,290 / 2.5% yn uwch na'r SCP43 yn erbyn rhagdyb £1,200 a gyllidebwyd.
Amcangyfrif Darpariaeth Dyfarniad Cyflog 25/26		2,691	Ebrill 2025 Rhagdyb dyfarniad cyflog o 3.0%
Ariannu ar gyfer Dyfarniadau Cyflog NJC		(1,263)	24/25 Arian a drosglwyddwyd i'r Setliad i wrthbwysu'r Pwysau Tâl NJC
Dyfarniadau Cyflog Athrawon (yn cynnwys Soulbury) - Medi 24 (Effaith blwyddyn gronnolt) + Medi 25 (Effaith blwyddyn rhannol)		1,631	Medi 2025 Rhagdyb dyfarniad cyflog o 3.0%
Ariannu ar gyfer Dyfarniadau Cyflog Athrawon Medi 2024		(388)	Arian a drosglwyddwyd i'r Setliad ar gyfer Tâl Athrawon ychwanegol Medi 24
Cynnydd I Yswiriant Gwladol Cyflogwr o Ebrill 2025		2,922	
Ariannu ar gyfer Yswiriant Gwladol y Cyflogwr (Costau Uniongyrchol)		(2,338)	80% Rhagdyb ariannu LIC ar gyfer Costau Uniongyrchol
Ail-brisio Ardrethi Annomestig Cenedlaethol 2023 / Cynnydd i'r lluosydd		82	Effaith canlyniad Rhestr Brisio 2023 wrth i ryddhad trosiannol ostwng 33% ym mlwyddyn 3 (25/26) ynghyd â chynnydd o 1.0% yn y lluosydd Ardrethi Busnes ar gyfer 25/26
IS-GYFANSWM		3,601	
2. Eitemau Corfforaethol			
Ardoll Awdurdod Tân Canolbarth a Gorllewin Cymru		301	Cynigir bod y cynnydd diweddaraf yn ardoll Awdurdod Tân Canolbarth a Gorllewin Cymru yn 6.3% i gynnwys effaith Yswiriant Gwladol y Cyflogwr. Unwaith y caiff ei ddosrannu i Awdurdodau Lleol Cyfansoddol ar sail poblogaeth mae hyn yn gyfystyr â 7.3% ar gyfer Ceredigion (gan ddefnyddio Amcangyfrifon Canol Blwyddyn 2023). Mae hyn yn amodol ar benderfyniadau terfynol ar 10/02/25 ac yn cyfateb i oddeutu 0.6% yn nhermau Treth y Cyngor Band D pur.
Lwfansau Aelodau		106	Mae adroddiad Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol yn cynnig cynnydd o 5.9% ar gyfartaledd, yn amodol ar ganlyniad yr ymgynghoriad + gan gynnwys effaith YG Cyflogwr
Ffioedd Archwilio Allanol		10	Cynnydd arfaethedig o chydig llai na 3% ar gyfartaledd gan Archwilio Cymru
Ariannu Rhaglen Gyfalaf ar gyfer Benthycu â Chymorth Llywodraeth Cymru		200	
Costau Etifeddiaeth Athrawon yn Ymddeol yn Gynnar		37	Mae costau chwyddiant pensiynau yn uwch nag effeithiau cyfraddau marwolaethau
Arian wrth gefn ar gyfer Tâl / YG y Cyflogwr		300	
Cynllun Gostyngiadau Treth y Cyngor		-	Yn amrywio wrth i Dreth y Cyngor gynyddu
IS-GYFANSWM		954	

Cyllideb 2025/26: Pwysau o ran Costau

Manylion y Pwysau o ran Costau	Gwasanaeth	CYFANSWM £'000	Sylwadau ychwanegol
3. Ail-osod Arbedion y Gyllideb / Defnydd o Gronfeydd wrth gefn			
Llyfrgell Llambed (Eitem Arbedion 24/25)		35	Mae'r sefyllfa ddiweddaraf ynglŷn â Phrifysgol Llambed wedi cyflwyno deinameg newydd
Cap wythnosol Codi Tâl Dibreswyl (Eitem Arbedion 24/25)		125	Cadarnhaodd LIC ar ôl ymgynghori na fyddan nhw nawr yn newid y cap o £100 yr wythnos
Lleoliadau Plant y tu allan i'r Sir (Eitem Arbedion 24/25)		-	£394k wedi'i gynnwys o fewn y Pwysau o ran Costau ehanach
Mewnoli Cartref Gofal Hafan y Waun		450	Cyflwynwyd adroddiad i'r Cabinet ar 04/07/23 yn dyrannu swm o £1.0m o gronfeydd wrth gefn i gynorthwyo yn y tymor byr, gan ddefnyddio £550k yn 23/24 a £450k yn 24/25. Gyda tharged cynilo o £350k hefyd yn rhan o'r Gyllideb 24/25, mae angen i'r ddibyniaeth o £450k ar gronfeydd wrth gefn gael ei chynnwys yn y gyllideb sylfaenol.
IS-GYFANSWM		610	
4. Lleoliadau y Tu Allan i'r Sir			
x3 Cyfleusterau Plant o fewn y Sir - Costau Gweinyddol	Porth Gofal	287	Mae'r gyllideb sylfaenol bresennol yn caniatáu ar gyfer costau o £1.71m, ond rhagwelir erbyn hyn y bydd y model gweithredu terfynol yn costio tua £2.0m.
Lleoliadau y tu allan i'r Sir	Gnŵp Arweiniol	1,988	Ar hyn o bryd mae 26 o leoliadau plant y tu allan i'r sir a 10 lleoliad Coleg y tu allan i'r sir. Bydd rhai o'r Lleoliadau Plant yn pontio i'r ddarpariaeth newydd o fewn y sir fydd yn weithredol yn ystod Ch4 2024/25 (unwaith y bydd cofrestriad AGC wedi'i gwblhau) a'r staff angenrheidiol wedi'u recriwtio. Gall rhai lleoliadau fod yn agos at gamu i lawr i drefniadau amgen (e.e. maethu, byw â chymorth, llety â chymorth). Ar ôl caniatáu £369k ar gyfer chwyddiant Darparwyr, symud 5 lleoliad i mewn i'r sir, 2 lleoliad i gamu i lawr i lefelau is a gwrthdroi'r arbediad Cyllideb o £394k (na fu'n gyraeddadwy oherwydd cynnydd yn nifer y lleoliadau), y sefyllfa a ragwelir ar hyn o bryd ar gyfer 25/26 yw gwariant o £7.53m o'i gymharu â Chyllideb 24/25 o £5.042m, gyda £0.5m arall wedi'i gynllunio i'w ddefnyddio o gronfeydd wrth gefn.
IS-GYFANSWM		2,275	

Cyllideb 2025/26: Pwysau o ran Costau

Manylion y Pwysau o ran Costau	Gwasanaeth	CYFANSWM £'000	Sylwadau ychwanegol
5. Pwysau o ran Costau yn ymwneud â holl Wasanaethau Gydol Oed y Pyrth			
Darpariaeth ar gyfer chwyddiant costau ar gyfer Gwasanaethau a Gomisynir yn Allanol yn cwmpasu cynnydd £12.00 i £12.60 yn y Cyflog Byw Gwirioneddol a chwyddiant cyffredinol heb fod yn staffio, a chynnydd Yswiriant Gwladol y Cyflogwr	Porth Gofal / Porth Cynnal	2,396	Ffactorau chwyddiant dros dro - 7.79% ar gyfer Byw â Chymorth / Gofal Cartref, a 8 6.81% ar gyfer Gofal Preswyl a 5.56% ar gyfer Taliadau Uniongyrchol. O fewn y £2.4m mae £937k ar gyfer Yswiriant Gwladol y Cyflogwr yn unig
Maes y Mor, Aberystwyth, Darpariaeth Gofal Cartef - Cynnydd mewn costau	Porth Gofal	171	Mae bloc ychwanegol o 72 awr yr wythnos o gymorth bellach yn ei le (cost ychwanegol o tua £96kyf) yn ogystal â chynnydd yn nifer yr oriau cyffredinol sy'n cael eu darparu ar gyfer pecynnau cyfredol gan gynnwys rhai pwrpasol (tua £75k)
Plant sy'n Derbyn Gofal - Cynnydd mewn Lwfansau LIC	Porth Cynnal	128	Cynnydd amcangyfrifedig o 4% yn lwfansau gosod LIC. Ar hyn o bryd mae lwfansau amrywiol yn daladwy mewn perthynas â 115 o blant gan gynnwys gofal gan berthynas (31), Gwarcheidiaeth Arbennig (33), Mabwysiadu (15) i Lwfansau Lletya (36). Cyfanswm y gwariant yn y maes hwn yw tua £1.4m yf.
Plant ar eu Pennau eu Hunain sy'n Ceisio Lloches	Porth Cynnal	104	Mae hyn yn adlewyrchu cost 19 o Blant sy'n Ceisio Lloches ar eu Pennau eu Hunain gyda'r Cyngor ar hyn o bryd dan y Gwasanaeth Trosglwyddo Cenedlaethol. Dyma'r diffyg wrth gymharu grant y Swyddfa Gartref o £143 y noson (Plant sy'n Derbyn Gofal - 6 ar hyn o bryd, a bydd 4 ohonynt yn Gadael Gofal yn ystod y flwyddyn) a £270 yr wythnos (Gadael Gofal - 13 ar hyn o bryd) â chostau lleoliadau cyfredol gwirioneddol. Mae'r cyfanswm gwariant net yn y maes hwn tua £639k
Plant sy'n Derbyn Gofal - costau Asiantaethau Maethu Annibynnol, gan gynnwys lleoliadau mewnol	Porth Cynnal	588	ellach mae 29 o leoliadau Asiantaeth Faethu Annibynnol yn eu lle ar gyfartaledd o tua £57k fesul lleoliad. Bu 7 Lleoliad Asiantaeth Faethu Annibynnol ychwanegol ers pennu Cyllideb 24/25. Cyfanswm y gyllideb sylfaenol sydd ei hangen ar gyfer 25/26 = £1.6m. Mae pwysau hefyd yn cynnwys lwfans ar gyfer codiadau chwyddiant contractau o 4%.
Anableddau Corfforol - Lleoliadau yn y Sector Annibynnol	Porth Cynnal	194	Mae hwn yn adlewyrchu cyfanswm cost blwyddyn lawn yn seiliedig ar 6 lleoliad peresanol. Cyfanswm amcangyfrif y gyllideb gros yw £568k gyda chost lleoliad cyfartalog o £95k yf.
Iechyd Meddwl - Lleoliadau Preswyl/Cymorth lle bo'r angen/Cysylltu Bywydau	Porth Cynnal	150	Ar hyn o bryd mae 7 unigolyn yn aros am leoliad (cyfanswm cost amcangyfrifedig o £440k), nid yw'r amseru'n glir ond mae risg amlwg i'r gyllideb. Mae'r pwysau o ran cost a gynhwysir ond yn darparu ar gyfer cyfran o'r costau posibl Cysylltu Bywydau (£32k), Cymorth lle bo'r angen (£15k)
Anableddau Dysgu - Lleoliadau Sector Annibynnol/Cysylltu Bywydau/Cymorth lle bo'r angen	Porth Cynnal	83	Pwysau gan nifer o Wasanaethau Anabledd Dysgu oherwydd newidiadau yng ngofal a chymorth Defnyddwyr Gwasanaethau; Cymorth lle bo'r angen (£73k). Cysylltu bywydau (£11k); Lleoliadau Preswyl (£-6k), Seibiant (£16k), Byw â Chymorth (£-11k)
Risg Gyllidebol Staff Asiantaeth	Grŵp Arweiniol / Porth Gofal / Porth Cynnal	-	£500k i'w ariannu o'r gronfa wrth gefn i adlewyrchu'r risg pwysau cyllidebol parhaus sy'n ymwneud â defnydd staff asiantaeth o fewn Gofal Cymdeithasol
IS-GYFANSWM		3,814	

Cyllideb 2025/26: Pwysau o ran Costau

Manylion y Pwysau o ran Costau	Gwasanaeth	CYFANSWM £'000	Sylwadau ychwanegol
6. Pwysau o ran Costau sy'n Berthnasol i Wasanaethau Eraill			
Contractau Meddalwedd - Office365	Cyswllt Cwsmeriaid	77	Cynnydd contract Microsoft Office 365
Contractau Meddalwedd - System TG Rheoli Achosion Gofal Cymdeithasol	Cyswllt Cwsmeriaid	26	Cost flynyddol newydd yn dilyn proses gaffael
Contractau Meddalwedd - System gyflogres AD	Cyswllt Cwsmeriaid	64	Cost flynyddol newydd yn dilyn proses gaffael
Contractau Meddalwedd - System Cofrestru Etholiadol	Gwasanaethau Democraidaidd	6	Cost flynyddol newydd yn dilyn proses gaffael
Chwyddiant Contract PFI Penweddig	Cyllid a Chaffael	55	Mae Contract PFI Penweddig sy'n rhedeg tan fis Rhagfyr 2030 yn cynnwys darpariaeth chwyddiant RPIX. Ffactorau chwyddiant diweddar fu: 21/22 +1.6%, 22/23 +9.1%, 23/24 12.6%, 24/25 +3.3%. Tybir y bydd 25/26 yn +2.5% ar y Gost Unedol o tua £2.2m. Mae hyn yn gontractiol ac yn ymarferol mae'r gweithredwr PFI yn ei dro yn wynebu chwyddiant ar ddeunyddiau, cyflenwadau a chyflogau ac ati.
Contractau Gwaredu Gwastraff - Safleoedd Gwastraff y Cartref	Priffyrdd ac Amgylcheddol	72	Amcangyfrif o gynnydd chwyddiant i gontractau ar gyfer 25/26 (RPIX) ar ôl caniatáu i darged arbedion o 24/25 o £100k gael ei gyflawni.
Contractau Gwaredu Gwastraff - Bwyd Gwastraff	Priffyrdd ac Amgylcheddol	12	Amcangyfrif o gynnydd chwyddiant i gontractau ar gyfer 25/26
Adweithiol / Cynnal a Chadw Priffyrdd	Priffyrdd ac Amgylcheddol	30	Cadw ar gyfer chwyddiant gwaith wedi'i gynllunio
Gwasanaeth y Crwner - Cefnogaeth Busnes Ychwanegol	Y Gyfraith a Gwasanaethau Llywodraethu	14	Trefniadau newydd wedi i wasanaeth cyfreithiol preifat y Crwneriaid gael ei gymryd drosodd gan endid arall
Prydau Ysgol Am Ddim / AAA (Uwchradd / Cynradd)	Ysgolion a Dysgu Gydol Oes (Dirprwyedig)	10	Newid yn y nifer (Uwchradd - Cynnydd o x11, Cynradd - Lleihau o x17)
Costau CLG Ysgolion - chwyddiant	Ysgolion a Dysgu Gydol Oes (Dirprwyedig)	85	Bydd taliadau gan Wasanaethau Mewnol yn cynyddu i adlewyrchu Cyflog / Chwyddiant arall
Ad-daliad Rhyng-awdurdodau	Ysgolion a Dysgu Gydol Oes (a gedwir)	64	Cynnydd yng nghost disgyblion sy'n cael eu haddysgu y tu allan i'r Sir mewn ardaloedd Awdurdodau Lleol eraill
Cludiant AAA	Ysgolion a Dysgu Gydol Oes (a gedwir)	35	1 llwybr ychwanegol (SA16) @ £168 y dydd
IS-GYFANSWM		550	
CYFANSWM Y PWYSAU O RAN COSTAU		11,804	6.1% o Gyllideb 24/25 o £193.6m

Cyllideb 2025/26: Y pwysau o ran costau a amcangyfrifir fesul gwasanaeth

	Dyfarniad Tâl Cyd-gyngor Cenedlaethol 24/25 yn erbyn Darpariaeth Cyllidebol 24/25 - Adlinio £'000	Darpariaeth Dyfarniad Tâl Cyflogai 2025/26 £'000	Yswiriant Gwladol y Cyflogwr (Uniongyrchol) £'000	Ardrethi Annomestig Cenedlaethol 2023 Ailbriso / Cynnydd i'r Lluosydd £'000	Lleoliadau Plant y tu allan i'r Sir £'000	Darpariaeth ar gyfer Chwyddiant Gwasanaethau a Gomisiynir yn Allanol (gan gynnwys CBG ac YG Cyflogwr) £'000	Arall (yn ymwued â Gofal Cymdeithasol) £'000	Pwysau o ran y Costau Eraill £'000	Isgyfanswm £'000	Eitemau Corfforaethol £'000	Ail-osod Gostngiadau'r Gyllideb / Defnydd o Gronfeydd wrth gefn £000	CYFANSWM £'000
Cyswllt Cwsmeriaid, TGCh a Digidol		140	130	-	-			167	437		35	472
Gwasanaethau Democraidd		133	102	-	-			6	241	106	-	347
Economi ac Adfywio		170	142	11	-			-	323		-	323
Cyllid a Chaffael		155	114	-	-			55	324	200	-	524
Priffyrdd a Gwasanaethau Amgylcheddol		307	234	19	-			114	674		-	674
Gwasanaethau Cyfreithiol a Llywodraethu		33	21	-	-			14	68	10	-	78
Pobl a Thrafnidiaeth		48	44	-	-			-	92	37	-	129
Polisi, Perfformiad a Diogelu'r Cyhoedd		84	54	-	-			-	138		-	138
Porth Cymorth Cynnar		139	107	5	-			-	251		-	251
Porth Cynnal		199	130	-	-	1,997	1,247	-	3,573		-	3,573
Porth Gofal		569	410	-	287	399	171	-	1,836		575	2,411
Ysgolion a Dysgu Gydol Oes		1,943	1,428	47	-			194	3,612		-	3,612
Y Grŵp Arweiniol	-	(985)	(2,332)	-	1,988				(1,329)	300	-	(1,029)
Ardollau, Premiymau Treth y Cyngor a Chronfeydd Wrth Gefn	-	-	-	-	-				-	301	-	301
CYFANSWM	-	2,935	584	82	2,275	2,396	1,418	550	10,240	954	610	11,804

Ysgolion a Dysgu Gydol Oes

Cyllidebau Dirprwyedig Ysgolion	-	1,669	1,213	47	-	-	-	95	3,024	-	-	3,024
Elfen wrth gefn	-	274	215	-	-	-	-	99	588	-	-	588
Cyfanswm Y+DGO	-	1,943	1,428	47	-	-	-	194	3,612	-	-	3,612

Cynigion i Leihau'r Gyllideb

Cyfeirnod yr Eitem	Gwasanaeth	Maes Gwasanaeth	Naratif	25/26 Arbedion Refeniw / Incwm Arfaethedig £'000	25/26 Effaith ar Dreth y Cyngor Band D %
1	Corfforaethol	Cytundebau Ynni	Lleihau costau ynni drwy'r Contractau Corfforaethol diweddaraf	701	-1.3%
2	Cyllid a Chaffael	Rheoli'r Trysorlys	Parhau i gyflawni Arbedion Rheoli'r Trysorlys - Llog a Delir ar Fenthycion allanon / Incwm o fuddsoddiant	225	-0.4%
3	Corfforaethol	Cynlluniau Effeithlonrwydd Ynni	Llai o gostau rhedeg yn dilyn buddsoddiad cyfalaf mewn Cynlluniau Ynni - yn amrywio o gynllun Re:Fit LIC i Solar PVs ar adeiladau allweddol	95	-0.2%
4	Cyswllt Cwsmeriaid, TGCh a Digidol	Effeithlonrwydd gweithredol	Y gwasanaeth ffacs wedi terfynnu yn ogystal â gostyngiad mewn costau cyswllt y rhwydwaith	9	-0.0%
5	Porth Cymorth Cynnar	Canolfannau Lles	Cynhyrchu mwy o Incwm Masnachol	50	-0.1%

Cyfanswm:	1,080	-2.0%
------------------	--------------	--------------

<u>Crynodeb o Ofyniad y Gyllideb</u>		<u>OPSIWN A</u>	<u>OPSIWN B</u>
		<u>£'000</u>	<u>£'000</u>
<u>Adnoddau sydd ar gael 2025/26</u>			
	<u>Wedi'i addasu</u>		
Cyllid Allanol Cyfun oddi wrth Lywodraeth Cymru (Grant Cynnal Refeniw ac Ardrethi Annomestig Cenedlaethol)	3.60%	143,938	143,938
<u>Amcangyfrif o Incwm Treth y Cyngor</u>			
	<u>Sylfaen y Dreth</u>		
Sylfaen Treth y Cyngor (yn unol â'r adroddiad a aeth i'r Cabinet ar 03/12/24)	32,174.16	60,915	61,032
Sylfaen Treth y Cyngor: Premiwm ar Ail Gartrefi	1,842.97	3,489	3,496
Sylfaen Treth y Cyngor: Premiwm ar Eiddo Gwag Hirdymor	404.68	766	768
	34,421.81	65,171	65,296
Cyfanswm yr adnoddau sydd ar gael ar gyfer gofynion y gyllideb		209,109	209,234
Y gyllideb sylfaenol a gariwyd drosodd o'r flwyddyn flaenorol		193,572	193,572
<u>Addasiadau Corfforaethol a Chyfrifoldebau Newydd:</u>			
<u>Dyraniadau Corfforaethol</u>			
- Ardoll Awdurdod Tân ac Achub CaGC (gan gynnwys YG Cyflogai)		301	301
- Lwfansau Aelodau (gan gynnwys YG Cyflogai)		106	106
- Ffioedd Archwilio Allanol		10	10
- Cyllido'r Rhagflen Gyfalaf		200	200
- Costau Etifeddiaeth Athrawon yn Ymdeol yn Gynnar		37	37
- Arian wrth gefn ar gyfer Tâl / YG Cyflogai		300	300
		954	954
Cynllun Cefnogi Gostyngiad Treth y Cyngor		569	578
<u>Trosqlywyddiadau i mewn:</u>			
- Dyfarniad Cyflog Athrawon		388	388
- Cyfraniadadu Blwydd-dal wedi'u addasu ar gyfer profiad y gorffennol (SCAPE) Pensiynau (Athrawon)		1,296	1,296
- Cyfraniadadu Blwydd-dal wedi'u addasu ar gyfer profiad y gorffennol (SCAPE) Pensiynau (Diffoddwyr tân)		87	87
- Dyfarniad Cyflog Tân		21	21
- Grantiau Tai a Digartrefedd		478	478
- Dyfarniad Tâl y Cyd-gyngor Cenedlaethol ar gyfer Gwasanaethau Llywodrath Leol (NJC)		1,263	1,263
		3,533	3,533
Buddsoddiad mewn Gwasanaethau		711	827
Ail-osod Arbedion / Defnydd o Gronfeydd wrth gefn		610	610
<u>Mwy o bwysau o ran costau ar wasanaethau</u>			
- Cost Dyfarniadau Tâl a Ragdybir 25/26		2,935	2,935
- YG Cyflogwr (Uniongyrchol)		584	584
- Ailbriso Ardrethi Annomestig Cenedlaethol (NNDR) 2023 / Cynnydd I'r lluosydd		82	82
- yn ymwneud â Lleoliadau Plant y tu allan i'r Sir		2,275	2,275
- Darpariaeth ar gyfer Chwyddiant Gwasanaethau a Gomisïynir yn Allanol (gan gynnwys Cyflog Byw Gwirioneddol ac YG Cyflogwr)		2,396	2,396
- Pwysau o ran y Costau eraill sy'n berthnasol i Wasanaethau Gydol Oes y Pyrh / Cynnydd yn y Galw am Wasanaeth		1,418	1,418
- Pwysau o ran y Costau am Wasanaethau Eraill		550	550
		10,240	10,240
Argymhellion Arbedion y Gyllideb		(1,080)	(1,080)
Gofyniad Cyllideb Reoladwy a Chyllideb Net 2025/26		209,109	209,234

Symudiadau'r Gyllideb - Cyllideb 24/25 i Gyllideb Ddrafft 25/26

	Y Gyllideb Reoladwy Wreiddiol a Gymeradwywyd ar gyfer 24/25 £'000	Trosglwyddiadau / Symudiadau'r Gyllideb yn ystod y flwyddyn hyd yn hyn £'000	Cyllideb Reoladwy Ddiweddaraf 24/25 (fel yr oedd yn Chwarter 3) £'000	Symudiadau Eraill y Gyllideb Sylfaenol £'000	24/25 Gofyniad Diweddaraf y Gyllideb Sylfaenol ar gyfer 25/26 £'000	Ychwanegu Trosglwyddiadau i Setliad LIC i'w drosglwyddo i Wasanaethau £'000	Cyllid a neilltuwyd i Wasanaethau ar gyfer Pwysau o ran y Costau £'000	Ychwanegu Eitemau Corfforaethol £'000	Ychwanegiad Ail-osod Gostyngiadau'r Gyllideb / Defnydd o Gronfeydd wrth gefn £'000	Ychwanegu Buddsoddiad mewn Gwasanaethau OPSIWN A £'000	Tynnu'r Cynigion ar gyfer Gostwng y Gyllideb £'000	Ychwanegu Effaith Cynllun Gostyngiadau Treth y Cyngor £'000	Addasiadau lle mae'r cynigion yn effelthio fwy na'r gwasanaeth £'000	OPSIWN A		OPSIWN B	
														Cyfansymiau Cyllideb Reoladwy Ddrafft 25/26 £'000	Newid o gymharu â Chyllideb Reoladwy Ddiweddaraf 24/25 %	Cyfansymiau Cyllideb Reoladwy Ddrafft 25/26 £'000	Newid o gymharu â Chyllideb Reoladwy Ddiweddaraf 24/25 %
Cyswilt Cwsmeriaid, TGCh a Digidol	6,673	16	6,689	-	6,689		437		35		(10)		-	7,151	6.9%	7,151	6.9%
Gwasanaethau Democraataidd	5,187	14	5,201	-	5,201		241	106	-		-		18	5,566	7.0%	5,566	7.0%
Economi ac Adfywio	3,724	14	3,738	-	3,738		323		-	230	(90)		(53)	4,148	11.0%	4,264	14.1%
Cyllid a Chaffael	21,417	14	21,431	-	21,431		324	200	-		(225)	569	-	22,299	4.1%	22,308	4.1%
Priffyrdd a Gwasanaethau Amgylcheddol	20,025	(51)	19,974	6	19,980		674		-	481	(49)		-	21,086	5.6%	21,086	5.6%
Gwasanaethau Cyfreithiol a Llywodraethu	1,691	4	1,695	-	1,695		68	10	-		-		35	1,808	6.7%	1,808	6.7%
Pobl a Threfniadaeth	2,413	6	2,419	-	2,419		92	37	-		-		-	2,548	5.3%	2,548	5.3%
Polisi, Perfformiad a Diogelu'r Cyhoedd	2,518	14	2,532	-	2,532		138		-		-		-	2,670	5.5%	2,670	5.5%
Porth Cymorth Cynnar	4,066	(27)	4,039	-	4,039	478	251		-		(95)		-	4,673	15.7%	4,673	15.7%
Porth Cynnal	38,720	(829)	37,891	-	37,891		3,573		-		(1)		-	41,463	9.4%	41,463	9.4%
Porth Gofal	17,537	830	18,367	37	18,404		1,836		575		(74)		-	20,741	12.9%	20,741	12.9%
Ysgolion a Dysgu Gydol Oes	58,068	(92)	57,976	(117)	57,859	1,684	3,612	-	-		(434)		-	62,721	8.2%	62,721	8.2%
Y Grŵp Arweiniol	5,454	87	5,541	74	5,615	1,263	(1,329)	300	-		(102)		-	5,747	3.7%	5,747	3.7%
Ardollau, Premiwm Treth y Cyngor a Chronfeydd Wrth Gefn	6,079	-	6,079	-	6,079	108	-	301	-		-		-	6,488	6.7%	6,488	6.7%
Cyfanswm y Gyllideb Reoladwy	193,572	-	193,572	-	193,572	3,533	10,240	954	610	711	(1,080)	569	-	209,109	8.0%	209,234	8.1%

Ysgolion a Dysgu Gydol Oes

Cyllidebau Dirprwyedig Ysgolion	48,963	58	49,021	(120)	48,901	1,563	3,024	-	-	-	(414)	-	-	53,074	8.3%	53,074	8.3%
Elfen wrth gefn	9,105	(150)	8,955	3	8,958	121	588	-	-	-	(20)	-	-	9,647	7.7%	9,647	7.7%
Cyfanswm Y&DGO	58,068	(92)	57,976	(117)	57,859	1,684	3,612	-	-	-	(434)	-	-	62,721	8.2%	62,721	8.2%

Cyfreithiol A Llywodraethu

Ffi gyfredol	Ffi arfaethedig	Newid (yn £)	Newid (yn %)	Math o newidiad
--------------	-----------------	--------------	--------------	-----------------

Ffioedd gosod y Cyngor (Mae'r Ffioedd Arfaethedig o 01/04/2025)

SWYDDOG ARWEINIOL CORFFORAETHOL: Cyfreithiol A Llywodraethu

Gwasanaethau Cyfreithiol

Atodiad 4: Adnoddau Corfforaethol

Tâl dan Adran 177 (Ddeddf Priffyrdd 1980)	Elfen gyfreithiol trwyddedau bargodi / trwyddedau dan-fargod(Ffi isafswm)		£471.00	£499.00	£28.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
Cais Caniatâd Meddiannaeth Leol (S.157 Housing Act 1985) (Ffi isafswm)			£100.00	£106.00	£6.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
Tâl dan Adran 37 (Ffi isafswm)	Codir 1% o werth y gwaith	Isafswm o £1,113 - Uchafswm £5,250	£0.00	£0.00			Chwyddiant cysylltiedig
	Tâl amrywio dan Adran 37		£622.00	£659.00	£37.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
Tâl dan Adran 38/278	Codir 1% o werth y gwaith	Isafswm o £1,113 - Uchafswm £5,250					Chwyddiant cysylltiedig
	Tâl amrywio dan Adran 38/278 (Ffi isafswm)		£622.00	£659.00	£37.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Cais am gopi o Adran 38/278 gan gynnwys cynllun o'r lleoliad. (Ffi isafswm)		£46.00	£49.00	£3.00	6.5%	Chwyddiant cysylltiedig
Costau Gwasanaethau Cyfreithiol am drafodion na chwblhawyd	Cyfradd tâl fesul awr, yn berthnasol						Ffi Newydd
Tâl dan Adran 106	Yr elfen gyfreithiol		£940.00	£996.00	£56.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
Tâl dan Adran 107	Yr elfen gynllunio		£208.00	£220.00	£12.00	5.8%	Chwyddiant cysylltiedig
Tâl Adran 106 Unochrog	Yr elfen gyfreithiol		£940.00	£996.00	£56.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Yr elfen gynllunio		£208.00	£220.00	£12.00	5.8%	Chwyddiant cysylltiedig
Amrywio Tâl dan Adran 106	Yr elfen gyfreithiol		£625.00	£663.00	£38.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
Gweithred Cyfamod o dan Adran 106			£369.00	£391.00	£22.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
Llythyr / tystysgrif caniatâd o dan Adran 106			£56.00	£59.00	£3.00	5.4%	Chwyddiant cysylltiedig
Cais am gopi o Adran 106. (£ yn ddibynnol ar ba mor gymhleth ydyw)			£32.00	£34.00	£2.00	6.3%	Chwyddiant cysylltiedig
Prydles / Cytundeb ar gyfer Prydles	Prydles / Cytundeb ar gyfer Prydles. (Ffi isafswm)		£1,059.00	£1,123.00	£64.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Amrywio / fforffedu les Ffi isafswm)		£465.00	£493.00	£28.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Caniatâd i drosglwyddo/isosod, ac ati. (Ffi isafswm)		£150.00	£159.00	£9.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig

Ffi gyfredol   **Ffi arfaethedig**   **Newid (yn £)**   **Newid (yn %)**   **Math o newidiad**

Gwasanaethau Cyfreithiol**Atodiad 4: Adnoddau Corfforaethol**

Prydles / Cytundeb ar gyfer Prydles	Trwydded neu Weithred Gyfamodi i drosglwyddo/isosod, ac ati (Ffi isafswm)		£447.00	£474.00	£27.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Hysbysiad adran 146/Achosion fforffedu	Cyfradd tâl fesul awr, yn berthnasol - Isafswm o £500	£0.00				Ffi Newydd
Tenantiaeth wrth ewyllys (Ffi Isafswm)			£0.00	£499.00	£499.00		Ffi Newydd
Trosglwyddiad neu gytundeb o ran Prynu / Gwerthu. (Ffi isafswm)			£672.00	£712.00	£40.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
Unrhyw hysbysiadau o warediadau sy'n ofynnol gan weithredoedd			£65.00	£69.00	£4.00	6.2%	Chwyddiant cysylltiedig
Cais am Gopi o'r Weithred			£28.00	£30.00	£2.00	7.1%	Chwyddiant cysylltiedig
Codi Cyfyngiad/Arwystl			£74.00	£78.00	£4.00	5.4%	Chwyddiant cysylltiedig
Hawddfrait (Ffi Isafswm)			£471.00	£499.00	£28.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
Amrywio/Rhyddhau Hawddfrentiau (Ffi Isafswm)			£271.00	£287.00	£16.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
Trwydded ar gyfer gwaith (Ffi Isafswm)			£447.00	£474.00	£27.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
Trwydded i Feddiannu (Ffi Isafswm)			£471.00	£499.00	£28.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
Ffi'r Gwasanaeth Cyfreithiol am Gytundebau Systemau Draenio Cynaliadwy (Ffi Isafswm)	Am gytundebau mabwysiadu sy'n ymwneud a Systemau Draenio Cynaliadwy ynghyd ag alldaliadau (i gynnwys unrhyw geisiadau am Systemau Draenio Cynaliadwy sydd gyda'r Corff Cymeradwyo Draenio Cynaliadwy ar hyn o bryd ar gyfer eu hystyried)		£1,325.00	£1,405.00	£80.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
Ffi ar gyfer Cytundebau Taliad Gohiriedig (Ffi Isafswm)			£336.00	£356.00	£20.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
Dileu Pridiant Cyfreithiol ar Gytundeb Talu Gohiriedig			£74.00	£78.00	£4.00	5.4%	Chwyddiant cysylltiedig
Datganiad o'r Ffi a Roddir yn unol ag a.71 Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014			£0.00	£250.00	£250.00		Ffi Newydd
Gweithred Amrywio (Ffi isafswm)			£555.00	£588.00	£33.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
Gwaith Trin Carthion - Trwydded Carthffosiaeth (Ffi isafswm)			£251.00	£266.00	£15.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig

<u>Ffi</u> <u>gyfredol</u>	<u>Ffi</u> <u>arfaethedig</u>	<u>Newid</u> <u>(yn £)</u>	<u>Newid</u> <u>(yn %)</u>	<u>Math o</u> <u>newidiad</u>
-------------------------------	----------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	----------------------------------

Ffioedd gosod y Cyngor (Mae'r Ffioedd Arfaethedig o 01/04/2025)
SWYDDOG ARWEINIOL CORFFORAETHOL: Cyllid A Chaffael

Gofal Cymdeithasol**Atodiad 1: Cymunedau Iachach**

Mae taliadau gofal a chymorth preswyl yn amodol ar asesiad ariannol	Ffi Weinyddol (y sawl sy'n hunan-ariannu a thaliadau a ohiriwyd)	Ffi y flwyddyn	£750.00	£795.00	£45.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Prisiad Eiddo	Gwir Gost + Ffi gweinyddol (£50)		£0.00			Dim newidiad

Ardrethi Busnes - Gwŷs / Gorchymyn Atebolrwydd**Atodiad 4: Adnoddau Corfforaethol**

Gwŷs Ardrethi Annomestig Cenedlaethol			£40.00	£40.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
Gorchymyn Atebolrwydd Trethi Annomestig Cenedlaethol (Yn amodol ar gymeradwyaeth y Llys a ffi rhestru gwir y Llys yn ychwanegol)			£30.00	£30.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad

Treth y Cyngor/ Gwys/Gorchymyn Atebolrwydd**Atodiad 4: Adnoddau Corfforaethol**

Gwys Treth Gyngor			£40.00	£40.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
Gorchymyn Atebolrwydd Treth Gyngor Yn amodol ar gymeradwyaeth y Llys a ffi rhestru gwir y Llys yn ychwanegol)			£30.00	£30.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad

<u>Ffi</u> <u>gyfredol</u>	<u>Ffi</u> <u>arfaethedig</u>	<u>Newid</u> <u>(yn £)</u>	<u>Newid</u> <u>(yn %)</u>	<u>Math o</u> <u>newidiad</u>
-------------------------------	----------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	----------------------------------

Ffioedd gosod y Cyngor (Mae'r Ffioedd Arfaethedig o 01/04/2025)**SWYDDOG ARWEINIOL CORFFORAETHOL: Cyswllt Cwsmeriaid a TGCh****Enwi a Rhifo Strydoedd****Atodiad 4: Adnoddau Corfforaethol**

Newid enw tŷ			£69.50	£73.50	£4.00	5.8%	Chwyddiant cysylltiedig
Cofrestru un plot			£101.00	£107.00	£6.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
Cofrestru un plot â fflatiau			£101.00	£107.00	£6.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
Cadarnhau cyfeiriad post i gyfreithiwr neu drawsgludwr			£32.00	£34.00	£2.00	6.3%	Chwyddiant cysylltiedig
Cofrestru un plot â fflatiau	A £ fesul fflat		£16.00	£17.00	£1.00	6.3%	Chwyddiant cysylltiedig
Enwi a rhifo datblygiadau	Ar gyfer plotiau lluosog		£235.00	£249.00	£14.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	A £ fesul plot		£32.00	£34.00	£2.00	6.3%	Chwyddiant cysylltiedig

Genedigaethau, Marwolaethau a Phriodasau**Atodiad 4: Adnoddau Corfforaethol**

Cofrestryddion	Trwydded Eiddo Cymeradwy (am gyfnod o 3 blynedd) (£600 o'r cyfanswm sy'n daladwy ar adeg y cais (na ellir ei ad-dalu))		£1,152.00	£1,221.00	£69.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Trwydded Eiddo Cymeradwy (am gyfnod o 5 mlynedd) (£600 o'r cyfanswm sy'n daladwy ar adeg y cais (na ellir ei ad-dalu))		£1,817.00	£1,926.00	£109.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ffi hysbysebu/gweinyddol ychwanegol ar gyfer Ceisiadau Trwydded Safle Cymeradwy newydd		£387.00	£410.00	£23.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ffi Priodas/Partneriaeth Sifil/Seremonïau Eraill ar Safle Cymeradwy (Dydd Llun i Dydd Iau)		£447.00	£474.00	£27.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ffi Priodas/Partneriaeth Sifil/Seremonïau Eraill ar Safle Cymeradwy (Dydd Gwener a Dydd Sadwrn)		£499.00	£529.00	£30.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ffi Priodas/Partneriaeth Sifil/Seremonïau Eraill ar Safle Cymeradwy (Dydd Sul neu Wyl y Banc)		£705.00	£747.00	£42.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Taliad ychwanegol am becyn seremoni "pwrpasol"		£53.00	£56.00	£3.00	5.7%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ffi Priodas, Partneriaeth Sifil neu Seremonïau eraill ar safle a gymeradwywyd gan Gyngor Sir Ceredigion		£171.00	£181.00	£10.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
	Blaendal archebu/ffi weinyddol ar gyfer pob Seremoni (Na ellir ei ad-dalu)		£30.00	£30.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
	Seremoni Dinasyddiaeth Preifat yn Swyddfa Gofrestru Ceredigion		£41.00	£43.00	£2.00	4.9%	Chwyddiant cysylltiedig
Postio (Opsiyol)	Post Dosbarth Cyntaf wedi'i lofnodi amdano		£3.00	£3.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad

<u>Ffi</u> <u>gyfredol</u>	<u>Ffi</u> <u>arfaethedig</u>	<u>Newid</u> <u>(yn £)</u>	<u>Newid</u> <u>(yn %)</u>	<u>Math o</u> <u>newidiad</u>
-------------------------------	----------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	----------------------------------

Genedigaethau, Marwolaethau a Phriodasau**Atodiad 4: Adnoddau Corfforaethol**

Postio (Opsiyonol)	Awyrbost wedi'i dracio a'i lofnodi amdano		£14.00	£15.00	£1.00	7.1%	Chwyddiant cysylltiedig
--------------------	---	--	--------	--------	-------	------	-------------------------

Gwasanaeth Archifau**Atodiad 4: Adnoddau Corfforaethol**

Llungopïau neu gopiïau sydd wedi'i hargraffu ac wedi'u paratoi gan aelod o staff - Du a Gwyn	A4 yr un		£0.15	£0.15	£0.00	0.0%	Dim newidiad
	A3 yr un		£0.30	£0.30	£0.00	0.0%	Dim newidiad
Llungopïau neu gopiïau sydd wedi'i hargraffu ac wedi'u paratoi gan aelod o staff - Lliw	A4 yr un		£0.65	£0.65	£0.00	0.0%	Dim newidiad
	A3 yr un		£1.40	£1.40	£0.00	0.0%	Dim newidiad
CD-Roms	Yr un		£1.20	£1.30	£0.10	8.3%	Chwyddiant cysylltiedig
Ffotograffau	Ffi gychwynnol		£7.40	£8.00	£0.60	8.1%	Chwyddiant cysylltiedig
	Am bob llun ar ôl hynny (uchafswm o 20 deledd i bob archeb)		£2.10	£2.30	£0.20	9.5%	Chwyddiant cysylltiedig
Sganio i e-byst	Am bob sgan eglurder isel (fformat PDF YN UNIG, dim JPG)		£3.20	£3.50	£0.30	9.4%	Chwyddiant cysylltiedig
	Am bob sgan eglurder uchel		£8.50	£9.00	£0.50	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
Dilysu cofrestrriad cerbydau	Am bob cerbyd (gan gynnwys llungopi o'r cofrestrriad)		£7.50	£8.00	£0.50	6.7%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ffotocopi lliw, maint A3 o'r cofnod ar y gofrestr (gan gynnwys postio a phacio)		£3.00	£3.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
Ymchwil (Yr Awr)			£23.00	£24.00	£1.00	4.4%	Chwyddiant cysylltiedig

Gwasanaeth Llyfrgell**Atodiad 4: Adnoddau Corfforaethol**

Dirwyon llyfrau	Oedolion	Y dydd	£0.20	£0.20	£0.00	0.0%	Dim newidiad
	Uchafswm	Yr eitem	£5.00	£5.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
DVD/Blu-Ray	Tâl Benthyc	Bob teitl (3 deitl ar y tro)	£2.80	£3.00	£0.20	7.1%	Chwyddiant cysylltiedig
	Gostyngiad	Bob teitl (3 deitl ar y tro)	£1.40	£1.40	£0.00	0.0%	Dim newidiad
	Dirwyon	Y dydd	£0.50	£0.50	£0.00	0.0%	Dim newidiad
		Uchafswm	£5.00	£5.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
DVD clasurol		Bob teitl (3 deitl ar y tro)	£1.00	£1.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
Crynoddisg a Chasét	Llyfrau Llafar	Bob teitl (3 deitl ar y tro)	£1.50	£1.50	£0.00	0.0%	Dim newidiad
	Gostyngiad	Bob teitl (3 deitl ar y tro)	£0.60	£0.60	£0.00	0.0%	Dim newidiad
	Dirwyon	Y dydd	£0.25	£0.25	£0.00	0.0%	Dim newidiad
		Uchafswm	£5.00	£5.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad

<u>Ffi</u> <u>gyfredol</u>	<u>Ffi</u> <u>arfaethedig</u>	<u>Newid</u> <u>(yn £)</u>	<u>Newid</u> <u>(yn %)</u>	<u>Math o</u> <u>newidiad</u>
-------------------------------	----------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	----------------------------------

Gwasanaeth Llyfrgell**Atodiad 4: Adnoddau Corfforaethol**

Ceisiadau	Llyfrau Llafar	Llyfrau tu allan i Gymru	£5.00	£5.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
Gwerthu Llyfrau	Efallai y caiff rhai eitemau eu prasio'n unigol.		£0.50	£0.50	£0.00	0.0%	Dim newidiad
Ail gerdyn aelodaeth			£1.00	£1.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
Rhyngrwyd: Allbrint	Du a Gwyn A4		£0.10	£0.10	£0.00	0.0%	Dim newidiad
	Lliw A4		£0.20	£0.20	£0.00	0.0%	Dim newidiad
	Du a Gwyn A3		£0.20	£0.20	£0.00	0.0%	Dim newidiad
	Lliw A3		£0.40	£0.40	£0.00	0.0%	Dim newidiad

Llungopïo / Argraffu**Atodiad 4: Adnoddau Corfforaethol**

Llungopïo / Argraffu sylweddol	Pris ar Gais		£0.00	£0.00	£0.00		Adolygu Cost
--------------------------------	--------------	--	-------	-------	-------	--	--------------

Ffioedd gosod y Cyngor (Mae'r Ffioedd Arfaethedig o 01/04/2025)

SWYDDOG ARWEINIOL CORFFORAETHOL: Economi Ac Adfywio

Tai Fforddiadwy

Atodiad 1: Cymunedau Iachach

Cyngor gan y Gwasanaeth Tai Fforddiadwy	Tâl bob awr heb gynnwys costau teithio		£82.00	£87.00	£5.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
---	--	--	--------	--------	-------	------	-------------------------

Canolfan Bwyd Cymru

Atodiad 3: Cymunedau Ffyniannus

Gwaith Ymchwil a Datblygu, Hurio ystafell am ddiwrnod fesul ardal brosesu (gan gynnwys cyfarpar oeri)	Masnachol gyda Gwasanaethau Technegol		£775.00	£822.00	£47.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
	Mentrau Bach a Chanolig gyda Gwasanaethau Technegol		£530.00	£562.00	£32.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Micro-fusnes gyda Gwasanaeth Technegol		£290.00	£307.00	£17.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
Gwaith Ymchwil a Datblygu, Hurio ystafell am ddiwrnod fesul ardal brosesu llaethdy (gan gynnwys cyfarpar oeri)	Masnachol gyda Gwasanaethau Technegol		£970.00	£1,028.00	£58.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Mentrau Bach a Chanolig gyda Gwasanaethau Technegol		£665.00	£705.00	£40.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Micro-fusnes gyda Gwasanaeth Technegol		£330.00	£350.00	£20.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
Hurio ystafell am ddiwrnod fesul ardal brosesu (gan gynnwys cyfarpar oeri)	Masnachol heb Wasanaeth Technegol		£625.00	£663.00	£38.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
	Mentrau Bach a Chanolig heb Wasanaeth Technegol (Blwyddyn 1)		£400.00	£424.00	£24.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Micro-fusnes heb Wasanaeth Technegol (Blwyddyn 1)		£225.00	£239.00	£14.00	6.2%	Chwyddiant cysylltiedig
	Mentrau Bach a Chanolig heb Wasanaeth Technegol (Blwyddyn 2+)		£435.00	£461.00	£26.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Micro-fusnes heb Wasanaeth Technegol (Blwyddyn 2+)		£265.00	£281.00	£16.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
Hurio ystafell am ddiwrnod fesul ardal brosesu llaethdy (gan gynnwys cyfarpar oeri)	Masnachol heb Wasanaeth Technegol		£780.00	£827.00	£47.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Mentrau Bach a Chanolig heb Wasanaeth Technegol (Blwyddyn 1)		£495.00	£525.00	£30.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
	Micro-fusnes heb Wasanaeth Technegol (Blwyddyn 1)		£280.00	£297.00	£17.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
	Mentrau Bach a Chanolig heb Wasanaeth Technegol (Blwyddyn 2+)		£545.00	£578.00	£33.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
	Micro-fusnes heb Wasanaeth Technegol (Blwyddyn 2+)		£305.00	£323.00	£18.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig

Ffi gyfredol   **Ffi arfaethedig**   **Newid (yn £)**   **Newid (yn %)**   **Math o newidiad**

Canolfan Bwyd Cymru**Atodiad 3: Cymunedau Ffyniannus**

Cymorth technegol yn unig (yr awr)	Masnachol gyda Gwasanaethau Technegol		£125.00	£133.00	£8.00	6.4%	Chwyddiant cysylltiedig
	Mentrau Bach a Chanolig gyda Gwasanaethau Technegol		£68.00	£72.00	£4.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
	Micro-fusnes gyda Wasanaeth Technegol		£45.00	£48.00	£3.00	6.7%	Chwyddiant cysylltiedig
Hurio ystafell seminar	Fesul sesiwn bore neu fesul sesiwn prynhawn		£65.00	£69.00	£4.00	6.2%	Chwyddiant cysylltiedig
Marchnad Ffermwyr Aberystwyth	Cyfradd ddechreuol i Stondinwyr Newydd (2 farchnad)		£28.00	£30.00	£2.00	7.1%	Chwyddiant cysylltiedig
	Hurio Stondinau Marchnad		£42.00	£45.00	£3.00	7.1%	Chwyddiant cysylltiedig
Gwyliau Eraill	Hurio Stondinau Marchnad gan gynnwys sefydlu		£53.00	£56.00	£3.00	5.7%	Chwyddiant cysylltiedig
Hurio Cyfarpar Cyffredinol	Hurio stondin yn unig i gyrff allanol		£37.00	£39.00	£2.00	5.4%	Chwyddiant cysylltiedig
	Hurio bwrdd i gorff allanol		£7.00	£7.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad

Cyfleusterau Cyhoeddus**Atodiad 3: Cymunedau Ffyniannus**

Tâl am ddefnyddio'r cyfleusterau cyhoeddus	Aberystwyth - Coedlan y Parc, Castell Aberystwyth, Harbwr Promenâd y De, Lloches, Glan-y-Môr, Talybont, Pantyfedwen (Borth).		£0.40	£0.40	£0.00	0.0%	Dim newidiad
	Pen Cei (Aberaeron), Y Baddondy (Aberteifi), Mwldan (Aberteifi) Stryd Ioan (Cei Newydd), Stryd y Farchnad a Rookery (Llanbedr Pont Steffan) a Tregaron.		£0.40	£0.40	£0.00	0.0%	Dim newidiad
Allwedd Radar			£7.00	£7.50	£0.50	7.1%	Chwyddiant cysylltiedig

Bydd Toiledau Hygyrch yn y lleoliadau hyn yn dal yn rhad ac am ddim, ond bydd angen allwedd RADAR i gael mynediad

Gwasanaethau Cynllunio**Atodiad 3: Cymunedau Ffyniannus**

Rheoli Datblygiad	Copi o ganiatâd cynllunio		£18.00	£19.00	£1.00	5.6%	Chwyddiant cysylltiedig
	Cais am wybodaeth cynllunio hanesyddol (ffi bob hanner awr)		£30.00	£32.00	£2.00	6.7%	Chwyddiant cysylltiedig
Gwasanaeth cyn ymgeisio	Gwasanaeth cyn ymgeisio anstatudol i gwmpasu gwaith ar adeiladau rhestredig, caniatadau hysbysebu a chynigion amrywiol eraill (yr hanner awr)		£50.00	£53.00	£3.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Cyfarfodydd dilynol (rhithwir, swyddfa neu safle (yr hanner awr))		£50.00	£53.00	£3.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
Asesiad Dichonoldeb	Safleoedd ag 1-9 uned		£230.00	£244.00	£14.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
	Safleoedd â 10-50 o unedau		£405.00	£429.00	£24.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig

Ffi gyfredol   **Ffi arfaethedig**   **Newid (yn £)**   **Newid (yn %)**   **Math o newidiad**

Gwasanaethau Cynllunio**Atodiad 3: Cymunedau Ffyniannus**

Asesiad Dichonoldeb	Safleoedd â 51-100 o unedau		£580.00	£615.00	£35.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Safleoedd â mwy na 100 o unedau. Cytunir ar y gost gyda'r cyngor gan ddiwyddu ar faint a chymhlethdod y cynnig.			£0.00			Dim newidiad
Heriau Dichonoldeb (yn ystod y proses penderfyniad o gais cynllunio)	1-9 Aneddau		£730.00	£774.00	£44.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	10+ Aneddau (Cytunteb)			£0.00			Dim newidiad
Dichonoldeb ar ôl addasu cais	Safleoedd ag 1-9 uned (Tâl isafswm £, pris fesul safle)		£1,150.00	£1,219.00	£69.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Safleoedd â 10-25 o unedau (Tâl isafswm £, pris fesul safle)		£1,650.00	£1,749.00	£99.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Safleoedd â 25-50 o unedau (Tâl isafswm £, pris fesul safle)		£2,100.00	£2,226.00	£126.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Safleoedd â 51-100 o unedau (Cytunteb)		£0.00	£0.00	£0.00		Dim newidiad

Hurio Cyfleusterau**Atodiad 3: Cymunedau Ffyniannus**

Defnyddio tir o amgylch Swyddfeydd y Cyngor ar gyfer gweithgareddau	Y flwyddyn		£510.00	£541.00	£31.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
	Y digwyddiad		£130.00	£138.00	£8.00	6.2%	Chwyddiant cysylltiedig
Cynghorau Tref a Chymuned yn defnyddio eiddo'r Cyngor	Y Cyfarfod		£50.00	£53.00	£3.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
Taliadau Grŵp A	Llandysul, Canolfan Gymunedol: Ystafell Gynhadled	Fesul sesiwn undydd	£35.00	£37.00	£2.00	5.7%	Chwyddiant cysylltiedig
	Neuadd y Sir, Aberaeron: Ystafelloedd Gynadledda ac Ystafell Gymunedol	Yn ystod yr wythnos - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£125.00	£132.50	£7.50	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Penwythnos - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£250.00	£265.00	£15.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ystafell Gynhadledd Leri (12 o bobl)	Yn ystod yr wythnos - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£50.00	£53.00	£3.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Yn ystod yr wythnos - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£89.00	£94.00	£5.00	5.6%	Chwyddiant cysylltiedig
		Yn ystod yr wythnos - Fesul prynhawn a'r hwyr	£110.00	£117.00	£7.00	6.4%	Chwyddiant cysylltiedig
		Yn ystod yr wythnos - Fesul diwrnod llawn	£140.00	£148.00	£8.00	5.7%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£110.00	£117.00	£7.00	6.4%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£140.00	£148.00	£8.00	5.7%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul prynhawn a'r hwyr	£215.00	£228.00	£13.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig

Ffi gyfredol   **Ffi arfaethedig**   **Newid (yn £)**   **Newid (yn %)**   **Math o newidiad**

Hurio Cyfleusterau**Atodiad 3: Cymunedau Ffyniannus**

Taliadau Grŵp A	Ystafell Gynhadledd Leri (12 o bobl)	Dydd Sadwrn - Fesul diwrnod llawn	£285.00	£302.00	£17.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£140.00	£148.00	£8.00	5.7%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£180.00	£191.00	£11.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul prynhawn a'r hwyr	£240.00	£254.50	£14.50	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul diwrnod llawn	£310.00	£329.00	£19.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
Neuadd Cyngor Ceredigion (Penmorfa): Siambr y Cyngor (200 o bobl)	Yn ystod yr wythnos - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	Yn ystod yr wythnos - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£115.00	£122.00	£7.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
		Yn ystod yr wythnos - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£230.00	£244.00	£14.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
		Yn ystod yr wythnos - Fesul prynhawn a'r hwyr	£300.00	£318.00	£18.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Yn ystod yr wythnos - Fesul diwrnod llawn	£450.00	£477.00	£27.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£230.00	£244.00	£14.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£340.00	£360.00	£20.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul prynhawn a'r hwyr	£415.00	£440.00	£25.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul diwrnod llawn	£590.00	£625.00	£35.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£255.00	£270.00	£15.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£365.00	£387.00	£22.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul prynhawn a'r hwyr	£500.00	£530.00	£30.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul diwrnod llawn	£670.00	£710.00	£40.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Ystafell Gynhadledd Aeron (20 o bobl)	Yn ystod yr wythnos - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	Yn ystod yr wythnos - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£60.00	£63.50	£3.50
Yn ystod yr wythnos - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£115.00			£122.00	£7.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
Yn ystod yr wythnos - Fesul prynhawn a'r hwyr	£137.00			£145.00	£8.00	5.8%	Chwyddiant cysylltiedig
Yn ystod yr wythnos - Fesul diwrnod llawn	£180.00			£191.00	£11.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig

Ffi   **Ffi**   **Newid**   **Newid**   **Math o**
gyfredol   **arfaethedig**   **(yn £)**   **(yn %)**   **newidiad**

Hurio Cyfleusterau**Atodiad 3: Cymunedau Ffyniannus**

Taliadau Grŵp A	Ystafell Gynhadledd Aeron (20 o bobl)	Dydd Sadwrn - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£137.00	£145.00	£8.00	5.8%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£185.00	£196.00	£11.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul prynhawn a'r hwyr	£265.00	£281.00	£16.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul diwrnod llawn	£350.00	£371.00	£21.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£180.00	£191.00	£11.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£230.00	£244.00	£14.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul prynhawn a'r hwyr	£315.00	£334.00	£19.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul diwrnod llawn	£400.00	£424.00	£24.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
Ystafell Gynhadledd Ystwyth (60 o bobl)	Ystafell Gynhadledd Ystwyth (60 o bobl)	Yn ystod yr wythnos - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£85.00	£90.00	£5.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
		Yn ystod yr wythnos - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£170.00	£180.00	£10.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
		Yn ystod yr wythnos - Fesul prynhawn a'r hwyr	£200.00	£212.00	£12.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Yn ystod yr wythnos - Fesul diwrnod llawn	£270.00	£286.00	£16.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£200.00	£212.00	£12.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£270.00	£286.00	£16.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul prynhawn a'r hwyr	£400.00	£424.00	£24.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul diwrnod llawn	£525.00	£557.00	£32.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£270.00	£286.00	£16.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£340.00	£360.00	£20.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul prynhawn a'r hwyr	£470.00	£498.00	£28.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul diwrnod llawn	£590.00	£625.00	£35.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
Ystafell Gynhadledd Teifi (12 o bobl)	Ystafell Gynhadledd Teifi (12 o bobl)	Yn ystod yr wythnos - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£50.00	£53.00	£3.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig

Ffi gyfredol   **Ffi arfaethedig**   **Newid (yn £)**   **Newid (yn %)**   **Math o newidiad**

Hurio Cyfleusterau**Atodiad 3: Cymunedau Ffyniannus**

Taliadau Grŵp A	Ystafell Gynhadledd Teifi (12 o bobl)	Yn ystod yr wythnos - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£90.00	£95.00	£5.00	5.6%	Chwyddiant cysylltiedig
		Yn ystod yr wythnos - Fesul prynhawn a'r hwyr	£110.00	£117.00	£7.00	6.4%	Chwyddiant cysylltiedig
		Yn ystod yr wythnos - Fesul diwrnod llawn	£140.00	£148.00	£8.00	5.7%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£110.00	£117.00	£7.00	6.4%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£140.00	£148.00	£8.00	5.7%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul prynhawn a'r hwyr	£210.00	£222.50	£12.50	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul diwrnod llawn	£285.00	£302.00	£17.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£140.00	£148.00	£8.00	5.7%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£180.00	£191.00	£11.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul prynhawn a'r hwyr	£240.00	£254.50	£14.50	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul diwrnod llawn	£315.00	£334.00	£19.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
Ystafell Gynhadledd Brenig (12 o bobl)		Yn ystod yr wythnos - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£50.00	£53.00	£3.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Yn ystod yr wythnos - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£90.00	£95.00	£5.00	5.6%	Chwyddiant cysylltiedig
		Yn ystod yr wythnos - Fesul prynhawn a'r hwyr	£110.00	£117.00	£7.00	6.4%	Chwyddiant cysylltiedig
		Yn ystod yr wythnos - Fesul diwrnod llawn	£140.00	£148.00	£8.00	5.7%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£110.00	£117.00	£7.00	6.4%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£140.00	£148.00	£8.00	5.7%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul prynhawn a'r hwyr	£210.00	£222.50	£12.50	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul diwrnod llawn	£280.00	£297.00	£17.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£140.00	£148.00	£8.00	5.7%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£180.00	£191.00	£11.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig

Ffi gyfredol   **Ffi arfaethedig**   **Newid (yn £)**   **Newid (yn %)**   **Math o newidiad**

Hurio Cyfleusterau**Atodiad 3: Cymunedau Ffyniannus**

Taliadau Grŵp A	Ystafell Gynhadledd Brennig (12 o bobl)	Dydd Sul - Fesul prynhawn a'r hwyr	£240.00	£254.50	£14.50	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig		
		Dydd Sul - Fesul diwrnod llawn	£315.00	£334.00	£19.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig		
Ystafell Gynhadledd Hawen (12 o bobl)	Ystafell Gynhadledd Hawen (12 o bobl)	Yn ystod yr wythnos - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£50.00	£53.00	£3.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig		
		Yn ystod yr wythnos - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£90.00	£95.00	£5.00	5.6%	Chwyddiant cysylltiedig		
		Yn ystod yr wythnos - Fesul prynhawn a'r hwyr	£110.00	£117.00	£7.00	6.4%	Chwyddiant cysylltiedig		
		Yn ystod yr wythnos - Fesul diwrnod llawn	£140.00	£148.00	£8.00	5.7%	Chwyddiant cysylltiedig		
		Dydd Sadwrn - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£110.00	£117.00	£7.00	6.4%	Chwyddiant cysylltiedig		
		Dydd Sadwrn - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£140.00	£148.00	£8.00	5.7%	Chwyddiant cysylltiedig		
		Dydd Sadwrn - Fesul prynhawn a'r hwyr	£210.00	£222.50	£12.50	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig		
		Dydd Sadwrn - Fesul diwrnod llawn	£280.00	£297.00	£17.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig		
		Dydd Sul - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£140.00	£148.00	£8.00	5.7%	Chwyddiant cysylltiedig		
		Dydd Sul - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£180.00	£191.00	£11.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig		
		Dydd Sul - Fesul prynhawn a'r hwyr	£240.00	£254.50	£14.50	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig		
		Dydd Sul - Fesul diwrnod llawn	£315.00	£334.00	£19.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig		
		Canolfan Rheidol, Aberystwyth: Ystafell Gyfarfod 1/Ystafell Seremoni (50 o bobl)	Canolfan Rheidol, Aberystwyth: Ystafell Gyfarfod 1/Ystafell Seremoni (50 o bobl)	Cofrestryddion (y briodas)	£80.00	£85.00	£5.00	6.3%	Chwyddiant cysylltiedig
				Yn ystod yr wythnos - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£80.00	£85.00	£5.00	6.3%	Chwyddiant cysylltiedig
Yn ystod yr wythnos - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£155.00			£164.00	£9.00	5.8%	Chwyddiant cysylltiedig		
Yn ystod yr wythnos - Fesul prynhawn a'r hwyr	£190.00			£201.00	£11.00	5.8%	Chwyddiant cysylltiedig		
Yn ystod yr wythnos - Fesul diwrnod llawn	£255.00			£270.00	£15.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig		
Dydd Sadwrn - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£195.00			£207.00	£12.00	6.2%	Chwyddiant cysylltiedig		
Dydd Sadwrn - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£255.00	£270.00	£15.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig				

Ffi gyfredol   **Ffi arfaethedig**   **Newid (yn £)**   **Newid (yn %)**   **Math o newidiad**

Hurio Cyfleusterau**Atodiad 3: Cymunedau Ffyniannus**

Taliadau Grŵp A	Canolfan Rheidol, Aberystwyth: Ystafell Gyfarfod 1/Ystafell Seremoni (50 o bobl)	Dydd Sadwrn - Fesul prynhawn a'r hwyr	£385.00	£408.00	£23.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul diwrnod llawn	£500.00	£530.00	£30.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£255.00	£270.00	£15.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£320.00	£339.00	£19.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul prynhawn a'r hwyr	£450.00	£477.00	£27.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul diwrnod llawn	£560.00	£594.00	£34.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
Taliadau Grŵp B	Llandysul, Canolfan Gymunedol: Ystafell Gynhadled	Penwythnos - Fesul diwrnod llawn	£50.00	£53.00	£3.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Ystafell Gynhadledd Leri (12 o bobl)	Yn ystod yr wythnos - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£70.00	£74.00	£4.00	5.7%
	Yn ystod yr wythnos - Fesul sesiwn gyda'r hwyr		£90.00	£95.00	£5.00	5.6%	Chwyddiant cysylltiedig
	Yn ystod yr wythnos - Fesul prynhawn a'r hwyr		£110.00	£117.00	£7.00	6.4%	Chwyddiant cysylltiedig
	Yn ystod yr wythnos - Fesul diwrnod llawn		£140.00	£148.00	£8.00	5.7%	Chwyddiant cysylltiedig
	Dydd Sadwrn - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn		£110.00	£117.00	£7.00	6.4%	Chwyddiant cysylltiedig
	Dydd Sadwrn - Fesul sesiwn gyda'r hwyr		£140.00	£148.00	£8.00	5.7%	Chwyddiant cysylltiedig
	Dydd Sadwrn - Fesul prynhawn a'r hwyr		£210.00	£222.50	£12.50	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Dydd Sadwrn - Fesul diwrnod llawn		£285.00	£302.00	£17.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Dydd Sul - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn		£105.00	£111.50	£6.50	6.2%	Chwyddiant cysylltiedig
	Dydd Sul - Fesul sesiwn gyda'r hwyr		£135.00	£143.00	£8.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
	Dydd Sul - Fesul prynhawn a'r hwyr		£170.00	£180.00	£10.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
	Dydd Sul - Fesul diwrnod llawn		£240.00	£254.50	£14.50	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Neuadd Cyngor Ceredigion (Penmorfa): Siambr y Cyngor (200 o bobl)		Yn ystod yr wythnos - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£180.00	£191.00	£11.00	6.1%
		Yn ystod yr wythnos - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£230.00	£244.00	£14.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig

Ffi gyfredol   **Ffi arfaethedig**   **Newid (yn £)**   **Newid (yn %)**   **Math o newidiad**

Hurio Cyfleusterau**Atodiad 3: Cymunedau Ffyniannus**

Taliadau Grŵp B	Neuadd Cyngor Ceredigion (Penmorfa): Siambr y Cyngor (200 o bobl)	Yn ystod yr wythnos - Fesul prynhawn a'r hwyr	£300.00	£318.00	£18.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Yn ystod yr wythnos - Fesul diwrnod llawn	£450.00	£477.00	£27.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£230.00	£244.00	£14.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£335.00	£355.00	£20.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul prynhawn a'r hwyr	£415.00	£440.00	£25.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul diwrnod llawn	£590.00	£625.00	£35.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£255.00	£270.00	£15.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£360.00	£382.00	£22.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul prynhawn a'r hwyr	£500.00	£530.00	£30.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul diwrnod llawn	£670.00	£710.00	£40.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
Ystafell Gynhadledd Aeron (20 o bobl)		Yn ystod yr wythnos - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£95.00	£101.00	£6.00	6.3%	Chwyddiant cysylltiedig
		Yn ystod yr wythnos - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£115.00	£122.00	£7.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
		Yn ystod yr wythnos - Fesul prynhawn a'r hwyr	£140.00	£148.00	£8.00	5.7%	Chwyddiant cysylltiedig
		Yn ystod yr wythnos - Fesul diwrnod llawn	£185.00	£196.00	£11.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£135.00	£143.00	£8.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£185.00	£196.00	£11.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul prynhawn a'r hwyr	£265.00	£281.00	£16.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul diwrnod llawn	£350.00	£371.00	£21.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£185.00	£196.00	£11.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£230.00	£244.00	£14.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
Dydd Sul - Fesul prynhawn a'r hwyr	£315.00	£334.00	£19.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig		

Ffi gyfredol   **Ffi arfaethedig**   **Newid (yn £)**   **Newid (yn %)**   **Math o newidiad**

Hurio Cyfleusterau**Atodiad 3: Cymunedau Ffyniannus**

Taliadau Grŵp B	Ystafell Gynhadledd Aeron (20 o bobl)	Dydd Sul - Fesul diwrnod llawn	£400.00	£424.00	£24.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ystafell Gynhadledd Ystwyth (60 o bobl)	Yn ystod yr wythnos - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£135.00	£143.00	£8.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
		Yn ystod yr wythnos - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£175.00	£186.00	£11.00	6.3%	Chwyddiant cysylltiedig
		Yn ystod yr wythnos - Fesul prynhawn a'r hwyr	£190.00	£201.00	£11.00	5.8%	Chwyddiant cysylltiedig
		Yn ystod yr wythnos - Fesul diwrnod llawn	£270.00	£286.00	£16.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£200.00	£212.00	£12.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£270.00	£286.00	£16.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul prynhawn a'r hwyr	£400.00	£424.00	£24.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul diwrnod llawn	£525.00	£557.00	£32.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£270.00	£286.00	£16.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£335.00	£355.00	£20.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul prynhawn a'r hwyr	£470.00	£498.00	£28.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul diwrnod llawn	£585.00	£620.00	£35.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Ystafell Gynhadledd Teifi (12 o bobl)	Yn ystod yr wythnos - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£70.00	£74.00	£4.00	5.7%
Yn ystod yr wythnos - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£90.00		£95.00	£5.00	5.6%	Chwyddiant cysylltiedig	
Yn ystod yr wythnos - Fesul prynhawn a'r hwyr	£110.00		£117.00	£7.00	6.4%	Chwyddiant cysylltiedig	
Yn ystod yr wythnos - Fesul diwrnod llawn	£140.00		£148.00	£8.00	5.7%	Chwyddiant cysylltiedig	
Dydd Sadwrn - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£110.00		£117.00	£7.00	6.4%	Chwyddiant cysylltiedig	
Dydd Sadwrn - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£140.00		£148.00	£8.00	5.7%	Chwyddiant cysylltiedig	
Dydd Sadwrn - Fesul prynhawn a'r hwyr	£210.00		£222.50	£12.50	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig	
Dydd Sadwrn - Fesul diwrnod llawn	£280.00		£297.00	£17.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig	

Ffi gyfredol   **Ffi arfaethedig**   **Newid (yn £)**   **Newid (yn %)**   **Math o newidiad**

Hurio Cyfleusterau**Atodiad 3: Cymunedau Ffyniannus**

Taliadau Grŵp B	Ystafell Gynhadledd Teifi (12 o bobl)	Dydd Sul - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£105.00	£111.50	£6.50	6.2%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£135.00	£143.00	£8.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul prynhawn a'r hwyr	£170.00	£180.00	£10.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul diwrnod llawn	£240.00	£254.50	£14.50	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
Ystafell Gynhadledd Brenig (12 o bobl)	Yn ystod yr wythnos - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	Yn ystod yr wythnos - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£70.00	£74.00	£4.00	5.7%	Chwyddiant cysylltiedig
		Yn ystod yr wythnos - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£90.00	£95.00	£5.00	5.6%	Chwyddiant cysylltiedig
		Yn ystod yr wythnos - Fesul prynhawn a'r hwyr	£110.00	£117.00	£7.00	6.4%	Chwyddiant cysylltiedig
		Yn ystod yr wythnos - Fesul diwrnod llawn	£140.00	£148.00	£8.00	5.7%	Chwyddiant cysylltiedig
	Dydd Sadwrn - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	Dydd Sadwrn - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£110.00	£117.00	£7.00	6.4%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£140.00	£148.00	£8.00	5.7%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul prynhawn a'r hwyr	£210.00	£222.50	£12.50	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul diwrnod llawn	£285.00	£302.00	£17.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£105.00	£111.50	£6.50	6.2%	Chwyddiant cysylltiedig
	Dydd Sul - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	Dydd Sul - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£135.00	£143.00	£8.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul prynhawn a'r hwyr	£170.00	£180.00	£10.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul diwrnod llawn	£240.00	£254.50	£14.50	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Ystafell Gynhadledd Hawen (12 o bobl)	Yn ystod yr wythnos - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£70.00	£74.00	£4.00	5.7%
Yn ystod yr wythnos - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£90.00		£95.00	£5.00	5.6%	Chwyddiant cysylltiedig	
Yn ystod yr wythnos - Fesul prynhawn a'r hwyr	£110.00		£117.00	£7.00	6.4%	Chwyddiant cysylltiedig	
Yn ystod yr wythnos - Fesul diwrnod llawn	£140.00		£148.00	£8.00	5.7%	Chwyddiant cysylltiedig	
Dydd Sadwrn - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£110.00		£117.00	£7.00	6.4%	Chwyddiant cysylltiedig	

Ffi **Ffi** **Newid** **Newid** **Math o**
gyfredol **arfaethedig** **(yn £)** **(yn %)** **newidiad**

Hurio Cyfleusterau**Atodiad 3: Cymunedau Ffyniannus**

Taliadau Grŵp B	Ystafell Gynhadledd Hawen (12 o bobl)	Dydd Sadwrn - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£140.00	£148.00	£8.00	5.7%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul prynhawn a'r hwyr	£210.00	£222.50	£12.50	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul diwrnod llawn	£285.00	£302.00	£17.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£105.00	£111.50	£6.50	6.2%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£135.00	£143.00	£8.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul prynhawn a'r hwyr	£170.00	£180.00	£10.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul diwrnod llawn	£240.00	£254.50	£14.50	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Cofrestryddion (y briodas)	£80.00	£85.00	£5.00	6.3%	Chwyddiant cysylltiedig
	Canolfan Rheidol, Aberystwyth: Ystafell Gyfarfod 1/Ystafell Seremoni (50 o bobl)	Yn ystod yr wythnos - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£130.00	£138.00	£8.00	6.2%	Chwyddiant cysylltiedig
		Yn ystod yr wythnos - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£155.00	£164.00	£9.00	5.8%	Chwyddiant cysylltiedig
		Yn ystod yr wythnos - Fesul prynhawn a'r hwyr	£190.00	£201.00	£11.00	5.8%	Chwyddiant cysylltiedig
		Yn ystod yr wythnos - Fesul diwrnod llawn	£255.00	£270.00	£15.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£190.00	£201.00	£11.00	5.8%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£255.00	£270.00	£15.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul prynhawn a'r hwyr	£380.00	£403.00	£23.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
Dydd Sadwrn - Fesul diwrnod llawn		£500.00	£530.00	£30.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig	
Dydd Sul - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn		£255.00	£270.00	£15.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig	
Dydd Sul - Fesul sesiwn gyda'r hwyr		£320.00	£339.00	£19.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig	
Dydd Sul - Fesul prynhawn a'r hwyr		£450.00	£477.00	£27.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig	
Dydd Sul - Fesul diwrnod llawn		£560.00	£594.00	£34.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig	
Canolfan Rheidol, Aberystwyth	Llogi'r llawr gwaelod cyfan (£ y dydd)	£1,900.00	£2,014.00	£114.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig	

Ffi gyfredol   **Ffi arfaethedig**   **Newid (yn £)**   **Newid (yn %)**   **Math o newidiad**

Hurio Cyfleusterau

Atodiad 3: Cymunedau Ffyniannus

Canolfan Rheidol, Aberystwyth	Atriwm (£ y dydd)		£425.00	£451.00	£26.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ffreuter (£ y dydd)		£370.00	£392.00	£22.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
Trwydded Sir Geredigion yn gyfan gwbl	Trwydded i ddefnyddio man dynodedig sydd tua 10m x 10m (y dydd). Hyd at 3 diwrnod uchafswm. Dim gwerthu bwyd neu diodydd.		£55.00	£58.00	£3.00	5.5%	Chwyddiant cysylltiedig
	Trwydded i ddefnyddio man dynodedig sydd mwy na 10m x 10 m (y dydd) ac am fwy na 3 diwrnod.	Maint y man dynodedig, ffi ac amser cytunedig ar gais. Tâl isafswm - Pris ar Gais	£245.00	£260.00	£15.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
	Trwydded i ddefnyddio trelar Bwyd a Diod Cyngor Sir Ceredigion (fel arfer ar y cyd â thrwydded i ddefnyddio tir y Cyngor).	I gytuno leoliad y trelar trwy broses chaffael.	£2,385.00	£2,528.00	£143.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
Rhodfa'r Gogledd, Aberystwyth	Trwydded i ddefnyddio man dynodedig sydd tua 10m x 10m (y dydd)		£55.00	£58.00	£3.00	5.5%	Chwyddiant cysylltiedig
	Trwydded i ddefnyddio man dynodedig ar gyfer masnachu tymhorol (fesul metr sgwâr) am gyfnod cytunedig (Tâl isafswm)	Maint y man dynodedig, ffi ac amser cytunedig ar gais. Fel arfer trwy broses tendro.	£60.00	£64.00	£4.00	6.7%	Chwyddiant cysylltiedig
Holl asedau sy'n berchen i'r Cyngor / dan reolaeth y Cyngor	Cais i ddefnyddio tir neu asedau'r Cyngor	Ffi cais taladwy blaenswm, wedi ei osod yn erbyn y ffi gytunedig trwydded derfynol. (Codir tâl pan fydd y system ar-lein yn weithredol)	£25.00	£27.00	£2.00	8.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ffi am weithredu busnes ar dir y Cyngor / neu dir dan reolaeth y Cyngor	Tâl isafswm. Ffi yn berthnasol pan gweithrediad y busnes yn parhau dros un wythnos. (Ffioedd unigol yn ddibynnol ar y gweithgareddau).	£245.00	£260.00	£15.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig

Amodau Cyffredinol Grŵp A: Digwyddiadau a drefnir gan sefydliadau (ac eithrio cyrff cyhoeddus), nad eu diben yw gwneud elw preifat neu fel busnes, ac eithrio dawnsfeydd a disgos. Mae'n cynnwys sefydliadau allanol a ariannir yn gyfan gwbl neu'n rhannol gan y Cyngor.

Amodau Cyffredinol Grŵp B: Digwyddiadau a drefnir:-1. At ddibenion masnachol gan arwain at elw breifat neu fel busnes, e.e. arwerthiannau, arddangosfeydd masnachol.2. Gan gyrrff cyhoeddus, e.e. clinigau iechyd, sesiynau rhoi gwaed a dosbarthiadau nos.3. At holl ddibenion dawnsfeydd a disgos.

Amseroedd sesiynau:• Bore – 9.00yb tan 1.00yp• Prynawn – 1.00yp tan 5.00ypGyda'r hwyr – ar ôl 5.00ypDim ond ar ddyddiau'r wythnos y cynigir cyfraddau gostyngolBydd sesiynau gyda'r hwyr yn dod i ben cyn 10.00yhMae sesiwn undydd yn golygu 9.00yb tan 5.00yp oni bai y nodir fel arall. Defnyddwyr rheolaidd neuaddau – cyfraddau i'w trafod gyda'r Prif Swyddog Ystadau Rheolwr Grŵp (Pris y cyfarfod). Gallwch ddefnyddio Ystafelloedd 5,6 a 7 mewn cyfuniad h.y 5 a 7, neu 5 a 6, neu 6 a 7

Rheoliadau Adeiladu

Atodiad 3: Cymunedau Ffyniannus

Chwiliadau Personol o ran ymholiadau ynglŷn â Rheoliadau Adeiladu Con 29 gan gynnwys ceisiadau am wybodaeth Amgylcheddol (£ fesul ymholiad gan gynnwys TAW)			£24.00	£26.00	£2.00	8.3%	Adolygu Cost
Anheddau Domestig Bach hyd at 300m2, gan gynnwys trosi tai allan yn Anheddau (Nid yw'r ffioedd hyn yn cynnwys TAW)	1 Anedd	Tâl Cynllun	£290.00	£319.00	£29.00	10.0%	Adolygu Cost
		Tâl Archwilio Safle	£604.00	£664.00	£60.00	9.9%	Adolygu Cost
		Tâl Hysbysiad Adeiladu	£895.00	£985.00	£90.00	10.1%	Adolygu Cost
	2 Aneddau	Tâl Cynllun	£378.00	£416.00	£38.00	10.1%	Adolygu Cost

Ffi gyfredol   **Ffi arfaethedig**   **Newid (yn £)**   **Newid (yn %)**   **Math o newidiad**

Rheoliadau Adeiladu**Atodiad 3: Cymunedau Ffyniannus**

Anheddau Domestig Bach hyd at 300m ² , gan gynnwys trosi tai allan yn Anheddau (Nid yw'r ffioedd hyn yn cynnwys TAW)	2 Aneddau	Tâl Archwilio Safle	£849.00	£934.00	£85.00	10.0%	Adolygu Cost
		Tâl Hysbysiad Adeiladu	£1,227.00	£1,350.00	£123.00	10.0%	Adolygu Cost
	3 Aneddau	Tâl Cynllun	£465.00	£512.00	£47.00	10.1%	Adolygu Cost
		Tâl Archwilio Safle	£1,068.00	£1,175.00	£107.00	10.0%	Adolygu Cost
		Tâl Hysbysiad Adeiladu	£1,532.00	£1,685.00	£153.00	10.0%	Adolygu Cost
	4 Aneddau	Tâl Cynllun	£551.00	£606.00	£55.00	10.0%	Adolygu Cost
		Tâl Archwilio Safle	£1,307.00	£1,438.00	£131.00	10.0%	Adolygu Cost
		Tâl Hysbysiad Adeiladu	£1,857.00	£2,043.00	£186.00	10.0%	Adolygu Cost
	5 Aneddau	Tâl Cynllun	£651.00	£716.00	£65.00	10.0%	Adolygu Cost
		Tâl Archwilio Safle	£1,565.00	£1,722.00	£157.00	10.0%	Adolygu Cost
		Tâl Hysbysiad Adeiladu	£2,216.00	£2,438.00	£222.00	10.0%	Adolygu Cost
	6 Aneddau	Tâl Cynllun	£742.00	£816.00	£74.00	10.0%	Adolygu Cost
		Tâl Archwilio Safle	£1,818.00	£2,000.00	£182.00	10.0%	Adolygu Cost
		Tâl Hysbysiad Adeiladu	£2,560.00	£2,816.00	£256.00	10.0%	Adolygu Cost
	7 Aneddau	Tâl Cynllun	£830.00	£913.00	£83.00	10.0%	Adolygu Cost
		Tâl Archwilio Safle	£2,063.00	£2,269.00	£206.00	10.0%	Adolygu Cost
		Tâl Hysbysiad Adeiladu	£2,893.00	£3,182.00	£289.00	10.0%	Adolygu Cost
	8 Aneddau	Tâl Cynllun	£916.00	£1,008.00	£92.00	10.0%	Adolygu Cost
		Tâl Archwilio Safle	£2,282.00	£2,510.00	£228.00	10.0%	Adolygu Cost
		Tâl Hysbysiad Adeiladu	£3,197.00	£3,517.00	£320.00	10.0%	Adolygu Cost
	9 Aneddau	Tâl Cynllun	£942.00	£1,036.00	£94.00	10.0%	Adolygu Cost
		Tâl Archwilio Safle	£2,541.00	£2,795.00	£254.00	10.0%	Adolygu Cost
		Tâl Hysbysiad Adeiladu	£3,483.00	£3,831.00	£348.00	10.0%	Adolygu Cost
	10 Aneddau	Tâl Cynllun	£1,008.00	£1,109.00	£101.00	10.0%	Adolygu Cost
		Tâl Archwilio Safle	£2,779.00	£3,057.00	£278.00	10.0%	Adolygu Cost
		Tâl Hysbysiad Adeiladu	£3,787.00	£4,166.00	£379.00	10.0%	Adolygu Cost
Trosi i fflatiau	Nifer o fflatiau 1 - 4	Tâl Cynllun	£358.00	£394.00	£36.00	10.1%	Adolygu Cost
		Tâl Archwilio Safle	£669.00	£736.00	£67.00	10.0%	Adolygu Cost
		Tâl Hysbysiad Adeiladu	£1,028.00	£1,131.00	£103.00	10.0%	Adolygu Cost
	Nifer o fflatiau 5 - 10	Tâl Cynllun	£484.00	£532.00	£48.00	9.9%	Adolygu Cost
		Tâl Archwilio Safle	£922.00	£1,014.00	£92.00	10.0%	Adolygu Cost
		Tâl Hysbysiad Adeiladu	£1,406.00	£1,547.00	£141.00	10.0%	Adolygu Cost
Gwaith Domestig Bach (Nid yw'r ffioedd hyn yn cynnwys TAW)	Trosi Garej Ddomestig yn lle y gellir byw ynddo	Tâl Cynllun	£132.00	£145.00	£13.00	9.9%	Adolygu Cost
		Tâl Archwilio Safle	£200.00	£220.00	£20.00	10.0%	Adolygu Cost
		Tâl Hysbysiad Adeiladu	£332.00	£365.00	£33.00	9.9%	Adolygu Cost

Ffi   **Ffi**   **Newid**   **Newid**   **Math o**
gyfredol   **arfaethedig**   **(yn £)**   **(yn %)**   **newidiad**

Atodiad 3: Cymunedau Ffyniannus**Rheoliadau Adeiladu**

Gwaith Domestig Bach (Nid yw'r ffioedd hyn yn cynnwys TAW)	Estyniad garej/cysgodfa ceir (hyd at 60m ²)	Tâl Cynllun	£132.00	£145.00	£13.00	9.9%	Adolygu Cost
		Tâl Archwilio Safle	£285.00	£314.00	£29.00	10.2%	Adolygu Cost
		Tâl Hysbysiad Adeiladu	£417.00	£459.00	£42.00	10.1%	Adolygu Cost
	Codi neu ymestyn garej ar wahân nad yw'n eithriedig (hyd at 100m ²)	Tâl Cynllun	£173.00	£190.00	£17.00	9.8%	Adolygu Cost
		Tâl Archwilio Safle	£325.00	£358.00	£33.00	10.2%	Adolygu Cost
		Tâl Hysbysiad Adeiladu	£498.00	£548.00	£50.00	10.0%	Adolygu Cost
	Unrhyw estyniad i annedd neu addasu atig (cyfanswm arwyneb y llawr heb fod yn fwy na 10m ²)	Tâl Cynllun	£173.00	£190.00	£17.00	9.8%	Adolygu Cost
		Tâl Archwilio Safle	£325.00	£358.00	£33.00	10.2%	Adolygu Cost
		Tâl Hysbysiad Adeiladu	£498.00	£548.00	£50.00	10.0%	Adolygu Cost
	Unrhyw estyniad i annedd neu addasu atig (cyfanswm arwyneb y llawr yn fwy na 10m ² ond heb fod yn fwy na 20m ²)	Tâl Cynllun	£173.00	£190.00	£17.00	9.8%	Adolygu Cost
		Tâl Archwilio Safle	£412.00	£453.00	£41.00	10.0%	Adolygu Cost
		Tâl Hysbysiad Adeiladu	£585.00	£644.00	£59.00	10.1%	Adolygu Cost
	Unrhyw estyniad i annedd neu addasu atig (cyfanswm arwyneb y llawr yn fwy na 20m ² ond heb fod yn fwy na 40m ²)	Tâl Cynllun	£219.00	£241.00	£22.00	10.1%	Adolygu Cost
		Tâl Archwilio Safle	£452.00	£497.00	£45.00	10.0%	Adolygu Cost
		Tâl Hysbysiad Adeiladu	£670.00	£737.00	£67.00	10.0%	Adolygu Cost
	Unrhyw estyniad i annedd neu addasu atig (cyfanswm arwyneb y llawr yn fwy na 40m ² ond heb fod yn fwy na 100m ²)	Tâl Cynllun	£259.00	£285.00	£26.00	10.0%	Adolygu Cost
		Tâl Archwilio Safle	£498.00	£548.00	£50.00	10.0%	Adolygu Cost
		Tâl Hysbysiad Adeiladu	£757.00	£833.00	£76.00	10.0%	Adolygu Cost
	Gosod ffenestri domestig newydd (Unigolyn Anghymwys) hyd at 10 ffenestr	Tâl Archwilio Safle	£172.00	£189.00	£17.00	9.9%	Adolygu Cost
		Tâl Hysbysiad Adeiladu	£172.00	£189.00	£17.00	9.9%	Adolygu Cost
	Gosod ffenestri domestig newydd (Unigolyn Anghymwys) rhwng 10 a 20 o ffenestri	Tâl Archwilio Safle	£233.00	£256.00	£23.00	9.9%	Adolygu Cost
		Tâl Hysbysiad Adeiladu	£233.00	£256.00	£23.00	9.9%	Adolygu Cost
	Gosod gwasanaeth a reolir neu osodiad ar wahân i'r gwaith adeiladu arall	Tâl Archwilio Safle	£215.00	£237.00	£22.00	10.2%	Adolygu Cost
		Tâl Hysbysiad Adeiladu	£215.00	£237.00	£22.00	10.2%	Adolygu Cost
	Adnewyddu elfen thermol (Annedd)	Tâl Archwilio Safle	£215.00	£237.00	£22.00	10.2%	Adolygu Cost
		Tâl Hysbysiad Adeiladu	£215.00	£237.00	£22.00	10.2%	Adolygu Cost
Gosodiadau Trydanol Domestig (Nid yw'r ffioedd hyn yn cynnwys TAW)	Unrhyw waith trydanol ac eithrio ailweirio annedd	Tâl Hysbysiad Adeiladu	£418.00	£460.00	£42.00	10.1%	Adolygu Cost
	Gosod trydan mewn anheddau newydd neu ailweirio	Tâl Hysbysiad Adeiladu	£670.00	£737.00	£67.00	10.0%	Adolygu Cost

Ffi gyfredol   **Ffi arfaethedig**   **Newid (yn £)**   **Newid (yn %)**   **Math o newidiad**

Rheoliadau Adeiladu

Atodiad 3: Cymunedau Ffyniannus

Gwaith Annomestig Bach (Nid yw'r ffoedd hyn yn cynnwys TAW)	Gosod hyd at 20 o ffenestri annomestig	Tâl Hysbysiad Adeiladu	£292.00	£321.00	£29.00	9.9%	Adolygu Cost
	Gosod mwy na 20 o ffenestri annomestig	Tâl Hysbysiad Adeiladu	£397.00	£437.00	£40.00	10.1%	Adolygu Cost
	Adnewyddu elfen thermol (Annomestig) gydag amcangyfrif hyd at £50,000	Tâl Hysbysiad Adeiladu	£439.00	£483.00	£44.00	10.0%	Adolygu Cost
	Adnewyddu elfen thermol (Annomestig) gydag amcangyfrif mwy na £50,000	Tâl Hysbysiad Adeiladu	£563.00	£619.00	£56.00	10.0%	Adolygu Cost
Unrhyw Waith Arall (Nid yw'r ffoedd hyn yn cynnwys TAW)	Amcangyfrif o gost y gwaith (£) 0 - 5,000	Tâl Archwilio	£272.00	£299.00	£27.00	9.9%	Adolygu Cost
		Tâl Hysbysiad Adeiladu	£272.00	£299.00	£27.00	9.9%	Adolygu Cost
	Amcangyfrif o gost y gwaith (£) 5,001 - 15,000	Tâl Cynllun	£173.00	£190.00	£17.00	9.8%	Adolygu Cost
		Tâl Archwilio	£285.00	£314.00	£29.00	10.2%	Adolygu Cost
		Tâl Hysbysiad Adeiladu	£459.00	£505.00	£46.00	10.0%	Adolygu Cost
	Amcangyfrif o gost y gwaith (£) 15,001 - 25,000	Tâl Cynllun	£259.00	£285.00	£26.00	10.0%	Adolygu Cost
		Tâl Archwilio	£365.00	£402.00	£37.00	10.1%	Adolygu Cost
		Tâl Hysbysiad Adeiladu	£623.00	£685.00	£62.00	10.0%	Adolygu Cost
	Amcangyfrif o gost y gwaith (£) 25,001 - 40,000	Tâl Cynllun	£298.00	£328.00	£30.00	10.1%	Adolygu Cost
		Tâl Archwilio	£491.00	£540.00	£49.00	10.0%	Adolygu Cost
		Tâl Hysbysiad Adeiladu	£790.00	£869.00	£79.00	10.0%	Adolygu Cost
	Amcangyfrif o gost y gwaith (£) 40,001 - 60,000	Tâl Cynllun	£352.00	£387.00	£35.00	9.9%	Adolygu Cost
		Tâl Archwilio	£642.00	£706.00	£64.00	10.0%	Adolygu Cost
		Tâl Hysbysiad Adeiladu	£993.00	£1,092.00	£99.00	10.0%	Adolygu Cost
	Amcangyfrif o gost y gwaith (£) 60,001 - 80,000	Tâl Cynllun	£384.00	£422.00	£38.00	9.9%	Adolygu Cost
		Tâl Archwilio	£683.00	£751.00	£68.00	10.0%	Adolygu Cost
		Tâl Hysbysiad Adeiladu	£1,069.00	£1,176.00	£107.00	10.0%	Adolygu Cost
	Amcangyfrif o gost y gwaith (£) 80,001 - 100,000	Tâl Cynllun	£426.00	£469.00	£43.00	10.1%	Adolygu Cost
		Tâl Archwilio	£810.00	£891.00	£81.00	10.0%	Adolygu Cost
		Tâl Hysbysiad Adeiladu	£1,235.00	£1,359.00	£124.00	10.0%	Adolygu Cost

Os nad yw'r hyn sydd i'w weld yn y tablau uchod yn berthnasol i'r hyn y mae'r ymgeiswyr yn ei gynnig, gallant ofyn i'r Gwasanaeth Rheoli Adeiladu bennu tâl unigol trwy e-bostio buildingcontrol@ceredigion.gov.uk neu drwy ffonio 01970 633480 neu 01545 572480

Wrth wneud cais am Dystysgrif Rheoleiddio, o ran gwaith adeiladu nad ydyw wedi'i awdurdodi, a ddechreuodd ar 11 Tachwedd 1985 neu ar ôl hynny, codir tâl rheoleiddio i ariannu cost asesu'r cais a phob archwiliad. Mae'r tâl hwn yn cyfateb i'r Tâl Hysbysiad Adeiladu (heb gynnwys TAW) ynghyd â 50% ar ben hynny

Tablau Llanw

Atodiad 3: Cymunedau Ffyniannus

Hysbysebu	Tudalen lawn y tu allan i'r clawr ôl	£205.00	£217.00	£12.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
	Tudalen lawn y tu mewn i'r clawr ôl/blaen	£170.00	£180.00	£10.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
	Tudalen lawn hysbysu mewnol	£110.00	£117.00	£7.00	6.4%	Chwyddiant cysylltiedig

Ffi gyfredol   **Ffi arfaethedig**   **Newid (yn £)**   **Newid (yn %)**   **Math o newidiad**

Tablau Llanw**Atodiad 3: Cymunedau Ffyniannus**

Hysbysebu	Hanner tudalen hysbysu mewnol		£75.00	£80.00	£5.00	6.7%	Chwyddiant cysylltiedig
Prynu llyfryn Tablau Llanw	Pris i'w brynu mewn siop		£2.70	£2.90	£0.20	7.4%	Chwyddiant cysylltiedig

Yr Arfordir a Chefn Gwlad**Atodiad 3: Cymunedau Ffyniannus**

Hawliau Tramwy	Gwyo Hawliau Tramwy		£2,225.00	£2,359.00	£134.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Gwyo Hawl Tramwy dros dro (llai na 5 diwrnod)		£1,750.00	£1,855.00	£105.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Gwyo Hawl Tramwy dros dro (dros 5 diwrnod)		£1,750.00	£1,855.00	£105.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ymestyn cais		£330.00	£350.00	£20.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
Ffioedd a Thaliadau Cyffredinol	Datganiad a map swyddogol		£45.00	£48.00	£3.00	6.7%	Chwyddiant cysylltiedig
	Gorchmynion Llwybr Cyhoeddus		£23.50	£25.00	£1.50	6.4%	Chwyddiant cysylltiedig
	Gorchmynion Diogelu Coed		£23.50	£25.00	£1.50	6.4%	Chwyddiant cysylltiedig
	Copi ardystiedig o'r Gofrestr Tir Comin - 4 rhan, codi'r tâl am bob rhan		£35.00	£37.00	£2.00	5.7%	Chwyddiant cysylltiedig
	Pob cofnod ychwanegol		£1.60	£1.70	£0.10	6.3%	Chwyddiant cysylltiedig
Cofrestr Tir Comin	Cais cywiro dan Ddeddf Tiroedd Comin 2006		£1,750.00	£1,855.00	£105.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig

Economi Ymwelwyr**Atodiad 4: Adnoddau Corfforaethol**

Ffioedd hysbysebu (seilio ar adennill costau)				£0.00			Dim newidiad
---	--	--	--	-------	--	--	--------------

Garejys – Rhent Tir**Atodiad 4: Adnoddau Corfforaethol**

Bro Henllys, Felinfach a Bryn y Mor, Aberystwyth (y flwyddyn)			£181.00	£192.00	£11.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
---	--	--	---------	---------	--------	------	-------------------------

Hurio Cyfleusterau (Y Bandstand)**Atodiad 4: Adnoddau Corfforaethol**

Taliadau Grŵp A	Y Bandstand, Aberystwyth	Yn ystod yr wythnos - Fesul diwrnod llawn	£75.00	£80.00	£5.00	6.7%	Chwyddiant cysylltiedig
		Yn ystod yr wythnos - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£130.00	£138.00	£8.00	6.2%	Chwyddiant cysylltiedig
		Penwythnos - Fesul diwrnod llawn	£87.00	£92.00	£5.00	5.8%	Chwyddiant cysylltiedig
		Penwythnos - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£130.00	£138.00	£8.00	6.2%	Chwyddiant cysylltiedig

Ffi gyfredol   **Ffi arfaethedig**   **Newid (yn £)**   **Newid (yn %)**   **Math o newidiad**

Hurio Cyfleusterau (Y Bandstand)**Atodiad 4: Adnoddau Corfforaethol**

Taliadau Grŵp B	Y Bandstand, Aberystwyth	Yn ystod yr wythnos - Fesul diwrnod llawn	£115.00	£122.00	£7.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
		Yn ystod yr wythnos - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£130.00	£138.00	£8.00	6.2%	Chwyddiant cysylltiedig
		Penwythnos - Fesul diwrnod llawn	£130.00	£138.00	£8.00	6.2%	Chwyddiant cysylltiedig
		Penwythnos - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£130.00	£138.00	£8.00	6.2%	Chwyddiant cysylltiedig

Neuaddau Marchnad**Atodiad 4: Adnoddau Corfforaethol**

Fesul stondin y mis - 6 diwrnod yr wythnos o fasnachu drwy'r flwyddyn (Nid yw'r ffioedd hyn yn cynnwys TAW)	Stondin 1-4,6-11,13-15		£235.00	£249.00	£14.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Stondin 5,12,16		£265.00	£281.00	£16.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
Unedau Deor— fesul uned y mis. Bydd rhent pob Uned Deor yn rhad ac am ddim am 6 mis cyntaf trwyddedau newydd.	Uned Deor 1-4		£105.00	£111.00	£6.00	5.7%	Chwyddiant cysylltiedig

Taliadau Tir (Lleol)**Atodiad 4: Adnoddau Corfforaethol**

Ffi Gweinyddol am gopi ychwanegol o ganlyniadau chwilio cyn 2002			£19.00	£20.00	£1.00	5.3%	Chwyddiant cysylltiedig
Ymholiadau	Un Darn o dir		£165.00	£175.00	£10.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
Ymholiadau CON29(R)	Darn ychwanegol o dir		£16.50	£17.40	£0.90	5.5%	Chwyddiant cysylltiedig
Ymholiadau CON29(O)	Pob Ymholiad a Argraffir		£19.00	£20.00	£1.00	5.3%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ymholiad ysgrifenedig eich hun		£22.00	£23.50	£1.50	6.8%	Chwyddiant cysylltiedig
	Tâl gweinyddol ar gyfer ymholiad nad yw'n gysylltiedig â CON29(R)		£13.00	£13.60	£0.60	4.6%	Chwyddiant cysylltiedig

Tîm Ased - Prydles a gwerthiannau o eiddo neu dir**Atodiad 4: Adnoddau Corfforaethol**

Arfaethedig gwerthu tir					£0.00		Ffi Newydd
Caniatáu prydles newydd			£0.00	£400.00	£400.00		Ffi Newydd
Adnewyddu prydles			£0.00	£400.00	£400.00		Ffi Newydd
Caniatáu isosod neu aseiniad prydles			£0.00	£400.00	£400.00		Ffi Newydd
Caniatáu altrad i drwydded eiddo			£0.00	£400.00	£400.00		Ffi Newydd
Caniatáu newid defnydd			£0.00	£400.00	£400.00		Ffi Newydd
Trwydded pori tir			£0.00	£100.00	£100.00		Ffi Newydd
Caniatáu Hawddfraint	Preifat	Graddfa fach	£0.00	£250.00	£250.00		Ffi Newydd
	Masnachol	Hyd at £1,000	£0.00	£350.00	£350.00		Ffi Newydd

Ffi   **Ffi**   **Newid**   **Newid**   **Math o**
gyfredol   **arfaethedig**   **(yn £)**   **(yn %)**   **newidiad**

Tîm Ased - Prydles a gwerthiannau o eiddo neu dir**Atodiad 4: Adnoddau Corfforaethol**

Caniatáu Hawddfrait	Masnachol	£1,000 to £5,000	£0.00	£550.00	£550.00		Ffi Newydd
		£5,000 to £10,000	£0.00	£800.00	£800.00		Ffi Newydd
		£10,000 to £50,000	£0.00	£1,100.00	£1,100.00		Ffi Newydd
		Dros £50,000 - 2.5% Ffi isafswm	£0.00		£0.00		Ffi Newydd
Caniatáu Fforddfrait			£0.00	£250.00	£250.00		Ffi Newydd
Deddf Diwygio Cyfraith Lesddaliad a Rhyddfrenio			£0.00	£1,000.00	£1,000.00		Ffi Newydd
Caniatáu tenantiaeth wrth ewyllys			£0.00	£350.00	£350.00		Ffi Newydd
Caniatáu trwydded (heblaw porri)			£0.00	£25.00	£25.00		Ffi Newydd
Tenantiaeth stonidin marchnad			£0.00	£250.00	£250.00		Ffi Newydd
Trosglwyddiad tenantiaeth garej			£0.00	£50.00	£50.00		Ffi Newydd
Prydles ar gyfer garej			£0.00	£75.00	£75.00		Ffi Newydd

Ffioedd y Tîm Ased yn ychwanegol i'r ffioedd gan Wasanaethau Cyfreithiol.

Ffioedd gosod y Cyngor (Mae'r Ffioedd Arfaethedig o 01/04/2025)**SWYDDOG ARWEINIOL CORFFORAETHOL: Gwasanaethau Democraidd****Cofrestru Etholiadol****Atodiad 4: Adnoddau Corfforaethol**

Llythyr cadarnhau eich bod ar y Gofrestr Etholiadol (gan gynnwys darn wedi ei nodi o'r gofrestr os yw'n ofynnol).			£37.00	£39.00	£2.00	5.4%	Chwyddiant cysylltiedig
---	--	--	--------	--------	-------	------	-------------------------

Cyfarfod Hybrid - Siambr y Cyngor**Atodiad 4: Adnoddau Corfforaethol**

Cefnogaeth	Yn ystod yr wythnos - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn		£60.00	£64.00	£4.00	6.7%	Chwyddiant cysylltiedig
	Yn ystod yr wythnos - Fesul prynhawn a'r hwyr		£90.00	£95.00	£5.00	5.6%	Chwyddiant cysylltiedig
	Yn ystod yr wythnos - Fesul diwrnod llawn		£120.00	£127.00	£7.00	5.8%	Chwyddiant cysylltiedig
Cefnogaeth gyda darpariaeth ar gyfer ffrydio byw / gwyllo ar ôl y cyfarfod	Yn ystod yr wythnos - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn		£90.00	£95.00	£5.00	5.6%	Chwyddiant cysylltiedig
	Yn ystod yr wythnos - Fesul prynhawn a'r hwyr		£120.00	£127.00	£7.00	5.8%	Chwyddiant cysylltiedig
	Yn ystod yr wythnos - Fesul diwrnod llawn		£150.00	£159.00	£9.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig

Cyfieithu**Atodiad 4: Adnoddau Corfforaethol**

Cyfieithu ar y pryd o gyfarfodydd a gynhelir gan asiantaeth allanol yn Siambr y Cyngor	Yr awr		£35.00	£37.00	£2.00	5.7%	Chwyddiant cysylltiedig
Tâl ar gyfer prynu clustffonau newydd yn lle rhai a gollwyd			£321.00	£340.00	£19.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
Llogi set o Gyfarpar Cyfieithu	Y dydd (1 set = 20 o glustffonau)		£37.00	£39.00	£2.00	5.4%	Chwyddiant cysylltiedig

Ethol Cyngorwyr Tref a Chymuned**Atodiad 4: Adnoddau Corfforaethol**

Etholiad a Ymleddir	Swyddog Canlyniadau: Ar gyfer gwneud y gwaith cyffredinol sydd ynghlwm wrth yr etholiad a chyflawni'r holl ddyletswyddau sy'n ofynnol i'r Swyddog Canlyniadau eu gwneud o dan unrhyw orchymyn neu unrhyw ddeddfiad arall sy'n ymwneud ag ethol Cyngorwyr. Ar		£350.00	£371.00	£21.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Dirprwy Swyddog Canlyniadau: Dirprwyo ar ran y Swyddog Canlyniadau, bod yn bresennol wrth i bapurau enwebu gael eu derbyn, eu harchwilio a phenderfynu a ydynt yn ddilys ai peidio; delio ag ymgeiswyr; rhoi gwybod i'r ymgeiswyr am benderfyniadau ynghylch e		£300.00	£318.00	£18.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig

Ffi   **Ffi**   **Newid**   **Newid**   **Math o**
gyfredol   **arfaethedig**   **(yn £)**   **(yn %)**   **newidiad**

Ethol Cyngorwyr Tref a Chymuned**Atodiad 4: Adnoddau Corfforaethol**

Etholiad Diwrthwynebiad	Swyddog Canlyniadau: Ar gyfer gwneud y gwaith cyffredinol sydd ynghlwm wrth yr etholiad a chyflawni'r holl ddyletswyddau sy'n ofynnol i'r Swyddog Canlyniadau eu gwneud o dan unrhyw orchymyn neu unrhyw ddeddfiad arall sy'n ymwneud ag ethol Cyngorwyr. Ar		£100.00	£106.00	£6.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Dirprwy Swyddog Canlyniadau: Dirprwyo ar ran y Swyddog Canlyniadau, bod yn bresennol wrth i bapurau enwebu gael eu derbyn, eu harchwilio a phenderfynu a ydynt yn ddilys ai peidio; delio ag ymgeiswyr; rhoi gwybod i'r ymgeiswyr am benderfyniadau ynghylch e		£80.00	£85.00	£5.00	6.3%	Chwyddiant cysylltiedig
	Cymorth Clerigol: Ar gyfer pob Adran Etholiadol, Cyngor Tref/Cymuned, Ward Cyngor Tref/Cymuned.		£50.00	£53.00	£3.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
Dosbarthu Pleidleisiau Post	Yr awr		£15.00	£16.00	£1.00	6.7%	Chwyddiant cysylltiedig
Agor Pleidleisiau Post			£14.50	£15.50	£1.00	6.9%	Chwyddiant cysylltiedig
Dosbarthu ac Agor Pleidleisiau Post	Goruchwyliwr		£16.00	£17.00	£1.00	6.3%	Chwyddiant cysylltiedig
	Hyd at 1,000 o etholwyr		£140.00	£148.00	£8.00	5.7%	Chwyddiant cysylltiedig
	Hyd at 2,000 o etholwyr		£191.00	£202.00	£11.00	5.8%	Chwyddiant cysylltiedig
	Hyd at 3,000 o etholwyr		£280.00	£297.00	£17.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
	Hyd at 4,000 o etholwyr		£368.00	£390.00	£22.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Dros 4,000 o etholwyr		£458.00	£485.00	£27.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
Un etholiad	Staff y gorsafoedd pleidleisio	Swyddog Llywyddu	£275.00	£292.00	£17.00	6.2%	Chwyddiant cysylltiedig
		Clerc Pleidleisio	£200.00	£212.00	£12.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Arolygydd gorsafoedd pleidleisio (Yr Awr)	£28.00	£30.00	£2.00	7.1%	Chwyddiant cysylltiedig
	Cynnal y Cyfrif - Ar gyfer pob cyfrif Adran Etholiadol, Cyngor Tref/Cymuned, Ward Cyngor Tref/Cymuned	Goruchwyliwr y ganolfan cyfrif (Yr Awr)	£17.00	£18.00	£1.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
		Pennaeth y Bwrdd (Yr awr)	£15.00	£16.00	£1.00	6.7%	Chwyddiant cysylltiedig
		Cynorthwyyr Cyfrif (Yr awr)	£13.00	£14.00	£1.00	7.7%	Chwyddiant cysylltiedig
		Hyd at 500 o etholwyr	£69.00	£73.00	£4.00	5.8%	Chwyddiant cysylltiedig
		Hyd at 1,000 o etholwyr	£105.00	£111.00	£6.00	5.7%	Chwyddiant cysylltiedig

Atodiad 4: Adnoddau Corfforaethol**Ethol Cyngorwyr Tref a Chymuned**

Un etholiad	Cynnal y Cyfrif - Ar gyfer pob cyfrif Adran Etholiadol, Cyngor Tref/Cymuned, Ward Cyngor Tref/Cymuned	Hyd at 2,000 o etholwyr	£132.00	£140.00	£8.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
		Hyd at 3,000 o etholwyr	£174.00	£184.00	£10.00	5.8%	Chwyddiant cysylltiedig
		Hyd at 4,000 o etholwyr	£202.00	£214.00	£12.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dros 4,000 o etholwyr	£237.00	£251.00	£14.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
		Costau ailgyfrif - Am Ddim		£0.00			Dim newidiad
		Swyddog Monitro	£160.00	£170.00	£10.00	6.3%	Chwyddiant cysylltiedig
Ffi ychwanegol ar gyfer etholiad ar y cyd	Staff y gorsafoedd pleidleisio	Swyddog Llywyddu	£59.00	£63.00	£4.00	6.8%	Chwyddiant cysylltiedig
		Clerc Pleidleisio	£35.00	£37.00	£2.00	5.7%	Chwyddiant cysylltiedig
	Cynnal y Cyfrif - Ar gyfer pob cyfrif Adran Etholiadol, Cyngor Tref / Cymuned, Ward Cyngor Tref / Cymuned	Hyd at 500 o etholwyr	£35.00	£37.00	£2.00	5.7%	Chwyddiant cysylltiedig
		Hyd at 1,000 o etholwyr	£35.00	£37.00	£2.00	5.7%	Chwyddiant cysylltiedig
		Hyd at 2,000 o etholwyr	£46.00	£49.00	£3.00	6.5%	Chwyddiant cysylltiedig
		Hyd at 3,000 o etholwyr	£51.00	£54.00	£3.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
		Hyd at 4,000 o etholwyr	£59.00	£63.00	£4.00	6.8%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dros 4,000 o etholwyr	£69.00	£73.00	£4.00	5.8%	Chwyddiant cysylltiedig
	Costau ailgyfrif	50% or ffioedd uchod		£0.00		Dim newidiad	
	Pleidleisiau post a chardiau pleidleisio	Dosbarthu a derbyn pleidleisiau post (fesul 100 neu ran ohono)	Un etholiad	£80.00	£85.00	£5.00	6.3%
Dosbarthu a derbyn pleidleisiau post (fesul 75 neu ran ohono)		Ffi ychwanegol ar gyfer etholiad ar y cyd	£80.00	£85.00	£5.00	6.3%	Chwyddiant cysylltiedig
Dosbarthu cardiau pleidleisio		Costau prynu a phostio yn unig		£0.00		Dim newidiad	
Teithio: Trafnidiaeth gyhoeddus pan fo ar gael, fel arall telir cyfradd ddi-dreth Cyllid y Wlad	Y filltir		£0.45	£0.45	£0.00	0.0%	Dim newidiad
Cyffredinol: Argraffu, Deunydd Ysgrifennu, Offer, Postio, Hurio eiddo i fod yn orsafoedd pleidleisio a threuliau tebyg sy'n gysylltiedig â chynnal etholiad	Y gwariant gwirioneddol ac angenrheidiol			£0.00		Dim newidiad	

Ffioedd gosod y Cyngor (Mae'r Ffioedd Arfaethedig o 01/04/2025)
SWYDDOG ARWEINIOL CORFFORAETHOL: Pobl A Threfniadaeth

Adnoddau Dynol**Atodiad 4: Adnoddau Corfforaethol**

Tâl Gweinyddol y Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd			£28.00	£30.00	£2.00	7.1%	Chwyddiant cysylltiedig
Ffi Weinyddu Taliadau'r Undeb - 2.5%					£0.00		Dim newidiad

Dysgu a Datblygu**Atodiad 4: Adnoddau Corfforaethol**

Darparu hyfforddiant i asiantaethau allanol wyneb yn wyneb	Diwrnod Llawn		£750.00	£750.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
	Hanner Diwrnod		£375.00	£375.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
Darparu hyfforddiant rhithwir/ar-lein i asiantaethau allanol	Diwrnod Llawn		£650.00	£650.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
	Hanner Diwrnod		£350.00	£350.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
Pasbort Trafod â Llaw 2-ddiwrnod wyneb yn wyneb – ffi fesul unigolyn	Deuddydd			£80.00			Ffi Newydd
Hyfforddiant Gloywi Trafod â Llaw 1 diwrnod wyneb yn wyneb – ffi fesul unigolyn	Un Diwrnod			£40.00			Ffi Newydd
Hyfforddiant Gofalwr Sengl 1 diwrnod wyneb yn wyneb – ffi fesul unigolyn				£40.00			Ffi Newydd
Hyfforddiant Triniwr Allweddol 1 diwrnod wyneb yn wyneb – ffi fesul unigolyn				£40.00			Ffi Newydd
Hyfforddiant Trin Gwrthrychau hanner diwrnod wyneb yn wyneb – ffi fesul unigolyn	Hanner Diwrnod			£40.00			Ffi Newydd
Heb fod yn bresennol mewn hyfforddiant neu am ganslo mewn 5 diwrnod cyn yr hyfforddiant.			£25.00	£27.00	£2.00	8.0%	Chwyddiant cysylltiedig

Ffioedd gosod y Cyngor (Mae'r Ffioedd Arfaethedig o 01/04/2025)

SWYDDOG ARWEINIOL CORFFORAETHOL: Polisi, Pherfformiad a Diogelu'r Cyhoedd

Angladdau Iechyd y Cyhoedd

Atodiad 1: Cymunedau Iachach

Ymchwiliadau sy'n llwyddo i ddod o hyd i'r sawl sy'n perthyn yn agosaf yn gyfreithiol, neu fel arall ganfod ysgutor yr ewyllys a fydd yna'n mynd ati i drefnu'r angladd.			£327.00	£347.00	£20.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
Ymchwiliadau i geisio dod o hyd i'r sawl sy'n perthyn yn agosaf yn gyfreithiol, neu ysgutor yr ewyllys, costau trefnu'r angladd a phob cyfathrebiad a gohebiaeth wrth gyfeirio achosion at Gyfreithiwr y Trysorlys (bona vacantia).	Nid yw'r ffi'n cynnwys gwir gost yr angladd nac unrhyw ffioedd cysylltiedig a godir gan y trefnwr angladdau.		£1,316.00	£1,395.00	£79.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig

Cofrestr Safleoedd Bwyd

Atodiad 1: Cymunedau Iachach

Copi llawn			£1,213.00	£1,286.00	£73.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
Copi o gofnod o unrhywategori			£259.00	£275.00	£16.00	6.2%	Chwyddiant cysylltiedig
Copi o gofnod unigol			£10.00	£11.00	£1.00	10.0%	Chwyddiant cysylltiedig

Safonau Masnach

Atodiad 1: Cymunedau Iachach

Partneriaethau Prif Awdurdod	Ffi gychwynnol	Mae prisiau ar gael ar gais wedi'u seilio ar adennill costau		£0.00			Dim newidiad
	Gwasanaethau ychwanegol	Adroddiadau Tŷ Prawf / Adroddiadau Dadansoddol - Mae prisiau ar gael ar gais wedi'u seilio ar adennill costau		£0.00			Dim newidiad
		Ymweliadau Cyngori (O leiaf ddwy awr)	£110.48	£117.10	£6.62	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
Gweithgareddau Pwysau a Mesurau: Ffioedd cyffredinol	Tâl fesul awr am staff cymorth		£67.95	£72.00	£4.05	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig

Partneriaethau Prif Awdurdod yn bartneriaeth a gydnabyddir yn gyfreithiol rhwng awdurdod lleol a busnes. Mae'r awdurdod lleol yn rhoi cyngor sicr, dibynadwy i'r busnes y mae'n rhaid i awdurdodau eraill ei ystyried cyn unrhyw gyfathrebu â'r busnes. Mae'n gyfle i fusnes dderbyn cyngor wedi'i deilwra ar eu harferion a'u gweithdrefnau. Gallwn gynnig PA i fusnesau ar faterion rheoleiddio gan gynnwys safonau masnach, hylendid a safonau bwyd (gan gynnwys alergenau a labelu), trwyddedu a hawliau defnyddwyr. Cytunir ar union gynnwys y bartneriaeth i weddu i ofynion busnesau unigol a bydd yn wahanol ar gyfer pob partneriaeth. Mae opsiynau talu hyblyg ar gael.

Tir a Halogwyd

Atodiad 1: Cymunedau Iachach

Ffi chwilio ar gyfer gwybodaeth a gedwir parthed tir a halogwyd yn y gorffennol.	£ yr awr (yn ogystal â £69.33 am bob awr ychwanegol neu ran o awr a gymerwyd ar gyfer ymgymryd â chwiliadau mwy eang)		£140.90	£149.35	£8.45	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
--	---	--	---------	---------	-------	------	-------------------------

Trwyddedu – Cyffredinol

Atodiad 1: Cymunedau Iachach

Gwiriad y Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd yn unig			£66.00	£70.00	£4.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
---	--	--	--------	--------	-------	------	-------------------------

Ffi gyfredol   **Ffi arfaethedig**   **Newid (yn £)**   **Newid (yn %)**   **Math o newidiad**

Trwyddedu – Cyffredinol

Atodiad 1: Cymunedau Iachach

Deddf Anifeiliaid Perfformio			£180.00	£191.00	£11.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig	
Trosglwyddo Unrhyw Drwydded Sw			£192.00	£204.00	£12.00	6.3%	Chwyddiant cysylltiedig	
Copi o unrhyw ganiatâd am drwydded			£22.00	£23.00	£1.00	4.6%	Chwyddiant cysylltiedig	
Cerbyd Hacni	Cerbyd Hacni Newydd		£226.00	£226.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad	
	Adnewyddu Cerbyd Hacni		£171.00	£171.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad	
Cerbyd Hurio Preifat	Cerbyd Hurio Preifat Newydd		£183.00	£183.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad	
	Adnewyddu Cerbyd Hurio Preifat		£166.00	£166.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad	
	Gweithredwr Hurio Preifat Newydd 3 blynedd		£341.00	£341.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad	
	Gweithredwr Hurio Preifat Newydd 5 mlynedd		£436.00	£436.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad	
	Adnewyddu Gweithredwr Hurio Preifat 3 blynedd		£317.00	£317.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad	
	Adnewyddu Gweithredwr Hurio Preifat 5 mlynedd		£396.00	£396.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad	
Bathodyn Deuol Trwydded Tacsi/Gyrru	Gyrrwr Deuol newydd 1 flwyddyn		£321.00	£321.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad	
	Adnewyddu Gyrrwr Deuol 1 flwyddyn		£166.00	£166.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad	
	Gyrrwr Deuol newydd 3 blynedd		£374.00	£374.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad	
	Adnewyddu Gyrrwr Deuol 3 blynedd		£219.00	£219.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad	
	Trosglwyddo Rhif Dethol		£84.00	£84.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad	
	Ailargraffu trwydded		£22.00	£22.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad	
	Arwyddion drws newydd		£9.00	£9.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad	
	Amnewid bathodyn gyrrwr		£12.00	£12.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad	
Gweithdrefn arbennig - Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017 Aciwbigo, Tyllu corff, electrolysis a thatŵo	Trwydded (3 mlynedd)	Newydd	£203.00	£203.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad	
		Adnewyddu	£189.00	£189.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad	
	Tystysgrif Safleoedd Cymeradwy	Newydd		£385.00	£385.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
		I'w Adnewyddu		£345.00	£345.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
	Trwydded Gweithdrefn Arbennig - Amrywiad	Ychwanegu Gweithdrefn		£131.00	£131.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
		Newid Manylion		£26.00	£26.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
		Trwydded Amnewid		£13.00	£13.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
	Trwydded Gweithdrefn Arbennig Dros Dro		£92.00	£92.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad	
	Safle / Cerbyd Cymeradwy - Amrywiad	Ychwanegu Gweithdrefn		£189.00	£189.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
		Newid Strwythurol		£189.00	£189.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
		Newid Manylion		£26.00	£26.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
		Tystysgrif Amnewid		£13.00	£13.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
	Safle Cymeradwy / Cymeradwyaeth Dros Dro i Gerbyd (Digwyddiad Ategol)			£385.00	£385.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad

Ffi gyfredol   **Ffi arfaethedig**   **Newid (yn £)**   **Newid (yn %)**   **Math o newidiad**

Atodiad 1: Cymunedau Iachach

Trwyddedu – Cyffredinol

Gweithdrefn arbennig - Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017 Aciwbigo, Tyllu corff, electrolysis a thatŵo	Safle / Cerbyd Cymeradwy – Cymeradwyaeth(Confensiwn / Prif Bwrpas)		£680.00	£680.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
Llety i Anifeiliaid (Codir ffioedd milfeddygon ar ben hynny, yn ôl yr angen)	Ffi gychwynnol i safleoedd sy'n rhoi llety i naill ai cathod neu gŵn, ond nid y ddau.		£490.00	£519.00	£29.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ffi adnewyddu i safleoedd sy'n rhoi llety i naill ai cathod neu gŵn, ond nid y ddau.		£414.00	£439.00	£25.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ffi gychwynnol i safleoedd sy'n rhoi llety i gathod a chŵn.		£559.00	£593.00	£34.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ffi adnewyddu i safleoedd sy'n rhoi llety i gathod a chŵn.		£490.00	£519.00	£29.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
Lletya yn y cartref - Cŵn	Ffi gychwynnol		£266.00	£282.00	£16.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ffi adnewyddu		£238.00	£252.00	£14.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
Sefydliadau Magu Cŵn (Ffioedd milfeddyg ychwanegol ar gyfer y cais cychwynnol)	Ffi gychwynnol (Hyd at 10 o eist magu)		£521.00	£552.00	£31.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ffi adnewyddu (Hyd at 10 o eist magu)		£491.00	£520.00	£29.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ffi gychwynnol (11-25 o eist magu)		£602.00	£638.00	£36.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ffi adnewyddu (11-25 o eist magu)		£600.00	£636.00	£36.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ffi gychwynnol (26-50 o eist magu)		£917.00	£972.00	£55.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ffi adnewyddu (26-50 o eist magu)		£914.00	£969.00	£55.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ffi gychwynnol (51-80 o eist magu)		£1,380.00	£1,463.00	£83.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ffi adnewyddu (51-80 o eist magu)		£1,377.00	£1,460.00	£83.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ffi gychwynnol Dros 80		£1,619.00	£1,716.00	£97.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ffi adnewyddu Dros 80		£1,610.00	£1,707.00	£97.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
Bridio Gartref (Ffioedd milfeddyg ychwanegol ar gyfer y cais cychwynnol)	Ffi gychwynnol (Hyd at 10 o eist magu)		£435.00	£461.00	£26.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ffi adnewyddu (Hyd at 10 o eist magu)		£370.00	£392.00	£22.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
Sefydliadau Magu Cŵn neu Bridio Gartref (Ffioedd milfeddyg ychwanegol ar gyfer y cais cychwynnol)	Ffi ailymweld (Hyd at 10 o eist magu)		£165.00	£175.00	£10.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ffi ailymweld (11-25 o eist magu)		£183.00	£194.00	£11.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig

Ffi gyfredol   **Ffi arfaethedig**   **Newid (yn £)**   **Newid (yn %)**   **Math o newidiad**

Atodiad 1: Cymunedau Iachach

Trwyddedu – Cyffredinol

Sefydliadau Magu Cŵn neu Bridio Gartref (Ffioedd milfeddyg ychwanegol ar gyfer y cais cychwynnol)	Ffi ailymweld(26-50 o eist magu)		£281.00	£298.00	£17.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ffi ailymweld (51-80 o eist magu)		£312.00	£331.00	£19.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ffi ailymweld (Dros 80 o eist magu)		£346.00	£367.00	£21.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
Marchogaeth Ceffylau (Codir ffioedd milfeddygon ar ben hyn yn ôl yr angen)	Ffi gychwynnol (hyd at 5 anifail)		£228.00	£242.00	£14.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ffi adnewyddu (hyd at 5 anifail)		£212.00	£225.00	£13.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ffi gychwynnol (6-15 o anifeiliaid)		£349.00	£370.00	£21.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ffi adnewyddu (6-15 o anifeiliaid)		£334.00	£354.00	£20.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ffi gychwynnol (16-25 o anifeiliaid)		£501.00	£531.00	£30.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ffi adnewyddu (16-25 o anifeiliaid)		£486.00	£515.00	£29.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ffi gychwynnol (26+ o anifeiliaid)		£637.00	£675.00	£38.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ffi adnewyddu (26+ o anifeiliaid)		£622.00	£659.00	£37.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
Metel Sgrap (Trwydded Casglwyr)	Ffi gychwynnol		£736.00	£780.00	£44.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ffi adnewyddu		£562.00	£596.00	£34.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ffi amrywio		£126.00	£134.00	£8.00	6.4%	Chwyddiant cysylltiedig
Metel Sgrap (Trwydded Safle)	Ffi gychwynnol		£820.00	£869.00	£49.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ffi adnewyddu		£562.00	£596.00	£34.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ffi amrywio		£126.00	£134.00	£8.00	6.4%	Chwyddiant cysylltiedig
Anifeiliaid a werthwyd fel anifeiliaid anwes	Trwydded Newydd cyflawn (Bach)	Gwerthiannau hobi - 10 anifeiliaid neu lai (200 pysgod) ar werth ar un pryd	£525.00	£557.00	£32.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
	Trwydded Newydd cyflawn (Canolig)	Gwerthiannau hobi - Mwy na 10 anifeiliaid, ac eiddo masnachol bach	£630.00	£668.00	£38.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Trwydded Newydd cyflawn (Mawr)	Eiddo Masnachol Mawr	£746.00	£791.00	£45.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Adnewyddu trwydded (Bach)	Gwerthiannau hobi - 10 anifeiliaid neu lai (200 pysgod) ar werth ar un pryd	£468.00	£496.00	£28.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig

Ffi gyfredol   **Ffi arfaethedig**   **Newid (yn £)**   **Newid (yn %)**   **Math o newidiad**

Atodiad 1: Cymunedau Iachach

Trwyddedu – Cyffredinol

Anifeiliaid a werthwyd fel anifeiliaid anwes	Adnewyddu trwydded (Canolig)	Gwerthiannau hobi - Mwy na 10 anifeiliaid, ac eiddo masnachol bach	£520.00	£551.00	£31.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Adnewyddu trwydded (Mawr)	Eiddo Masnachol Mawr	£578.00	£613.00	£35.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ffi gorfodi (Yn berthnasol i bob trwydded)		£52.00	£55.00	£3.00	5.8%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ymweliadau Cynghori - Swyddog (Yr awr)		£52.00	£55.00	£3.00	5.8%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ymweliadau Cyngor - Milfeddyg (Ar gost)			£0.00			Dim newidiad
Anifeiliaid Peryglus a Gwyllt (Codir ffioedd milfeddygon ar ben hyn)	Ffi gychwynnol		£490.00	£519.00	£29.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ffi adnewyddu		£485.00	£514.00	£29.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
Tai gloynnod byw, acwaria bychain, adardai bychain mewn parciau, milodfâu o'r math a gaiff eu harddangos mewn amgueddfeydd, a chanolfannau heboga bychain.	Cais Newydd		£1,325.00	£1,405.00	£80.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Adnewyddu trwydded. Gyda gollyngiad o dan Adran 14 (boed yn SS1 neu SS2)		£843.00	£894.00	£51.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
	Adnewyddu trwydded. Heb ollyngiad o dan Adran 14 (boed yn SS1 neu SS2)		£1,067.00	£1,131.00	£64.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
Sŵau bach a chymysg, acwaria canolig eu maint, arddangosfeydd arbenigol o ymlusgiaid.	Cais Newydd		£1,573.00	£1,667.00	£94.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Adnewyddu trwydded. Heb ollyngiad o dan Adran 14.		£1,289.00	£1,366.00	£77.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
Acwaria mawr a pharciau adar bychain.	Cais Newydd		£1,573.00	£1,667.00	£94.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Adnewyddu trwydded. Heb ollyngiad o dan Adran 14.		£1,289.00	£1,366.00	£77.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
Parciau adar mawrion.	Cais Newydd		£1,831.00	£1,941.00	£110.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Adnewyddu trwydded. Heb ollyngiad o dan Adran 14.		£1,572.00	£1,666.00	£94.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
Sŵau canolig eu maint (Codir ffioedd milfeddygon a ffioedd ychwanegol ar ben hyn)	Cais Newydd		£3,006.00	£3,186.00	£180.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Adnewyddu trwydded. Heb ollyngiad o dan Adran 14.		£2,461.00	£2,609.00	£148.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
Sŵau mawrion (Codir ffioedd milfeddygon a ffioedd ychwanegol ar ben hyn)	Cais Newydd		£5,242.00	£5,557.00	£315.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Adnewyddu trwydded. Heb ollyngiad o dan Adran 14.		£4,247.00	£4,502.00	£255.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig

Ffi gyfredol   **Ffi arfaethedig**   **Newid (yn £)**   **Newid (yn %)**   **Math o newidiad**

Trwyddedu – Cyffredinol

Atodiad 1: Cymunedau Iachach

Sefydliadau rhyw	Ceisiadau newydd		£3,088.00	£3,273.00	£185.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Adnewyddu		£624.00	£661.00	£37.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
	Trosglwyddo		£624.00	£661.00	£37.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
Ffioedd Cartrefi Symudol	Ffi am y cais		£647.00	£686.00	£39.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	A ffi fesul safle		£19.65	£21.00	£1.35	6.9%	Chwyddiant cysylltiedig
	Trwydded arall		£37.00	£39.00	£2.00	5.4%	Chwyddiant cysylltiedig
	Rheolau safle lletya		£67.00	£71.00	£4.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig

*Ffi ailymweld (fesul ymweliad) mewn achos o ddiffyg cydymffurfio ag amodau trwydded. Mae'r ffioedd yn berthnasol i Sefydliadau Magu Cŵn neu Bridio Gartref, ceisiadau newydd neu presennol).
Codir ffioedd milfeddygon a ffioedd ychwanegol ar ben hyn

Sŵau -

Trwyddedu – Deddf Hapchwarae 2005

Atodiad 1: Cymunedau Iachach

Copi o Drwydded Safle			£25.00	£25.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
Newid mewn amgylchiadau (newid cyfeiriad y cartref neu'r busnes)			£47.00	£47.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
Trwydded mangreoedd bingo	Ffi cais heblaw am addasu ar gyfer mangreoedd sydd â datganiad dros dro		£1,200.00	£1,200.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
	Ffi cais heblaw am addasu ar gyfer mangreoedd eraill		£3,500.00	£3,500.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
	Ffi flynyddol		£1,000.00	£1,000.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
	Cais i amrywio trwydded		£1,750.00	£1,750.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
	Cais i drosglwyddo trwydded / Cais i adfer trwydded		£1,200.00	£1,200.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
	Cais am ddatganiad dros dro		£3,500.00	£3,500.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
Trwydded mangreoedd canolfan hapchwarae oedolion	Ffi cais heblaw am addasu ar gyfer mangreoedd sydd â datganiad dros dro		£1,200.00	£1,200.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
	Ffi cais heblaw am addasu ar gyfer mangreoedd eraill		£2,000.00	£2,000.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
	Ffi flynyddol		£1,000.00	£1,000.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
	Cais i amrywio trwydded		£1,000.00	£1,000.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
	Cais i drosglwyddo trwydded/Cais i adfer trwydded		£1,200.00	£1,200.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
	Cais am ddatganiad dros dro		£2,000.00	£2,000.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
Trwydded mangreoedd betio (trac)	Ffi cais heblaw am addasu ar gyfer mangreoedd sydd â datganiad dros dro		£950.00	£950.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
	Ffi cais heblaw am addasu ar gyfer mangreoedd eraill		£2,500.00	£2,500.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
	Ffi flynyddol		£1,000.00	£1,000.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
	Cais i amrywio trwydded		£1,250.00	£1,250.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
	Cais i drosglwyddo trwydded/Cais i adfer trwydded		£950.00	£950.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad

Ffi gyfredol   **Ffi arfaethedig**   **Newid (yn £)**   **Newid (yn %)**   **Math o newidiad**

Trwyddedu – Deddf Hapchwarae 2005

Atodiad 1: Cymunedau Iachach

Trwydded mangreoedd betio (trac)	Cais am ddatganiad dros dro	£2,500.00	£2,500.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
Trwydded mangreoedd canolfan adloniant teuluol	Ffi cais heblaw am addasu ar gyfer mangreoedd sydd â datganiad dros dro	£950.00	£950.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
	Ffi cais heblaw am addasu ar gyfer mangreoedd eraill	£2,000.00	£2,000.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
	Ffi flynyddol	£750.00	£750.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
	Cais i amrywio trwydded	£1,000.00	£1,000.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
	Cais i drosglwyddo trwydded/Cais i adfer trwydded	£950.00	£950.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
	Cais am ddatganiad dros dro	£2,000.00	£2,000.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
Trwydded mangreoedd betio (arall)	Ffi cais heblaw am addasu ar gyfer mangreoedd sydd â datganiad dros dro	£1,200.00	£1,200.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
	Ffi cais heblaw am addasu ar gyfer mangreoedd eraill	£3,000.00	£3,000.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
	Ffi flynyddol	£600.00	£600.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
	Cais i amrywio trwydded	£1,500.00	£1,500.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
	Cais i drosglwyddo trwydded/Cais i adfer trwydded	£1,200.00	£1,200.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
	Cais am ddatganiad dros dro	£3,000.00	£3,000.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad

Tystysgrif Allforio Bwyd

Atodiad 1: Cymunedau Iachach

Tystysgrif Allforio Bwyd	Dychweliad mewn 7 diwrnod	£162.00	£172.00	£10.00	6.2%	Chwyddiant cysylltiedig
	Fast Track' 2 - 6 diwrnod	£222.49	£236.00	£13.51	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
	Gwasanaeth diwrnod nesaf (Tystysgrif wedi'i phrosesu ar y diwrnod, dosbarthu diwrnod nesaf gan Bost Brenhinol os derbyniwyd cyn 12)	£266.61	£284.40	£17.79	6.7%	Adolygu Cost
	Gwasanaeth diwrnod nesaf ar dydd Sadwrn (Tystysgrif wedi'i phrosesu ar y diwrnod (Dydd Gwener), dosbarthu diwrnod nesaf gan Bost Brenhinol os derbyniwyd cyn 12)	£266.61	£289.07	£22.46	8.4%	Adolygu Cost

Wardeniaid Cŵn

Atodiad 1: Cymunedau Iachach

Tâl gweinyddu ar gyfer cŵn crwydr (Nid yw'r tâl yn cynnwys costau milfeddyg)	Diwrnod cyntaf neu ran o ddiwrnod	£105.00	£111.00	£7.00	7.1%	Chwyddiant cysylltiedig
	2 ddiwrnod	£136.00	£144.00	£9.00	7.1%	Chwyddiant cysylltiedig
	3 diwrnod	£164.00	£174.00	£11.00	7.2%	Chwyddiant cysylltiedig
	4 diwrnod	£194.00	£206.00	£13.00	7.2%	Chwyddiant cysylltiedig
	5 diwrnod	£223.00	£236.00	£15.00	7.2%	Chwyddiant cysylltiedig
	6 diwrnod	£247.00	£262.00	£16.00	6.9%	Chwyddiant cysylltiedig

Ffi   **Ffi**   **Newid**   **Newid**   **Math o**
gyfredol   **arfaethedig**   **(yn £)**   **(yn %)**   **newidiad**

Wardeniaid Cŵn

Atodiad 1: Cymunedau Iachach

Tâl gweinyddu ar gyfer cŵn crwydr (Nid yw'r tâl yn cynnwys costau milfeddyg)	7 diwrnod		£279.00	£296.00	£18.00	6.9%	Chwyddiant cysylltiedig
	8 diwrnod		£309.00	£328.00	£20.00	6.9%	Chwyddiant cysylltiedig
	9 diwrnod		£338.00	£358.00	£22.00	7.0%	Chwyddiant cysylltiedig

Ffioedd gosod y Cyngor (Mae'r Ffioedd Arfaethedig o 01/04/2025)
SWYDDOG ARWEINIOL CORFFORAETHOL: Porth Cymorth Cynnar

Atodiad 1: Cymunedau Iachach

Neuadd Chwaraeon - Aberaeron, Aberteifi, Llanbedr Pont Steffan a Plascrug	Llogi Ystafell Barti (Hyd at 45 munud)		£0.00	£10.00	£10.00		Ffi Newydd
---	--	--	-------	--------	--------	--	------------

Canolfannau Lles**Atodiad 1: Cymunedau Iachach**

Cynllun Atgyfeirio Cleifion i Wneud Ymarfer Corff Cymru			£2.50	£3.00	£0.50	20.0%	Adolygu Cost
	Cyflwyniad Cwsmer			£10.00	£10.00		Ffi Newydd
Plascrug yn unig - Partïon Chwarae Meddal			£60.00	£65.00	£5.00	8.3%	Chwyddiant cysylltiedig
Plascrug yn unig - Chwarae Meddal Antur Aber (y plentyn)			£4.00	£4.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
Neuadd Chwaraeon - Aberaeron, Aberteifi a Plascrug	Neuadd Chwaraeon Llawn - Defnyddiwr Achlysurol (1 awr)		£55.00	£60.00	£5.00	9.1%	Chwyddiant cysylltiedig
	Neuadd Chwaraeon Llawn - Archebu bloc (10 wythnos+) (1 awr)		£47.00	£48.50	£1.50	3.2%	Chwyddiant cysylltiedig
	Hanner Neuadd Chwaraeon - Defnyddiwr Achlysurol (1 awr)		£33.00	£35.00	£2.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
	Neuadd Chwaraeon Llawn - Archebu bloc (10 wythnos+) (1 awr) Gweithgareddau iau		£35.00	£36.00	£1.00	2.9%	Chwyddiant cysylltiedig
	Hanner Neuadd Chwaraeon - Archebu bloc (10 wythnos+) (1 awr)		£26.00	£27.00	£1.00	3.9%	Chwyddiant cysylltiedig
	Hanner Neuadd Chwaraeon - Archebu bloc (10 wythnos+) (1 awr) Gweithgareddau iau		£22.00	£23.00	£1.00	4.6%	Chwyddiant cysylltiedig
Neuadd Chwaraeon - Aberaeron, Aberteifi, Llanbedr Pont Steffan a Plascrug	Gweithgareddau Neuadd - Cwrt Badminton (55 munud)	Oedolion fesul cwrt	£8.00	£9.00	£1.00	12.5%	Adolygu Cost
		Plant Iau fesul cwrt	£6.50	£7.00	£0.50	7.7%	Chwyddiant cysylltiedig
	Gweithgareddau Neuadd - Tennis Bwrdd	Oedolion fesul bwrdd	£8.00	£9.00	£1.00	12.5%	Adolygu Cost
		Plant Iau fesul bwrdd	£6.50	£7.00	£0.50	7.7%	Chwyddiant cysylltiedig
	Gweithgareddau Neuadd - Pêl-fasged ar draws y Cwrt		£16.00	£17.00	£1.00	6.3%	Chwyddiant cysylltiedig
	Gweithgareddau Neuadd - Sesiynau Castell Bownsio/Chwarae Meddal yr awr		£4.00	£4.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
	Gweithgareddau Neuadd - Partïon Plant		£60.00	£65.00	£5.00	8.3%	Chwyddiant cysylltiedig
	Gweithgareddau Neuadd - Crefftau Ymladd (1/4 y neuadd am 1 awr)		£16.00	£17.00	£1.00	6.3%	Chwyddiant cysylltiedig

Ffi gyfredol   **Ffi arfaethedig**   **Newid (yn £)**   **Newid (yn %)**   **Math o newidiad**

Canolfannau Lles**Atodiad 1: Cymunedau Iachach**

Neuadd Chwaraeon - Llanbedr Pont Steffan	Neuadd Chwaraeon Llawn - Defnyddiwr Achlysurol (1 awr)	£44.00	£50.00	£6.00	13.6%	Adolygu Cost
	Neuadd Chwaraeon Llawn - Archebu bloc (10 wythnos+) (1 awr)	£36.50	£38.50	£2.00	5.5%	Chwyddiant cysylltiedig
	Neuadd Chwaraeon Llawn - Archebu bloc (10 wythnos+) (1 awr) Gweithgareddau iau	£30.00	£31.50	£1.50	5.0%	Chwyddiant cysylltiedig
Dosbarth Ymarfer Corff - Aberaeron, Aberteifi, Llanbedr Pont Steffan a Plascrug	Oedolion 60 munud	£6.80	£7.00	£0.20	2.9%	Chwyddiant cysylltiedig
	Oedolion 45 munud	£5.80	£6.00	£0.20	3.5%	Chwyddiant cysylltiedig
	Oedolion 30 munud	£4.80	£5.00	£0.20	4.2%	Chwyddiant cysylltiedig
	Plant Iau	£3.50	£4.00	£0.50	14.3%	Adolygu Cost
	Dosbarthiadau Iechyd	£3.50	£4.00	£0.50	14.3%	Adolygu Cost
Hurio Ystafell - Aberaeron, Aberteifi a Plascrug	Ystafell Gyfarfod - Yr Awr	£18.00	£19.00	£1.00	5.6%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ystafell Gyfarfod - Hanner Diwrnod (4 awr)	£0.00	£50.00	£50.00		Ffi Newydd
	Ystafell Gyfarfod - Diwrnod Llawn (7 awr)	£90.00	£95.00	£5.00	5.6%	Chwyddiant cysylltiedig
Hurio Ystafell - Llanbedr Pont Steffan yn unig	Stiwidio Amlbwrpas - Yr Awr	£0.00	£21.50	£21.50		Ffi Newydd
	Stiwidio Amlbwrpas - Hanner Diwrnod (4 awr)	£0.00	£75.00	£75.00		Ffi Newydd
	Stiwidio Amlbwrpas - Diwrnod Llawn (7 awr)	£0.00	£120.00	£120.00		Ffi Newydd
	Ystafell gyfarfod fach - Yr Awr	£0.00	£15.00	£15.00		Ffi Newydd
	Ystafell gyfarfod fach - Hanner Diwrnod (4 awr)	£0.00	£45.00	£45.00		Ffi Newydd
	Ystafell gyfarfod fach - Diwrnod Llawn (7 awr)	£0.00	£85.00	£85.00		Ffi Newydd
	Ystafell gyfarfod fawr - Yr Awr	£0.00	£20.00	£20.00		Ffi Newydd
	Ystafell gyfarfod fawr - Hanner Diwrnod (4 awr)	£0.00	£65.00	£65.00		Ffi Newydd
	Ystafell gyfarfod fawr - Diwrnod Llawn (7 awr)	£0.00	£105.00	£105.00		Ffi Newydd
	Ystafell ymgynghori - Yr Awr	£11.50	£12.00	£0.50	4.4%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ystafell ymgynghori - Hanner Diwrnod (4 awr)	£0.00	£35.00	£35.00		Ffi Newydd
	Ystafell ymgynghori - Diwrnod Llawn (7 awr)	£58.00	£61.00	£3.00	5.2%	Chwyddiant cysylltiedig
Ystafell Ffitrwydd - Aberaeron, Aberteifi, Llanbedr Pont Steffan a Plascrug	Unigolyn	£6.80	£7.00	£0.20	2.9%	Chwyddiant cysylltiedig
	Blwyddyn Ysgol 9 (13-18 mlwydd oed)	£3.50	£4.00	£0.50	14.3%	Adolygu Cost
	Myfyrwyr/Pensiynwyr/Di-waith/Anabl	£3.50	£4.00	£0.50	14.3%	Adolygu Cost
	Cyflwyniad	£18.00	£19.00	£1.00	5.6%	Chwyddiant cysylltiedig

Ffi gyfredol   **Ffi arfaethedig**   **Newid (yn £)**   **Newid (yn %)**   **Math o newidiad**

Canolfannau Lles**Atodiad 1: Cymunedau Iachach**

Sboncen - Plascrug yn unig	Hurio Cwrt Oedolion - 40 muned		£8.00	£8.50	£0.50	6.3%	Chwyddiant cysylltiedig
	Gostyngiad i Oedolion (12 am 10)		£80.00	£85.00	£5.00	6.3%	Chwyddiant cysylltiedig
	Hurio Cwrt Chwaraewr Iau - 40 muned		£6.50	£7.00	£0.50	7.7%	Chwyddiant cysylltiedig
	Gostyngiad i Blant Iau (12 am 10)		£65.00	£70.00	£5.00	7.7%	Chwyddiant cysylltiedig
Cyfleusterau Awyr Agored (Llanbedr Pont Steffan yn unig)	Tennis (fesul cwrt) - Oedolion		£8.00	£9.00	£1.00	12.5%	Adolygu Cost
	Tennis (fesul cwrt) - Plant Iau		£6.50	£7.00	£0.50	7.7%	Chwyddiant cysylltiedig
	Tennis (fesul cwrt) - Henoed		£6.50	£7.00	£0.50	7.7%	Chwyddiant cysylltiedig
	Tennis fesul cwrt (gyda goleuadau) - Oedolion		£11.00	£12.00	£1.00	9.1%	Chwyddiant cysylltiedig
	Tennis fesul cwrt (gyda goleuadau) - Plant Iau		£8.00	£8.50	£0.50	6.3%	Chwyddiant cysylltiedig
	Pel Basged Cwrt tu allan (MUGA) 1 awr		£16.50	£17.00	£0.50	3.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Pel Basged Cwrt tu allan (MUGA) 1 awr Archebu Bloc (10 wythnos +)		£13.00	£13.50	£0.50	3.9%	Chwyddiant cysylltiedig
Cyfleusterau Awyr Agored (Aberteifi & Llanbedr Pont Steffan)	Maes Artiffisial - Llawn - Defnyddiwr Achlysurol 1 awr		£55.00	£60.00	£5.00	9.1%	Chwyddiant cysylltiedig
	Maes Artiffisial - Llawn - Archebu bloc 1 awr (10 wythnos+)		£47.50	£50.00	£2.50	5.3%	Chwyddiant cysylltiedig
	Maes Artiffisial - Llawn - Archebu bloc 1 awr (10 wythnos+) Gweithgareddau Iau		£35.00	£37.50	£2.50	7.1%	Chwyddiant cysylltiedig
	Maes Artiffisial - Llawn - Defnyddiwr Achlysurol 1 awr yn yr Haf (Mis Mehefin i Awst)		£30.00	£35.00	£5.00	16.7%	Adolygu Cost
	Maes Artiffisial - Hanner - Defnyddiwr Achlysurol 1 awr		£32.50	£35.00	£2.50	7.7%	Chwyddiant cysylltiedig
	Maes Artiffisial - Hanner - Archebu bloc 1 awr (10 wythnos+)		£29.00	£31.00	£2.00	6.9%	Chwyddiant cysylltiedig
Cyfleusterau Awyr Agored (Aberteifi)	Maes Artiffisial - Llawn - Gemau		£80.00	£90.00	£10.00	12.5%	Adolygu Cost
Cyfleusterau Awyr Agored (Llanbedr Pont Steffan)				£82.50	£82.50		Adolygu Cost
Cyfleusterau Awyr Agored (Synodd Inn)	Maes Artiffisial - Llawn - Defnyddiwr Achlysurol 1 awr		£35.00	£40.00	£5.00	14.3%	Adolygu Cost
	Maes Artiffisial - Llawn - Archebu bloc 1 awr (10 wythnos+)		£30.00	£35.00	£5.00	16.7%	Adolygu Cost
	Maes Artiffisial - Llawn - Archebu bloc 1 awr (10 wythnos+) Gweithgareddau Iau		£27.50	£30.00	£2.50	9.1%	Chwyddiant cysylltiedig
Cyfleusterau Awyr Agored (Plascrug)	Maes Artiffisial - Llawn - Defnyddiwr Achlysurol 1 awr		£40.00	£45.00	£5.00	12.5%	Adolygu Cost

Ffi   **Ffi**   **Newid**   **Newid**   **Math o**
gyfredol   **arfaethedig**   **(yn £)**   **(yn %)**   **newidiad**

Canolfannau Lles**Atodiad 1: Cymunedau Iachach**

Cyfleusterau Awyr Agored (Plascrug)	Maes Artiffisial - Llawn - Archebu bloc 1 awr (10 wythnos+)		£36.00	£40.00	£4.00	11.1%	Adolygu Cost
	Maes Artiffisial - Llawn - Archebu bloc 1 awr (10 wythnos+) Gweithgareddau iau		£30.00	£35.00	£5.00	16.7%	Adolygu Cost
Cyfleusterau Awyr Agored (Llanbedr Pont Steffan & Plascrug)	Pêl-rwyd awyr agored - Defnyddiwr Achlysurol 1 awr		£16.50	£17.00	£0.50	3.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Pêl-rwyd awyr agored - Archebu bloc 1 awr (10 wythnos+)		£13.00	£13.50	£0.50	3.9%	Chwyddiant cysylltiedig
Nofio (Llanbedr Pont Steffan, Plascrug)	Nofio Oedolion		£5.00	£5.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
	Nofio Plant Iau		£3.50	£3.50	£0.00	0.0%	Dim newidiad
	Plant o dan 5	Am Ddim			£0.00		Dim newidiad
	Gwersi nofio i blant iau		£6.50	£7.00	£0.50	7.7%	Chwyddiant cysylltiedig
	Gwersi nofio 1 i 1 (30 munud Oedolion a Phlant)		£19.00	£20.00	£1.00	5.3%	Ffi Newydd
	Nofio i'r di-waith, y sawl sydd wedi ymdeol, wedi cofrestru'n anabl / myfyrwr		£3.50	£3.50	£0.00	0.0%	Dim newidiad
	Tocyn Teulu (2 oedolyn + 2 blentyn neu 1 oedolyn+ 3 phlentyn)		£14.00	£14.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
	Nofio Oedolion - Tocyn 6 Mis			£100.00	£100.00		Ffi Newydd
	Aerobeg Dŵr i Oedolion		£6.80	£7.00	£0.20	2.9%	Chwyddiant cysylltiedig
Llogi Pwll Nofio (Llanbedr Pont Steffan, Plascrug)	Llogi Pwll - Defnyddiwr Achlysurol 1 awr		£66.00	£67.00	£1.00	1.5%	Chwyddiant cysylltiedig
	Llogi Pwll - Archebu bloc 1 awr (10 wythnos+)		£57.50	£58.50	£1.00	1.7%	Chwyddiant cysylltiedig
	Llogi Gala		£69.00	£70.00	£1.00	1.5%	Chwyddiant cysylltiedig
	Llogi Iôn		£19.00	£20.00	£1.00	5.3%	Chwyddiant cysylltiedig
	Partion Pwll Pen-blwydd		£60.00	£65.00	£5.00	8.3%	Chwyddiant cysylltiedig
	Sesiynau pwll pwmpiadwy		£4.00	£4.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
	Sesiwn 'Bubbles' (Oedolyn a phlant)		£6.50	£7.00	£0.50	7.7%	Chwyddiant cysylltiedig

Canolfannau Lles - Pecynnau Aelodaeth Ceredigion Actif**Atodiad 1: Cymunedau Iachach**

Ystafell Ffitrwydd, nofio a dosbarthiadau ffitrwydd	Oedolion - Diderfyn	Debyd uniongyrchol	£31.50	£31.50	£0.00	0.0%	Dim newidiad
	Oedolion - Diderfyn Talu ar y pryd	Yn fisol - Talu Ar Y Pryd	£34.50	£36.50	£2.00	5.8%	Chwyddiant cysylltiedig

Ffi   **Ffi**   **Newid**   **Newid**   **Math o**
gyfredol   **arfaethedig**   **(yn £)**   **(yn %)**   **newidiad**

Canolfannau Lles - Pecynnau Aelodaeth Ceredigion Actif**Atodiad 1: Cymunedau Iachach**

Ystafell Ffitrwydd, nofio a dosbarthiadau ffitrwydd	Oedolion - Diderfyn Consesiynau/Corfforaethol Myfyrwyr/Pensiynwyr/Gofalwyr Corfforaethol – Grwpiau o 3 oedolyn neu fwy	Debyd uniongyrchol	£28.50	£29.50	£1.00	3.5%	Chwyddiant cysylltiedig
		Yn fisol - Talu Ar Y Pryd	£30.00	£32.50	£2.50	8.3%	Chwyddiant cysylltiedig
	Oedolion - Pasbort Diderfyn (Rhaid bod yn derbyn budd- daliad prawf modd.	Debyd uniongyrchol neu yn fisol - Talu Ar Y Pryd	£18.00	£20.00	£2.00	11.1%	Adolygu Cost
	Plant Iau - Diderfyn (13-18 oed)	Debyd uniongyrchol	£13.00	£15.00	£2.00	15.4%	Adolygu Cost
		Yn fisol - Talu Ar Y Pryd	£15.00	£17.00	£2.00	13.3%	Adolygu Cost
Nofio, dosbarthiadau a Chwarae Meddal	Plant Iau - (1-12 oed)	Debyd uniongyrchol	£0.00	£13.00	£13.00		Ffi Newydd
		Yn fisol - Talu Ar Y Pryd	£0.00	£15.00	£15.00		Ffi Newydd
Ystafell Ffitrwydd a dosbarthiadau ffitrwydd	Oedolion - Sesiynau Sych Diderfyn	Debyd uniongyrchol	£26.50	£27.50	£1.00	3.8%	Chwyddiant cysylltiedig
		Yn fisol - Talu Ar Y Pryd	£28.00	£29.50	£1.50	5.4%	Chwyddiant cysylltiedig
Nofio a dosbarthiadau dyfrol	Oedolion - Dyfrol Sesiynau Diderfyn	Debyd uniongyrchol	£26.50	£25.00	-£1.50	-5.7%	Adolygu Cost
		Yn fisol - Talu Ar Y Pryd	£28.00	£28.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
Ystafell Ffitrwydd a dosbarthiadau ffitrwydd NEU Nofio a dosbarthiadau dyfrol	Oedolion - Consesiynau/Corfforaethol / Myfyrwyr / Pensiynwyr / Gofalwyr (Corfforaethol-Grwpiau o 3 oedolyn neu fwy)	Debyd uniongyrchol	£23.50	£24.50	£1.00	4.3%	Chwyddiant cysylltiedig
		Yn fisol - Talu Ar Y Pryd	£25.00	£26.50	£1.50	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
Ystafell Ffitrwydd, nofio, dosbarthiadau ffitrwydd a Chwarae Meddal	Teulu - Diderfyn (2 Oedolyn a tri phlentyn dan 18 oed mewn addysg neu hyfforddiant llawn amser).	Debyd uniongyrchol	£60.00	£65.00	£5.00	8.3%	Chwyddiant cysylltiedig
		Yn fisol - Talu Ar Y Pryd	£65.00	£70.00	£5.00	7.7%	Chwyddiant cysylltiedig
	Teulu - Pasbort Diderfyn (2 Oedolyn ac Iau i 3 o blant dan 18 oed mewn addysg neu hyfforddiant llawn amser). Rhaid bod yn derbyn budd-daliad prawf modd	Debyd uniongyrchol neu yn fisol - Talu Ar Y Pryd	£35.00	£40.00	£5.00	14.3%	Adolygu Cost
Ystafell Ffitrwydd a dosbarthiadau ffitrwydd NEU Nofio a dosbarthiadau dyfrol	Tocyn Wythnosol - Unigol		£17.00	£18.00	£1.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig

Hurio Cyfleusterau (Canolfan Deuluol Penparcau)**Atodiad 1: Cymunedau Iachach**

Canolfan Deuluol Penparcau - Hurio Ystafell	Anrhiant a chymorth teulu (Yr awr)		£14.00	£15.00	£1.00	7.1%	Chwyddiant cysylltiedig
---	------------------------------------	--	--------	--------	-------	------	----------------------------

Hurio Cyfleusterau (Canolfan Enfys Teifi)**Atodiad 1: Cymunedau Iachach**

Canolfan Enfys Teifi - Hurio Ystafell	Ystafell Felyn - Am ddiwrnod cyfan (7 awr)		£80.00	£85.00	£5.00	6.3%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ystafell Felyn - Yr awr		£15.50	£16.50	£1.00	6.5%	Chwyddiant cysylltiedig

Ffi   **Ffi**   **Newid**   **Newid**   **Math o**
gyfredol   **arfaethedig**   **(yn £)**   **(yn %)**   **newidiad**

Hurio Cyfleusterau (Canolfan Enfys Teifi)*Atodiad 1: Cymunedau Iachach*

Canolfan Enfys Teifi - Hurio Ystafell	Ystafell Wyrdd - Am ddiwrnod cyfan (7 awr)		£41.00	£43.00	£2.00	4.9%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ystafell Wyrdd - Yr awr		£8.00	£8.50	£0.50	6.3%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ystafell Goch - Am ddiwrnod cyfan (7 awr)		£41.00	£43.00	£2.00	4.9%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ystafell Goch - Yr awr		£8.00	£8.50	£0.50	6.3%	Chwyddiant cysylltiedig
Canolfan Enfys Teifi - Bwcio oriau anarferol	Dydd Llun i ddydd Gwener yn yr hwyr (ar gyfer pob bwciad ac yn ychwanegol i'r prisiau hurio)		£23.60	£25.20	£1.60	6.8%	Chwyddiant cysylltiedig
	Dydd Sadwrn (ar gyfer pob bwciad ac yn ychwanegol i'r prisiau hurio)		£23.50	£25.00	£1.50	6.4%	Chwyddiant cysylltiedig

Ffioedd gosod y Cyngor (Mae'r Ffioedd Arfaethedig o 01/04/2025)

SWYDDOG ARWEINIOL CORFFORAETHOL: Porth Cynnal

Gofal Cymdeithasol

Atodiad 1: Cymunedau Iachach

Mae taliadau gofal a chymorth preswyl yn amodol ar asesiad ariannol	Ffi am leoliad coleg preswyl i oedolyn (yn ystod y tymor a gwyliau ysgol)	Uchafswm Ffi Wythnosol yn amodol ar Asesiad Ariannol	£38.00	£40.00	£2.00	5.3%	Chwyddiant cysylltiedig
Mae taliadau gofal a chymorth di-breswyl yn amodol ar asesiad ariannol a'r uchafswm o dâl wythnosol a osodir gan Lywodraeth Cymru.	Byw â chymorth	Tâl fesul awr - Yn amodol ar Asesiad Ariannol ac uchafswm o dâl wythnosol a osodir gan Lywodraeth Cymru	£21.79	£23.48	£1.69	7.8%	Chwyddiant cysylltiedig
	Lleoliad i Oedolyn - Hirdymor	Tâl fesul noson - Yn amodol ar Asesiad Ariannol ac uchafswm o dâl wythnosol a osodir gan Lywodraeth Cymru	£45.36	£48.89	£3.53	7.8%	Chwyddiant cysylltiedig
Seibiant Brynsiriol	Tâl fesul noson i Awdurdod Lleol		£328.00	£337.00	£9.00	2.7%	Chwyddiant cysylltiedig
Mae taliadau gofal a chymorth preswyl yn amodol ar asesiad ariannol	Ffioedd i'w talu i Gartrefi Gofal Sector Annibynnol Ceredigion am Arhosiad Hirdymor neu Dros Dro (mwy nag 8 wythnos ond hyd at 52 wythnos). Tâl Wythnosol.	Preswyl Henoed Dibynnol lawn	£896.00				Penderfynu ar wahân ag adroddi i Gabinet am benderfyniad
		Preswyl Dementia	£1,023.00				Penderfynu ar wahân ag adroddi i Gabinet am benderfyniad
		Nyrsio Cyffreddinol	£1,111.00				Penderfynu ar wahân ag adroddi i Gabinet am benderfyniad
		Nyrsio Dementia	£1,111.00				Penderfynu ar wahân ag adroddi i Gabinet am benderfyniad

Ffioedd gosod y Cyngor (Mae'r Ffioedd Arfaethedig o 01/04/2025)
SWYDDOG ARWEINIOL CORFFORAETHOL: Porth Gofal

Benthyciadau Gwella Cartrefi**Atodiad 1: Cymunedau Iachach**

Ffi gweinyddu	Benthyciadau hyd at £5,000	Perchennog yr adeilad	£683.00	£724.00	£41.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Benthyciadau rhwng £5,001 a £25,000	Perchennog yr adeilad	£1,050.00	£1,113.00	£63.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Benthyciadau hyd at £10,000	Perchennog	£1,210.00	£1,283.00	£73.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Benthyciadau rhwng £10,000 and £25,000	Perchennog	£1,818.00	£1,927.00	£109.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
Gwasanaeth Goruchwylio	Gall y Cyngor ddarparu gwasanaeth goruchwylio gwaith adeiladu i sicrhau bod safon y saerniaeth yn gyson a bod y gwaith yn cael ei gyflawni'n	10% yn ychwanegol at gostau'r cynllun			£0.00		Dim newidiad

Digartrefedd**Atodiad 1: Cymunedau Iachach**

Tâl yng nghyswllt y Gwasanaeth Eiddo o ran Digartrefedd	Tâl yr wythnos		£31.00	£33.00	£2.00	6.5%	Chwyddiant cysylltiedig
Tâl gweinyddu am archwilio ffeiliau a chopïo dogfennau			£14.00	£15.00	£1.00	7.1%	Chwyddiant cysylltiedig

Gofal Cymdeithasol**Atodiad 1: Cymunedau Iachach**

Tâl Un Raddfa am Wasanaethau Ataliol	Cinio mewn sefydliadau canolfan ddydd	Tâl fesul pryd	£7.70	£8.00	£0.30	3.9%	Chwyddiant cysylltiedig
	Cinio mewn Clybiau Cinio	Tâl fesul pryd - Defnyddwyr gwasanaeth a atgyfeiriwyd	£7.70	£8.00	£0.30	3.9%	Chwyddiant cysylltiedig
		Tâl fesul pryd - Defnyddwyr gwasanaeth heb eu hatgyfeirio	£7.70	£8.00	£0.30	3.9%	Chwyddiant cysylltiedig
	Lifeline - monitro a chroglwys	Tâl fesul wythnos	£3.90	£4.10	£0.20	5.1%	Chwyddiant cysylltiedig
		Tâl gosod	£47.50	£50.00	£2.50	5.3%	Chwyddiant cysylltiedig
	Cynllun Technoleg Gynorthwyol	Tâl fesul wythnos	£7.20	£7.60	£0.40	5.6%	Chwyddiant cysylltiedig
Mae taliadau gofal a chymorth preswyl yn amodol ar asesiad ariannol	Tâl am lety preswyl yng nghartrefi'r awdurdod lleol o ran arosiadau Hirdymor a Dros Dro (mwy nag 8 wythnos ond hyd at 52 wythnos). Tâl wythnosol.	Preswyl Henoed Dibynnol Iawn	£896.00				Penderfynu ar wahân ag adroddi i Gabinet am benderfyniad
		Preswyl Dementia	£1,023.00				Penderfynu ar wahân ag adroddi i Gabinet am benderfyniad

Ffi gyfredol   **Ffi arfaethedig**   **Newid (yn £)**   **Newid (yn %)**   **Math o newidiad**

Gofal Cymdeithasol**Atodiad 1: Cymunedau Iachach**

Mae taliadau gofal a chymorth di-breswyl yn amodol ar asesiad ariannol a'r uchafswm o dâl wythnosol a osodir gan Lywodraeth Cymru.	Gwasanaeth Gofal Cartref (Neu gymorth gan ddefnyddio Darparwr Gofal Cartref Cofrestredig)	Tâl fesul awr - Yn amodol ar Asesiad Ariannol ac uchafswm o dâl wythnosol a osodir gan Lywodraeth Cymru	£28.60	£30.83	£2.23	7.8%	Chwyddiant cysylltiedig
	Taliadau uniongyrchol yn lle gwasanaeth gofal cartref	Cyfraniad fesul awr - Yn amodol ar Asesiad Ariannol ac uchafswm o dâl wythnosol a osodir gan Lywodraeth Cymru	£16.60	£17.52	£0.92	5.5%	Chwyddiant cysylltiedig
	Arhosiad tymor byr a gofal seibiant (hyd at 8 wythnos) neu Daliadau uniongyrchol yn lle'r gwasanaethau hyn	Tâl fesul noson Yn amodol ar Asesiad Ariannol ac uchafswm o dâl wythnosol a osodir gan Lywodraeth Cymru	£128.00				Penderfynu ar wahân ag adroddi i Gabinet am benderfyniad
Canolfannau Dydd -Tâl i Awdurdod Lleol eraill a/neu Bwrdd Iechyd Lleol/Ceisiad Cyllid ar y cyd	Tâl fesul awr (Cyfradd dydd am 6 awr)	UCHEL Anghenion Cymorth	£46.36	£48.60	£2.24	4.8%	Chwyddiant cysylltiedig
		CANOLIG Anghenion Cymorth	£23.17	£24.30	£1.13	4.9%	Chwyddiant cysylltiedig

Hurio Cyfleusterau (Canolfan Padarn, Meugan a Steffan)**Atodiad 1: Cymunedau Iachach**

Taliadau Grŵp A	Ystafell Gynhadledd Canolfan Padarn (3 o bobl)	Yn ystod yr wythnos - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£21.60	£22.90	£1.30	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£30.00	£32.00	£2.00	6.7%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£21.60	£22.90	£1.30	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul prynhawn a'r hwyr	£45.00	£48.00	£3.00	6.7%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul diwrnod llawn	£50.00	£53.00	£3.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul diwrnod llawn	£60.00	£64.00	£4.00	6.7%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ystafell Gynhadledd Canolfan Padarn (100 o bobl)	Yn ystod yr wythnos - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£150.00	£159.00	£9.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£150.00	£159.00	£9.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£150.00	£159.00	£9.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul prynhawn a'r hwyr	£180.00	£191.00	£11.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul diwrnod llawn	£200.00	£212.00	£12.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul diwrnod llawn	£220.00	£233.00	£13.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ystafell Gynhadledd Canolfan Meugan (15 o bobl)	Yn ystod yr wythnos - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£80.00	£85.00	£5.00	6.3%	Chwyddiant cysylltiedig

Ffi gyfredol   **Ffi arfaethedig**   **Newid (yn £)**   **Newid (yn %)**   **Math o newidiad**

Hurio Cyfleusterau (Canolfan Padarn, Meugan a Steffan)**Atodiad 1: Cymunedau Iachach**

Taliadau Grŵp A	Ystafell Gynhadledd Canolfan Meugan (15 o bobl)	Dydd Sadwrn - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£80.00	£85.00	£5.00	6.3%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£80.00	£85.00	£5.00	6.3%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul prynhawn a'r hwyr	£100.00	£106.00	£6.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul diwrnod llawn	£120.00	£127.00	£7.00	5.8%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul diwrnod llawn	£120.00	£127.00	£7.00	5.8%	Chwyddiant cysylltiedig
Ystafell Gynhadledd Canolfan Meugan (30 o bobl)	Ystafell Gynhadledd Canolfan Meugan (30 o bobl)	Yn ystod yr wythnos - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£100.00	£106.00	£6.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£100.00	£106.00	£6.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£100.00	£106.00	£6.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul prynhawn a'r hwyr	£140.00	£148.00	£8.00	5.7%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul diwrnod llawn	£200.00	£212.00	£12.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul diwrnod llawn	£200.00	£212.00	£12.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
Ystafell Gynhadledd Canolfan Steffan (10 o bobl)	Ystafell Gynhadledd Canolfan Steffan (10 o bobl)	Yn ystod yr wythnos - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£90.00	£95.00	£5.00	5.6%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£90.00	£95.00	£5.00	5.6%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£90.00	£95.00	£5.00	5.6%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul prynhawn a'r hwyr	£110.00	£117.00	£7.00	6.4%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sadwrn - Fesul diwrnod llawn	£140.00	£148.00	£8.00	5.7%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul diwrnod llawn	£150.00	£159.00	£9.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
Taliadau Grŵp B	Ystafell Gynhadledd Canolfan Padarn (3 o bobl)	Dydd Sul - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£40.00	£42.00	£2.00	5.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£30.00	£32.00	£2.00	6.7%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul prynhawn a'r hwyr	£161.00	£171.00	£10.00	6.2%	Chwyddiant cysylltiedig
Ystafell Gynhadledd Canolfan Padarn (100 o bobl)	Ystafell Gynhadledd Canolfan Padarn (100 o bobl)	Dydd Sul - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£180.00	£191.00	£11.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig

Ffi   **Ffi**   **Newid**   **Newid**   **Math o**
gyfredol   **arfaethedig**   **(yn £)**   **(yn %)**   **newidiad**

Hurio Cyfleusterau (Canolfan Padarn, Meugan a Steffan)**Atodiad 1: Cymunedau Iachach**

Taliadau Grŵp B	Ystafell Gynhadledd Canolfan Padarn (100 o bobl)	Dydd Sul - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£180.00	£191.00	£11.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul prynhawn a'r hwyr	£200.00	£212.00	£12.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ystafell Gynhadledd Canolfan Meugan (15 o bobl)	Dydd Sul - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£80.00	£85.00	£5.00	6.3%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£80.00	£85.00	£5.00	6.3%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul prynhawn a'r hwyr	£100.00	£106.00	£6.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ystafell Gynhadledd Canolfan Meugan (30 o bobl)	Dydd Sul - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£120.00	£127.00	£7.00	5.8%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£120.00	£127.00	£7.00	5.8%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul prynhawn a'r hwyr	£180.00	£191.00	£11.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ystafell Gynhadledd Canolfan Steffan (10 o bobl)	Dydd Sul - Fesul sesiwn bore NEU fesul sesiwn prynhawn	£100.00	£106.00	£6.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£100.00	£106.00	£6.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Dydd Sul - Fesul prynhawn a'r hwyr	£130.00	£138.00	£8.00	6.2%	Chwyddiant cysylltiedig

Tai**Atodiad 1: Cymunedau Iachach**

Tâl Gweinyddu	Cynllun Gwella Cymunedol mewn Ardal Adnewyddu	Tâl yn ôl canran hyd at 3% o gyfanswm cost y cynllun.			£0.00		Dim newidiad
Gwasanaethau Proffesiynol	Gwasanaeth Goruchwylio Grantiau/Benthyciadau mewn Ardal Adnewyddu/Cynllun Gwella sy'n seiliedig ar ardal	12% o gost y gwaith yn ogystal â ffioedd statudol (er enghraifft, Rheoli Adeiladu / Cynllunio).			£0.00		Dim newidiad
	Gwasanaeth goruchwylio ar gyfer grantiau a benthyciadau y tu allan i Ardal Adnewyddu	10% o gost y gwaith yn ogystal â ffioedd statudol (er enghraifft, Rheoli Adeiladu / Cynllunio)			£0.00		Dim newidiad
Trwyddedu Tai Amlfeddiannaeth *	Tâl trwyddedu gorfodol fesul pob ystafell gyfanheddol o 1 i 14 (cynhwysol) (*)	Trwydded Newydd	£304.00	£322.00	£18.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
		Adnewyddu Trwydded (ar yr amod bod y meini prawf adnewyddu yn cael eu diwallu)	£255.00	£271.00	£16.00	6.3%	Chwyddiant cysylltiedig
	Tâl trwyddedu gorfodol fesul pob ystafell gyfanheddol o 15 i 25 (cynhwysol) (*)	Trwydded Newydd	£54.00	£57.00	£3.00	5.6%	Chwyddiant cysylltiedig
		Adnewyddu Trwydded (ar yr amod bod y meini prawf adnewyddu yn cael eu diwallu)	£45.00	£48.00	£3.00	6.7%	Chwyddiant cysylltiedig
	Tâl trwyddedu gorfodol fesul pob ystafell gyfanheddol o 26+ (*)	Trwydded Newydd	£26.00	£28.00	£2.00	7.7%	Chwyddiant cysylltiedig
		Adnewyddu Trwydded (ar yr amod bod y meini prawf adnewyddu yn cael eu diwallu)	£19.00	£20.00	£1.00	5.3%	Chwyddiant cysylltiedig

Ffi   **Ffi**   **Newid**   **Newid**   **Math o**
gyfredol   **arfaethedig**   **(yn £)**   **(yn %)**   **newidiad**

Tai**Atodiad 1: Cymunedau Iachach**

Trwyddedu Tai Amlfeddiannaeth *	Tâl trwyddedu ychwanegol fesul pob ystafell gyfanheddol (y rhai hynny nad ydynt yn gymwys am dâl gorfodol)	Trwydded Newydd	£304.00	£322.00	£18.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig	
		Adnewyddu Trwydded (ar yr amod bod y meini prawf adnewyddu yn cael eu diwallu)	£255.00	£271.00	£16.00	6.3%	Chwyddiant cysylltiedig	
		Ad-daliad rhannol – pan gaiff Tŷ Amlfeddiannaeth ei droi'n ôl yn dŷ i un teulu neu'i werthu yn ystod cyfnod pum mlynedd y drwydded, a phan fu llai na 2 ymweliad (Hyd at £)		£255.00	£271.00	£16.00	6.3%	Chwyddiant cysylltiedig
		Ffi Gweinyddol Tai Amlfeddiannaeth ar gyfer newid trwydded neu dderbyn copi o drwydded ar gais deiliad y drwydded		£39.00	£41.00	£2.00	5.1%	Chwyddiant cysylltiedig
		Ffi Weinyddol Tai Amlfeddiannaeth ar gyfer gwneud amrywiad sylweddol i drwydded (cyfeiriwch at Ddeddf Tai 2004 Atodlen 5, Rhan 2) lle gofynnir i'r awdurdod tai lleol ymgynghori ynghylch newid sylweddol i'r drwydded		£299.00	£317.00	£18.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Copi o'r Gofrestr Tai Amlfeddiannaeth		£52.00	£55.00	£3.00	5.8%	Chwyddiant cysylltiedig
Gwiriadau mewnfudo	Gwiriadau Safonau Tai Mewnfudwyr		£179.00	£190.00	£11.00	6.2%	Chwyddiant cysylltiedig	
Gwasanaeth Cyngori Tai Amlfeddiannaeth	Ymweliad i wneud arolwg, gydag atodlen waith gryno a lluniad o'r gosodiad		£1,103.00	£1,169.00	£66.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig	
	Ymweliad i wneud arolwg, gydag atodlen waith fanwl, lluniad wrth raddfa, tendro a goruchwyllo'r holl waith.	12% o gost y gwaith ynghyd â ffioedd statudol (e.e. Rheoli Adeiladu/Cynllunio)		£0.00			Chwyddiant cysylltiedig	
Tâl am asesiad cyflawn y System Mesur Iechyd a Diogelwch ar gyfer Tai dan Adran 49 Deddf Tai 2004, ynghyd â chyflwyno rhybudd anstatudol am ddiifffyg cydymffurfiaeth wedi hynny	Cyflwyno Rhybudd Gwella dan Adran 11 neu 12		£542.00	£575.00	£33.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig	
	Gwneud Gorchymyn Gwahardd dan Adran 20 neu 21		£542.00	£575.00	£33.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig	
	Cymryd camau adfer brys dan Adran 40		£542.00	£575.00	£33.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig	
	Gwneud Gorchymyn Gwahardd Brys dan Adran 43		£542.00	£575.00	£33.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig	
	Gwneud Gorchymyn Dymchwel (Adran 265 Deddf Tai 1985)		£542.00	£575.00	£33.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig	

* O 01/04/2018 ymlaen, bydd ffioedd am gais trwyddedu Tai Amlfeddiannaeth (ar gyfer trwydded newydd ac ar gyfer adnewyddu trwydded) yn cael eu rhannu'n ddwy – swm cyn cyhoeddi trwydded a swm ar ôl cyhoeddi trwydded. Bydd y swm llawn yn daladwy wrth wneud y cais, gydag ad-daliad yn cael ei roi os bydd y cais yn cael ei ystyried a'i wrthod. Rhennir y symiau hyn fel a ganlyn: Cais newydd: 80% cyn cyhoeddi'r drwydded; 20% ar ôl ei chyhoeddi. Adnewyddu cais; 90% cyn cyhoeddi'r drwydded; 10% ar ôl ei chyhoeddi.

** Gostyngiad o 50% ar gyfer Tai Amlfeddiannaeth mwy o faint sy'n cyflenwi anghenion llety'r Brifysgol (ond nad ydynt dan berchnogaeth neu reolaeth uniongyrchol y Brifysgol) ar yr amod eu bod wedi'u cofrestru ac yn cydymffurfio'n llwyr â Chod Ymarfer ANUK ar gyfer llety myfyrrwyr

Tai yn Gartrefi**Atodiad 1: Cymunedau Iachach**

Ffi gweinyddu	Benthyciadau hyd at £10,000		£1,210.00	£1,283.00	£73.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
---------------	-----------------------------	--	-----------	-----------	--------	------	-------------------------

Ffi   Ffi   Newid   Newid   Math o
gyfredol   arfaethedig   (yn £)   (yn %)   newidiad

Tai yn Gartrefi ***Atodiad 1: Cymunedau Iachach***

Ffi gweinyddu	Benthyciadau rhwng £10,001 a £25,000		£1,818.00	£1,927.00	£109.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Benthyciadau dros £25,001 (Hyd at £250,000)		£2,663.00	£2,823.00	£160.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
Gwasanaeth Goruchwyllo	Gall y Cyngor ddarparu gwasanaeth goruchwyllo gwaith adeiladu i sicrhau bod safon y saerniaeth yn gyson a bod y gwaith yn cael ei gyflawni'n brydlon	10% yn ychwanegol at gostau'r cynllun			£0.00		Dim newidiad

Bydd y ffioedd hyn ar gyfer landlordiaid yn cael eu hepgor os bydd yr eiddo'n cael ei gynnig i'w rentu ar gyfradd y Lwfans Tai Lleol am gyfnod y benthyciad, ac os bydd y landlord yn rhentu'r eiddo i denantiaid ar Gofrestr Tai Fforddiadwy'r Cyngor neu i denant a fyddai'n gymwys i fod ar y Gofrestr hon

Ffioedd gosod y Cyngor (Mae'r Ffioedd Arfaethedig o 01/04/2025)**SWYDDOG ARWEINIOL CORFFORAETHOL: Priffyrdd A Gwasanaethau Amgylcheddol****Arwyddion Atyniadau Twristiaid****Atodiad 3: Cymunedau Ffyniannus**

Dylunio arwyddion a chynnig dyfynbris am ddarparu'r arwyddion, gan gynnwys eu gosod	Ffi am ddylunio 1-5 arwyddion		£670.00	£740.00	£70.00	10.5%	Adolygu Cost
	Ffi am ddylunio 6-10 arwyddion		£1,335.00	£1,480.00	£145.00	10.9%	Adolygu Cost
	Ffi am ddylunio mwy nag 10 arwyddion		£3,335.00	£3,700.00	£365.00	10.9%	Adolygu Cost
Darparu arwyddion gan gynnwys eu cynhyrchu a'u gosod	Gwir Gost			£0.00			Dim newidiad
Asesiad Cychwynnol (penderfynu a yw'r cynnig yn ddichonadwy)			£135.00	£150.00	£15.00	11.1%	Adolygu Cost

Casglu Gwastraff**Atodiad 3: Cymunedau Ffyniannus**

Casgliadau Swmpus (Eiddo Domestig yn unig)	Cynnwys eitemau y byddech yn mynd gyda chi pan fyddwch yn symud tŷ yn unig – hyd at chwe eitem		£61.00	£65.00	£4.00	6.6%	Chwyddiant cysylltiedig
	Gellir casglu eitemau eraill, e.e. drysau, fframiau ffenestri, tanciau olew gwag, am y gost go iawn – tâl isaf	Pris ar Gais			£0.00		Dim newidiad
Gwastraff Gardd Gwyrdd	Gellir prynu bagiau o Swyddfeydd Talu'r Cyngor. Mae hyn yn cynnwys eu casglu ar ôl cysylltu â'r ganolfan gyswilt. (£ y bag)		£2.00	£2.20	£0.20	10.0%	Chwyddiant cysylltiedig
Bagiau Gwastraff Du	Gellir prynu bagiau yn Swyddfeydd Arian y Cyngor (£ am 10 bag)		£3.30	£3.50	£0.20	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
Gwastraff Bwyd Domestig	Cynhwysydd ar gyfer casglu ymyl y ffordd 23 litr		£6.00	£6.40	£0.40	6.7%	Chwyddiant cysylltiedig
	Bagiau leinio i'w defnyddio yn y cynhwysydd ar gyfer casglu ymyl y ffordd fesul y rôl (26 bag)		£2.10	£2.30	£0.20	9.5%	Chwyddiant cysylltiedig
	Bocs cegin 7 litr		£2.40	£2.60	£0.20	8.3%	Chwyddiant cysylltiedig
Bin ag Olwynion	Bin ag Olwynion ar gyfer Gwastraff Bwyd 140 litr (Cwsmeriaid Masnachol ac Aelwydydd y Codir Tâl arnynt yn unig)		£46.00	£49.00	£3.00	6.5%	Chwyddiant cysylltiedig
	240 litr (os y'i casglir)		£80.00	£85.00	£5.00	6.3%	Chwyddiant cysylltiedig
	240 litr (gan gynnwys dosbarthu)		£106.00	£115.00	£9.00	8.5%	Chwyddiant cysylltiedig
	1100 litr (os y'i casglir)		£550.00	£585.00	£35.00	6.4%	Chwyddiant cysylltiedig
	1100 litr (gan gynnwys dosbarthu)		£625.00	£670.00	£45.00	7.2%	Chwyddiant cysylltiedig
Casgliad Gwastraff Masnachol - Gweddillol	Bagiau gwasanaeth masnachol – Gweddillol (oren) y bag		£12.00	£12.80	£0.80	6.7%	Chwyddiant cysylltiedig

Priffyrdd A Gwasanaethau Amgylcheddol

Ffi gyfredol   **Ffi arfaethedig**   **Newid (yn £)**   **Newid (yn %)**   **Math o newidiad**

Casglu Gwastraff

Atodiad 3: Cymunedau Ffyniannus

Casgliad Gwastraff Masnachol - Gweddillol	Bin 240 litr – tâl casglu yn unig		£45.00	£48.00	£3.00	6.7%	Chwyddiant cysylltiedig
	Bin 1100 litr – tâl casglu yn unig		£160.00	£170.00	£10.00	6.3%	Chwyddiant cysylltiedig
Casgliad Masnachol ac Aelwydydd y codir tâl arnynt - Ailgylchu	Bagiau gwastraff masnachol - Ailgylchu papur a cerdyn (glas) y bag		£5.00	£5.30	£0.30	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Bagiau gwastraff masnachol - Ailgylchu metel, plastig, cartonau (coch) y bag		£5.00	£5.30	£0.30	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
Casgliad Masnachol ac Aelwydydd y codir tâl arnynt - Bwyd	Bin bwyd 23 litr - tâl blynyddol (tag lliw)		£60.00	£64.00	£4.00	6.7%	Chwyddiant cysylltiedig
	Bin bwyd 140 litr – tâl casglu (tag lliw)		£6.00	£6.40	£0.40	6.7%	Chwyddiant cysylltiedig
Casgliad Masnachol ac Aelwydydd y codir tâl arnynt - Gwydr	Box Gwydr 40 litr - tâl blynyddol		£60.00	£64.00	£4.00	6.7%	Chwyddiant cysylltiedig
	Bin Gwydr 240 Litre		£10.00	£10.60	£0.60	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
Casgliad Masnachol ac Aelwydydd y codir tâl arnynt - Tecstilau	Tecstilau heb ei gwerthu - Pris ar gais				£0.00		Dim newidiad
Casgliad Masnachol ac Aelwydydd y codir tâl arnynt - sWEEE	Cyfarpar trydanol ac electronig gwastraff bach heb eu gwerthu - Pris ar gais				£0.00		Dim newidiad
Gwastraff Aelwydydd codi tâl arnynt - Gweddillol	Bagiau gwastraff aelwydydd y codir tâl arnynt – Gweddillol (oren) y bag		£6.00	£6.40	£0.40	6.7%	Chwyddiant cysylltiedig
Gwastraff Aelwydydd y codir tâl arnynt- Gweddillol	Bin 240 litr – tâl casglu yn unig		£25.00	£26.50	£1.50	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
Gwastraff Aelwydydd y codir tâl arnynt - Gweddillol	Bin 1100 litr – tâl casglu yn unig		£90.00	£96.00	£6.00	6.7%	Chwyddiant cysylltiedig

Cau Ffyrdd Dros Dro

Atodiad 3: Cymunedau Ffyniannus

Dros 5 diwrnod (trwy orchymyn)	Prosesu cais		£2,250.00	£2,480.00	£230.00	10.2%	Adolygu Cost
	Estyniad/Diwygiad i gais gwreiddiol		£540.00	£600.00	£60.00	11.1%	Adolygu Cost
	Paratoi llwybr gwyro, yn ôl yr angen		£540.00	£600.00	£60.00	11.1%	Adolygu Cost
Llai na 5 diwrnod (trwy rybudd)	Prosesu cais		£1,010.00	£1,120.00	£110.00	10.9%	Adolygu Cost
	Estyniad/Diwygiad i gais gwreiddiol		£540.00	£600.00	£60.00	11.1%	Adolygu Cost
	Paratoi llwybr gwyro, yn ôl yr angen		£540.00	£600.00	£60.00	11.1%	Adolygu Cost
Argyfwng	Prosesu cais		£1,750.00	£1,940.00	£190.00	10.9%	Adolygu Cost
	Estyniad/Diwygiad i gais gwreiddiol		£540.00	£600.00	£60.00	11.1%	Adolygu Cost
	Paratoi llwybr gwyro, yn ôl yr angen		£540.00	£600.00	£60.00	11.1%	Adolygu Cost
Digwyddiad Arbennig Adran 16A Deddf Rheoleiddio Traffig Ffyrdd 2004	Prosesu cais		£830.00	£920.00	£90.00	10.8%	Adolygu Cost
	Estyniad/Diwygiad i gais gwreiddiol		£240.00	£270.00	£30.00	12.5%	Adolygu Cost
Digwyddiad Arbennig Adran 21A Deddf Cyfrifoldebau Heddluoedd Trefol 1847	Prosesu cais		£64.00	£71.00	£7.00	10.9%	Adolygu Cost

Priffyrdd A Gwasanaethau Amgylcheddol

Ffi gyfredol   **Ffi arfaethedig**   **Newid (yn £)**   **Newid (yn %)**   **Math o newidiad**

Cau Ffyrdd Dros Dro

Atodiad 3: Cymunedau Ffyniannus

Digwyddiad Arbennig Adran 21A Deddf Cyfrifoldebau Heddluoedd Trefol 1847	Prosesu cais		£240.00	£270.00	£30.00	12.5%	Adolygu Cost
			£830.00	£920.00	£90.00	10.8%	Adolygu Cost

Mae'r math o ddigwyddiad yn adlewyrchu'r effaith ganfyddedig ar rwydwaith y priffyrdd a bydd yn ystyried y nifer o bobl a ddisgwylir yn y digwyddiadau gan gynnwys y rhai a fydd yn gwyllo. Bydd y penderfyniad ynghylch ym mha categori y mae digwyddiad yn perthyn yn ôl disgrisiwn llwyr Swyddog Arweiniol Corfforaethol am Priffyrdd a Gwasanaethau Amgylcheddol. Yn ôl yr angen, codir tâl gan y Cyngor am y gost o ddarparu'r arwyddion hefyd. Fel Awdurdod y Priffyrdd, mae Cyngor Sir Ceredigion yn cadw'r hawl i wrthod cau ffordd.

Cau Ffyrdd Dros Dro - Raliâu Ffordd

Atodiad 3: Cymunedau Ffyniannus

Pob Rali Ffordd – Adran 12a i 12e Deddf Rheoli Traffig y Ffyrdd 1988 – Adran 16a Digwyddiadau Arbennig Gorchymyn Rasio Cerbydau (Deddf Rheoli Traffig y Ffyrdd 2004)	Prosesu cais		£5,340.00	£5,900.00	£560.00	10.5%	Adolygu Cost
	Ffi am bob Cam o'r Râs (dylai gynnwys llwybr dargyfeiriol ar gyfer pob cam)		£1,335.00	£1,480.00	£145.00	10.9%	Adolygu Cost

Cludiant Teithwyr

Atodiad 3: Cymunedau Ffyniannus

Galw'r Gyrrwr	Cludiant arbenigol o ddrws i ddrws ar gyfer pobl sy'n methu â defnyddio dulliau arferol o gludiant. Ar hyn o bryd mae'r gwasanaeth ar gael yn ardal Aberystwyth yn unig. £ am bob taith ddwyffordd hyd at 10 milltir a 0.40c y filltir am unrhyw bellter dros		£5.20	£5.80	£0.60	11.5%	Adolygu Cost
---------------	---	--	-------	-------	-------	-------	--------------

Ffioedd Goruchwyllo a Gweinyddu Adran 37, 38 a 278

Atodiad 3: Cymunedau Ffyniannus

Gwaith hyd at £500,000	8% o werth y gwaith (isafswm tâl)		£6,500.00	£6,500.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
Gwaith dros £500,000	Y £500,000 cyntaf	8% o werth y gwaith			£0.00		Dim newidiad
	Y £500,000 nesaf pan fo'r gwerth yn fwy na £0.5m	7% o werth y gwaith			£0.00		Dim newidiad
	Y £2m nesaf pan fo'r gwerth yn fwy na £1m	6% o werth y gwaith			£0.00		Dim newidiad
	Gweddill gwerth y gwaith pan fo'n fwy na £3m	5% o werth y gwaith			£0.00		Dim newidiad

Ffioedd y Corff Cymeradwyo Draenio Cynaliadwy (SAB)

Atodiad 3: Cymunedau Ffyniannus

Mae'r ffioedd a ganlyn yn gymwys mewn perthynas â'r gwasanaeth cyn ymgeisio	0.01 hyd 0.099 ha	Ffi cyn ymgeisio	£130.00	£140.00	£10.00	7.7%	Chwyddiant cysylltiedig
	0.1 hyd 0.99 ha	Ffi cyn ymgeisio	£195.00	£210.00	£15.00	7.7%	Chwyddiant cysylltiedig
		Fesul 0.1ha (neu ran ohono)	£65.00	£69.00	£4.00	6.2%	Chwyddiant cysylltiedig
1.0 hyd 2.9 ha	Ffi cyn ymgeisio	£770.00	£820.00	£50.00	6.5%	Chwyddiant cysylltiedig	
	Fesul 0.1ha (neu ran ohono)	£27.00	£29.00	£2.00	7.4%	Chwyddiant cysylltiedig	
3.0 ha a mwy	Ffi cyn ymgeisio	£1,310.00	£1,390.00	£80.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig	

Priffyrdd A Gwasanaethau Amgylcheddol

Ffi gyfredol   **Ffi arfaethedig**   **Newid (yn £)**   **Newid (yn %)**   **Math o newidiad**

Garejys yr Harbyrau

Atodiad 3: Cymunedau Ffyniannus

Garej 20,21,22,34,43,44 a 46 (y mis)		£105.00	£110.00	£5.00	4.8%	Chwyddiant cysylltiedig
Garej 13-19,23-33,35-38,42,45,47 (y mis)		£67.00	£70.00	£3.00	4.5%	Chwyddiant cysylltiedig

Gorfodi Parcio Sifil

Atodiad 3: Cymunedau Ffyniannus

Tâl Cosb	Tâl hepgor parcio - Ffi ar gyfer cais	£28.00	£28.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
	Tâl hepgor parcio - A ffi ar gyfer pob cerbyd	£14.10	£14.10	£0.00	0.0%	Dim newidiad

Mae'r taliadau hyn yn unol â'r lefel Band 2 fel y nodir yng Ngorchymyn Gorfodi Sifil ar Dramgwyddau Parcio (Canllawiau ar Lefelau Taliadau) (Cymru) 2008

Gwaith Stryd

Atodiad 3: Cymunedau Ffyniannus

Cyfarpar Newydd (Bydd y ffioedd yma'n briodol ar gyfer y 100 metr cyntaf o waith cloddio.)	Un tŷ	£640.00	£680.00	£40.00	6.3%	Chwyddiant cysylltiedig
	Dau dŷ neu fwy	£775.00	£825.00	£50.00	6.5%	Chwyddiant cysylltiedig
	Datblygiad nad yw'n ddatblygiad preswyl	£775.00	£830.00	£55.00	7.1%	Chwyddiant cysylltiedig
	Amaethyddol/Garddwriaethol	£635.00	£680.00	£45.00	7.1%	Chwyddiant cysylltiedig
	Datblygiad Cyffredinol (Preswyl/Diwydiannol)	£800.00	£850.00	£50.00	6.3%	Chwyddiant cysylltiedig
Trwsio/Adnewyddu/Cynnal a chadw cyfarpar sy'n BOD YN BAROD	Ni roddwyd Trwydded Gwaith Stryd	£440.00	£470.00	£30.00	6.8%	Chwyddiant cysylltiedig
	Rhoddydwyd Trwydded Gwaith Stryd	£365.00	£385.00	£20.00	5.5%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ffi Anawdurdodedig (Ôl-weithredol)	£255.00	£275.00	£20.00	7.8%	Chwyddiant cysylltiedig
	Pan fydd y gwaith cloddio dros 100 metr, codir £ pellach am bob 100 metr neu ran ohono.	£265.00	£285.00	£20.00	7.6%	Chwyddiant cysylltiedig
Trwyddedau Deddf Priffyrdd - Cloddio priffordd gyhoeddus	I gynnal a chadw eiddo	£205.00	£220.00	£15.00	7.3%	Chwyddiant cysylltiedig
	I adeiladu seler dan briffordd	£440.00	£470.00	£30.00	6.8%	Chwyddiant cysylltiedig
	I wneud agoriad i seler	£440.00	£470.00	£30.00	6.8%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ffordd o gael mynediad/golau	£440.00	£470.00	£30.00	6.8%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ffi Anawdurdodedig (Ôl-weithredol)	£255.00	£275.00	£20.00	7.8%	Chwyddiant cysylltiedig
	Sgipiau	£92.00	£98.00	£6.00	6.5%	Chwyddiant cysylltiedig
	Trwydded sgipiau ôl-weithredol	£150.00	£160.00	£10.00	6.7%	Chwyddiant cysylltiedig

Priffyrdd A Gwasanaethau Amgylcheddol

Ffi gyfredol   **Ffi arfaethedig**   **Newid (yn £)**   **Newid (yn %)**   **Math o newidiad**

Gwaith Stryd

Atodiad 3: Cymunedau Ffyniannus

Trwyddedau Deddf Priffyrdd - Cloddio priffordd gyhoeddus	Sgaffaldau		£180.00	£190.00	£10.00	5.6%	Chwyddiant cysylltiedig
	Trwydded sgaffaldau ôl-weithredol		£255.00	£275.00	£20.00	7.8%	Chwyddiant cysylltiedig
	Palis/Ffens		£175.00	£185.00	£10.00	5.7%	Chwyddiant cysylltiedig
		Fesul archwiliad ychwanegol	£120.00	£130.00	£10.00	8.3%	Chwyddiant cysylltiedig
	Byrddau Arddangos/Ffensys Ôl-weithredol		£260.00	£280.00	£20.00	7.7%	Chwyddiant cysylltiedig
	Archwiliadau (fesul archwiliad ychwanegol)		£118.00	£130.00	£12.00	10.2%	Adolygu Cost
	Mynediad i Gerbydau		£320.00	£340.00	£20.00	6.3%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ffi Anawdurdodedig (Ôl-weithredol)		£256.00	£275.00	£19.00	7.4%	Chwyddiant cysylltiedig
	Gollwng deunyddiau ar y briffordd		£178.00	£190.00	£12.00	6.7%	Chwyddiant cysylltiedig
	Camau gorfodi neu ôl-weithredol	Bydd ffi weinyddol ar gyfer ystyried y cais	£255.00	£275.00	£20.00	7.8%	Chwyddiant cysylltiedig
		Ffi £ fesul archwiliad a ffi trwydded ôl-weithredol ac adennill unrhyw gostau priodol.	£140.00	£150.00	£10.00	7.1%	Chwyddiant cysylltiedig
	Camau gorfodi neu ôl-weithredol o ran hysbysiad adran 154	Camau gorfodi o ffi hysbysiad adran 154, ag adennill unrhyw gostau priodol.	£140.00	£150.00	£10.00	7.1%	Chwyddiant cysylltiedig
	Gorfodi cau ffordd	Bydd ffi weinyddol ar gyfer ystyried y cais	£220.00	£235.00	£15.00	6.8%	Chwyddiant cysylltiedig
		Ffi £ fesul archwiliad a ffi trwydded ôl-weithredol ac adennill unrhyw gostau priodol.	£120.00	£130.00	£10.00	8.3%	Chwyddiant cysylltiedig
	Caffi Palmant (Fesul m ²)		£66.00	£70.00	£4.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
	Arwyddion Hysbysebu (yr arwydd i'w gyngori)		£66.00	£70.00	£4.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
	Cyflenwi gwybodaeth	Adferir y costau priodol		£0.00			Dim newidiad

DEDDF GWAITH STRYD A FFYRDD NEWYDD 1991 Trwydded Gwaith Stryd

Gwasanaethau Priffyrdd

Atodiad 3: Cymunedau Ffyniannus

Tâl dan Adran 177 (Ddeddf Priffyrdd 1980)	Yr elfen priffyrdd trwyddedau bargodi		£500.00	£530.00	£30.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
---	---------------------------------------	--	---------	---------	--------	------	-------------------------

Harbyrau

Atodiad 3: Cymunedau Ffyniannus

Taliadau Angori Hamdden (fesul metr o hyd llawn y cwch)*	Haf 1/4 - 31/10 - Aberystwyth	Cei'r dref a phontynau	£92.00	£97.00	£5.00	5.4%	Chwyddiant cysylltiedig
--	-------------------------------	------------------------	--------	--------	-------	------	-------------------------

Priffyrdd A Gwasanaethau Amgylcheddol

Ffi gyfredol   Ffi arfaethedig   Newid (yn £)   Newid (yn %)   Math o newidiad

Atodiad 3: Cymunedau Ffyniannus

Harbyrau

Taliadau Angori Hamdden (fesul metr o hyd llawn y cwch)*	Haf 1/4 - 31/10 - Aberystwyth	Angori yn yr afon a Harbwr Mewnol a Man caled i aros	£84.00	£88.00	£4.00	4.8%	Chwyddiant cysylltiedig
		Grid Sychu	£59.00	£62.00	£3.00	5.1%	Chwyddiant cysylltiedig
	Haf 1/4 - 31/10 - Aberaeron & Cei Newydd	Pob angorfa a Man caled	£84.00	£88.00	£4.00	4.8%	Chwyddiant cysylltiedig
	Gaeaf 1/11 - 31/3 - Aberystwyth	Cei'r dref a phontynau, Angori yn yr afon a Harbwr Mewnol a Man caled i aros	£47.50	£50.00	£2.50	5.3%	Chwyddiant cysylltiedig
		Grid Sychu	£59.00	£62.00	£3.00	5.1%	Chwyddiant cysylltiedig
	Gaeaf 1/11 - 31/3 - Aberaeron & Cei Newydd	Pob angorfa a Man caled	£47.50	£50.00	£2.50	5.3%	Chwyddiant cysylltiedig
	Haf 1/4 - 31/10 and Gaeaf 1/11 - 31/3 - Cei Newydd	Stand ar gyfer caiac/bwrdd hwylfyrdio (1/5 - 31/3)	£79.00	£83.00	£4.00	5.1%	Chwyddiant cysylltiedig
Taliadau Angori Masnachol (Pob harbwr, fesul cwch)	Cychod Teithwyr - Haf 1/4 - 31/10	0-5 o deithwyr	£775.00	£820.00	£45.00	5.8%	Chwyddiant cysylltiedig
		6-25 o deithwyr	£930.00	£980.00	£50.00	5.4%	Chwyddiant cysylltiedig
		26-50 o deithwyr	£1,480.00	£1,560.00	£80.00	5.4%	Chwyddiant cysylltiedig
		51-75 o deithwyr	£2,150.00	£2,260.00	£110.00	5.1%	Chwyddiant cysylltiedig
		76+ o deithwyr	£2,910.00	£3,080.00	£170.00	5.8%	Chwyddiant cysylltiedig
	Cychod Teithwyr - Gaeaf 1/11 - 31/3 (fesul metr)	Unrhyw nifer o deithwyr	£42.00	£44.00	£2.00	4.8%	Chwyddiant cysylltiedig
	Cychod Pysgota Masnachol - Haf 1/4 - 31/10	Hyd at 6m	£930.00	£980.00	£50.00	5.4%	Chwyddiant cysylltiedig
		6m i 8m	£1,250.00	£1,320.00	£70.00	5.6%	Chwyddiant cysylltiedig
		8m i 10m	£1,560.00	£1,640.00	£80.00	5.1%	Chwyddiant cysylltiedig
		10m i 12m	£1,870.00	£1,980.00	£110.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
12m i 14m		£2,160.00	£2,280.00	£120.00	5.6%	Chwyddiant cysylltiedig	
Cychod Pysgota Masnachol - Gaeaf 1/11 - 31/3 (fesul metr)	Unrhyw hyd	£42.00	£44.00	£2.00	4.8%	Chwyddiant cysylltiedig	
Tâl Llwytho Teithwyr (Deiliaid angorfa teithwyr masnachol Ceredigion) (pob harbwr)	Pob cwch	Fesul sedd fesul tymor haf (Cyfanswm y sedd yn seiliedig ar uchafswm y band angori neu uchafswm nifer y seddi y caiff cwch ei godio iddynt, p'un bynnag yw'r lleiaf)	£35.00	£37.00	£2.00	5.7%	Chwyddiant cysylltiedig

Priffyrdd A Gwasanaethau Amgylcheddol

Ffi gyfredol   **Ffi arfaethedig**   **Newid (yn £)**   **Newid (yn %)**   **Math o newidiad**

Harbyrau

Atodiad 3: Cymunedau Ffyniannus

Tâl Llwytho Teithwyr (cyn-ddeiliaid angorfa mewn harbwr yng Ngheredigion) (pob harbwr)	Pob cwch	Fesul cwch fesul ymweliad	£46.50	£49.00	£2.50	5.4%	Chwyddiant cysylltiedig
Taliadau Angori Dŵr Dwfn (Pob harbwr, fesul cwch)			£235.00	£245.00	£10.00	4.3%	Chwyddiant cysylltiedig
Taliadau Trosglwyddo Angorfa (pob harbwr)	Cychod Masnachol		£2,910.00	£3,060.00	£150.00	5.2%	Chwyddiant cysylltiedig
Tâl Rhestr Aros am Angorfa (Hamdden, Masnachol a Dŵr Dwfn) na ellir eu hadalu	Pob rhestr		£250.00	£260.00	£10.00	4.0%	Chwyddiant cysylltiedig
Tâl Gweinyddol Angori (Hamdden a Masnachol)	Fesul Angorfa		£62.00	£65.00	£3.00	4.8%	Chwyddiant cysylltiedig
Taliadau Angori - Cychod sy'n ymweld (Pob Harbwr)	Y Diwrnod	Cychod sy'n lansio drwy ddefnyddio'r llithrfa, cychod hwylio sy'n ymweld neu gychod modur	£31.00	£32.50	£1.50	4.8%	Chwyddiant cysylltiedig
		Cychod dros 80grt/ fesul grt	£1.00	£1.10	£0.10	10.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Gwasanaethau / Diwrnod: Dŵr	£9.00	£9.50	£0.50	5.6%	Chwyddiant cysylltiedig
		Gwasanaethau / Diwrnod:Trydan	£17.70	£18.60	£0.90	5.1%	Chwyddiant cysylltiedig
	Hyd at 1 wythnos	Cychod sy'n lansio drwy ddefnyddio'r llithrfa, cychod hwylio sy'n ymweld neu gychod modur	£110.00	£115.00	£5.00	4.6%	Chwyddiant cysylltiedig
		Cychod dros 80grt/ fesul grt	£2.70	£2.80	£0.10	3.7%	Chwyddiant cysylltiedig
	Y Flwyddyn	Cychod sy'n lansio drwy ddefnyddio'r llithrfa, cychod hwylio sy'n ymweld neu gychod modur	£345.00	£365.00	£20.00	5.8%	Chwyddiant cysylltiedig

* Caiff mesuriadau ar gyfer cychod/llongau eu talgrynnu i'r metr llawn nesaf. • Nid oes tâl am gychod bach sydd ag enw'r fam gwch arnynt nad oes angen angorfa ar wahân.

Mynwentydd

Atodiad 3: Cymunedau Ffyniannus

Claddedigaeth*	Mewn bedd cromennog		£1,390.00	£1,480.00	£90.00	6.5%	Chwyddiant cysylltiedig
Claddedigaeth	Heblaw bedd sengl neu ddwbl	Pris ar Gais		£0.00			Dim newidiad
Hawl neilltuo i gladdedigaeth*	Claddu llwch yng Nghefn Llan		£695.00	£740.00	£45.00	6.5%	Chwyddiant cysylltiedig
Cloddio beddi*	Claddedigaeth gyntaf		£1,180.00	£1,251.00	£71.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Claddedigaeth ddilynol		£1,180.00	£1,251.00	£71.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Gweddillion a amlogwyd		£500.00	£530.00	£30.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig

Priffyrdd A Gwasanaethau Amgylcheddol

Ffi gyfredol   **Ffi arfaethedig**   **Newid (yn £)**   **Newid (yn %)**   **Math o newidiad**

Mynwentydd

Atodiad 3: Cymunedau Ffyniannus

Cost ychwanegol	Ar gyfer angladdau a gynhelir y tu allan i oriau gwaith arferol		£545.00	£578.00	£33.00	6.1%	Chwyddiant cysylltiedig
Yr hawl i godi cofebion a cherrig coffa*	Carreg Goffa neu Groes heb fod yn fwy na 1.200m mewn uchder ar feddau a heb fod yn fwy na 0.600m mewn uchder ar blotiau lle ceir gweddillion sydd wedi'u hamlosgi		£320.00	£340.00	£20.00	6.3%	Chwyddiant cysylltiedig
Yr hawl i godi cofebion a cherrig coffa	Arysgrif ychwanegol fesul carreg goffa (ffi weinyddol)		£80.00	£85.00	£5.00	6.3%	Chwyddiant cysylltiedig
Gweithred	Cyflenwi copi dyblyg o weithred		£37.50	£40.00	£2.50	6.7%	Chwyddiant cysylltiedig
	Trosglwyddo gweithred sydd eisoes yn bod		£37.50	£40.00	£2.50	6.7%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ymestyn hawl claddu neilltuedig ar ôl i'r weithred wreiddiol ddod i ben (30 mlynedd ychwanegol)		£37.50	£40.00	£2.50	6.7%	Chwyddiant cysylltiedig
Hawl neilltuol i gladdedigaeth*			£1,390.00	£1,473.00	£83.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig

Mewn achosion pan nad yw'r ymadawedig yn byw yng Ngheredigion bydd y tâl yn cynyddu 50%. Codir 25% ychwanegol os na roddir o leiaf dau ddiwrnod gwaith o rybudd.

O 23/11/2017, yn unol â'r Memorandwm Cyd-ddealltwriaeth rhwng Gweinidogion Cymru, Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru ac Un Llais Cymru, a Chofnod Cabinet C121 o 06/03/2018, ni fydd y Cyngor yn codi ffioedd safonol mwyach (*) ar gyfer Claddedigaethau Plant ac Amlosgi ar gyfer rhywun dan 18 oed (yn cynnwys gweddillion marw-anedig a ffetws).

Rhandiroedd

Atodiad 3: Cymunedau Ffyniannus

Plot am y flwyddyn	Holl Rhandiroedd (Gwel Y Creuddyn, Llanbedr Pont Steffan a Blaenplwyf)		£74.00	£78.00	£4.00	5.4%	Chwyddiant cysylltiedig
--------------------	--	--	--------	--------	-------	------	-------------------------

Rheoli Traffig

Atodiad 3: Cymunedau Ffyniannus

1 wythnos o ddata traffig cyfredol o un o'r safleoedd telemetreg presennol parhaol	I gynnwys data cerbydau, beiciau a cherddwyr o bob cyfeiriad		£320.00	£355.00	£35.00	10.9%	Adolygu Cost
1 wythnos o ddata traffig sydd eisoes yn bodoli o wybodaeth sydd eisoes wedi ei chadw ar gronfa ddata			£320.00	£355.00	£35.00	10.9%	Adolygu Cost
1 wythnos o ddata o arwydd actifedig 'Smart Vehicle' presennol	Cyfaint a chyflymder mewn un cyfeiriad un unig		£160.00	£180.00	£20.00	12.5%	Adolygu Cost
1 wythnos o ddata traffig cyfredol o declyn cyftri traffig dros dro (angen gosod y teclyn)			£800.00	£880.00	£80.00	10.0%	Adolygu Cost
Adroddiad am wrthdrawiad, manylion cryno (£30 y gwrthdrawiad, Lleiafswm tâl £, fel y dangosir)			£130.00	£145.00	£15.00	11.5%	Adolygu Cost
Ceisiadau am farciau i ddiogelu mynedfeydd			£160.00	£180.00	£20.00	12.5%	Adolygu Cost
Lefydd parcio i feddygon	Ceisiadau am drwydded lle parcio	Cais am drwydded newydd neu adnewyddu, £ fesul trwydded (12 mis)	£54.00	£60.00	£6.00	11.1%	Adolygu Cost
		Amnewid trwydded barcio, £ fesul trwydded (Hyd y dyddiad y daw'r drwydded a gollwyd i ben)	£54.00	£60.00	£6.00	11.1%	Adolygu Cost
	Cais i greu man parcio newydd	Tâl asesiad	£135.00	£150.00	£15.00	11.1%	Adolygu Cost

Priffyrdd A Gwasanaethau Amgylcheddol

Ffi gyfredol   **Ffi arfaethedig**   **Newid (yn £)**   **Newid (yn %)**   **Math o newidiad**

Rheoli Traffig

Atodiad 3: Cymunedau Ffyniannus

Lefydd parcio i feddygon	Dylunio a gweithredu man parcio newydd	Ar gost		£0.00			Dim newidiad
Ceisiadau am ganiatâd i gynnal raliau ceir o dan Adran 33 o Ddeddf Traffig Ffyrdd 1988			£160.00	£180.00	£20.00	12.5%	Adolygu Cost

Siedau'r Harbyrau

Atodiad 3: Cymunedau Ffyniannus

Sied 5,6 a 12 (y droedfedd sgwâr)			£4.20	£4.50	£0.30	7.1%	Chwyddiant cysylltiedig
Sied 1-4,7-11 (y droedfedd sgwâr)			£5.10	£5.50	£0.40	7.8%	Chwyddiant cysylltiedig

Y Gofrestr Briffyrdd

Atodiad 3: Cymunedau Ffyniannus

Cais am farn swyddog mewn perthynas â hyd priffyrdd dosbarthiadol a diddosbarth y Sir. Astudiaeth ben bwrdd (ac eithrio hawliau tramwy).			£135.00	£145.00	£10.00	7.4%	Chwyddiant cysylltiedig
Cais am farn swyddog mewn perthynas â hyd priffyrdd dosbarthiadol a diddosbarth y Sir. Astudiaeth ben bwrdd ac ymweliad â safle (ac eithrio hawliau tramwy).			£270.00	£290.00	£20.00	7.4%	Chwyddiant cysylltiedig
Chwiliad Personol Con29 Ymholiadau'r Adran BriffyrddCais i ddarparu manylion ar unrhyw gynllun cyfredol neu arfaethedig sy'n ymwneud â thrafnidiaeth, traffig neu briffyrdd. (Tâl fesul ymholiad).			£43.00	£46.00	£3.00	7.0%	Chwyddiant cysylltiedig

Gwybodaeth am statws, hyd priffyrdd cyhoeddus ac unrhyw gynlluniau cyfredol neu arfaethedig sy'n ymwneud â thrafnidiaeth, traffig neu briffyrdd.

Ffi   **Ffi**   **Newid**   **Newid**   **Math o**
gyfredol   **arfaethedig**   **(yn £)**   **(yn %)**   **newidiad**

Ffioedd gosod y Cyngor (Mae'r Ffioedd Arfaethedig o 01/04/2025)
SWYDDOG ARWEINIOL CORFFORAETHOL: Ysgolion a Dysgu Gydol Oes

Gwasanaeth Cerddoriaeth**Atodiad 2: Cymunedau sy'n Dysgu**

Offeryn Cerddorol	Cymorth Prynu		£25.00	£27.00	£2.00	8.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Hurio		£43.00	£46.00	£3.00	7.0%	Chwyddiant cysylltiedig
Gwersi Offerynau	Plentyn Cyntaf (£ y flwyddyn)		£175.00	£175.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
	Brodyr/Chwiorydd (£ y flwyddyn)		£128.00	£130.00	£2.00	1.6%	Chwyddiant cysylltiedig
	Ail offeryn neu fwy (£ y flwyddyn)		£175.00	£175.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
	Disgyblion sy'n gymwys am PYDd						Dim newidiad
	Disgyblion sy'n astudio ar gyfer TGAU neu Lefel A Cerddoriaeth						Dim newidiad
Mynediad i Gerddorfeydd ac Ensembles os nad ydynt yn derbyn gwersi a ddarperir gan Wasanaeth Cerdd Ceredigion (£ y flwyddyn)			£107.00	£112.00	£5.00	4.7%	Chwyddiant cysylltiedig

Hyfforddiant Gofal Plant**Atodiad 2: Cymunedau sy'n Dysgu**

Cwrs Gwarchod Plant			£170.00	£180.00	£10.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
Cymorth Cyntaf			£35.00	£37.00	£2.00	5.7%	Chwyddiant cysylltiedig

Prydau Ysgol**Atodiad 2: Cymunedau sy'n Dysgu**

Prydau Disgyblion			£3.20	£3.20	£0.00	0.0%	Dim newidiad
-------------------	--	--	-------	-------	-------	------	--------------

Theatr**Atodiad 2: Cymunedau sy'n Dysgu**

Gwasanaeth Gwerthu Tocynnau			£30.00	£32.00	£2.00	6.7%	Chwyddiant cysylltiedig
Hurio Ystafell Gyfarfod Fawr (seddi ar ffurf theatr)	Dydd Llun i ddydd Gwener	Fesul diwrnod llawn	£347.00	£355.00	£8.00	2.3%	Chwyddiant cysylltiedig
		Fesul hanner diwrnod	£176.00	£185.00	£9.00	5.1%	Chwyddiant cysylltiedig
		Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£261.00	£270.00	£9.00	3.5%	Chwyddiant cysylltiedig
	Dydd Sadwrn a dydd Sul	Fesul diwrnod llawn	£640.00	£650.00	£10.00	1.6%	Chwyddiant cysylltiedig
		Fesul hanner diwrnod	£325.00	£345.00	£20.00	6.2%	Chwyddiant cysylltiedig
		Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£293.00	£310.00	£17.00	5.8%	Chwyddiant cysylltiedig

Ysgolion a Dysgu Gydol Oes

Ffi gyfredol   Ffi arfaethedig   Newid (yn £)   Newid (yn %)   Math o newidiad

Theatr

Atodiad 2: Cymunedau sy'n Dysgu

Hurio Y Lolfa / Gwndwn	Dydd Llun i ddydd Gwener	Fesul diwrnod llawn	£83.00	£88.00	£5.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Fesul hanner diwrnod	£45.00	£48.00	£3.00	6.7%	Chwyddiant cysylltiedig
		Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£68.00	£72.00	£4.00	5.9%	Chwyddiant cysylltiedig
	Dydd Sadwrn a dydd Sul	Fesul diwrnod llawn	£120.00	£125.00	£5.00	4.2%	Chwyddiant cysylltiedig
		Fesul hanner diwrnod neu Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£81.00	£85.00	£4.00	4.9%	Chwyddiant cysylltiedig

Theatr/Canolfan Felinfach

Atodiad 2: Cymunedau sy'n Dysgu

Hurio Theatr	Dydd Llun i ddydd Gwener	Fesul diwrnod llawn	£420.00	£440.00	£20.00	4.8%	Chwyddiant cysylltiedig
		Fesul hanner diwrnod	£208.00	£212.00	£4.00	1.9%	Chwyddiant cysylltiedig
		Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£300.00	£310.00	£10.00	3.3%	Chwyddiant cysylltiedig
	Dydd Sadwrn a dydd Sul	Fesul diwrnod llawn	£700.00	£720.00	£20.00	2.9%	Chwyddiant cysylltiedig
		Fesul hanner diwrnod	£355.00	£370.00	£15.00	4.2%	Chwyddiant cysylltiedig
		Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£325.00	£330.00	£5.00	1.5%	Chwyddiant cysylltiedig
Hurio Ystafell Gyfarfod Arferol	Dydd Llun i ddydd Gwener	Fesul diwrnod llawn neu Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£69.00	£72.00	£3.00	4.4%	Chwyddiant cysylltiedig
		Fesul hanner diwrnod	£53.00	£55.00	£2.00	3.8%	Chwyddiant cysylltiedig
	Dydd Sadwrn a dydd Sul	Fesul diwrnod llawn neu Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£107.00	£110.00	£3.00	2.8%	Chwyddiant cysylltiedig
		Fesul hanner diwrnod	£91.00	£95.00	£4.00	4.4%	Chwyddiant cysylltiedig
Hurio Ystafell Gyfarfod Arferol (gydag offer)	Dydd Llun i ddydd Gwener	Fesul diwrnod llawn neu Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£81.00	£85.00	£4.00	4.9%	Chwyddiant cysylltiedig
		Fesul hanner diwrnod	£64.00	£68.00	£4.00	6.3%	Chwyddiant cysylltiedig
	Dydd Sadwrn a dydd Sul	Fesul diwrnod llawn neu Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£126.00	£130.00	£4.00	3.2%	Chwyddiant cysylltiedig
		Fesul hanner diwrnod	£107.00	£112.00	£5.00	4.7%	Chwyddiant cysylltiedig

Gwasanaeth yr Amgueddfa

Atodiad 3: Cymunedau Ffyniannus

Ffi Mynediad i'r Amgueddfa	Ffi Mynediad i'r Amgueddfa (y person dros 18 oed)	£2.00	£2.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
----------------------------	---	-------	-------	-------	------	--------------

Ffi gyfredol   **Ffi arfaethedig**   **Newid (yn £)**   **Newid (yn %)**   **Math o newidiad**

Gwasanaeth yr Amgueddfa**Atodiad 3: Cymunedau Ffyniannus**

Ffi Mynediad i'r Amgueddfa	Tocyn blwyddyn Ffi Mynediad i'r Amgueddfa (1 person)		£24.00	£25.00	£1.00	4.2%	Chwyddiant cysylltiedig
Hurio'r Coliseum	Yn ystod y dydd neu gyda'r hwyr yr awr neu ran ohonynt eithrio'r llwyfan/PA/AV.		£70.00	£74.00	£4.00	5.7%	Chwyddiant cysylltiedig
	Yn ystod y dydd neu gyda'r hwyr yr awr neu ran ohonynt yn cynnwys defnydd y llwyfan/PA/AV.		£82.00	£85.00	£3.00	3.7%	Chwyddiant cysylltiedig
	Cyfarfodydd Grŵpiau Amwynder Lleol yn ystod y dydd neu gyda'r hwyr yr awr neu ran ohoni eithrio'r llwyfan/PA/AV.		£35.00	£37.00	£2.00	5.7%	Chwyddiant cysylltiedig
	Cyfarfodydd Grŵpiau Amwynder Lleol yn ystod y dydd neu gyda'r hwyr yr awr neu ran ohoni yn cynnwys defnydd y llwyfan/PA/AV.		£43.00	£45.00	£2.00	4.7%	Chwyddiant cysylltiedig
	Glanhau ar ôl y digwyddiad ar ddiwrnod o'r wythnos (Gyda TAW) (Hyd at 2 awr)		£40.00	£42.00	£2.00	5.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Glanhau ar ôl y digwyddiad ar Dydd Sadwrn (Gyda TAW) (Hyd at 2 awr)		£50.00	£53.00	£3.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Glanhau ar ôl y digwyddiad ar Dydd Sul (Gyda TAW) (Hyd at 2 awr)		£60.00	£64.00	£4.00	6.7%	Chwyddiant cysylltiedig
	Glanhau ar ôl y digwyddiad ar Wyl y Banc (Gyda TAW) (Hyd at 2 awr)		£72.00	£76.00	£4.00	5.6%	Chwyddiant cysylltiedig
	Priodas Opsiwn 1: Hyd at 3 awr (Yn ystod y wythnos)		£758.00	£780.00	£22.00	2.9%	Chwyddiant cysylltiedig
	Priodas Opsiwn 1: Hyd at 3 awr (Penwythnos)		£820.00	£850.00	£30.00	3.7%	Chwyddiant cysylltiedig
	Priodas Opsiwn 2: Hyd at 6 awr (Yn ystod y wythnos)		£930.00	£950.00	£20.00	2.2%	Chwyddiant cysylltiedig
	Priodas Opsiwn 2: Hyd at 6 awr (Penwythnos)		£1,000.00	£1,000.00	£0.00	0.0%	Dim newidiad
	Priodas Opsiwn 3: Hyd at 9 awr (Yn ystod y wythnos)		£1,250.00	£1,300.00	£50.00	4.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Priodas Opsiwn 3: Hyd at 9 awr (Penwythnos)		£1,495.00	£1,550.00	£55.00	3.7%	Chwyddiant cysylltiedig
Priodas Opsiwn 4: Hyd at 12 awr (Yn ystod y wythnos/Penwythnos)		£2,000.00	£2,100.00	£100.00	5.0%	Chwyddiant cysylltiedig	
Prisiau ffotograffau (Er defnydd y cyhoedd)	Delwedd ddigidol a anfonir drwy e-bost		£5.00	£6.00	£1.00	20.0%	Adolygu Cost
Prisiau ffotograffau (Er defnydd masnachol)	Delwedd ddigidol a anfonir drwy e-bost (fymryn o dan 1mb)	Addysgol/Academaidd	£10.00	£11.00	£1.00	10.0%	Chwyddiant cysylltiedig
		Llyfrau	£35.00	£37.00	£2.00	5.7%	Chwyddiant cysylltiedig
	Delwedd ddigidol a anfonir drwy e-bost	Ffotograffau real, yn enwedig rhai a gomisiynwyd	£50.00	£53.00	£3.00	6.0%	Chwyddiant cysylltiedig
Hurio'r Stafell Addysg	Yr awr		£40.00	£42.00	£2.00	5.0%	Chwyddiant cysylltiedig
	Yr awr gyda cymorth		£45.00	£48.00	£3.00	6.7%	Chwyddiant cysylltiedig

Ffi gyfredol   **Ffi arfaethedig**   **Newid (yn £)**   **Newid (yn %)**   **Math o newidiad**

Hurio Cyfleusterau

Atodiad 3: Cymunedau Ffyniannus

Taliadau Grŵp A	Aberystwyth, Amgueddfa Ceredigion: Yr Oriol Arddangos	Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£81.00	£85.00	£4.00	4.9%	Chwyddiant cysylltiedig
Taliadau Grŵp B		Penwythnos - Fesul sesiwn gyda'r hwyr	£81.00	£85.00	£4.00	4.9%	Chwyddiant cysylltiedig

Amodau Cyffredinol Grŵp A: Digwyddiadau a drefnir gan sefydliadau (ac eithrio cyrff cyhoeddus), nad eu diben yw gwneud elw preifat neu fel busnes, ac eithrio dawnsfeydd a disgos. Mae'n cynnwys sefydliadau allanol a ariannir yn gyfan gwbl neu'n rhannol gan y Cyngor.

Amodau Cyffredinol Grŵp B: Digwyddiadau a drefnir:-1. At ddibenion masnachol gan arwain at elw breifat neu fel busnes, e.e. arwerthiannau, arddangosfeydd masnachol.2. Gan gyrrff cyhoeddus, e.e. clinigau iechyd, sesiynau rhoi gwaed a dosbarthiadau nos.3. At holl ddibenion dawnsfeydd a disgos.

Amseroedd sesiynau:• Bore – 9.00yb tan 1.00yp• Prynawyn – 1.00yp tan 5.00ypGyda'r hwyr – ar ôl 5.00ypDim ond ar ddyddiau'r wythnos y cynigir cyfraddau gostyngolBydd sesiynau gyda'r hwyr yn dod i ben cyn 10.00yhMae sesiwn undydd yn golygu 9.00yb tan 5.00yp oni bai y nodir fel arall. Defnyddwyr rheolaidd neuaddau – cyfraddau i'w trafod gyda'r Prif Swyddog Ystadau Rheolwr Grŵp (Pris y cyfarfod). Gallwch ddefnyddio Ystafelloedd 5,6 a 7 mewn cyfuniad h.y 5 a 7, neu 5 a 6, neu 6 a 7

Risgiau'r Gyllideb

Dyma'r prif risgiau a nodwyd ar gyfer y gyllideb ynghyd â'r sylwadau priodol, a'r mesurau sydd ar waith i leihau'r risg:

1. Newidiadau i lefel Cyllid Allanol Cyfun Llywodraeth Cymru

Mae swm y Grant Cynnal Refeniw a'r Ardrethi Annomestig a gaiff eu hailddosbarthu bellach yn darparu ychydig o dan 70% o'r cyllid ar gyfer gwariant refeniw net y Gronfa Gyffredinol. Gall newidiadau i'r modd y caiff grantiau eu dosbarthu gael effaith fawr ar gyllid y Cyngor. Gall y Cyngor gyflwyno sylwadau i Lywodraeth Cymru'n uniongyrchol a thrwy Gymdeithas Llywodraeth Leol Cymru er mwyn ceisio dylanwadu ar y newidiadau a wneir.

Mae'r rhagolygon economaidd tebygol yn dal i gynnig her ariannol sylweddol i'r Cyngor. Bydd Strategaeth Ariannol Tymor Canolig ddiweddaedig yn cael ei hystyried yn dilyn Datganiad ariannol nesaf y Canghellor ar 26/03/25. Bydd angen i hon ystyried hefyd adroddiadau lleol a chenedlaethol Archwilio Cymru ar gynaliadwyedd ariannol Llywodraeth Leol.

2. Newidiadau annisgwyl cyffredinol mewn gwariant a / neu incwm yn ystod y flwyddyn

Un rheswm pam y mae'r Cyngor yn cadw cronfeydd wrth gefn yw er mwyn cynnig rhywfaint o ddiogelwch yn erbyn newidiadau annisgwyl. Mae system fisol reolaidd ar waith i fonitro'r gyllideb, gydag adroddiadau chwarterol ffurfiol yn cael eu cyflwyno i'r Aelodau ynghyd ag adroddiadau am eithriadau rhwng y cyfnodau hynny. Mae cynnal Cronfa Wrth Gefn Gorfforaethol fechan hefyd yn cynorthwyo gyda lefel benodol o liniaru risg yn ystod y flwyddyn, yn enwedig gan fod y Dyfarniadau Cyflog Staff Cyffredinol yn anodd eu rhagweld a lefelau chwyddiant yn parhau'n uchel.

Mae'r Cyngor yn yswirio yn erbyn y prif risgiau hysbys megis difrod tân, atebolrwydd cyflogwr ac atebolrwydd cyhoeddus.

3. Newidiadau o ran incwm grant penodol

Mae'r Cyngor yn derbyn symiau mawr bob blwyddyn ar ffurf grantiau penodol. Pe bai rheolau'r Llywodraeth yn newid neu pe baem drwy amryfusedd yn methu â chydymffurfio ag amodau grantiau, mae risg bosib y gallem golli incwm grant sylweddol. Mae archwilwyr allanol y Cyngor yn mynd ati'n gyson i adolygu'r ffordd y mae'r Cyngor yn gweinyddu grantiau, a rhoddir gwelliannau gweithdrefnol ar waith lle bo angen i sicrhau nad ydym yn colli unrhyw incwm grant.

Hefyd mae risg bosib pe bai grantiau refeniw penodol Llywodraeth Cymru'n dod i ben, ond yn aml mae disgwyliad bod angen i'r gwasanaethau a ariennir drwy grantiau o'r fath gael eu cynnal ar yr un lefel. Lle bynnag y bo

modd, dylid paratoi strategaethau ymadael i ymdrin â'r canlyniadau pan fydd cyllid grant yn dod i ben.

Yn y pen draw, bydd toriad mewn cyllid grant bron bob amser yn golygu bod yn rhaid i Wasanaethau dorri eu brethyn yn unol â hynny. Dim ond drwy eithriad y byddai hyn yn cael ei drin fel mater corfforaethol.

4. Twyll (gan gynnwys Seiberddiogelwch)

Gallai twyll mawr achosi colled ariannol sylweddol i'r Cyngor yn ogystal â gwanhau hyder y cyhoedd. Mae'r Cyngor yn cynnal system o reoliadau ariannol a rheolau sefydlog i reoli'r risg hon ochr yn ochr â threfniadau cynllunio ar gyfer argyfyngau sifil posibl a pharhad busnes. Mae Gweithgor o Swyddogion yn weithredol sy'n canolbwyntio ar faterion sy'n ymwneud â seiberddiogelwch a chydnerthedd busnes sy'n gysylltiedig â hyn. Fel rhan o'i chylch gorchwyl, bydd adain Archwilio Mewnol y Cyngor yn ymchwilio i risgiau posib o ran twyll, yn rhoi cyngor ynghylch arfer dda, ac yn sicrhau bod systemau rheoli mewnol digonol ar waith a'u bod yn cael eu dilyn.

5. Ansoffedd Partïon i Contractau

Gallai'r Cyngor wynebu colledion yn sgil ansoffedd partneriaid pwysig neu gyflenwyr masnachol. Mae hon yn risg benodol mewn perthynas â thrafodion buddsoddi. Mae'r Cyngor wedi mabwysiadu polisiau Rheoli'r Trysorlys i ledaenu a lleihau'r risgiau yn y maes hwn. Mae partneriaid masnachol a chontractwyr sy'n gweithio i'r Cyngor yn destun asesiadau ariannol ac asesiadau eraill (e.e. adroddiadau Dun & Bradstreet), a gellir cyfyngu maint y contractau sy'n cael eu dyfarnu ar ôl ystyried canlyniadau asesiadau o'r fath.

6. Cronfeydd Pensiwn

- a) Mae'r Cyngor yn cyfrannu at Gronfa Bensiwn Llywodraeth Leol Dyfed, ar gyfer staff cyffredinol y Cyngor a'r Cynghorwyr sy'n dewis peidio ag eithrio eu hunain o'r cynllun. Gweinyddir y gronfa gan Gyngor Sir Caerfyrddin. Cynllun buddion wedi'i ddiffinio yw'r cynllun pensiwn ac mae'n gynllun sy'n cael ei gefnogi gan asedau, sy'n golygu mai'r cyflogwr yn unig sy'n ysgwyddo'r risg mewn perthynas ag adenillion buddsoddi a newidiadau demograffig.

Yn seiliedig ar brisiad Tair Blynedd Mawrth 2022, mae Cronfa Bensiwn Dyfed mewn sefyllfa gyffredinol o warged (h.y. aseswyd yn actiwaraid bod rhwymedigaethau'r presennol a'r dyfodol wedi'u gor-gyllido o fwy na 100%). Gall y Cyngor gynllunio ar gyfer senarios o Warged neu Ddiffyg i'w gwasgaru dros gyfnod o sawl blwyddyn er mwyn lleihau unrhyw effaith uniongyrchol ar y gyllideb. Y gyfradd bresennol o ran cyfraniadau'r cyflogwr ar gyfer Ceredigion yw 14.6%.

- b) Mae'r Cyngor yn cyfrannu at Gynllun Pensiwn Athrawon ar gyfer yr athrawon sy'n dewis peidio ag eithrio eu hunain o'r cynllun. Gweinyddir y gronfa gan yr Adran Addysg o dan y Llywodraeth ganolog. Mae'r cynllun yn gynllun buddion wedi'i ddiffinio ond mae'n gynllun nas cyllidir, yn wahanol i Gynllun Pensiwn Llywodraeth Leol. Caiff cyfraniadau cyflogwyr eu heffeithio gan newidyn allweddol o'r enw cyfradd ddisgownt SCAPE (*Superannuation Contributions Adjusted for Past Experience*). Arweiniodd yr adolygiad diweddaraf o SCAPE at gynyddu cyfradd cyfraniadau cyflogwyr yn genedlaethol o 23.6% i 28.6% o 01/04/24 ymlaen. Mae cyllid wedi dod i law erbyn hyn yn ystod 24/25 a hefyd wedi ei drosglwyddo i Setliad 25/26 Llywodraeth Cymru ar gyfer cost y cynnydd hwn, fel ei fod bellach yn cael ei ariannu o gyllideb sylfaen y Cyngor.
- c) Mae Awdurdod Tân Canolbarth a Gorllewin Cymru'n cyfrannu at Gynllun Pensiwn Ymladdwyr Tân ar gyfer ymladdwyr tân sydd wedi dewis peidio ag eithrio eu hunain o'r cynllun. Mae'r cynllun yn gynllun buddion wedi'i ddiffinio ond mae hefyd yn gynllun nas cyllidir. Mae risg y byddai unrhyw newid sylweddol yng nghyfradd cyfraniadau cyflogwyr yn arwain at gynydd yn yr ardoll y mae'r Cyngor yn ei dalu i Awdurdod Tân Canolbarth a Gorllewin Cymru.

Yn ogystal, effeithir y cynllun gan y gyfradd ddisgownt SCAPE ac felly bydd cynnydd sylweddol yn y costau i Awdurdod Tân Canolbarth a Gorllewin Cymru o fis Ebrill 2024 ymlaen. Mae cyllid wedi dod i law erbyn hyn yn ystod 24/25 a hefyd wedi ei drosglwyddo i Setliad 25/26 Llywodraeth Cymru ar gyfer cost y cynnydd hwn, fel ei fod bellach yn cael ei ariannu o gyllideb sylfaen y Cyngor.

7. Cyfraddau Llog

Mae gan y Cyngor fenthyciadau hirdymor sylweddol ochr yn ochr â buddsoddiadau. Gall newidiadau i'r cyfraddau llog gael effaith sylweddol ar incwm llog ac ar gost benthyciadau newydd sydd eu hangen i gefnogi gwariant cyfalaf newydd.

Mae'r Cyngor yn monitro cyfraddau llog a'u heffaith fel rhan o'r broses ar gyfer monitro'r gyllideb. Mae Banc Lloegr wedi dechrau gostwng Cyfradd Swyddogol y Banc sy'n 4.75% wrth ysgrifennu'r hyn o eiriau. Rhagwelir rhagor o ostyngiadau graddol ond mae costau benthyg wedi codi yn ddiweddar. Gweithredwyd strategaeth benthyca mewnol ers blynyddoedd lawer gan gadw benthyca allanol i lawr drwy ddefnyddio arian parod sy'n caei ei ddal ar gyfrif (sydd mewn gwirionedd yn cynrychioli'r eitemau sydd â chefnogaeth arian parod wrth gefn ar y fantolen megis y cronfeydd wrth gefn a glustnodwyd).

Fodd bynnag mae cyfraddau llog wedi dod i anterth erbyn hyn, ac wrth i'r cyfraddau llog ostwng, a lefel y cronfeydd wrth gefn a glustnodwyd ostwng, bydd y gallu i ennill yr un lefel o incwm buddsoddi yn lleihau.

8. Chwyddiant cyflogau (gan gynnwys Yswiriant Gwladol y Cyflogwyr)

Costau gweithwyr yw elfen fwyaf y gyllideb. Bydd cynnydd mawr mewn cyfraddau cyflogau yn cael effaith niweidiol ar gyllideb y Cyngor. Ar gyfer y rhan fwyaf o'r staff, caiff cyflogau eu trafod ar raddfa genedlaethol naill ai ar lefel y Deyrnas Unedig (NJC - Y Cyd-gyngor Cenedlaethol ar gyfer Gwasanaethau Llywodraeth Leol) neu ar lefel Llywodraeth Cymru (Athrawon) ac nid oes gan y Cyngor unrhyw reolaeth na rhan uniongyrchol yn y trafodaethau a gynhelir.

Gyda llog yn parhau i fod yn uchel, mae'r dyfarniadau Tâl yn y blynyddoedd diwethaf wedi bod yn eitemau sylweddol o ran costau. Mae'r risg yn parhau y bydd dyfarniadau Tâl yn parhau i fod yn uchel yn 25/26 er bod llog y CPI (Mynegai Prisiau Defnyddwyr) bellach o dan 3%. Caiff hyn ei yrru i raddau helaeth gan godiadau sylweddol Llywodraeth y DU yn y Cyflog Byw Cenedlaethol. Drwy weithredu'r cytundeb statws sengl a gwerthuso graddau yn systematig, nod y Cyngor yw cynnal strwythur tâl sy'n deg ond fforddiadwy.

Ym mis Hydref 2024 cyhoeddodd y Canghellor gynnydd sylweddol yn Yswiriant Gwladol y Cyflogwyr o fis Ebrill 2025 ymlaen drwy newid y gyfradd (o 13.8% i 15.0%) yn ogystal â'r trothwy ar gyfer dechrau talu Yswiriant Gwladol (i lawr o £9,100 i £5,000). Cynghorir Awdurdodau Lleol y bydd eu staff cyflogedig yn dod o dan ddiffiniad y Swyddfa Ystadegau Gwladol o Gyflogeion y Sector Cyhoeddus, felly dylai cyllid ddod tuag at y costau uwch. Fodd bynnag, ni fydd hyn yn cael ei benderfynu hyd nes y bydd blwyddyn ariannol 25/26 wedi dechrau a bydd yn dibynnu ar faint o gyllid y bydd Trysorlys EM yn ei ddarparu i Lywodraeth Cymru ac yn ei dro faint o hwnnw fydd yn cael ei ddosbarthu i Lywodraeth Leol. Felly mae ansicrwydd o hyd ynghylch faint o gyllid a dderbynnir ar gyfer amrywiad cyllidebol mor fawr a gwnaed rhagdybiaeth ofalus yn amcangyfrifon y Gyllideb. Yn ogystal, ni ddisgwylir unrhyw gyllid o gwbl ar gyfer costau anuniongyrchol megis y rhai sy'n effeithio ar ddarparwyr allanol allweddol yn y sector Gofal Cymdeithasol.

9. Chwyddiant nad yw'n ymwneud â chyflogau

Rydym dal mewn cyfnod o chwyddiant sy'n uwch na'r cyfartaledd ac mae'r lefelau yn rhai nas gwelwyd ers cyn 2008. Mae gan Fanc Lloegr gyfrifoldeb i gadw chwyddiant ar y trywydd iawn ar tua 2%, fodd bynnag cododd chwyddiant CPI i dros 11% cyn dechrau disgyn yn ôl (adeg ysgrifennu'r adroddiad hwn mae wedi disgyn i 2.6% yn seiliedig ar CPI mis Tachwedd). Caiff hyn effaith ar gontractau presennol â chyflenwyr sy'n cynnwys darpariaethau sy'n gysylltiedig â chwyddiant yn ogystal â phrisio contractau newydd (refeniw a chyfalaf).

Mae cyflenwyr sy'n gweithio yn y sector Gofal Cymdeithasol hefyd yn cael eu heffeithio gan ymrwymiad Llywodraeth Cymru i dalu'r Cyflog Byw Gwirioneddol i Weithwyr Gofal Cymdeithasol cofrestredig, sydd wedi

cynyddu'n sylweddol bob blwyddyn, gan achosi costau chwyddiant sylweddol o ran y gwasanaethau gofal a gomisiynir yn allanol.

Felly mae chwyddiant nad yw'n ymwneud â chyflogau yn parhau i fod yn risg gyllidebol, yn enwedig o ran effaith Yswiriant Gwladol Cyflogwyr ar gyflenwyr a sut maen nhw'n dewis dygymod ag ef. Mae'r chwyddiant ar gyfer Ceredigion yn dal i fod yn sylweddol uwch na'r mesuriad CPI cenedlaethol.

10. Effeithiau ar ôl COVID-19

Roedd 2020 hyd 2022 yn gyfnod digynsail i'r Cyngor yn ariannol ac yn weithredol oherwydd pandemig COVID-19. Er bod y risg ar raddfa fawr a fodolai wedi chwalu i raddau helaeth, mae effeithiau ar ôl COVID yn dal i gael eu gweld mewn sawl man.

Mae hyn yn amrywio o heriau recriwtio a chadw staff mewn sawl gwasanaeth i bethau ymarferol gweithredol, e.e. o ran yr achosion sy'n dod i sylw Addysg a Gofal Cymdeithasol, mae mwy ohonynt ac maent yn fwy cymhleth na'r cyfnodau 'normal' cyn COVID. Mae'r olaf o'r rhain yn cynnwys cynnydd sylweddol yn nifer y Plant sy'n Derbyn Gofal sydd wedi'u lleoli y tu allan i'r sir, ynghyd â chynnydd mewn meysydd eraill megis Anghenion Dysgu Ychwanegol a lleoliadau preswyl ar gyfer Anableddau Dysgu ac Iechyd Meddwl.

11. Defnyddio Staff Asiantaeth

Mae'r her recriwtio a chadw staff yn parhau i fod yn arwyddocaol iawn, gyda nifer o feysydd Gofal Cymdeithasol yn benodol yn parhau i ddefnyddio staff asiantaeth. Gwneir hyn er mwyn cyflenwi swyddi Gweithwyr Cymdeithasol proffesiynol sy'n swyddi craidd a statudol, ynghyd â chyflenwi shifftiau yng Nghartrefi Gofal yr Awdurdod Lleol. Gweithredwyd strategaethau Adnoddau Dynol amrywiol gan gynnwys cynnig taliadau atodol ar sail y farchnad i weithwyr cymdeithasol, ond mae'r defnydd a wneir o staff asiantaeth yn parhau i fod yn sylweddol ac mae'n peri risg ariannol sylweddol a pharhaus.

12. Ffosffadau

Cyhoeddodd Cyfoeth Naturiol Cymru dystiolaeth o lefelau ffosffadau ar gyfer Ardal Cadwraeth Arbennig afonol Afon Teifi ynghyd â datganiad sefyllfa / canllawiau cynllunio dros dro ym mis Mai 2021.

Mae effaith hyn yn cwmpasu 45% o dir Ceredigion a bydd hyn yn creu problemau sylweddol o ran datblygu yn yr ardaloedd sydd wedi'u heffeithio nes y bydd y mater wedi'i ddatrys. O safbwynt cul, gallai hyn effeithio ar feysydd megis incwm rheoli adeiladu a ffioedd cynllunio, ond mewn ystyr ehangach gallai achosi goblygiadau pellgyrhaeddol o ran datblygu tai a datblygu economaidd.

Mae rhywfaint o hyblygrwydd wedi dod i'r amlwg mewn rhai meysydd ond disgwylir am fanylion llawn rhaglenni buddsoddi Dŵr Cymru at y dyfodol.

Gallai buddsoddiad cynnar leihau'r risg a nodwyd. Serch hynny, rhagwelir rhagor o gyfyngiadau pan fydd tystiolaeth a chanllawiau yn cael eu cyhoeddi ar gyfer Ardaloedd Cadwraeth Arbennig Morol yn gynnar yn 2025.

13. Premiymau Treth y Cyngor

Roedd penderfyniad y Cyngor ar 14/12/23 i gynyddu Premiymau Treth y Cyngor yn achos Ail Gartrefi ac Eiddo Gwag Hirdymor yn newidiad sylweddol o ran polisi.

Mae nifer y tai sy'n destun Premiwm Treth y Cyngor yn y gwahanol gategoriâu yn cael ei fonitro'n ofalus ac yn rheolaidd er mwyn deall y tueddiadau posib ac i weld pa newid ymddygiadol sy'n digwydd mewn gwirionedd ar lawr gwlad (e.e. Pa gyfran o berchnogion tai fydd yn dewis talu'r Premiwm ar y lefel newydd a faint fydd yn ceisio'i osgoi neu yn dewis gwerthu'r eiddo). Mae'n ddyddiau cynnar o hyd i'r polisi newydd, yn enwedig gyda'r cynnydd i'r cam nesaf o 150% a fydd yn berthnasol ar gyfer Ail Gartrefi o fis Ebrill 2025 ymlaen.

Felly mae risgiau i gyfraddau casglu Treth y Cyngor ynghyd â nifer yr eiddo sy'n destun premiwm, fodd bynnag pennwyd yr amcangyfrifon ar gyfer sylfaen y dreth mewn modd darbodus.

14. Mesurau Diogelwch Tân

O ganlyniad i ddeddfwriaeth yn dilyn trychineb Grenfell, mae Gwasanaeth Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru wedi cynyddu nifer yr arolygiadau diogelwch tân mewn ysgolion, cartrefi gofal ac adeiladau allweddol eraill y Cyngor.

Mae'r archwiliadau tân diweddaraf wedi tynnu sylw at y ffaith fod angen cryn dipyn o waith er mwyn i holl adeiladau'r Cyngor gydymffurfio â'r rheoliadau. Mae costau refeniw a chyfalaf sylweddol yn gysylltiedig â sicrhau bod holl adeiladau'r Cyngor yn cydymffurfio'n llwyr.

Mae'r Cyngor yn gweithio gyda Gwasanaeth Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru i lunio cynlluniau gweithredu ar gyfer pob adeilad wrth iddynt gael eu harchwilio a'u harolygu. Mae hyn yn cynnwys creu Strategaeth Dân ar gyfer pob eiddo unigol fel bod modd blaenoriaethu gwaith diogelwch tân gan gydnabod mai ond hyn a hyn o adnoddau sydd ar gael.

15. Heriau Cyfreithiol Allanol

Wrth i sefyllfa'r Gyllideb fynd yn anoddach (ac wrth i benderfyniadau'r Aelodau fynd yn anoddach hefyd ac yn fwy dadleuol eu natur oherwydd yr effaith fawr bosib ar wasanaethau rheng flaen) bydd y risg y caiff y penderfyniadau hyn eu herio yn allanol yn codi hefyd. Gall effaith hyn amrywio, o gael effaith ar adnoddau sydd eisoes dan bwysau i ailystyried penderfyniadau unigol os yw'r sail ar gyfer hynny yn ddigon cadarn.

Fodd bynnag, mae angen i'r Cyngor sicrhau bod ei Wasanaethau'n effeithlon ac yn effeithiol felly byddai osgoi gwneud newidiadau i Wasanaethau pan mae dulliau mwy arloesol ac effeithlon o gyflenwi ar gael yn rhywbeth na fyddai'n cynnig gwelliant parhaus a gwerth am arian i'r trethdalwr.

16. Cyfrifoldebau Estynedig Cynhyrchwyr o ran Pecynnu

Mae Llywodraeth y DU, drwy DEFRA, yn cyflwyno rheoliadau newydd mewn perthynas â Chyfrifoldebau Cynhyrchwyr (Deunyddiau Pecynnu a Gwastraff Pecynnu). O ganlyniad, bydd cynhyrchwyr deunyddiau pecynnu na ellir eu hailgylchu yn dechrau talu ardoll ar eu cynhyrchion unwaith y daw'r rheoliadau i rym.

Bydd y rheoliadau hefyd yn mynnu bod rhan o'r arian a godir drwy'r ardoll hon yn cael ei hailddosbarthu i Awdurdodau Lleol ledled y DU er mwyn eu helpu gyda'r gost o gasglu a gwaredu gwastraff. Mae hon yn gyfres gymhleth o newidiadau ac nid yw'n eglur sut yn union fydd y system newydd yn gweithio o ddydd i ddydd na chwaith beth fydd yn ei olygu'n ariannol (gan gynnwys ei effaith ar gyllid grant presennol Llywodraeth Cymru – Grant Rheoli Gwastraff Cynaliadwy).

Rhaglen Gyfalaf Amflwyddyn Arfaethedig 2024/25 - 2027/28

2024/25 Diweddaraf			2025/26			2026/27 Dangosol			2027/28 Dangosol		
Cyllid Cyffredinol £'000	Grantiau £'000	CYFANSWM £'000	Cyllid Cyffredinol £'000	Grantiau £'000	CYFANSWM £'000	Cyllid Cyffredinol £'000	Grantiau £'000	CYFANSWM £'000	Cyllid Cyffredinol £'000	Grantiau £'000	CYFANSWM £'000

Ysgolion a Dysgu Gydol Oes

Rhaglen Ysgolion yr 21ain Ganrif (Band B)	3,366	4,094	7,460	-	-	-	-	-	-	-	-	
Ysgol Henry Richards	24	-	24	-	-	-	-	-	-	-	-	
Canolfan Trochi Iaita a bloc dosbarth newydd	-	40	40	-	1,710	1,710	-	3,658	3,658	-	-	
Anghenion Dysgu Ychwanegol - Addasiadau i Adeiladau To Newydd Llwyn yr Eos	-	451	451	-	-	-	-	-	-	-	-	
To Newydd Llwyn yr Eos	105	-	105	-	-	-	-	-	-	-	-	
Darpariaeth Gofal Plant	-	1,426	1,426	-	-	-	-	-	-	-	-	
To Newydd yr Amgueddfa	100	-	100	1,000	-	1,000	-	-	-	-	-	
Ysgolion - Gwaith Gyfalaf Ychwanegol	1,387	902	2,289	-	-	-	-	-	-	-	-	
Ysgol Gyfun Aberaeron - Wal gynnal	26	-	26	250	-	250	-	-	-	-	-	
Systemau gwresogi o dan y llawr - Ysgolion	120	-	120	250	-	250	-	-	-	-	-	
Gwaith Brys mewn Ysgolion	120	-	120	150	-	150	150	-	150	-	150	
Cyfanswm - Ysgolion a Dysgu Gydol Oes	5,248	6,913	12,161	1,650	1,710	3,360	150	3,658	3,808	150	-	150

Porth Cymorth Cynnar

Gwaith Brys mewn Canolfannau Llesiant	267	-	267	50	-	50	50	-	50	50	-	50
Adnoddau Canolfannau Llesiant	-	-	-	100	-	100	100	-	100	100	-	100
Chwaraeon Cymru Cam 2 - Uwchraddio Cyfleusterau Llesiant	212	9	221	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Chwaraeon Cymru - Gwelliannau Effeithlonrwydd Ynni Pyllau Nofio	-	-	-	70	202	272	-	-	-	-	-	-
Grantiau Cyfleusterau i'r Anabl	1,400	-	1,400	1,400	-	1,400	1,400	-	1,400	1,400	-	1,400
Cynlluniau Benthyciadau Gwella Cartrefi a Benthyciadau Troi Tai'n Gartrefi	45	-	45	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cynllun Tai Cymunedol	400	-	400	800	-	800	500	-	500	-	-	-
Grant Hwyluso i Fyw'n Annibynnol	-	146	146	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Y Gronfa Gofal Canolraddol - Prynu ac Adnewyddu Eiddo	4	-	4	161	-	161	-	-	-	-	-	-
Cronfa Datblygu Tir ac Adeiladau	1,453	-	1,453	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cronfa Tai à Gofal CTG Amcan 3 (Porth Cymorth Cynnar)	-	148	148	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Y Cynllun Grantiau Cartrefi Gwag Cenedlaethol	82	-	82	82	-	82	-	-	-	-	-	-
Cyfanswm - Porth Cymorth Cynnar	3,863	303	4,166	2,663	202	2,865	2,050	-	2,050	1,550	-	1,550

2024/25 Diweddaraf			2025/26			2026/27 Dangosol			2027/28 Dangosol		
Cyllid Cyffredinol £'000	Grantiau £'000	CYFANSWM £'000	Cyllid Cyffredinol £'000	Grantiau £'000	CYFANSWM £'000	Cyllid Cyffredinol £'000	Grantiau £'000	CYFANSWM £'000	Cyllid Cyffredinol £'000	Grantiau £'000	CYFANSWM £'000

Economi ac Adfywio

Gwaith Trin Carthion	125	-	125	375	-	375	-	-	-	-	-
Gwaith brys - Adeiladau	70	-	70	50	-	50	100	-	100	100	-
Gwaith brys - Tir	-	-	-	150	-	150	150	-	150	50	-
Adeiladau - Buddsoddi i Arbed Ffyrdd Newydd o Weithio	175	-	175	175	-	175	-	-	-	-	-
Adeiladau - Adnewyddu Elfennau Allweddol	-	-	-	600	-	600	600	-	600	525	-
Buddsoddiadau mewn Cynlluniau Ynni	500	-	500	1,002	-	1,002	250	-	250	250	-
Uwchraddio Llinellau Digidol	40	-	40	100	-	100					
Cyflymydd Cysylltedd Gwledig	-	46	46	-	-	-					
Rhaglen Datblygu Asedau	-	180	180	-	-	-	-	-	-	-	-
Neuadd y Farchnad Aberteifi	108	-	108	-	-	-	-	-	-	-	-
Rhaglen Adnewyddu Pomprennau	50	-	50	50	-	50	50	-	50	-	50
Grant Gwella Mynediad	-	110	110	-	-	-	-	-	-	-	-
Grant Adferiad Gwyrdd	-	11	11	-	-	-	-	-	-	-	-
Strata Florida	60	-	60	-	-	-					
Arian Cyfalaf Lleodd Lleol ar gyfer Natur	-	620	620	-	-	-	-	-	-	-	-
Arfor Rhaglen 2	-	200	200	-	-	-	-	-	-	-	-
Pympiau Sgrw Ystad Ddiwydiannol Glan yr Afon	150	-	150	150	-	150	-	-	-	-	-
Prosiectau Ffyniant Bro	-	4,499	4,499	-	2,630	2,630	-	-	-	-	-
Cyfanswm - Economi ac Adfywio	1,278	5,666	6,944	2,652	2,630	5,282	1,150	-	1,150	975	-
										975	

2024/25 Diweddaraf			2025/26			2026/27 Dangosol			2027/28 Dangosol		
Cyllid Cyffredinol £'000	Grantiau £'000	CYFANSWM £'000	Cyllid Cyffredinol £'000	Grantiau £'000	CYFANSWM £'000	Cyllid Cyffredinol £'000	Grantiau £'000	CYFANSWM £'000	Cyllid Cyffredinol £'000	Grantiau £'000	CYFANSWM £'000

Highways and Environmental Services

Adnewyddu / Gwella Seilwaith y Prifffyrdd	2,080	-	2,080	2,080	-	2,080	2,080	-	2,080	2,080	-	2,080
Gwelliannau Prifffyrdd (Menter Benthycu Lleol)	-	-	-	2,328	-	2,328	-	-	-	-	-	-
Gwasanaethau Amgylcheddol	60	-	60	60	-	60	60	-	60	-	-	60
Y Gronfa Drafnidiaeth Leol - Gwelliannau i Seilwaith Coridorau Bysiau TrawsCymru	-	950	950	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Trawsnewid - Cerbydau Allyriadau Isel Iawn	-	490	490	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Grant Seilwaith Gwefru Cerbydau Trydan (CLILC)	8	121	129	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pwyntiau Gwefru yng Nglanyrafon, Penrhos ayb	20	711	731	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Arian Craidd Y Gronfa Teithio Llesol 2024-25	-	500	500	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Y Gronfa Teithio Llesol - Cyswllt Waunfawr i IBERS - Cam 1	-	300	300	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dyranriad Craidd 20mya	-	135	135	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Llwybrau mwy diogel mewn cymunedau Cyswllt Troedffordd SRIC	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rhiwgoch io Aberaeron BA2024/25	-	358	358	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Goleuadau Stryd - Buddsoddi i Arbed	110	-	110	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Seilwaith Parcio	250	-	250	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cynlluniau Lliniaru Llifogydd Dyfrffos Llandre / Y Borth	-	46	46	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rheoli Risg Llifogydd ac Erydu Arfordirol Capel Bangor a Thal-y-bont	-	55	55	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rheoli Risg Llifogydd ac Erydu ~Gwaith mân 24/25 Cyfrffos Taliesin	-	55	55	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ffyrdd heb eu mabwysiadu - Nant Seilo, Penrhyncoch	17	50	67	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Llwybr Ystwyth Llanilar	-	50	50	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Diogelu'r Arfordir yn Aberystwyth	-	270	270	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Diogelu'r Arfordir yn Llangrannog	-	22	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Diogelu'r Arfordir yn y Borth ac Ynyslas	-	38	38	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cynlluniau Diogelu'r Arfordir yn Aberaeron	22,134	-	22,134	4,477	-	4,477	-	-	-	-	-	-
Cerbydau Newydd i'r Fflyd	935	-	935	1,181	-	1,181	1,750	-	1,750	1,750	-	1,750
Cyfanswm - Prifffyrdd a Gwasanaethau Amgylcheddol	25,614	4,151	29,765	10,126	-	10,126	3,890	-	3,890	3,890	-	3,890

2024/25 Diweddaraf			2025/26			2026/27 Dangosol			2027/28 Dangosol		
Cyllid Cyffredinol £'000	Grantiau £'000	CYFANSWM £'000	Cyllid Cyffredinol £'000	Grantiau £'000	CYFANSWM £'000	Cyllid Cyffredinol £'000	Grantiau £'000	CYFANSWM £'000	Cyllid Cyffredinol £'000	Grantiau £'000	CYFANSWM £'000

Porth Gofal

Gwaith Brys - Cartrefi Preswyl	90	-	90	100	-	100	100	-	100	100	-	100
Y Gronfa Tai â Gofal - Llety Diogel i Blant	40	1,139	1,179	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Uwchraddio Cartrefi Preswyl	830	-	830	506	-	506	250	-	250	250	-	250
Buddsoddiad Cyfalaf Cartref Preswyl Hafan y Waun	200	-	200	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Y Gronfa Gofal Canolraddol - Prosiect Dementia Hafan Deg	-	30	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cronfa Tai â Gofal CTG gyda Amcan 3 Cronfa Gofal Porth Gofal	-	113	113	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cyfanswm - Porth Gofal	1,160	1,282	2,442	606	-	606	350	-	350	350	-	350

Cronfa Ffyniant Gyffredin y Deyrnas Unedig

Cronfa Ffyniant Gyffredin y Deyrnas Unedig (Ceredigion a Phowys)	-	3,847	3,847	-	3,943	3,943	-	-	-	-	-	-
Cyfanswm - Cronfa Ffyniant Gyffredin y Deyrnas Unedig	-	3,847	3,847	-	3,943	3,943	-	-	-	-	-	-

Cyswllt Cwsmeriaid

Buddsoddi mewn offer a seilwaith TGCh	300	-	300	300	-	300	300	-	300	300	-	300
Digidol360 Refeniw a Buddion	76	-	76	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TGCh- Rhaglen feddalwedd Ceri	80	-	80	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cyfanswm - Cyswllt Cwsmeriaid	456	-	456	300	-	300	300	-	300	300	-	300

Cyllid a Chaffael

Cynllun Grantiau Cymunedol	100	-	100	100	-	100	100	-	100	100	-	100
Cyfanswm - Cyllid a Chaffael	100	-	100	100	-	100	100	-	100	100	-	100

Diwygio Gwasanaethau

Cyfarwyddyd Cyfalafu - Diwygio Gwasanaethau	100	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cyfanswm - Diwygio Gwasanaethau	100	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-

CYFANSWM Y RHAGLEN WAITH

37,819	22,162	59,981	18,097	8,485	26,582	7,990	3,658	11,648	7,315	-	7,315
---------------	---------------	---------------	---------------	--------------	---------------	--------------	--------------	---------------	--------------	----------	--------------

Arian wrth gefn	100	-	100	250	-	250	250	-	250	250	-	250
Grantiau newydd a gymeradwywyd / Arian cyfatebol ar gyfer cynlluniau grant	110	1,716	1,826	200	4,000	4,200	200	4,000	4,200	200	4,000	4,200
Cyfanswm - Arian wrth gefn	210	1,716	1,926	450	4,000	4,450	450	4,000	4,450	450	4,000	4,450

CYFANSWM Y RHAGLEN GYFFREDINOL

2024/25 Diweddaraf			2025/26			2026/27 Dangosol			2027/28 Dangosol		
Cyllid Cyffredinol £'000	Grantiau £'000	CYFANSWM £'000	Cyllid Cyffredinol £'000	Grantiau £'000	CYFANSWM £'000	Cyllid Cyffredinol £'000	Grantiau £'000	CYFANSWM £'000	Cyllid Cyffredinol £'000	Grantiau £'000	CYFANSWM £'000
38,029	23,878	61,907	18,547	12,485	31,032	8,440	7,658	16,098	7,765	4,000	11,765

CYNGOR SIR CEREDIGION COUNTY COUNCIL

STRATEGAETH GYFALAF

1. Bydd y Cyngor yn ffurfio Rhaglen Gyfalaf aml-flwyddyn gyda'r nod o weithio tuag at orwel cynllunio ariannol Cyfalaf hirdymor.
2. Bydd yn ofynnol i holl wariant Cyfalaf a gynlluniwyd, cynigion Cyfalaf a buddsoddiad Cyfalaf arfaethedig mewn asedau sydd eisoes yn bodoli neu asedau newydd, boed hynny drwy gyllid grant neu fel arall, gefnogi Strategaeth Gorfforaethol y Cyngor ar gyfer 2022-2027 a'r Blaenoriaethau Corfforaethol sylfaenol ac amcanion cysylltiedig Gwasanaethau. Dylai Cynllunio Rheoli Asedau fod o gymorth wrth fod yn sail i bennu'r Rhaglen Gyfalaf a gwariant hanfodol ar asedau'r Cyngor sydd eisoes yn bodoli.
3. Mae'r Cyngor ar hyn o bryd yn cynnal Grŵp Rheoli Prosiectau Corfforaethol (sy'n rhoi cymorth, cyngor a chyfarwyddyd priodol i brosiectau), Grŵp Monitro Cyfalaf (sy'n rhoi rheolaeth weithredol ar gyfer gwariant Cyfalaf yn ystod y flwyddyn a'r sefyllfa ariannu) a Grŵp Datblygu (sy'n rhoi mewnbwn strategol ehangach ar gynigion a chyfluoedd datblygu Cyfalaf). Bydd gan y 3 Grŵp rôl allweddol ond mae gan bob un ohonynt eu Cylch Gorchwyl penodol eu hunain.
4. Bydd Strategaeth Rheoli Trysorlys y Cyngor yn amlinellu sut y bwriedir ymdrin â gweithgareddau sy'n ymwneud â'r Trysorlys megis Buddsoddiadau a Benthycia gan hefyd alinio'n llawn a rhoi cyfrif am gynigion y Rhaglen Gyfalaf. Bydd hefyd yn cynnwys manylion ar y lefelau benthycia arfaethedig (yn fewnol ac yn allanol) sy'n gyson â'r cynlluniau hyn a'r angen i fod yn ddarbodus. Bydd y Strategaeth Rheoli Trysorlys hefyd yn cynnwys Polisi Isafswm Refeniw'r Cyngor ar gyfer darparu ad-daliad o'r ddyled dros ei hoes.
5. Rheolir y Rhaglen Gyfalaf a Strategaeth Rheoli'r Trysorlys gan swyddogion sy'n gyfrifwyr â chymwysterau proffesiynol ac sy'n gorfod cyflawni Datblygiad Proffesiynol Gorfodol.
6. Bydd yr egwyddorion arweiniol ar gyfer cynllunio Cyfalaf presennol y Cyngor ac yn y dyfodol yn cynnwys:
  - a) Sicrhau effeithlonrwydd drwy wneud y defnydd gorau o asedau cyfredol sy'n cynnwys tir ac adeiladau a thechnoleg gwybodaeth. E.e. Dylid rhesymoli adeiladau gwag/na ddefnyddir yn ddigonol, lleihau costau refeniw a hefyd cynhyrchu derbyniadau cyfalaf posib.
  - b) Mae angen strategaeth ariannu ar gyfer pob prosiect cyfalaf mawr (wedi'i ariannu gan grant neu fel arall) fel rhan o'r achos busnes sy'n cael ei ddatblygu.
  - c) Bydd y Rhaglen Gyfalaf fel arfer yn cael ei phennu fel na fydd dim Benthycia Darbodus yn cael ei wneud i ariannu'r Rhaglen Gyfalaf graidd ac eithrio pan fydd yn ariannu prosiectau Cyfalaf penodol. Bydd angen achos busnes i gefnogi Benthycia Darbodus e.e. Rhoddir ystyriaeth i ddefnyddio benthycia

darbodus pan fydd yn bosib clustnodi arbedion refeniw a ddefnyddir i ariannu costau ariannol cyfalaf y buddsoddiad cyfalaf cychwynnol.

- d) Byddwn yn parhau i ystyried cynlluniau buddsoddi i arbed sy'n sicrhau arbedion refeniw yn dilyn buddsoddiad cyfalaf cychwynnol fel blaenoriaeth uchel am eu bod yn medru darparu cyfraniad positif i sefyllfa gyllidebol refeniw yn y tymor canolig (e.e. mesurau Effeithlonrwydd Ynni). Bydd hyn hefyd yn medru cynnwys cynlluniau sy'n fuddsoddiad cyfalaf er mwyn osgoi cynnydd mewn costau yn y dyfodol.
- e) Clustnodi, ysgogi a gwneud y gorau o gyfleoedd cyllid grant allanol lle y bo hynny'n bosib, er ar ei ben ei hun mae'n bosib nad yw hyn bob amser y prif beth sy'n gyrru prosiectau cyfalaf.
- f) Dylid ystyried strategaethau ymadael fel rhan o unrhyw gais am gyllid grant a grantiau y llwyddwyd eu denu.
- g) Caiff cronfeydd wrth gefn wedi'u clustnodi eu cynnal drwy ddarparu arian am un tro yn unig i gefnogi'r rhaglen Gyfalaf. Mewn achosion lle gellir cyflawni arbedion refeniw cyn gofynion y gyllideb flynyddol mae'n bosib y cânt eu dynodi i gronfeydd wrth gefn wedi'u clustnodi er mwyn cefnogi blaenoriaethau Cyfalaf yn y dyfodol.
- h) Ystyrir derbyniadau cyfalaf yn gyfraniad positif i'r rhaglen gyfalaf gyffredinol a cânt eu dyrannu yn unol â'r balans sydd ar gael ar ddechrau'r flwyddyn. Caiff rhestr o'r asedau arfaethedig y bwriedir eu gwaredu ei chynnal a'i monitro'n rheolaidd. Pan fydd angen ystyrir yn briodol unrhyw achos lle bydd asedau mawr yn cael eu gwaredu.
- i) Os bydd Cyfarwyddyd Cyfalafu ar gael gan Lywodraeth Cymru bydd yn cael ei ystyried a'i ddefnyddio fel, pryd ac os bydd y Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Cyllid a Chaffael fel swyddog Adran 151 yn ystyried hyn yn briodol:
- j) Bydd y Cyngor yn parhau i feddu ar Eiddo Buddsoddi fel rhan o'i Ystâd Gorfforaethol. Mae hwn yn weithgarwch masnachol wrth i'r Cyngor geisio roi eiddo ar brydles ar bris y farchnad a thrwy hynny cael adenillion masnachol o'r eiddo. Ar hyn o bryd mae gweithgarwch masnachol y Cyngor yn risg isel am nad yw'n elfen sylweddol yng nghyd-destun sefyllfa ariannol a chyllideb gyffredinol y Cyngor. Petai unrhyw gyfleoedd newydd yn dod ar gael bydd angen llunio achos busnes fydd yn cynnwys diwydrwydd dyladwy ariannol a chyfreithiol gan gynnwys sicrhau y cydymffurfir â gofynion y Cod Materion Ariannol (Rhagfyr 2021) sy'n gwahardd benthyca mewn sefyllfaoedd lle bo sicrhau adenillion ariannol yn brif nod, a bod defnyddio cyngor mewnol/allanol arbenigol lle y bo'n briodol yn ogystal â dilyn y trefniadau llywodraethu priodol.
- k) Ymgwymerir â diwydrwydd dyladwy priodol mewn perthynas â natur, graddfa a maes gweithgarwch wrth ystyried grantiau Cyfalaf i 3^{ydd} partiön o fewn y Rhaglen Gyfalaf.

7. Bydd y Cyngor yn canolbwyntio ar y meysydd blaenoriaeth allweddol canlynol yn ei Raglen Gyfalaf:

- a) Hybu'r economi, cefnogi busnesau a galluogi cyflogaeth gynnwys
  - Gweithio gyda'r sector preifat a chyhoeddus ar draws y rhanbarth drwy Bartneriaeth Tyfu Canolbarth Cymru, Bargen Twf Tyfu Canolbarth Cymru, Cronfa Ffyniant Gyffredin y DU a'r Gronfa Ffyniant Bro, er mwyn hybu'r economi leol a rhanbarthol.
  - Gweithredu Strategaeth Economaidd Ceredigion

- b) Creu cymunedau gofalgwr ac iach gan gynnwys
  - Darparu arian ar gyfer grantiau Cyfleusterau mandadol a dewisol i'r Anabl.
  - Adolygu a datblygu cynlluniau llety preswyl arbenigol naill ai gan y Cyngor neu ar y cyd â Landlordiaid Cymdeithasol Cofrestredig a phartneriaid eraill.
  - Cylch Caron – prosiect Bwrdd Gwasanaethau Lleol Ceredigion i ddarparu gofal iechyd a gofal cymdeithasol yn ardal Tregaron
  - Sefydlu canolfannau lles

- c) Darparu'r dechrau gorau mewn bywyd a galluogi dysgu o bob oed gan gynnwys
  - Parhau i foderneiddio Ysgolion drwy raglen Ysgolion yr 21ain Ganrif a llwybrau ariannu eraill.

- d) Creu cymunedau cynaliadwy, gwyrdd gyda chysylltiadau da gan gynnwys
  - Datblygu cynlluniau Amddiffyn yr Arfordir
  - Rheoli Carbon - Ceisio lleihau ymhellach gollyngiadau carbon a gostwng costau ynni gymaint â phosib er mwyn mynd i'r afael â chynnydd yn y dyfodol drwy alluogi mesurau effeithlonrwydd ynni yn asedau'r Cyngor yn ogystal â'r stoc breifat a stoc Tai Landlordiaid Cymdeithasol Cofrestredig.
  - Cerbydau newydd – Adolygu fflyd ehangach yr awdurdod ar draws holl wasanaethau a phontio tuag at fflyd Cerbydau Allyriadau Isel lawn.
  - Gwelliannau hanfodol i Adeiladau, Pontydd a Ffyrdd.

DATGANIAD O'R CRONFEYDD WRTH GEFN A GLUSTNODWYD A'R BALANSAU CYFFREDINOL (DROS DRO)

	31/03/24	31/03/25	31/03/26
	Balansau Gwirioneddol £	Balansau Rhagamcanol £	Balansau Rhagamcanol £
Cyllideb Ddirprwyedig Ysgolion - Cynradd	(1,845,474)	(1,500,000)	(1,500,000)
Cyllideb Ddirprwyedig Ysgolion - Uwchradd	(975,836)	(500,000)	(500,000)
Cyllideb Ddirprwyedig Ysgolion - Gydol Oed	(973,718)	(800,000)	(800,000)
Cyllideb Ddirprwyedig Ysgolion - Pob Ysgol	(3,795,028)	(2,800,000)	(2,800,000)
Ysgolion a Dysgu Gydol Oes	(596,000)	(480,000)	(480,000)
Ysgolion a Dysgu Gydol Oes	(4,391,028)	(3,280,000)	(3,280,000)
Cyfalaf Corfforaethol	(5,655,958)	(5,655,958)	(2,876,958)
Addysg - Menter Cyllid Preifat Penweddig	(1,313,000)	(1,016,000)	(716,000)
Cyllid / Cyfartalu Cynllun Gostyngiad Treth y Cyngor	(700,000)	(700,000)	(700,000)
Diswyddiadau Corfforaethol	(1,062,000)	(190,000)	(190,000)
Yswiriant	(1,346,000)	(1,446,000)	(1,446,000)
Cyllid - Cyffredinol	(525,000)	(525,000)	(425,000)
Cyllid a Chaffael	(10,601,958)	(9,532,958)	(6,353,958)
Gwasanaethau Democraidaidd	(112,000)	(112,000)	(96,000)
Cronfa wrth gefn etholiadau'r Cyngor Sir	(35,000)	(35,000)	(35,000)
Gwasanaethau Democraidaidd	(147,000)	(147,000)	(131,000)
Porth Cymorth Cynnar	(2,000)	(2,000)	(2,000)
Buddsoddiad y Pyrth	(250,000)	(250,000)	(250,000)
Porth Gofal	(404,000)	(354,000)	(354,000)
Model Gydol Oes y Pyrth	(656,000)	(606,000)	(606,000)
Polisi, Perfformiad a Diogelu'r Cyhoedd	(127,000)	(127,000)	(127,000)
Polisi, Perfformiad a Diogelu'r Cyhoedd	(127,000)	(127,000)	(127,000)
Priffyrdd a Gwasanaethau Amgylcheddol	(1,104,000)	-	-
Cynnal a Chadw dros y Gaeaf / Atgyweirio ar ôl Stormydd	(155,000)	(155,000)	(155,000)
Diogelu'r Amgylchedd ac Amddiffyn rhag Llifogydd	(177,000)	(177,000)	(177,000)
Gorfodi Parcio Sifil	(182,000)	(182,000)	(182,000)
Priffyrdd a Gwasanaethau Amgylcheddol	(1,618,000)	(514,000)	(514,000)
Cynllun Datblygu Lleol / Cynllun Datblygu Strategol Canolbarth Cymru	(233,000)	(233,000)	(233,000)
Economi ac Adfywio	(93,000)	(93,000)	(93,000)
Canolfan Bwyd Cymru (Horeb)	(651,000)	(651,000)	(651,000)
Bargen Dwf Canolbarth Cymru	(119,000)	(19,000)	(19,000)
Rhaglen Gwella Gwaith Trin Carthion	(451,751)	(403,751)	(28,751)
Economi ac Adfywio	(1,547,751)	(1,399,751)	(1,024,751)
Buddsoddiad TGCh a Digidol	(1,000,000)	(809,000)	(463,000)
Amnewid Isadeiledd TGCh Ysgolion	(262,000)	(262,000)	(262,000)
Cyswllt Cwsmeriaid	(256,000)	(106,000)	(106,000)
Cyswllt Cwsmeriaid, TGCh a Digidol	(1,518,000)	(1,177,000)	(831,000)

DATGANIAD O'R CRONFEYDD WRTH GEFN A GLUSTNODWYD A'R BALANSAU CYFFREDINOL (DROS DRO)

	31/03/24	31/03/25	31/03/26
	Balansau Gwirioneddol £	Balansau Rhagamcanol £	Balansau Rhagamcanol £
Rheoli'r Gyllideb ac Arian Wrth Gefn	(2,757,000)	(1,527,000)	(1,527,000)
Pwysau o ran Costau a Chwyddiant	(788,000)	(788,000)	(788,000)
Cydraddoli Lleoliadau	(500,000)	(799,000)	(299,000)
Cynllun Tai Cymunedol (Premiwm Treth y Cyngor)	(2,557,000)	(2,157,000)	(2,000,000)
Darparu'r dechrau gorau mewn bywyd a galluogi i bobl o bob oed ddysgu	(3,370,259)	(7,259)	(7,259)
Hybu'r Economi, Cefnogi Busnesau a Galluogi Cyflogaeth	(7,500,000)	(7,150,000)	(6,415,000)
Creu cymunedau gofalgar ac iach	(2,012,000)	(762,000)	(62,000)
Creu cymunedau cynaliadwy a gwyrdd sydd wedi'u cysylltu'n dda â'i gilydd	(3,893,000)	(1,362,000)	(345,000)
Y Grŵp Arweiniol	(23,377,259)	(14,552,259)	(11,443,259)
Cyfanswm y Cronfeydd Wrth Gefn a Glustnodwyd	(43,983,996)	(31,335,968)	(24,310,968)
<u>BALANSAU CYFFREDINOL</u>			
Balansau Cyffredinol	(6,704,407)	(6,704,407)	(6,704,407)
Cyfanswm y Balansau Cyffredinol	(6,704,407)	(6,704,407)	(6,704,407)
CYFANSWM TERFYNOL	(50,688,402)	(38,040,374)	(31,015,374)